

༢༠༠༧ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ང་ཚོས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ལ་ཞེ་གཉེས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅུ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློང་དོན་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤོང་གི་གནས་བབ་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་ལག་བསྟར་མེད་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱས་པར་རྒྱ་ནག་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་མཐུན་ཡ་ལན་མ་བྱས་པར་སློ་ཕམ་ཡོད།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་གཞོན་ལ་མ་བཟོད་པར་བོད་མིས་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་བྱས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཉེལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། ལྔ་ལོའི་གསུམ་བཅུའི་རྗེས་ཚུལ་གསུམ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཞི་རྒོལ་བྱེད་མཁན་པལ་མོ་ཆེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ རྗེས་སུ་སྐྱེས་

འཚར་བྱུང་བའི་ན་གཞོན། རང་དབང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་སྤོང་ཚོར་མེད་མཁན་ཡིན་ནའང་། བོད་ཀྱི་ཅུ་དོན་ཐོག་ལྷག་བསམ་འགྲུར་མེད་མི་རབས་ནས་མི་རབས་རྒྱན་གནས་ཡོད་པ་ནི་སློབས་པ་སྐྱེ་གཞི་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་ཚོར་སློང་སློབས་འཕེལ་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

བྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ནས་བཟུང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གཞིར་བཟུང་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མགོ་བྲིད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱ་སྲོལ་གཏོང་དེ། ད་ཆར་བཀའ་ཁྲི་སྐབས་གཉེས་པའི་ལས་ལུན་འགོ་ཟུས་ལྟར། ངོས་ལ་རྒྱན་ལྡན་ཉེན་རིའི་འཛིན་

སྐྱོད་གི་འགན་ཁུར་རྒྱུ་དུ་སོང་སྟེ། ཕྱིད་ཀྱི་ལོ་ལྟེང་གི་གནས་སྟངས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཚ་དོན་གྱི་འགན་ཁུར་ནི་བོད་མི་
མཐའ་དག་གི་ལས་བསྐོས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཡིན་པས་དོས་རང་ནམ་འཚོའི་བར་ཟོམ་འཛོག་བྱ་ཐབས་མེད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་མཐུན་བྱུང་བ་ནས་བརྒྱུད་ལམ་གཅིག་དང་གོས་གཞི་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་བཟུང་སྟེ།
འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་བརྒྱུད་བྱས་མཐའ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་སུ་གསལ་བའི་མི་རིགས་ས་གནས་
རང་སྐྱོད་གི་ཆ་རྒྱུན་ནམས་རང་སྐྱོད་བཅའ་བྲིམས་བརྒྱུད་ལག་བསྟར་གྱིས་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་
སྐྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་ཞིབ་གསལ་སྤྲད་ཡོད།
རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་ཞུ་ཚུགས་ཤིང་བ་ནི་འོས་འཚམས་
དང་རྒྱ་མཚན་ཐོན་པ་མིན།

འདས་པ་ནི་བྱུང་ཟེན་པས་བཟང་ངན་རི་ལྗར་ཡང་སྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་བསྐྱར་ནས་
འཁྲུག་བཤད་བྱེད་པ་དང་བདེན་གྱི་བྱེད་ཐབས་མིན། མ་འོངས་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་གཉིས་སྐྱོན་ཡོང་བ་ཞིག་དེ་ལྟར་བསམ་ཞིབ་
ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་སྟབས། འབྲུང་འགྲུར་བོད་མི་ནམས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱོམ་གཞིའི་ནང་བསྐྱེད་
ཐབས་རྒྱུའི་ཆེད་བྲིམས་མཐུན་གྱི་རང་སྐྱོད་དོན་མཐུན་ཡོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་བོད་མི་ནམས་འདོད་ལྷོ་ཚོམས་ཏེ་
རང་འདོད་ཀྱིས་བརྟན་ཟེང་གནས་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་ཆེག་སྐྱིལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་དོས་ནས་ལོ་
རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་མེད།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དེད་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སུའང་མངའ་རིས་ཀྱི་གནས་བབ་འདས་པའི་
བྱུང་རབས་དང་གཅིག་མཐུན་དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་། གནས་དགོས་ཀྱང་མེད། བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རང་སྐྱོད་འཛོན་སྐྱོད་
གཅིག་གི་འོག་དགོས་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ནི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོད་གི་ལྟ་བུ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
རྒྱུའི་ཁེ་ཕན་དང་ཡང་མཐུན་ཐོག་ཚ་བྲིམས་དང་སྐྱོག་གཞི་གང་གི་ཆ་ནས་འགོག་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་
དབུ་བྲིད་མང་པོས་དགོས་འདུན་དེ་ཚུལ་མཐུན་ཡིན་པ་དོས་ལེན་གནང་ཡོད། ང་ཚོས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་ལ་ཞེ་གཉིས་མེད་
གྱིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་ཀྱི་སྐྱོད་དོན་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོད་གི་གནས་བབ་བོད་རིགས་
ཡོངས་ལ་ལག་བསྟར་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱས་པར་རྒྱ་ནག་དབང་འཛོན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཚུལ་མཐུན་ཡ་ལན་
མ་བྱས་པར་སྐྱོ་སམ་ཡོད།

བར་ལམ་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལས་རིམ་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྐབ་འབྲས་མ་བྱུང་བའི་ཁར། ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་
 བོད་ས་ཡོངས་སུ་དག་གཞོན་ཚབས་ཆེ་བྱུང་བར་བརྟེན། འབྲུང་འབྲུར་ལངས་ཕྱོགས་དང་བྱ་ཐབས་ཇི་དགེའི་སྐོར་མང་ཚོགས་
 གྱི་བསམ་ཚུལ་བསྟུ་

ཆེད་ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡
 རང་དམིགས་བསལ་
 ཚོགས་ཆེན་བསྟུ་བསྐོར་
 དང་། གཞིས་བཞུགས་
 བོད་མིའི་ཁོད་ནས་
 གྲུང་བསམ་འཆར་བསྟུ་
 ལེན་གང་ཐུབ་བྱས་
 པའི་ནང་བོད་རིགས་
 མང་ཆེ་བས་དབུ་མའི་
 ལམ་གྱི་མིང་བྱས་རྒྱུ་
 རྒྱུང་དགོས་པའི་རྒྱབ་
 གཞེར་ལུགས་ཆེན་བྱུང་
 ལྟུང་དུ་ཆ་གདེང་
 ཆོད་ཆེན་པོས་མིང་
 བྱས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་རྒྱུང་
 གིས་བོད་རིགས་ཡོངས་

ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་རྒྱུང་གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་རྒྱུ་མཐུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ངོས་ནས་རྒྱ་རིགས་སྤུན་ཟླ་ན་མས་ལ་འབོད་སྐུལ་ལྷ་རྗེས་བྱས་པ་ལྟར། ད་རེས་སྐར་ཡང་རྒྱ་རིགས་སྤུན་ཟླ་ཡོངས་ལ་བོད་དང་
 བོད་མིའི་སྐོར་རྒྱ་གཞུང་གི་འཁྲོག་བཤད་དེལ་བསྐྱགས་ཁོ་ནར་ཆོད་འཛོལ་མི་བྱེད་པར་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་རི་
 ཡིན་བརྟེན་དཔུང་གནང་ལྟུ་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་འགོག་ཐབས་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བསྐྱར་ནན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། བོད་མི་
 ཆོད་མས་གྲུང་རྒྱ་རིགས་རྣམས་དང་མཇོའ་འབྲེལ་གོང་མཐོར་སྤེལ་ཐབས་རྒྱུ་ལྷན་བྱེད་དགོས།
 ང་ཚོ་བཅོམ་བྱེད་ཏུ་འབྱོར་ནས་ལོ་ལྷ་བཅུ་སོང་བའི་དུས་ཡུན་ལ་ཕྱི་བལྟས་བྱེད་སྐབས་བཟང་ངན་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་
 བྱུང་ཡང་། མདོ་དོན་བོད་གྱི་གནད་དོན་ཅ་བཞག་ཏུ་མ་སོང་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལྷན་སྐྱེད་སྐྱོད་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་
 བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནི་སྐབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། གནས་བབ་འདིའི་ཐོག་ནས་བདེན་པ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་
 བསྐྱེད་འབད་བཅོམ་སུ་མཐུན་བྱེད་ན་རིང་མིན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།

ངོས་ནས་རྒྱུན་དུ་རེ་བ་བཟང་ས་དང་། ག་སྐྱིག་སྤྲུག་ས་ནས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་ནང་དང་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་གང་ནས་གཞིགས་ཀྱང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་རེ་བ་རྒྱག་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
 ཅི་སྟེ་ད་དུང་ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་གནས་དགོས་བྱུང་ཚེ་དེའི་ག་སྐྱིག་ཀྱང་ཚོགས་ཚུངས་པར་དུ་བྱེད་
 དགོས། དེའི་ཚེད་བོད་ཕྱི་ནང་ཡོངས་ནས་གཙོ་བོ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་། རྒྱད་མཁས་མི་སྣ་གསོ་སྦྱོང་། མང་ཚོགས་ལ་ཁོར་
 ཡུག་དང་། འཕྲོད་བསྟེན། འཚོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་གོ་རྟོགས་དང་ལག་ལེན་གོང་མཐོར་སྤེལ་དགོས། ཞེས་གསུངས་བྱུང་།

༢༠༠༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱལ་ས་སྤྱ་སར་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཞི་བའི་གྲེན་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ ༤༩
 འཁོར་བའི་དུས་ཚོགས་འདྲིར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྲུག་ཚད་མེད་བྱུངས་ཤིང་། ལུས་སྲོག་དོར་བའི་དཔལ་བོ་
 དཔལ་མོ་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་སྟོན་འདུན་དང་། ད་ལྟོ་སྤྲུག་སྦྱོང་མནར་གཅོད་སྟོང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད། བོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བཟོ་དུང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་མང་ཚོགས་
 བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཡོད།

ད་ཕན་མི་ལོ་བཅུ་ལྔ་ལ་ཉེ་བའི་རིང་ཚོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་བྲལ་ཏེ་དྲག་
 གཞོན་འོག་འཛིགས་དངངས་དོགས་ཟོན་ཁོ་ནའི་ངང་གནས་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་། ཚོས་དང་དང་རིགས་ཞེན། བོད་ཀྱི་ཐུན་
 མིན་ལེགས་བྱང་སོགས་རྒྱུ་འཛིན་ཐོག་རང་དབང་གི་མདོན་འདོད་ཉམས་མེད་གནས་ཐུབ་པ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འགྲན་རྒྱ་
 བྲལ་བའི་སྤིང་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལྷན་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ངས་སྤིང་ནས་དགའ་སྟོབས་ཚེན་པོས་ཡི་རང་བཟླགས་བརྗོད་
 བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་དྲང་བདེན་དང་། ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་གཞུང་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ། མང་
 ཚོགས་རྒྱ་ཚོན་པོས་བོད་དོན་ཐོག་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱུན་མཐུན་ཡོད་མཁས་ཐོག་འདས་པའི་ལོའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་མང་
 པོའི་གཞུང་དང་མང་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་རྣམ་འགྲུར་གལ་ཆེ་མང་དག་ཅིག་གསལ་སྟོན་
 བྱུང་བར་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྲུག་ནི་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས། བྱིས་ལོ་དོན། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཚོས་དང་ལེགས་བྱང་། མི་རིགས་ཀྱི་
 ངོས་འཛིན། དཔལ་འབྱོར། རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་སོགས་དོན་གཞན་སྣ་མང་དང་འབྲེལ་བ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་རྣོག་འཛིང་ཆེ་
 བ་ཞིག་ཡིན་ལྟར། དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཁེ་སན་ཁོ་ནར་མ་བཟླས་པར་ཀུན་པན་ཡོངས་ལྷན་གྱི་
 ཐབས་ལམ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པར་བརྟེན། གཉིས་སྐྱེན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དམ་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་ད་བར་སྤྲུག་བསམ་

རྣམ་དག་དང་ཁ་ལེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་འབད་ཚོལ་རྒྱན་འཁྲུངས་བྱས་པའི་བྱང་རིམ་ནང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོ་ནས་བཟུང་ངོས་ཀྱི་ངོ་
 ཚབ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་དང་གྲོང་གཞིའི་གནད་དོན་ངེས་ཅན་ཐོག་
 འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དྲུག་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སེལ་ཆེད་དང་། ང་ཚོའི་མངོན་
 འདོད་གང་ཡིན་གསལ་སྟོན་ཆེད་གང་ཅིའི་ཐོག་འགྲེལ་བརྗོད་གྲོང་མོལ་ཞིབ་རྒྱས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་
 གྲུབ་བར་ཕན་ཆ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྒྱུ་གནད་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་
 བོད་དུ་དྲག་གཞོན་གསུག་རྒྱབ་ཆེ་བ་བཏང་བ་བཅས་ནི་ཉ་ཅང་སློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངའི་ངོས་ནས་ད་སྔ་
 མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་དང་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་མོལ་ལུ་མཐུན་བྱ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མེད།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སློ་འཚབ་བྱེད་ཡུལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་མཐུན་བདག་དབང་གི་
 གནས་བབ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཚོར་མེད་ཁྲིམས་མཐུན་ཡོང་ཐབས་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རིགས་མི་མང་རྣམས་
 འདོད་སློའེངས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་རྗེད་པའི་སྲིད་བྱས་ཤིག་བཟུང་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ལམ་ནས་གཉིས་མོས་ཀྱི་འགྲིགས་
 ཆགས་ཤིག་བྱུང་ན་ངའི་ངོས་ནས་བོད་མའི་མོས་མཐུན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལན་མང་བརྗོད་ཡོད།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ཀྱི་ནང་མིག་རྒྱང་བསྐངས་མ་ཐུབ་པའི་བྱེད་སྲོལ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་ལ་ཉམས་
 ཆག་ཚབས་ཆེ་བཏང་བ་དང་། མི་འབོར་སྤོ་ཞུགས་ཀྱིས་བོད་རིགས་མིན་པའི་མི་གངས་ཉ་ཅང་མང་དུ་སོང་བས་བོད་མི་རྣམས་
 རང་ལུལ་ནང་གངས་ཉུང་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་ནས་སྐད་ཡིག་དང་། ལུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་སོགས་བོད་མའི་རང་གཤེས་ངོ་
 བོ་རིམ་ལུ་གྱིས་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་ནང་མངོན་མེད་དུ་སེལ་བཞིན་པར་མ་ཟད། དྲག་གཞོན་གྱིས་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ལ་
 བརྒྱལ་བཤིག་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་བཀག་འགོག་ཚོས་སྲོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྲིད་དོན་དུ་བཅད་སྤྱོད་ལོག་པར་བྱེད་པ་
 སོགས་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བཞིན་འདུག་པ་དེ་དག་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་བརྩེ་བཀྱར་མེད་པ་དང་། བོད་རྒྱ་མི་
 རིགས་ཁ་བྲལ་བཏང་སྟེ་མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ་ལ་འགོག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཆེད་དུ་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འཕྲལ་དུ་མཚམས་
 འཛོག་དགོས་པའི་སྐུལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་རིགས་གནས་ལུལ་རྣམས་སུ་རང་སྲོང་སྤྲོད་དང་། རང་སྲོང་ལུལ། རང་སྲོང་རྫོང་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་།
 དེ་དག་ནི་རང་སྲོང་གི་མིང་ཚོག་སྤོང་བ་ལས། རང་སྲོང་གི་དོན་སྤོང་ཅི་ཡང་མེད་པར་ས་གནས་ལ་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ལུལ་དེའི་
 གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་། མའོ་ཅོ་རུང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་ནས་དབང་འཛིན་བྱས་
 པའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆ་ཚང་བ་བསྐྱབས་མ་ཐུབ་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་བཅས་མའི་རྣམ་
 འགྱུར་བཟོ་སྐྱོག་གི་སྲིད་བྱས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་སྤོང་ཅི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་བསྐྱེལ་དང་བརྟེན་སྤོང་ལ་གཞོན་སྲོན་
 ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པས། ཉེད་ཞའོ་ཕིང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་དམ་གྱི་དངོས་ཐོག་བཅེན་འཚོལ་དགོས་གསལ་ཆ།

ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་མའི་བདེ་སྐྱེད་གི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མི་འདོད་པའི་སྲོན་

བརྗོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། བོད་རྒྱ་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་མ་བྱུང་བར་ངོས་ལ་ལོ་རྒྱུས་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
 འོས་འགན་ལོད་སྐབས་བོད་མི་མང་གི་མགིན་ཚབ་པ་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ལུ་མཐུན་བྱེད་རྒྱ་མཚམས་འཛོགས་བྱེད་ཐབས་མེད།
 གཞི་རྒྱུ་བཅོན་བྱེད་བོད་མིའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་བློན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་འདེམས་སྐོལ་འགོ་རྒྱུགས་ཟིན་པ་
 ལྟར། འོས་རང་བྱེད་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབས་སུ་ལོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་ལྷུ་རྒྱུ་ཚད་མགོགས་པོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབས་ཚན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་བོ་འཕྲོད་བཞིན་ལོད་
 པ་ནི་དགའ་སྤྱོད་ཀྱི་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་གི་སྤངས་ཚེད་ཐོག་གསལ་ཚེད་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུ་དང་གོ་
 རྒྱུ་ལོད་པ་ཡིན། ད་ལྟོ་དབུ་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་འཚམ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཞི་བའི་སློབ་ལུ་ཡར་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ལྷ་སྐབས་དེ་དག་ལག་ལེན་འཁེལ་རྒྱུ་འཛམ་གླིང་པལ་མོ་ཚེས་རེ་སྐྱེག་བྱེད་བཞིན་ལོད། ལྷ་སྐབས་དེ་དག་དོན་འཁེལ་ལོད་བར་
 དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་རྒྱུ་དང་པས་མི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ། གནས་ཚུལ་མཐོ་སྤྱོད། ལྷ་
 བརྗོད་རང་དབང་བཅས་ཚད་ལོངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནི་མི་
 རིགས་མང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་སྐབས། རྒྱལ་ཁབ་བརྟེན་སྤོང་ལོད་བར་མི་རིགས་ལག་དོན་དམ་གྱི་འདྲ་མཉམ་
 དང་། མི་རིགས་སོ་སོའི་ཐུན་མིན་གྱི་དོས་འཛིན་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་བཅས་ངེས་པར་དུ་ལོད་དགོས།

ཉེ་ཆར་འདི་ལྟོ་ཚེས་ ༤ ཉེན་སྲིད་འཛིན་རྒྱུ་ཅིན་ཐོའོས། བོད་ཀྱི་བརྟེན་སྤོང་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟེན་སྤོང་དང་། བོད་ཀྱི་
 རྒྱུ་སྤྱོད་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཡིན་པས། བོད་མིའི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། མི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་
 དོན་ལ་ལེགས་བཅོས། སྤྱི་ཚོགས་འཚམ་མཐུན་རྒྱུ་སྤོང་སོགས་དགོས་ཚུལ་གསུང་འདུག་པ་ནི་དངོས་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
 རེད། དེ་དག་དངོས་སུ་ལག་བརྟེན་ལོད་པའི་རེ་སྐྱེག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

འདི་ལོ་ཨོ་ལམ་པིག་ཅེད་འགན་པའི་ཅིང་དུ་འཚོག་རྒྱུ་རྒྱ་ནག་མི་མང་གིས་དགའ་སྤྱོད་དང་བཅས་ཉེ་རང་སྐྱེག་བྱེད་
 བཞིན་པ་ལྟར། འོས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཨོ་ལམ་པིག་ཅེད་འགན་གྱི་གོ་རྒྱུ་སྤྱོད་དགོས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱས་ལོད།
 འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅེད་འགན་འདི་རིགས་ནི་འགོ་བའི་རང་དབང་དང་། འདྲ་མཉམ། མཛེས་མཐུན་སོགས་མཚན་པའི་
 རྣམ་འགྲུ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། རྒྱ་ནག་གིས་ཅེད་འགན་འདིའི་མགོན་བདག་ལག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཆེད་རྒྱལ་ནང་དུ་སྤྱོད་བརྗོད་དང་།
 གནས་ཚུལ་མཐོ་སྤྱོད། བསམ་ཚུལ་གསལ་བརྟེན་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་དང་། ལྷ་ཡངས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ལ། རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅེད་མོ་བ་གཏོང་རྒྱུ་མཚན་འདི་སྐོར་རྒྱ་ནག་ལ་དུན་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོག་གོས་ཚོགས་དང་། མི་
 སྤོང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཅས་ཀྱིས་ཅེད་འགན་འདི་རྒྱ་ནག་ནང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུ་བ་
 ཚན་པོ་ཞིག་ལོད་རྒྱུའི་གོ་རྒྱུ་བཟང་ཤོས་སུ་མཐོང་ནས་ལས་འགུལ་མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་བཞིན་ལོད་པར་ཁོང་ཚོའི་སྐྱེག་བསམ་
 ལ་ཡི་རང་བྱེད་ཀྱི་ལོད། འོན་ཀྱང་ནན་བརྗོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཨོ་ལམ་པིག་ཅེད་འགན་མཐུག་འགྲིལ་རྗེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་
 ལ་བསམ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་གསལ་ཆེ་ཡིན། ཅེད་འགན་འདིས་རྒྱ་ནག་མི་མང་གི་སེམས་ལ་ཤུགས་རྒྱུ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་རྒྱུ་ངེས་
 པས། ཨོ་ལམ་པིག་ཅེད་འགན་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་ནང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུ་བ་སུ་མཐུན་ལོད་ཆེད་འཛམ་གླིང་རྒྱ་ཁྱབ་ཀྱི་

ལུས་ཤུགས་འདོན་རྒྱུ་ཐབས་ལམ་འཚལ་དགོས།

ད་རེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སྣུག་བསམ་དང་། རྗེས་སྟོན་མཚན་ལུགས་ལ་
དགའ་སྟོབས་ཚེན་པོས་བསྐྱེད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་མ་ཟེང་། འབྲུང་འབྲུར་ཡང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་
དང་མཐུན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་། ཐོབ་ཐང་རྣམས་བོད་མིས་མཚོན་པའི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚང་མས་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཡོང་ཐབས་སུ་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། བྲིམས་མཐུན་གྱི་འབད་ཚོལ་མུ་མཐུད་བྱེད་དགོས།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདིའི་ཐོག་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་དང་། བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་འགན་
ཁུལ་རྒྱན་མཐུད་གནང་བར་སྤྱིང་ནས་སྤུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ཐོག་སྤུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་
གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། འགོ་ཁྲིམ་བདེ་བའི་སྦོན་ལམ་བཅས། འཇུག་དག་སྦྱོང་དུ་ལའི་ལྷ་མས་
༢༠༠༥ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ལ། །།

༢༠༠༧ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་རྒྱལ་ས་སྤྱ་སར་བོད་མིས་ཞི་བའི་གྲུན་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་ ༤༥ འཁོར་བའི་དུས་ཚོགས་འདིར། གངས་
ཅན་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤུག་སྤོང་ཞིང་ལུས་སྟོག་འདོར་མཁན་ཚང་མར་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་སྦོན་འདུན་བྱེད་རྒྱ་
དང་། ད་དུང་བཙན་བཅུག་དང་མནར་གཅོད་གྱི་དཀའ་སྤུག་སྤོང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱིས་འཚམས་
འདྲི་ཡོད།

འདས་ལོ་ ༢༠༠༥ གི་ནང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སྤྱུགས་གཅིག་ནས་རང་རེར་མཁའ་ལྷོགས་བཟུང་ཚོགས་
ངན་གདུག་རླུབ་རྗེ་ཆེར་སོང་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དམ་བསྐྱེད་རྗེ་ལྷག་དུ་སོང་འདུག་སྤྱུགས་གཞན་ཞིག་
ནས་རྒྱ་ནག་ནང་སྤྱོད་བཅོམ་དང་དབང་སྟོབས་སྤུག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་པ་མ་ཟེང་། ལྷག་པར་སྤྱོད་རྒྱ་ཡངས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོའི་
ནང་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་གཅིག་སྤུས་མི་འགྲིག་པར་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་དོན་སྤྱིང་ལུགས་ལ་
བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚེད་ལྟའི་ལམ་ལུགས་འདིས་མི་འདེང་བའི་བསམ་ཚུལ་ཤུགས་ཚེ་ཏུ་འགྲོ་བའི་དེ་མཚུངས་ཚོས་
དད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལའང་དོ་སྣང་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་། ངོས་ལའང་རྒྱ་ནག་ནང་གནས་སྐོར་ཚོས་བཤད་ཀྱི་དགོས་འདུན་
འདོན་མཁན་མང་པོ་ཡོང་བཞིན་པ་བཅས་འབྲུར་བ་བཟང་ངན་སྤྱོད་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་བཞིན་འདུག་དེ་སྐབས་སྤིང་འདོན་དུ་
ཅིན་ཐའོས་འཚམ་མཐུན་གྱི་འབོད་སྐུལ་ནན་བསྐྱེད་གནང་བ་བསྐྱེད་འོས་སུ་གྱུར། དེ་ཡང་འཚམ་མཐུན་ཡོང་བར་དེའི་རྒྱ་

རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བྱང་བདེན་དང་སྣང་བརྗོད་རང་དབང་། འདྲ་མཉམ་བཅས་དགོས་པ་
རྣམས་ལ་ཕྱགས་སྤང་དང་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ཚང་མས་ལག་ལེན་དོན་ཐོག་འཁྲུལ་བ་དགོས་གསུམ་ཆེ།

རྒྱ་བོད་འབྲེལ་བའི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོ་ཚམ་ནས་སྤང་རྒྱ་གཞུང་དང་གོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུའི་སྐབས་ཤིག་ཡོང་ངེས་པས། དེ་
དུས་རང་རེའི་ངོས་ནས་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་སྤྱོད་ཅུ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་བཞིན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་
ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་ནང་དོན་འོག་གྲབས་བྱས་ཡོད་པ་ཟེར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་ཁྲིད་ཉེང་ཞེ་ཕེད་གིས་རང་བཅོན་མ་ཚོད་ན་གནད་དོན་གཞན་ཡོངས་རྫོགས་གོས་མོལ་གྱི་
ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་ཚོགས་རྒྱུའི་གོས་འཆར་བཏོན་པ་རང་རེའི་རེ་འདོད་དང་མཐུན་པས་གཉིས་སྐྱན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
རྒྱུས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་ད་བར་ལོ་ ༢༤ སོང་རིང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་མོ་ཚམ་མེད་པར་
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ལག་བརྟུར་བྱས་པ་ཡིན། སྲིད་རྒྱུས་འདི་ནི་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀའི་འཕམ་ཕྱགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
དང་། ཨོ་ཤི་ཡའི་ནང་ནི་བདེ་མཉམ་གནས། ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྤྱོད་སོགས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱགས་དམིགས་བཟང་བོ་རྣམས་གཞི་
ཅུར་བཞག་སྟེ་དབྱུང་ཞིབ་དང་། གོ་བཟུར་མཐེལ་ཕྱིན་བྱས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་རྒྱུས་འདི་ལ་
གཞིས་བྱས་བོད་མི་བསམ་ཡོད་མང་བོ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའི་གཞུང་གིས་ཀྱང་མོས་མཐུན་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ངོས་ཀྱིས་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་རེ་
འདུན་བཏོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་རྒྱུའི་མི་རིགས་གཉིས་འདྲ་མཉམ་དང་། རྒྱ་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་
ལུགས་དང་ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་གཉིས་ཀའེད་པའི་གཅིག་བསྐྱེལ་བཅོས་མིན་ཞིག་བསྐྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
སྐོར་གཅིག་ཕན་གཅིག་གོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བརྟན་མྱིང་དང་། ཕྱི་དངོས་པོ་དང་ནང་བསམ་སློབ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་འབྲེལ་
གྱིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་ཆའི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་དང་། ལེགས་བྱང་། རྒྱ་ཡིག་བཅས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
གྱི་དོན་དུ་འཛིན་སྤྱོད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་བཅུགས་དགོས་པ་ནི་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་སོ་སོའི་ཐུན་མིན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་ཚོས། རིག་
གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་བཅས་ཉམས་མེད་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ནའང་། དངོས་དོན་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་ས་
ཁུལ་ཚང་མར་གངས་མང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་མི་འབོར་ཕོན་ཆེས་ཁྱབ་སྟེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་བཅས་
རྒྱན་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་ཞིག་ཉེན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་དུ་འདྲེས་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིག་དང་། གོ་མས་གཤེས་ལ་མ་བརྟེན་
ཐབས་མེད་ཆགས་པ་འདྲིས་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་དང་བཟང་བོའི་གོ་མས་གཤེས་རིམ་པས་ཅུ་བརྟེན་འགྲོ་ཉེན་དུ་
གྱུར། མི་འཁོར་ལྷགས་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་གཞིའི་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། དངོས་སུ་འཁོར་ལམ་མཐུན་ནས་ད་བར་
བོད་སའི་ཁོར་ལུག་ཉམས་ཆག་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལག་འབགས་བཅོན་དང་བེད་ལོག་སྤྱད་པ་དེ་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་རྣམས་ལ་བཟུ་
གཞིག་མི་འབོར་སྤོ་ཤུགས་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤོང་བཅུད་གཉིས་ཀར་ཉམས་ཉེས་ཚབས་ཆེ་བྱུང་དང་ཡོང་བཞིན་པ་འདི་དག་སྟེ་
འཚབ་སྐྱེ་གཞི་ཞིག་འདུག།

གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་གི་ནང་ཤེས་འཛོལ་ལྡན་པའི་གྲང་ཁྲན་ཏང་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་གནས་རིམ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དབང་ཚད་ལྡན་པ་ཆེས་ཉུང་བ་དང་། འགའ་ཤས་ལ་ཁ་བྲལ་བ་སོགས་མང་འདྲ་མེན་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཆེས་སློ་ཕམ་འོས་པ་ཞིག་རེད། མི་རིགས་གཉིས་དང་དབྱུག་ས་གཉིས་ཀའི་དོན་དམ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་གངས་ཉུང་མི་རིགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་རང་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མི་རིགས་དེ་ཡོངས་ཚོགས་རང་སྤྱོད་འཛོལ་སྤྱོད་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོས་འདུན་ནི་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་སྟུག་བསམ་ནམ་དག་དང་བདེན་ཞིག་མ་གཏོགས་སྤྲོས་པའི་ཕྱགས་དམིགས་གཞན་ཅེས་མེད་པ་ནི་འཛིག་རྟོག་ཀྱང་གསལ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་དགོས་འདུན་དའི་ཆེད་ཐབས་ཤེས་མཁུན་བྱ་རྒྱུ་ནི་བོད་མི་རིགས་ལ་འབྲི་བའི་རྩ་ཆའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དུས་འགོར་རི་ཅོམ་བྱུང་ཡང་མངོན་འདོད་མ་འགྲུབ་བར་བྱ་རྒྱུའི་སྡིང་སྟོབས་ལ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་འགོ་མི་སྲིད། བོད་མིའི་འཐབ་རྩེད་ནི་མི་སྐྱེར་རེ་བྱུང་གི་གནས་བབ་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་མེན་པར་མི་རིགས་ཤིག་གི་འཐབ་རྩེད་ཡིན་ལ། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྐྱིལ་འཇུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་མི་མང་གིས་བདམས་པའི་མི་མང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུན་གྱིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་འདི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་རྒྱུ་འཛོལ་ཐུབ་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་གཞི་བརྟན་པོ་བསྐྱར་ཡོད་པས། མཐའ་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སྤར་མང་ཚོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་རྒྱུ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ �ནས་བཟུང་བོད་རྒྱུའི་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཏེ་དོས་ཀྱི་དོ་ཚབ་ཚོས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་དང་ཞིབ་ཆའི་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་ལྡན་བྱས་ཏེ། ཕན་ཚུན་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་དང་། དོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བཤད་རེས་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་ལམ་གྱི་སློབ་ཞིག་དོད་ཡོད་པ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་དེས། དོས་ཀྱི་དོ་ཚབ་རྣམས་གནས་དུས་གང་དུའང་འབྲེལ་མོལ་སུ་མཐུན་བྱ་རྒྱུར་གོ་སྐྱིལ་ཡོད། འདི་སྐོར་ཞིབ་པ་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་ནང་འཁོད་ཡོད།

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་ཞེན་མ་དོར་བར་བོད་མིའི་དོན་དམ་གྱི་ཁེ་ཕན་བསྐྱབ་ཆེད་འབད་རྩེལ་རྒྱུ་འཁྲོད་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་རིགས་ཏང་མི་དང་། འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད། ལག་རྩལ་ཆེད་ལས་པ་སོགས་ཚང་མར་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་འཚམས་འདྲི་དང་། བྱིད་ཚོས་སྡིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་གང་ཐུབ་སྐྱབ་པ་ལ་སྡིང་ནས་ཡི་རངས་བཟུགས་བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མཚུངས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་ཉེན་འཛོམས་མེད་ཀྱི་སློབ་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ཡིག་བཅས་པ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛོལ་དང་། བོད་མིའི་མངོན་འདོད་བསྐྱབ་ཆེད་སྟུག་བསམ་དང་སྡིང་སྟོབས་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་འདིར་ཡི་རངས་བཟུགས་བཅོལ་དང་། རྒྱུ་ཀྱང་ཞུས་པ་དང་ལེ་ལོ། རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཏུར་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། གཞིས་བྱེས་བོད་རིགས་ཚང་མས་སློབ་རྩེ་གཅིག་སྐྱིལ་ཐོག་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྐྱིལ་གྱི་ལམ་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འདུན་ལམ་བརྟན་པོ་ཞིག་བསྐྱར་ཐུབ་པའི་བསྐྱེལ་འདེགས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་འགྱུར་མེད་འགན་བཅུ་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་གོ་སྐབས་འདི་
 བཟུང་སྟེ་སྤོང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ལ་དོ་སྤར་གནང་མཁན་གི་གཞུང་མང་ཡོངས་
 ལ་འང་བརྟེན་རྗེས་དྲན་དང་། འགོ་ཀུན་ཞི་བདེར་འཛོལ་བའི་སློན་འདུན་བཅས། ། །

༢༠༠༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་བདུན་པའི་སྐབས་འདིར། ངོས་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རང་རིགས་སྤྱོད་ཆེ་
 རྒྱལ་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གི་གོ་གསལ་པོ་རྣམས་པ་ཚང་མར་
 འཚམས་འདྲི་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱོད་མཁན་དང་། ལྷན་སྐྱོད་དོར་བའི་དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོ་ཡོངས་
 ལ་རྗེས་དྲན་གུས་འདུད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ཙམ་ནས་གངས་རྒྱུང་ས་ཁུལ་ལག་ཏུ་དུས་འགྱུར་སྤར་མ་གྲགས་པ་རིམ་བཞིན་བྱུང་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་
 ཚོགས་གསར་པ་ཞིག་ཚུགས་ཏེ་ ༡༩༥༡ ལོར་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་བབས་དངོས་ཡོད་དང་བསྐྱེད་དཔུགས་དང་ས་
 གནས་དབར་འཛིག་པའི་གྲོས་མཐུན་གི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡིག་ཆ་ལག་གི་ནང་གསལ་
 བ་ལྟར། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློན་གཞིའི་ནང་བོད་མི་རྣམས་ལ་རང་བྱིམ་རང་བདག་
 རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གིས་རྒྱ་ནག་མི་རིགས་ཀྱི་བྱིམ་ཚང་ཚོར་བོད་ནང་མཉམ་གནས་མཐུན་བསྐྱེད་གོང་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་གི་སྲིད་
 བྱས་དོན་དམ་ལག་བསྟར་ཡོང་བའི་ཚེད་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤༥༥ ལོར་བོད་མིའི་ཚབ་
 བྱས་ཏེ་ངོས་རང་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཆེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཙོ་འཛིན་མཉེ་གྱུ་ཞེས་མཚོན་ཏེ་སྲིད་དམག་གསུམ་གི་ཆེས་མཐོའི་
 དབུ་འབྲིད་རྣམས་པར་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་མདུན་ལམ་གི་སྐོར་གྲོས་མོལ་གི་གོ་སྐབས་སྤང་བ་དང་། སྐབས་དེར་རེ་བ་དང་ཡིད་
 ཆེས་ཆེན་པོ་རྟེན་དེ་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་སློབ་དཔེ་གདངས་འཁུལ་བྱུང་རུང་། ༡༩༥༥ ལོ་མཇུག་ནས་བོད་ས་འགར་གཡོན་ཐལ་
 གི་བྱུང་བ་རིམ་བསྐྱེད་མཐར་ ༡༩༥༩ ལོར་གངས་རྒྱུང་ས་གནས་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དེ་དེད་རང་ཐེ་བའི་བོད་མི་
 འབྲུམ་ཚོ་བརྒྱལ་བ་ཞིག་བཙན་བྱོལ་བྱ་དགོས་བྱུང་སྟེ་ད་ཆ་མི་ལོ་ ༤༥ རྒྱལ་པོ་སོང་བེན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ཙམ་ནས་འབྲུང་འགྱུར་རྒྱ་བོད་ཞི་མོལ་གི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་ཡོང་ངེས་ལ་དེ་སྐབས་གྲོས་འཆར་འདོན་
 རྒྱུར་དབུ་མའི་ལམ་གི་རྩ་དོན་གཏན་འཁུལ་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་པེ་ཅིང་གི་དབུ་འབྲིད་རྣམས་པ་དང་ཐད་འབྲེལ་བྱུང་
 རྣམས་ཏེང་ཞའོ་ཕིང་གིས་རང་བཙན་མ་ཚོད་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ཚང་མ་གྲོས་མོལ་གི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་ཡོང་རྒྱུའི་
 ཞལ་བཞེས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྤྱོད་བསམ་རྣམས་དག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གི་སྲིད་བྱས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་ཡིན།

ཀྱུལ་སྤྱི་དང་། ཀྱུལ་ནང་། བོད་ནང་བཅས་པར་བཟོད་བསྐྱོད་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བུང་སྐབས་སོ་སོར་
 དངོས་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དུས་དང་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་སུའང་དབྱ་
 མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་འགལ་བ་ནམ་ཡང་བྱས་མེད་པ་འཛེམ་སྤོང་སྤྱི་གསལ་ལྟར་ལགས། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
 མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱིས་གཞི་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་རྣམས་ཏྲ་མཚན་གསུང་གི་ཐོག་འདི་ནས་ཁ་ཚིག་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཁ་བྱལ་གྱི་རེ་
 འདུན་བཅངས་པ་དང་། རྒྱལ་གཞི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་གྱི་ཡོད་ལུགས་སྐྱོན་འཇུགས་སུ་མཐུན་བཞིན་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་དང་ཐད་འབྲེལ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་དོས་ཀྱི་དོ་ཚབ་
 རྣམས་དང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣའི་དབར་འབྲེལ་མོལ་རིམ་པར་བྱུང་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་
 གསལ་བཤད་གོ་བསྐྱར་ཞིབ་ལྷག་བྱུང་འདུག་པ་འདིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱགས་དོགས་རྣམས་སངས་
 ཐུབ་པ་དང་། བསམ་ཚུལ་དང་ལྟ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་བསལ་ཏེ་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་
 ཞིག་རྒྱུན་སོན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་ཉེ་ཆར་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་སྤོན་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་ལྗེ་པ་བྱས་ཤིང་ད་
 རེས་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་དེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དུས་ལྟར་ལྟ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཆེ་ལག་གི་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱ་མཚན་གསལ་ཏྲ་གསལ་
 ཐུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དེ་ཚོ་སེལ་བའི་མཐུན་སྐྱོན་ཇི་དགོས་ཤེས་ཏྲ་གསལ་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་བྱུང་འདུག་སྐབས་དེར་འབྲེལ་
 ཡོད་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྣར་དང་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལྷ་སྐྱོར་གནས་མཇུག་ཞིག་ཡོང་འདོད་ཡོད་པ་
 བསྐྱར་ནན་གསལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་ནི་ནང་ཚོས་ཡུན་རིང་དར་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཅ་ཆའི་གནས་
 ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་། ཡར་རྒྱས་རྣམས་དངོས་སུ་
 མཐོང་ཐོས་ཉམས་སྦྱང་ཡོང་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་རེ་བ་ཡོད།

ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 མགོ་གསུམ་ཚད་གཟུངས་ཐོན་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ནི་བསྐྱོད་བསྐྱོད་འོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་རིགས་གནས་ལུལ་
 ས་ཁུལ་ཁག་ཏུའང་སློམ་གཞིའི་འཇུགས་སྐྱོན་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བཞིན་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པའང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུར་འགོས་ཤིག་ཡིན་པར་
 རྒྱན་དུ་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་བྱུང་བར་ཞིབ་སྐབས་མཐོ་ཀྱི་ཞིའི་དུས་སྐབས་མ་ཁེ་སེ་དང་ལེ་ཉིང་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྐབས་གཙོ་བོ་བཟུང་གི་ལས་འགུལ་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཉེ་ཆར་ཞོལ་ལོང་གི་དུས་སྐབས་དངོས་ཐོག་བདེན་
 འཚོལ་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྲོམ་རའི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་སོལ་སློ་བྱེད་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་
 པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཅང་ཅོ་མིན་གྱི་དུས་སྐབས་དམར་ཤོག་དེ་བཟོ་ཞིང་ངལ་རྩོལ་མི་མང་གཅིག་སུའི་ཆེད་མིན་པར་མཚན་
 བྱེད་གསུམ་གྱི་ལྟ་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་བསྐྱེད་དང་། རིག་གཞུང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་མངོན་འདོད་བསྐྱེད་ཐབས་
 བཅས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད།

ད་སྐབས་སྲིད་འཛིན་རྒྱུ་ཅིན་ཐའོས་ཞི་བདེའི་འཆམ་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཐབས་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱུལ་སྤྱི་དང་། ཀྱུལ་ནང་།
 བྱིས་མཚོས་བཅས་པར་འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་འཚོམས་

པའི་སྲིད་དབང་གི་རྒྱུད་རིམ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕྲུགས་སྐྱེན་རྒྱུན་བསྐྱེད་ཀྱིས་ད་ལྟོ་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་སྤྱི་ནང་སྟོབས་ལྡན་གསུ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ཐོན་ཡོང་བཞིན་པ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་མི་འབོར་དང་ལོ་རྒྱུས་གང་གི་ཆ་ནས་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཡི་རངས་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདྲོད་དུ་མེད་པའི་གནད་དོན་གསུ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་ཚོགས་གྲུ་ཡངས། རང་དབང་ལྡན་པའི་གསར་འགྲུལ་སྲིད་བྱུས་གང་ཡང་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་སོགས་དང་རབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་གསུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ཞི་བདེ་འཚམ་མཐུན་བརྟན་སྤངས་ཡོང་བའི་མང་གཞི་ཡིན་པ་ཤིས་ལྡན་གྱིས་མཐོང་ཚོས་སུ་གྱུར་བ་འདྲི་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལྔ་བརྒྱུ་དང་ལྔ་མི་འབོར་མང་གསུ་སུ་ཚུད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནི་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འབྲུ་བའི་ས་བབས་དང་། ལོ་རྒྱུས། རྒྱུད་ཡིག་རིག་གཞུང་། ཚོས་དང་ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་བཅས་གང་གི་ཆ་ནས་ཆོས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འཛོམས་སྦྲེང་ཚང་མས་མཐུན་སྦྲེང་དུ་གྲུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདས་པའི་མཐོ་རིམ་གྱི་དབྱེ་འབྲིང་མང་པོས་ངོས་འཛོམས་གསལ་པོ་གནང་ཡོད། ངོས་ཀྱི་རེ་འདུན་ནི་བོད་རིགས་སྤྱི་བོ་གནམ་བཟུན་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུས་པར་རང་བྱིས་རང་བདག་དང་། རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡིན། རེ་འདུན་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟར། ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ། འོས་ཤིང་འཚམས་པ། རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ། གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་འདྲའི་རེ་འདུན་ནི་འདས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་གསུ་ཆེ་བར་བརྩིས་ཏེ་ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་བརྟན་པ་ཡིན། འདས་པའི་དུས་རབས་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ངོ་བོ་དང་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཞིག་མེད་པས། དེའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐབས་བདེ་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། ངོས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིམ་ལྡན་པའི་འོངས་བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཁ་བྲལ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་གཞིའི་ནང་ནས་འཚོལ་ཐབས་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ནང་གང་སར་རྒྱ་ཁྲུབ་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ལྟར། རང་བྱིས་རང་བདག་གི་གནས་བབ་དོན་དམ་པའི་སྟོན་ལག་བཟུན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་སྟོར་དགོས་འདུན་གང་འདྲ་ཞིག་བརྟན་ཡང་ཁ་བྲལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་བའི་དོགས་པས་བདེན་དོན་མ་བསྐྱབ་ན་སུས་ཀྱང་གསལ་ལྟོགས་སྐྱབ་པ་ཞིག་རེད། བདེན་དོན་འདི་ལྟར་ལ་བརྟན་རྒྱ་ནག་ནང་རིམ་བཞིན་དལ་བྱས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞིན་པའི་རང་དབང་དང་། གྲུ་ཡངས། གསར་འགྲུལ་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱུ་དཀའ་རྒྱུ་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་དང་ཡོད་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟན་འགྲེལ་བ་སུ་མཐུན་དང་། བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྤུགས་བྱས་དང་བྱེད་སུས་ཡིན་ལ། བཅོན་བྱོལ་བཀའ་ཤག་གིས་རྒྱུ་སྤྱི་ནང་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་

ཡོངས་ལ་ཞི་མོལ་གྱི་ཁོར་ཕུག་བསྐྱེད་དགོས་པའི་འབོད་བསྐྱེད་ལྗེ་རྗེས་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལམ་སྐར་ཡང་གཤམ་ཆེ་ནན་དཔེའི་
 ཚུལ་དུ་བོད་ཀྱི་དཀར་རྩོག་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་སུ་ད་ལྟ་འགོ་བཞེན་པའི་ལས་རིམ་འདི་ཚང་མས་མ་ལན་
 མ་འགྲོད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་བོད་མི་ཡོངས་ནས་བཀའ་ཤག་གི་འབོད་བསྐྱེད་གཞིར་བཟུང་ལྷགས་སྤང་དམ་
 འོད་ཡོང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་དང་། བོད་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་དང་ལྷགས་སྤང་
 ཡོད་པ་ཚང་མར་དེ་མཚུངས་ཀྱི་འབོད་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལོད།

ཕྱོགས་མཚུངས་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གི་བསྐྱོད་པ་མི་ཡོང་ཟེར་བ་ལྟར་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོར་
 ཕུག་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱང་པས་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་པས། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་གཤམ་གྲིད་དུ་ལྷེད་
 འབྲེལ་ལམ་འདིའི་བརྒྱུད་ནས་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་གཤམ་གནད་ཅིག་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་
 ཆོ་དེ་དོན་མཚོན་ལྷན་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་པོ་ཞིག་ཁྱེད་རྣམ་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྟོན་གཤམ་ཆེ་བས་དེ་ཕུགས་རེ་བསྐྱེད་བྱེད་
 རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་གནས་པའི་ང་ཚོར་སྤྱི་གསུམ་དུ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་རྒྱབ་
 སྐྱོར་གནང་དང་གནང་བཞེན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བཞུགས་བརྗོད་དང་། ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞེན་རྒྱ་གར་
 གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོར་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་འགན་མ་མཆིས་པའི་མཐུན་འགྲུར་རིགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་
 གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྐར་ཡང་ལྷགས་རྗེ་དང་། བཀྱིན་སྐྱོར་དུ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། བོད་རྒྱ
 ཁྱབ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་སེམས་ཚོར་རྣམས་དྲན་བཞེན་ཚང་མར་རྗེས་བཞེད་སྐབས་སྟོན་དང་།
 འགོ་ཀྱན་བདེ་བའི་སྟོན་ལམ་བཅས། །།

༢༠༠༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་ཉིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉེན་མོ་འདིའི་
 ཐོག་ངོས་ནས་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་གནས་པའི་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་རྣམས་དང་། དེ་བཞེན་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོད་པའི་
 ང་ཚོའི་གོགས་པོ་ཚོ་བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་བཞི་བཟུལ་བའི་རིང་བོད་ནང་འགྲུར་ཕྱོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞི་རྒྱུའི་འཕྲོགས་སྐྱེད་ལག་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་གོར་མོ་ནས་ལྷ་ས་བར་མེ་
 འཁོར་ལྷགས་ལམ་བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པ་འདི་ནི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དུས་ལུན་དའི་རིང་རང་དབང་ཅན་

གྱི་གསར་འགྱུར་དང་། ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཇམ་ལ་འགོ་མཁན་བཅས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་བྱི་ཚུལ་ཙམ་མེན་པར་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་སྐོར་ཚུམ་ཡིག་མང་བོ་སྒྲུབ་ཡོད་ཅིང་། མང་ཆེ་བའི་ཚུམ་ཡིག་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཅས་མའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་ཐ་དད་རེད་འདུག བོད་ནང་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དང་རང་མོས། རང་སྲིད་རང་སྲོང་བཅས་བརྩེ་མེད་དོན་རོལ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པར་སྐྱོན་བརྗོད་གསལ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དོན་དངོས་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། ད་ལྟོ་གནས་སྟངས་གསལ་བོར་བརྗོད་ན། བོད་རང་སྲོང་སྡོད་ས་བཅུགས་ནས་ད་བར་འགོ་བྱེད་ལྟེ་བ་རྒྱ་རིགས་ཁོ་ནས་བྱུང་བཞིན་པ་དང་། བོད་མའི་ཐོག་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་དང་། དོ་དམ་སྤངས་འཛོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བའི་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེས་གང་ཞིག་སྐྱོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་ནང་དོན་དམ་གྱི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ། བརྟན་སྡོད་བཅས་མེད་པའི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་གསལ་བོར་བརྟན་ཡོད།

བོད་ནང་ཡོད་པའི་བཀའ་འོས་བོད་རིགས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་ཤུགས་ཅན་ཚོས་དུས་ནས་དུས་སྤྱི་གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་སྐྱོང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་སྤོང་སྤོང་བས་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་པས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱང་ཚད་མེད་སྤོང་དགོས་བྱུང་ཡོད།

དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་དུག་ཅུའི་འགོ་སྤོང་དུ་ཀྱན་གཟུགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབྱེད་ཚོར་སྐྱོན་ལུ་ཞིག་སྤུལ་བའི་ནང་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་སྤྱད་དང་། སེམས་ནང་གི་རེ་འདུན་གསལ་བོར་བཀོད་པ་གནང་ཡོད། བོད་རིགས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་ནང་ནས་དམར་བོའི་ལྟ་བུ་འཛོན་མཁན་ཐོག་མའི་གསལ་འབའ་པ་སྤུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཉེ་དུས་དབྱེད་ཡིག་ཐོག་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཅིག་བཏོན་པ་དེའི་ནང་བོད་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་རྣམས་བསྐྱབ་རྒྱ་ནི་དགོས་ཤིང་གཏུགས་ཆེ་བའི་སྐོར་རྒྱས་སྐྱོང་བྱས་འདུག དེ་བཞིན་བོད་རིགས་མཐོ་རིམ་འགོ་བྱེད་མང་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནང་ཡིད་སློ་མི་ཚོམས་པའི་སྤོང་ཚོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་བོར་དང་།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདི་ལོ་བོད་རང་སྲོང་སྡོད་ས་བཅུགས་ཉེ་ལོ་བཞི་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་ཚོགས་འཁེལ་གྱི་ཡོད་ལྟར་བཅས་མའི་དུས་དྲན་གྱི་བྱེད་སྐོར་རྣམ་པ་མང་བོ་ཞིག་སྤུལ་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱེད་སྐོར་དེ་དག་གིས་བོད་ནང་གི་གཞི་རྩའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་མཚོན་མི་ཐུབ་པས་བྱི་ཚུལ་ཙམ་རེད། དཔེར་ན། དེ་ལྟར་མཐུན་མཚོངས་ཆེན་པོ་དང་། རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཆེན་པོ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁག་ལའང་སྐབས་དེ་དུས་བྱི་ཚུལ་སྐབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་རྗེས་དྲན་གྱི་རྒྱས་བརྗོད་ཉམས་ལུགས་ཞིག་སྤུལ་ཡོད།

ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་གཉིས་ལྷག་ནང་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཉལ་ལས་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན། ད་ལྟོ་རྒྱ་ནག་འདི་ལོ་ཉེ་ཤུ་སྤུལ་ཅུའི་གོང་གི་རྒྱ་ནག་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེང་སང་རྒྱ་ནག་དེ་འཛོན་སྐྱོང་ཐོག་ཤུགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འོས་ཤིང་འཚོམས་པ་ཞིག་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་ནག་ནི་མི་འབོར་ཆེས་མང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་བོའི་གནའ་བོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཀྱང་རེད། འོན་ཀྱང་འགོ་བཅིང་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པ། བྱང་བདེན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་མེད་པ།
 བོད་མི་རིགས་ཚུད་པའི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་རང་སྲོང་ལག་ལེན་ཇི་བཞིན་མེད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་རང་
 ཉིད་ལ་མཚན་ཤས་ཡོད་གི་ཡོད་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གྱི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་དང་། དོགས་པ་རྣམ་
 ཏོག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁུལ་དུ་འདྲ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པས་གལ་ཆེ་
 ཤོས་སུ་འཛིན་པའི་གཅིག་སྒྲིལ་དང་། བརྟན་སྡོམ་གི་འགོག་རྒྱུ་དུ་ལྷུ་ཡོད། ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། རྒྱ་ནག་སློབས་ཆེན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཚད་ལྡན་བཀའ་འོས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གནད་དོན་དེ་དག་གི་ཐོག་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། གདེང་སློབས་
 ལྡན་པའི་སྲིད་བྱས་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མཐོང་གི་འདུག།

རྒྱ་ནག་གང་དུ་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་
 ཉེ་བའི་དུས་སྐབས་ནང་ཞི་བདེ་དང་། འཚོ་བའི་འདོད་པ། མང་གཙོ། བྱང་བདེན། ཁོར་ལུག་སྲུང་སྲོལ་བཅས་ལ་དོ་འཁུར་ཇི་
 ཆེར་འགོ་བཙུག་དང་། གཞི་རྩའི་ཤེས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། བར་ལམ་རྒྱ་གར་རྒྱ་མཚོའི་ཁུལ་དུ་ས་འགྲུལ་
 མཚོ་འཁྲུམས་ཀྱི་རང་བྱུང་གཞི་འཚོ་བྱུང་སྐབས་འཛམ་གླིང་གི་སྲིད་གཞུང་ཁག་དང་། མི་སྐར་བཅས་མང་པོས་ལྷུ་ལྷུ་
 གྲགས་པའི་སེམས་འཚབ་ཀྱིས་ཇོ་དུག་རྒྱུད་སྲོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་པ་དེས་འཛམ་གླིང་འདི་དོན་དམ་ཐོག་གཅིག་ལ་
 གཅིག་བརྟན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་འགན་ཁུར་གྱི་བསམ་སློབ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ར་སློབ་
 གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐང་ངོས་རང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་རང་ཉིད་སྐྱེད་གྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་གནས་དང་། ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱུའམ། ཡང་
 ར་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ཆེད་མིན་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱིས་གསལ་པོ་
 བཟོས་ཡོད། དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ང་ཚོར་རང་དབང་གང་འཚམས་བྱུང་སྟེ་བོད་དུ་ལོག་རྒྱུ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ངོས་ནས་
 གཞུང་གི་ལས་གནས་གང་རུང་འམ། ཡང་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་གཞན་གང་ཡང་འཛིན་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ད་ལྟོ་
 བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་ཡང་ཕྱིར་བཟུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་ཀྱི་རྩ་བའི་འགན་འཁུར་བོད་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མུས་
 རྣམས་ནས་རྒྱ་འགན་སྲང་དགོས་པ་གསལ་པོར་བརྗོད་ཡོད།

ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་རྣམ་པར་སྐར་ཡང་གསལ་བརྗོད་བྱ་རྒྱུར། ངོས་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་
 འགན་འཁུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་རང་བཅོན་ཚོད་ལེན་མི་བྱེད་པར་དབུ་མའི་ལངས་ཕྱོགས་འདི་མཐའ་འཁྲུངས་
 དམ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློམ་གཞིའི་ནང་གནས་རྒྱུ་འདོད་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་
 ལྟོ་ཐབས་ལམ་གྱིས་བོད་མི་མང་ལ་མ་འོངས་རྒྱང་རིང་ནང་ཕྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལེ་ཕན་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་
 ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཀྱང་འདི་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་དང་མཐུན་ཞིང་རྒྱ་
 མཚན་ལྡན་པ་དང་། བོད་རྒྱུ་མི་རིགས་གཉིས་ཀ་ལྷན་མོང་གི་ལེ་ཕན་མཚན་པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱུ་སྲོལ་གནད་བར་
 བརྟན་ངོས་ཀྱི་སློབས་ལ་སྐུལ་ལྷག་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྤྱིའི་ཁྲིད་ནས་ངོས་ཀྱི་ལངས་

ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་པའི་ངོས་འཛིན་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དེས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ལ་དེ་བས་སྐྱུ་ལྷག་ཆེན་པོ་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་དང་། ང་ཚོའི་བར་སྐྱར་ཡང་འབྲེལ་བ་མཐུན་ཐུབ་པར་ངོས་རང་དགའ་བོ་བྱུང་། རྩ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ པར་
ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་དབུ་ཁྲིད་ནུམས་དང་སློང་མོལ་ཐངས་གསུམ་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ནས་ང་ཚོའི་བར་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་མཚོན་ཡོད། དེང་སྐབས་བཅོན་བྱོལ་མང་ཚོགས་ནས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
འགོ་ཁྲིད་པས་བོད་མིའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་འགན་ཁུར་མང་ཙམ་ལེན་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ངས་ཁོང་ཚོར་བར་ལམ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་ཕྱོགས་དང་སློང་མོལ་ཐངས་གསུམ་པ་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སློང་སློང་བྱས་པའི་གནད་དོན་ཁག་གི་ཐོག་
བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་དགོས་ངེས་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་དམ། དྲུག་ལ་ལེལ་ཐབས་ཀྱི་གོམ་སྤྲོས་སྤོ་དགོས་པའི་བཀོད་
མངགས་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད། ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བའི་དགོས་ངེས་ཆ་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་ཡུན་རིང་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བའི་བོད་
ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

མཐའ་དོན་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཤ་ཚའི་སེམས་
འཁུར་དང་། མཐུན་འགྲུར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཁུས་ཏེ་བཞུགས་བཞུགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་
བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངོས་རང་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག དེ་ནི་
རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་བར་དུས་རབས་མང་པོའི་སྟོན་ནས་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ངོས་
དང་། དེ་བཞིན་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་སྟེ་རིང་རྒྱ་གར་ནང་རང་དབང་གི་སློན་ནས་གནས་
སྟོན་ཚོགས་པ་བྱུང་བས་ཡིན།

བོད་མིའི་རང་དབང་ཅ་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབྲུལ་མཁན་བོད་མི་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་
རྗེས་དྲན་གུས་འདུད་དང་། སྟོན་ལམ་ཞུ་བཅས། །།

༢༠༠༩ ལོའི་གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ནི་ང་ཚོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ ༥༥ ཉིས་པོ་འཁོར་བའི་དུས་
དྲན་སྐབས་བཅི་ཞུ་གི་ཡོད། ངོས་ནས་བོད་མིའི་རང་དབང་ཅ་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབྲུལ་མཁན་རྒྱལ་
གཅེས་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་གུས་འདུད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཁོང་རྣམས་ནི་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་དུས་གཉན་དུ་གནས་རྒྱུ་
ཡིན།

འདི་ལོ་ནི་ངོས་རང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རྒྱལ་ནང་དུ་བསྐྱོད་ནས་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་མའོ་ཙོ་ཏུང་མངའ་འཕམ་ཁུལ་ཉེ་ལོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་ཚོགས་འཁེལ་གྱི་ཡོད། དུས་དར་ངོས་རང་རྒྱ་ནག་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ནང་བོད་ཀྱི་འབྲུང་འགྲུར་གནད་དོན་ཐོག་སློབ་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་པར་འགྲུལ་བཞུགས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བོ་དྲན་གྱི་འདུག སྐབས་དེར་དབུ་ཁྲིད་མངའ་འཕམ་ཁུལ་གྱི་བོད་ནང་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་གནས་སྡོད་བྱེད་པ་དེ་ནི་བོད་མི་མང་གི་བདེ་ཚུར་སྐྱོན་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་འགན་ལེན་གནང་བྱུང་བ་མ་ཟད། ངོས་རང་རྒྱ་ནག་དུ་སྡོད་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཡིད་སྤོན་ཆེར་བསྐྱེད་བྱུང་བར་བརྟེན། ཞི་བདེ་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་ལྡན་པའི་གཞི་རྒྱུ་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་མཉམ་གནས་སྐབས་ངོས་རྣམས་ལོ་སྤྱི་སྐྱོད་དང་། གཏེང་སློབས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སློབ་མཁུ་པ་ཞིག་ལ། ངོས་རང་སྤྱིར་ལོག་བྱས་མ་ཐག་རྒྱ་ནག་ནང་ཐད་བསྐྱོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་ཐོན་ཏེ་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། འགྲུར་འགྲོས་དེ་དག་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པའི་འབྲས་བུར་བོད་ལ་དེ་བས་དྲག་གཞོན་དང་། མཐུགས་བཟུང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་སོང་བར་བརྟེན། མཐའ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༥ པར་བོད་མི་མང་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་བྱུང་བ་རེད།

ང་ཚོ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་དག་གལ་ཆེའི་དོན་སྲིད་ལྡན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་གསུང་བ་ཞིག་ལོ་འདིའི་ནང་མངོན་གྱུར་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ངོས་རྣམས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སེམས་འཚབ་ཁག་ལ་བསམ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་ལའང་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། ཆེ་མཐོང་བཅས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་མི་ཚོ་སྦྱེལ་ཚོགས་པ་བཅས་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཆུ་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོའི་དུས་སྐབས་དང་འདྲ་བར་ད་དུང་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་ཡོད། ལོ་བཅུ་ཕྱག་མང་བའི་རིང་བོད་མི་རྣམས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་ཁ་གྲུས་ཏེ་གནས་དགོས་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སློབ་གནང་དང་། རེ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་ངོས་ལ་ཁོང་ཚོའི་ངོ་ཚབ་མཚོན་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་མགོན་ཆབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་ཚོར་སྐྱོར་ཡོང་གི་འདུག རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཏུའུ་ཅིན་ཐའོ་ནི་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུ་སྐོར་རྒྱས་མངའ་ཤེས་རྟོགས་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་གཅོད་བྱེད་པའི་བྱ་རིམ་ནང་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྲུར་རེ་ཡོད་ལ། ངོས་རྣམས་བོད་དོན་གཉིས་མོས་ཐག་གཅོད་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ད་ལྟོ་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་མངའ་འཕམ་ཁུལ་གྱི་འདུན་པ་འཚང་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལྷ་ ༩ དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷ་ ༥༩ བཅས་སོ་སོར་ངོས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱ་རྗེས་ཐེངས་གཉིས་བསྐྱོད་དེ་

ཕྱོགས་གཉིས་བར་ཐང་ཀའི་འབྲེལ་བ་བསྐྱར་དུ་མཐུད་པ་འདི་ནི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཚེན་པོ་དགའ་བསུ་བྱ་འོས་པ་ཞིག་
 ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་ཡང་ཅང་ཅོ་མིན་གྱིས་སྲིད་འཛིན་གྱི་ཕྱགས་འགན་བཞེས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་
 ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་གཞི་རྩའི་ཐོག་རྣམས་འཛིན་ཆེ་ལོ། བོད་རྒྱ་མི་མང་གཉིས་ཀར་ཇ་དྲག་གི་རང་བཞིན་ལྡན་
 པའི་གལ་ཆའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པས། དཀའ་རྣོག་གི་གནད་དོན་འདི་དག་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་གི་བར་ཕྱོགས་
 བན་ཚུན་གཉིས་ཀས་དེའི་ཐང་བསམ་གཞིགས་གཟབ་ནན་དང་། དོན་དམ་གྱི་ཞིབ་བཟུར་བྱ་རྒྱ་ནི་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་
 ཡོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྒྱད་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་མངོན་གྱུར་མ་བྱུང་གི་བར་དུས་ཚོད་འགོར་སྲིད་པར་བརྟེན་དང་རྒྱུད་
 རིང་པོ་དང་། རྒྱ་སེམས་བརྟན་པོས་མཐུན་བསྟོད་ཡོང་ཐབས་བྱུང་དགོས།

རྣམས་པར་ངོས་ནས་ད་ཡོད་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་ལུ་མཐུད་གནས་ཐབས་བྱ་རྒྱ་ནི་གལ་འགངས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་
 ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལན་ཚུན་ཡང་ཡང་ངོ་འཕྲད་དང་། དོན་ལན་ལྡན་པའི་གོ་བསྐྱར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་
 འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་དང་། ཇི་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ད་ལྟོ་ཚོ་ལན་ཚུན་བར་ཡིད་ཆེས་
 དང་། གོ་དོན་ལེགས་རྟོགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསམ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་སློབ་འགོལ་དང་། གཤེད་སློབས་
 ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན།

ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོར་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱན་མཐུད་པའི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་མགྲོགས་འགོ་ཐབས་བྱེད་
 དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་བྱས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་དུས་འགྲངས་མེད་པ་འཕྲུལ་ལྷུར་བསྟོད་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་བོད་མི་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཁྲིམ་གྱི་ང་ཚོའི་གོགས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ད་ལྟོ་བརྒྱུད་རིམ་འདིར་ཡིད་
 ཆེས་དང་། གཤེད་སློབས་རྒྱུད་རྒྱུར་ལན་ཐོགས་ཡོད་པས་ཡིན། ད་ལྟོ་ཁོང་ཚོའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དོན་དམ་གྱི་འགྲིགས་
 འཇགས་དང་། ཞི་མོལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་གོམ་སྐབས་སློབ་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད་མེད་ཐང་སློབ་དགས་བྱེད་མཐུན་མང་པོ་ཡོད་པ་
 རེད།

བོད་ནང་གི་ད་ལྟོའི་གནས་སྟངས་འདིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཁེ་སན་མེད་པ་སློབ་ཅི། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་ལའང་ཁེ་སན་མེད།
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དུ་ལག་བཟར་བྱེད་བཞིན་པའི་འཇུགས་སྐྱེན་གྱི་ལས་གཞི་ལག་བོད་མི་ཚོར་ཁེ་སན་ཡོང་ཆེད་ཡིན་
 པའི་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་དེ་དག་གིས་བོད་མི་མང་ལ་ཕུགས་ལན་ཡོང་རྒྱ་ལྟོ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་བཅས་པའི་ངོ་བོ་སྲུང་སྟོབ་བྱ་རྒྱུའི་ཐང་དན་འབྲས་བུ་གཞོན་འཛོལ་བའི་ཡོད།
 བོད་ནང་རྒྱ་རིགས་མང་པོ་གནས་སློབ་བྱས་པ་དེས་བོད་མི་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་ཐང་ཐོབ་དབང་བལ་བའི་བྱུར་འབྲུད་ཀྱི་གནས་
 ལུ་གྱུར་བར་མ་ཟད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡང་རྒྱ་མི་རིགས་ཚེན་པོའི་རིག་གཞུང་ནང་ཐིམ་ནས་ངོ་བོ་རྩ་བཟོག་ཏུ་
 འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་རྣམས་ལ་རང་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། བོད་ཀྱི་གཞོན་མའི་ཁོར་
 དུག་གི་གནས་སྟངས་རང་སོར་རྒྱུད་ཐབས། དེ་བཞིན་འཇུགས་སྐྱེན་བྱ་གཞུག་ཚད་ལྡན་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་གཤམ་རྒྱ་
 བཅས་ཀྱི་རང་དབང་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན།

བཙུན་མ་ཕུན་ཚོགས་ཉེ་སྤོན་བཙུན་འཇུག་བྱས་པ་དང་བདེན་མེན་པ་དང་། བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཙུན་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་སྤོང་བའོ་ལ་ཡོང་བར་འབོད་སྐྱུལ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཉེ་དུས་བཙུན་མ་ཕུན་ཚོགས་ཉེ་སྤོན་བཙུན་གྲོལ་བཏང་བར་དགའ་བསུ་ཡོད། བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པ་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱུང་ཚོས་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། བོད་མི་རྣམས་ནས་མི་སྲིད་ལྷི་ཚོགས་ཤིག་གི་ཐོག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་གསོན་གནས་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་རེ་འདོད་ལ་འགོག་སྐྱོན་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། མ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དབྱེ་འབྱེད། ཚོས་ལ་འཁོར་འཛིན་བཅས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་གཞི་རྒྱུ་གནས་ཚུལ་ཁག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་སྲིད་གཞུང་ཐད་གོས་ཚོགས། མི་སྐྱེར་བཅས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཞི་བའི་གོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་སྐྱུལ་འདེད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེས་ང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུག་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག ང་ཚོས་བྱེད་རྒྱུ་ལའི་བརྟེན་སྲིད་བཅངས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱུ་བཤིག་བཏང་བའི་གནད་དོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལུགས་ལ་འགོ་བརྩམས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཡོ་རོབ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཨ་རིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གནད་དོན་འདི་གོས་མོལ་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཇི་མང་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

བར་ལམ་ནས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གཞིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་འགོ་བ་འདི་ཡང་ངོས་གྱི་སློབ་སྦྱོར་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་མི་འབོར་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཞིས་ཀྱི་བར་ལ་བསམ་ཤེས་དང་། གོ་རྒྱུགས་ཐུན་པའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། རྩེ་བྲག་ཤར་གླིང་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཞི་བདེ་བརྟན་སྡོམ་ལ་དགོས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ངོས་ནས་རྒྱ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གཞིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། དེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱུར་ཏེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཡང་ཞི་བའི་སློབ་ནས་ཐག་གཅོད་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀར་སྐྱོན་འདི་ཞི་བའི་སློབ་ནས་ཐག་གཅོད་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐུན་པའི་ལེགས་སྐྱེས་འབྲེལ་ཐུབ་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་འགན་ཁུར་བཞིས་དགོས་ངེས་ཡིན་པར་ངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ངོས་གྱི་བྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་བྱུང་འདི་རྒྱ་གར་གྱིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནད་འོས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་གཞིའི་ནང་གནས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེམས་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིན། རྩེད་ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་བར་ཡོད་པའི་ཚོང་གཞི་མང་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་སེལ་ཐུབ་པ་ཡོད་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ ༥༤ འགྲོ་གི་ཡོད། ཐོག་མར་མའོ་ཙོ་ཏུང་གི་དུས་སྐབས་སུ་

ཉལ་གྲུབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཤུགས་སྒོན་བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཉེང་ལོའི་ཕིང་གི་དུས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་དཔལ་འབྱོར་
 འཛུགས་སྐྱུན་ཐོག་ཤུགས་སྒོན་བརྒྱབ་ཡོད། ཁོང་གི་རྗེས་འཛིན་ཅང་ཙེ་མིན་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་བྱུང་མཚན་བྱེད་གསུམ་བྱུང་གི་
 རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྟོན་ནས་འབྱོར་ལྡན་མི་མང་རྣམས་གུང་ཁུན་ཏང་གི་སློབ་འཛུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཆོག་པ་
 བཟོས་ཏེ་སློབ་འཛུགས་ཀྱི་མང་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད། ཉེ་དུས་དུལ་ཅིན་ཐོའ་དང་། ཁོང་གི་མཉམ་སྲེབ་དཔུང་ཁག་གིས་མི་
 ཐོག་གོང་འོག་བར་རྒྱལ་ཁབ་འགོ་བློད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཅིས་སློབ་བདེ་སླག་ངང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ནང་རྒྱ་ནག་ལ་གང་ཅིའི་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དཔལ་འབྱོར་ཚུད་
 པའི་གནད་དོན་མང་པོའི་ཐད་སློབ་ཆ་དང་ཕམ་ཉེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཅིག་མེད།
 བདེན་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་དང་མཐུན་པའི་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐབས་སྦྱོང་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞིང་།
 བདེན་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཞིབ་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་གནས་ཚུལ་ཁྲུབ་སྲེལ་གྱི་རང་དབང་དགོས་རྒྱུ་གསལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟོ་ཆར་རྒྱ་ནག་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་འགོ་བཙུན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ངོས་ནས་འགྱུར་བ་དེ་དག་
 རྟོག་ཟིང་དང་། འཚོ་བ་མེད་པའི་སློབ་ནས་བདེ་སླག་ངང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སུ་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་གུ་ཡངས་གང་ཆེས་
 གནས་ཚུལ་སྲེལ་རེས་གྱི་རང་དབང་དང་། ཤེས་རྟོགས་ཡང་དག་པ་བྱེད་ཚུའི་རང་དབང་དགོས་རྒྱུ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངོས་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལམ་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། བདེན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་གྲིས་
 བསྐྱེད་སྐྱེད་མེད་པའི་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གསལ་ཏེ་ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་མ་འཛོམས་ན་ཟེ་རྒྱ་ནག་ལ་དོན་དམ་པའི་བརྟན་
 ལྡན་ཞིག་ཡོད་རྒྱུའི་རེ་བ་མེད། ཅི་སྟེ་གནས་ཚུལ་དངོས་སྟངས་བསྐྱེད་དང་། མི་མང་རྣམས་ནས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དངོས་ཅི་
 བཞིན་བཤད་མི་ཐོད་པའི་གནས་སྟངས་འོག་སྲོད་དགོས་བྱུང་ཚེ། བརྟན་ལྡན་ཟེར་བ་ཅི་ལྟར་ཡོང་ཐུབ་བཅ།

ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སློབ་ཚོགས་ལ་དེ་བས་གུ་ཡངས་ཆེ་བའི་འགོ་བཙུན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་མང་གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་བའི་
 འགོ་བཙུན་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་འགྱུར་བའམ། རྒྱར་བཅོས་དེ་དག་གྱུར་ལོག་གི་བྱེད་སྐྱེད་སོགས་ལོ་འཁྲུམ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དགོས་རྒྱུ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངས་ལོ་མང་སྡོན་ནས་བརྗོད་ཟིན། དེ་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་སློབ་ཅི་འཛོམས་
 སྲིད་གི་མི་སྡེ་སློབ་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་སར་ཡང་ཡིན།

རྒྱ་ནག་འདི་ཉིད་ཨེ་ཤ་ཤ་ཡའི་ས་ཁུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 གནད་དོན་ཐོག་སེམས་འཚབ་དང་། དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་འཛིགས་སྐྱེད་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དངངས་འཚབ་དེ་དག་
 མེད་པ་བཟོ་ཆེད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལཱ་མ་འགྲོ་ཆེད་འགན་གྱི་མགོན་བདག་བྱེད་པ་དང་། འཛོམས་སྲིད་ཐོག་གསལ་བཤད་ཀྱི་དྲིལ་
 བསྐྱེད་ལ་ཅི་ཅུས་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་མི་ཐུབ། རྒྱ་གཞུང་གི་སློབ་འཛུགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་རྣམས་
 ལ་ཅི་སྲིད་སློབ་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་རང་དབང་ཁག་ལ་ལོངས་སུ་སྦྱོང་དབང་མ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱ་ནག་
 དེ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་མཐུན་དང་། ཕན་ཐུག་ལྡན་པའི་མཉམ་སྲེབ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་ཡིན་པ་འཛོམས་སྲིད་གིས་ཁས་
 ལེན་བྱ་རྒྱུར་དགའ་ངལ་སུ་མཐུན་གནས་རྒྱུ་རེད།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱ་ནག་གིས་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གྲུ་ཡངས་དང་། རང་དབང་། བདེན་པ། དྲང་བོ་བཅས་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བཟང་པོའི་རིན་ཐང་དང་། འཕགས་བསམ་ལུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲོབས་ཤུགས་ཤིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཕན་ལུས་ལུན་པ་དང་། གྲུ་ཡངས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཤིག་བཟང་བ་ཡིན་ན། དེས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་། རྒྱལ་ནང་གཞིས་ཀར་ཡིད་ཆེས་དང་། གདང་སློབས། རྫོང་རྒྱ་ཡངས་པ་བཅས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཅིག་བསྐྱེད་ཐུབ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞི་བའི་སློབས་ཐག་གཅོད་བྱུང་ན་རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ད་ལྟོ་བར་བཟལ་དུས་སྐབས་འདི་ནས་དང་རབས་ཅན་དང་། གྲུ་ཡངས་ལུན་པ། རང་དབང་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱུར་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ཕན་ལུས་ལུན་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། འཕགས་བསམ་ལུན་པའི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་དེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐག་གཅོད་གཅོང་མ་བྱེད་པའི་ལས་འགན་དང་། གོ་སྐབས་ཡོངས་རྫོགས་ད་ལྟོ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྲིད་རྣམས་ལ་ཡོད།

ངོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་འཇམ་སྐྱིད་འོན་ཡོངས་སུ་གནས་པའི་ང་ཚོར་ལྷ་བར་བྱི་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནད་དང་གནད་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བཟུགས་བཅོང་དང་། འཕགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོར་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པའི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནད་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་སྐར་ཡང་འཕགས་རྗེ་བཀོན་སྐྱོང་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། འགྲོ་ཀྱན་བདེ་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

༢༠༠༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོར་ངོས་ནས་གཞིས་བྱས་གཞིས་སུ་གནས་འཁོད་བོད་མི་སྤུན་ཟླ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འཇམ་སྐྱིད་འོན་དུ་ཡོད་པའི་རང་རེའི་གོ་གསལ་བོ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བ་བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ལྷ་གི་ཡོད། འོན་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལྷ་ལོ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་མི་རྣམས་རང་ལྷལ་དུ་ཐོབ་དབང་བལ་བའི་བྱུར་འབྱུང་གྱི་གནས་སྐྱེད་སུ་མཐུན་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་གི་གནས་སྐྱེད་སུ་ཉི་དྲུག་ལོ་མས་འཚབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཅུ་དུག་པའི་ཐོག་མི་རབས་གསུམ་པའི་འགོ་བྲིད་ཀྱིས་འགལ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་མི་རབས་བཞི་པའི་འགོ་བྲིད་པར་སྲིད་དབང་བཅུད་སྲོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་བསུ་བ་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་བསམ་བློ་འཕེལ་རྒྱས་དང་། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་མཉམ་བཟོད་ཐུབ་པའི་རྟུགས་མཚན་ཞིག་རེད། ཏང་འཛོལ་ཕྱི་གིས་བཅོས་བསྐྱུར་གྱི་ལས་འགུལ་འགོ་བརྒྱུས་པ་དེ་དག་ཅང་ཚོ་མིན་གྱིས་སུ་མཐུན་

རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ལ་འགྱུར་བ་ཚེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཚོང་དོན། ཕྱི་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་
 བཅས་ཀྱི་ཐད་འགྱུར་བ་ཏུ་ཅང་ཚེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ངོས་ནས་དགའ་བསུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ངོས་ནས་
 རྒྱུན་པར་རྒྱ་ནག་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱིས་ཚང་ཚེན་པོའི་ནང་འཇུག་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བཀག་བསྐྱེལ་དང་། ཁེར་རྒྱུང་དུ་
 འཛོག་ཐབས་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་མང་རྒྱམས་ཀྱི་གཞི་ཚུལ་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་བཅས་ལ་བརྟེན་བཀྱར་དང་། ལྷག་པར་གངས་རྒྱུ་མི་
 རིགས་ཞེས་འབོད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟེན་བཀྱར་བྱ་རྒྱུ་མ་ཕྱེད་པའི་རྒྱུན་གྲིས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་གནས་ཡོད། ལྷ་ལོ་རྒྱ་
 རག་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་བཙོན་པ་ཁ་ཤས་སྒོད་འགོལ་བཏང་བ་ནི་ཡག་པོ་རེད། བོད་མི་ལྷག་ལྷན་འཛུགས་མེད་
 བཟང་པོ་དང་། བཙོན་མ་ངག་དབང་གསང་སྒོལ་གྱིས་གཙོས་ཁོང་ཚོ་བཙོན་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་
 རག་གཞུང་གིས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྟམ་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དེ་
 ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་སྤོང་སྤོང་བས་དང་། ཚོང་སེམས་ཇི་ཅམ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཚན་
 ཡོད།

ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ པར་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དང་། རང་ལྷལ་གངས་སྒྲོངས་བཅས་སུ་བསྐྱོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་
 རྒྱལ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་བསྐྱར་མཐུན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་ལས་བྱེད་ཆེ་ལག་ངོ་རྒྱལ་
 གིས་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་རྒྱལ་པར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ཚོའི་བསམ་གཞི་ལག་ཞིབ་ཕྲག་གསལ་
 བཤད་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བར་མ་ཟད། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་ཉན་བཤད་དོན་ཕན་ཐོན་པ་དང་། མཇའ་གོགས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་
 རང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་ངོས་རང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིད་རྒྱལ་པ་དང་ཞི་མོལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཁ་གཏོང་དེ་ང་ཚོའི་བསམ་གཞི་དང་།
 ལངས་ཕྱོགས་ཐད་གོ་བར་མ་འཕྲོད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་སུ་གོ་སྐབས་ཡོད་རྒྱ་
 རངས་ཏེ་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀོད་མངགས་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཐུན་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་སློ་གོས་དང་
 བཟང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་བར་མི་མཐུན་པ་རྒྱམས་སེལ་ཞིང་། ཤེས་རྟོགས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ལུ་
 དེ་ཡིན། གཞི་རྒྱ་དུས་ཚོད་ལྷན་ལྷན་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་། ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་
 འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་འགའ་ཤས་རིང་བསགས་པའི་སྐྱག་བཞུལ་དང་། འཁོར་འཛིན། འོགས་པ་རྒྱལ་རྒྱུ་ལོ་བཅས་སེལ་
 ཕན་ཚུན་འདྲ་མཉམ་དང་། མཇའ་མཐུན། གཉིས་ཕན་བཅས་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་འབྲེལ་ལམ་གསར་པ་ཞིག་འཇུགས་རྒྱ་ནི་ཏུ་
 ཅང་རྩ་འགངས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་པ་ངོས་འཛིན་བསམ་ཤེས་

གྲིས་བཅེ་བཀུར་བྱ་རྒྱ་ལས་ལེན་བྱས་ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ལ་བཅེ་བཀུར་བྱ་རྒྱ་ལས་ཚྭ་སྟེ།
 བོད་མིས་བོད་ལ་སྐྱལ་བསམ་བཅངས་ན་དེ་ལ་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་བསྐྱད་དེ་ཡང་སྤིང་རྗེ་མེད་པའི་དྲག་གཞོན་གྱི་སྲིད་
 བྱས་རྒྱན་མཐུན་ལག་བསྟར་གྱིས་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་མི་ཚོར་བདེན་དོན་ཤོད་རྒྱུའི་གོ་
 རྒྱལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གཞུང་ནས་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་མ་བརྒྱད་པར་སློབ་བཟུང་དོན་གྲུབ་སྟོན་ཐོག་བཏང་
 བ་དང་། སྐུལ་སྐུ་བསྟར་འཛིན་བདེ་ལེགས་ལ་སྟོན་གཙོད་བྱ་རྒྱ་ཐག་བཅད་པ་བཅས་ནི་དཔེ་མཚོན་ཅམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེས་
 གནད་དོན་ཐག་གཙོད་མི་ཐུབ་པས་ངེས་པར་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས།

བོད་གྱི་གནད་དོན་འདི་ཞི་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་རྒྱུའི་སློ་མོ་གསར་པ་ཞིག་འབྱེད་རྒྱུ་འདིའི་ཐད་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྒྱམས་ལ་
 སྤིང་སྟོབས་དང་། འབྲུང་འཆར། སློ་གྲོས་བཅས་ཡོང་རྒྱུར་ངོས་ནས་སྐྱལ་བསམ་ནམ་དག་གིས་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད། འཛམ་གླིང་
 རྒྱན་ཡོངས་ལ་བསྐྱས་ཆོ། མི་རིགས་གྱི་གནད་དོན་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཚོད་རྒྱུ་ལག་དོ་སྐང་ཡིད་གཟབ་མ་བྱས་པར་ལུས་པར་
 བརྟེན་ནས་མཐའ་མ་ཐག་གཙོད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་མཐོང་བཞིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གནད་དོན་དེ་
 རིགས་སེལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་གྱི་གནད་དོན་འདི་གསར་གཏོང་རང་
 བཞིན་དང་། རྒྱ་དཔྱད་ཚན་པའི་སློ་ནས་ཐག་གཙོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་དེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་
 འགྲོ་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འགན་ཁུར་ཆེ་ཅམ་ལེན་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིད་ཆེས་སློབ་འགོལ་འོས་པའི་མཐུན་སྦྱོང་གྱི་
 སྟོབས་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་མངོན་རྟགས་གསལ་བོ་སྟོན་ཐུབ་པ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་གྱི་གནད་དོན་ཐད་
 ཕན་ལུས་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་བཟུང་བ་ཡིན་ན། དེས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་ཡིད་ཆེས་དང་།
 གདེང་སྟོབས། གྲུ་ཡངས་བཅས་ཚན་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཁོར་ལུགས་ཅིག་སྐྱེན་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཚོད་
 རྒྱུ་དང་། འཛིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས། མི་རིགས་གྱི་འཐབ་ཚོད་བཅས་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་སེམས་འཚབ་དྲག་བོ་བྱེད་བཞིན་
 པའི་དུས་སྐབས་འདིར་མིག་སྟོས་ཡར་འདེན་དང་། ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་བཅས་ཡོང་ངེས་ཡིན།

བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་འདི་ངོས་རང་སྤེར་གྱི་གོ་གནས་སམ། བདེ་སྐྱལ་གི་སྐོར་མིན་པ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་དགོས་
 རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་བོ་ཡིན། ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་སོང་བའི་ལ་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མའི་སྤྱིག་འཇུགས་གྱི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་ལུ་མཐུན་དེ་
 གནས་དང་མི་གནས་བོད་མི་མང་ནས་ཐག་གཙོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ངོས་གྲིས་དེ་སྟོན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་གསལ་བོ་
 བཟོས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་ངོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་ཤིག་གི་ནང་། རྒྱ་ཞིག་ང་ཚོར་རང་དབང་གང་
 འཚམས་སོན་ནས་བོད་ལ་ལོག་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ངོས་གྲིས་བོད་གཞུང་གི་ནང་གོ་གནས་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་
 ཆབ་སྲིད་གྱི་གོ་གནས་གཞན་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ཞེས་གསལ་བོར་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངོས་ནས་ཡང་ཡང་བརྗོད་བཞིན་
 པ་ལྟར། ངོས་རང་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་མའི་སྐྱེན་སྐྱེས་གྱི་བཟང་བོའི་རིན་ཐང་དང་། ཆོས་ལུགས་ནང་ལུས་གྱི་
 མཐུན་འབྲེལ་བཅས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་རྒྱུར་ཞབས་འདེགས་ལྷུ་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་ཡོད། ཕྱིགས་མཚུངས་དེ་དུས་
 བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་གྱི་གཞུང་གསར་པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་གཞིས་ལུས་
 བོད་མི་ཚོས་ངེས་པར་དུ་འཁྱུར་དགོས་ཞེས་ཁྱབ་བསྐྱགས་ཀྱང་བྱས་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་བོད་འདི་ཚོས་ལྷགས་རིས་མེད་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་ལྷགས་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་ངོས་ནས་རྒྱན་ཏུ་ཡིད་
 ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་འདི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་དམིགས་ལུལ་
 རེད་ཅེས་སྒྲིན་འཇུགས་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་རེད། བོད་ནང་དང་། དེ་བཞིན་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་
 ཁྲིད་དུ་བོད་ཀྱི་ལམ་ལྷགས་རྙིང་པ་དུས་ཚོད་ལས་ཡོལ་ཟེན་པས། དེ་དག་བསྐྱར་གསོ་བྱ་འདུན་སུ་ལའང་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་
 རྩོག་སྟེ་ང་ཚོ་ཐོག་མར་བཅོན་བྱོལ་དུ་སླེབས་མ་ཐག་པ་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་མང་གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་
 བྱས་བཟུང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདམས་བྱས་པའི་
 པར་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་མཐར་མོན་པ་བྱུང་ཡོད། སྤང་མར་ཡང་ང་ཚོས་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་མང་གཙོའི་ལམ་
 སྲོལ་གྱི་བསམ་སློབ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱར་ལུ་མཐུད་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་སྟེ་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ལོན།

ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་འགོ་སྟོན་ནས་ངོས་ཀྱིས་བོད་མིའི་ལས་བྱེད་མཐོ་རིམ་རྣམས་དང་གོས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་
 དཀའ་རྒྱུ་འདི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བྱེད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་གཙང་མ་བྱས་པ་ཡིན། ངོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་
 འདིས་བོད་རང་བཅོན་ནམ། རྒྱ་ནག་ལས་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱའི་རྩོད་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ལས་རྩོག་སྟེ། རང་ཉེད་བོད་མིར་ངོས་འཛིན་
 བྱེད་པའི་མི་མང་ས་ཡ་དུག་ལ་མི་རིགས་རང་ཉེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྤང་སྒྲིབ་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གོང་
 འཕེལ། དེ་བཞིན་བོད་མཐོ་སྐོང་གི་ཉམས་སྲིའི་ཁོར་ལུག་སྤང་སྒྲིབ་བཅས་བྱེད་ཐབས་པའི་དོན་དམ་གྱི་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་ཞིག་
 ཡོང་ཐབས་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་དེ་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་རྩོད་ཀྱི་ལྷ་སྐབ་རྙིང་པར་
 གཞི་བཅོལ་བྱས་ཤིང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་དུ་འང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདི་མངོན་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེས་རྒྱ་ནག་གི་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་དང་། བརྟན་སྡིང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
 ལྟངས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ཐབས་འདིར་ངོས་རང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་
 མ་ཟད། གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཚོལ་རྒྱར་ངོས་ནས་ལུ་མཐུད་འབད་བཅོན་གང་ཡོང་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

དེང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ནི་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་ཏུ་འདིའི་ཐོག་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་མཉམ་
 དུ་གནས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མི་སྐེར་དང་། མི་མང་། རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ཀྱི་དབར་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཆ་རྣམས་
 རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཐུན་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ཉེད་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཚོ་བ་སྤངས་པའི་ཞི་མོལ་གྱི་
 ཆབ་སྲིད་ལེགས་བྱང་ཞིག་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་ཡིན། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་འདི་བདེན་པ་དང་། དྲང་པོ། འཚོ་བ་མེད་པ་གཉིས་ཕན་
 བཅས་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ལས། རྒྱ་ནག་གི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་པ་ཞིག་མེན་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་དང་། རྒྱ་
 རིགས་ནང་ནས་ཀྱང་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་རྗེ་མཐོར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ངོས་ནས་ང་ཚོར་འགྱུར་
 པ་མེད་པའི་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་བར་ངོས་ནས་བསྐྱགས་བཅོད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་བྱེད་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་
 གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་འགན་མ་མཆིས་པའི་མཐུན་འགྱུར་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
 པར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཚང་མའི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་སྤར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན། ང་ཚོའི་རང་དབང་ཅ་དོན་གྱི་ཚད་དུ་ལྷན་སྟོན་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ལུལ་བའི་སྐྱ་གཤེགས་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་
རྗེས་དྲན་གུས་འདུང་ལྷ་རྒྱ་དང་། ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྲུག་བསྐྱེད་སྲུང་དུ་སེལ་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

༢༠༠༢ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ནི་བོད་རང་དབང་སྐར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན། ངོས་ནས་
རྒྱན་དུ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་ད་ལྟ་དང་། མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་མཐོང་གི་ཡོད། སྲ་ལོ་དགུ་པའི་བརྒྱ་
གཅིག་གི་དོན་རྒྱུ་བྱང་བ་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱིས་འཛིགས་སྐྱེས་རིང་ལུགས་པས་བཟོས་པའི་གཞོན་
འཚོའི་དཀའ་ངལ་ཐད་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྲིད་གཞུང་པལ་མོ་ཆེས་ངོ་དྲག་མཉམ་
ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉེན་ཁར་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་མོས་མཐུན་གྱིས་བྱེད་ཐབས་མང་པོ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
དེའི་ཅ་བའི་འབྱུང་ཅ་ངོ་མ་འགོག་ཐབས་པའི་མ་འོངས་རྒྱུ་རིང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་ལྷོ་ཕྱོག་ནས་ལྷོ་ཕྱོག་ཡོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྲོལ་བའི་
ཐབས་ལམ་ཞིག་བཏོན་ཐབས་མེད་པ་དེ་ནི་སློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

འཛིགས་སྐྱེས་རིང་ལུགས་པའི་འབྱུང་ཅ་འགོག་ཐབས་ཟབ་ཤོས་དང་། ལུགས་ཕན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི། འཚོ་བ་མེད་
པ་དང་། ཕན་ཚུན་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། འཚོ་བའི་ལས་སྐྱེད་ཏེ་ཞི་བའི་ཐོག་
ནས་འགྱུར་སྟོན་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལུས་པ་སྲོལ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་
ལུགས་ཆེ་བྱ་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱི་གཞི་གཅིག་ནས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། འུ་སྲུག་གི་བསམ་སྒྲུབ་དྲག་པོའི་
ལས་འགུལ་སྟེལ་མཐུན་ཚོར་སྐྱོན་བརྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་གཞི་གཅིག་ནས་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་ཚོད་རྒྱུག་སེལ་ཆེད་བཟོད་བསྐྱར་
གྱི་བསམ་སྒྲོ་བཅངས་ཏེ་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་བཏོན་པོ་བརྒྱུད་མཐུན་ཚོར་སྐྱེད་ཆུང་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འོར་འཁྲུལ་གྱི་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོས་འདས་པའི་ཉམས་སྤོང་ནས་བསྐབ་བྱ་ངེས་པར་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་དུས་རབས་ཉེ་ལྷུ་པར་བྱི་མིག་ཅིག་བཞུས་ན།
དེའི་ནང་འགོ་བ་མིས་དཀའ་སྲུག་ཚད་མེད་སྤོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་འབྱུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི།
ཕན་ཚུན་བར་ཚོད་རྒྱུག་དང་། མི་མཐུན་པ་རྣམས་དྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སྟེལ་བར་ལུགས་
ཆེ་ཞིག་དར་ཁྱབ་སོང་བ་དེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདི་གྲོས་མོལ་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་
བ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་ཚོད་རྒྱུག་རྣམས་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།

མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་ཕན་ཚུན་བསམ་སྒྲུབ་དང་། ཞེ་ཕན་མི་མཐུན་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱུ་ངེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་

དང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་འཛོལ་སྒྲིབ་ཚུངས་ཏུ་འདྲིའི་ཐོག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་
 མཉམ་དུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་མི་སྐྱེ་དང་། སྤྱི་ཚོགས། རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ཕན་ཚུན་བར་བསམ་སྒོ་དང་། ཁེ་ཕན་མི་
 མཐུན་པའི་དཀའ་རྙོག་ཡོད་པ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི་མཐུན་སྦྲིལ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་བསམ་སྒོས་
 ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་བའི་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་གཏོང་བའི་བྱས་ཏེ་འཚོ་
 བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་རྙོག་རྣམས་སེལ་རྒྱུའི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོང་གྱིས་དར་སྤེལ་གྲུགས་ཆེ་གཏོང་དགོས་པར་མ་ཟད།
 དེའི་ཚེད་དུ་འགོ་གྲོན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་དམག་དཔུང་གི་འགོ་གྲོན་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས།

དང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཇོ་དུག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་ན། འདས་པའི་ལོའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 བོད་ནང་ལུ་མཐུན་ཚོས་དང་རང་མོས་ལ་རྒྱ་དེག་གིས་མཚོན་པའི་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱལ་བཞིག་གྲུགས་ཆེ་བཏང་
 བར་བརྟེན། རང་སྲོག་འབེན་ལ་བརྩུགས་ཏེ་བོད་ནས་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་བོད་མི་ལོ་རེ་བཞིན་མང་དུ་འགོ་གི་ཡོད། ར་
 རིང་དབྱུང་ཁར་བོད་ཤར་སྤྱོད་གསར་ཏེ་ལྷ་རིག་ནང་བརྟན་སྤོབ་སྤོབ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་གྲུ་བརྩན་
 རྒྱུང་ཕྱག་ཁ་ཤས་ཕྱིར་འབྱུང་བཏང་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་དང་སང་བོད་ནང་དུག་གཞོན་བྱེད་གྲུགས་དང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་
 གང་འདྲ་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མཚོན་ཡོད་ལ། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོར་རང་གི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་སྤྱང་
 སྤོབ་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ཡང་གསལ་བོར་མཚོན་ཡོད།

བོད་ནང་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་རྒྱ་རོལ་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཕན་ཚུན་དོགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ་བཅས་ཀྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། ངོས་ནས་ལན་
 མང་བརྗོད་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་གི་དབྱུང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་རྩ་བར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་
 བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་གཏོང་བའི་བྱས་བརྩེ་བཏུར་བྱ་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཏེང་ཞའོ་ཕིང་གིས་དངོས་ཐོག་བདེན་
 འཚོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ངོས་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་དབང་བསྐྱར་འོག་བོད་མི་མང་ལ་
 ཡར་རྒྱས་དང་། ལོང་འཕེལ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བོད་མི་ཚོས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ཡིད་འཛོག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་
 མཚུངས་རྒྱ་ནག་གི་དབྱུང་ཚོས་ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་བརྩུ་ཕྱག་ལྡེའི་རིང་བོད་མི་ཚོས་སྤུག་བསྐྱེད་དང་། གཏོར་བཅོམ་ཚད་
 མེད་ལྷངས་པ་རྣམས་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་ཁས་ལེན་གནང་དགོས། འདི་སྐོར་ཀུན་གཟིགས་པུཾ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གཞིས་ཀ་རྩེར་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཐོག་མཐའ་མའི་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་ནང་། རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་བོད་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བོད་མི་མང་ལ་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་ལས་གྲོང་གུན་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་སྤོབ་པས་
 གསལ་བོ་གནང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཁོར་འཛོལ་གྱི་བསམ་སྒོ་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱམས་སྤོང་རྗེ་དང་། བཟོད་སྐྱོམ། གུས་བརྩེ་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐང་བྱ་རྒྱུ་གི་ཡོད། དེ་ནི་འགོ་བ་མའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་
 བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ང་ཚོས་དེ་དག་སྤྱང་སྤོབ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་

འཛོམས་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློབ་མཁུ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། ད་ཆ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དང་། འཚོ་བའི་གོམས་སྲོལ་
 བཅས་པ་རྩ་མེད་འགོ་རྒྱུད་ཉེན་ཁའི་དུས་ལ་སློབས་ཡོད། བོད་དུ་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་གཞི་པལ་མོ་
 ཚེད་དམིགས་ལུལ་ནི། རྒྱ་མི་མང་པོ་ཞིག་བོད་དུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་མི་འབོར་གྱི་ཆ་ནས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་མ་
 ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་རྒྱའི་རིག་གཞུང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་སེམ་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དེ། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་དང་། དམར་པོའི་ཚོགས་པས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་ས་ཁུལ་གཞན་དུ་སྤྱོད་བྱས་ལ་
 འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ལ་འཛོམས་པའི་སྤྱོད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་མུ་མཐུད་གཡོན་ཐལ་ལམ་སྤྱོད་ས་
 ལུ་བསྐྱོད་མཁུ་དབང་འཛོམས་མི་སྣས་ལ་ལོ་སྐྱར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནས་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད། རྒྱ་ནག་ལྷ་བུའི་རིག་གཞུང་གཏོང་
 ཟབ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སློབས་ལྡན་ཞིག་གིས་སྤྱོད་བྱས་འདྲི་འདྲ་འཛོམས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འོས་པ་དང་། དུས་རབས་ཉེར་
 གཅིག་པའི་མིའི་བསམ་སློབ་འཕེལ་སྤྱོད་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པ་ཞིག་རེད།

དང་དུས་འཛོམས་སྤོང་གི་འཕེལ་སྤྱོད་ལ་སློབ་རྒྱ་ཡངས་པོ་དང་། རང་དབང་། མང་གཞི། འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ལ་གུས་བརྩི་
 བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བཞེན་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནི་རྒྱ་ཁྲོན་ཆེན་པོ་དང་། སློབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ཅུང་། འཛོམས་སྤོང་འདྲིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས། ལྷ་སྤྱི་ཚོམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་མཉམ་
 རྒྱལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་ལྟར་འགྱུར་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུད་ནང་དེ་བས་ཇི་
 མགོགས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། ངོས་རང་ནང་པའི་དགོ་སློང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་པལ་ཆེར་འཛོམས་སྤོང་མི་འབོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་
 ཅམ་ཟེན་པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་འགོ་རྒྱུ་བྱེད་པ་བསམས་ཏེ་ཤ་ཚའི་སེམས་
 རྒྱར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གསལ་ཏེ་བརྟན་སྤོང་མེད་པ་དང་། ཟེང་ཚའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན། མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱུར་སོགས་ཀྱིས་
 མི་མང་ས་ཡ་མང་པོས་སྤྱོད་བཟུལ་ཚད་མེད་སྤོང་རྒྱ་སློབ་མེད་ཁར། འཛོམས་སྤོང་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་། བརྟན་སྤོང་
 ལའང་ཤུགས་རྒྱུན་ཚབས་ཆེ་ཐེབས་རྒྱུ་རེད། ངོས་རང་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་རིགས་སྤུན་སྡོམ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་རང་དབང་
 དང་། མང་གཞི། ཞི་བདེ། དཔལ་འབྱོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅས་བྱུང་ན་ཅི་མ་ཅུང་སྐྱམ་ནས་སྤུག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རེ་བ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འགྱུར་འགྱུར་རྒྱ་ནག་གི་འཕོ་འགྱུར་གྱིས་བོད་ལ་ཆེ་སྤོང་གསར་པ་ཞིག་དང་། རེ་བ་གསར་པ་ཞིག་སྤོང་བྱེད་དང་མི་ཐུབ་
 དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་དེ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་སློབ་འགོལ་བྱེད་ལུལ་ཞིག་དང་། སྤྱི་ཕན་སྐྱབས་མཁུ་ཞིག་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་
 བྱེད་མཁུ་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་འཕྲིད་བྱེད་མཁུ་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་བཅས་ལ་འགྱུར་བྱེད་མིན་ནི། རྒྱ་ནག་གིས་མུ་
 མཐུད་མངའ་ཁོངས་ས་ཆ་དང་། མི་འབོར། དམག་དཔུང་། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་སློབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
 པོའི་ངོ་བོར་གནས་ཐབས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན། ཡོངས་ཁྲུབ་འགོ་བའི་བཟང་སྤོང་གྱི་ལྷ་བ་དང་། སྤོང་པ་ལག་ལེན་བརྟེན་
 རས་རང་ཉིད་སློབས་ཆེན་དང་། གཞི་བཞེད་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱུན་ཐབས་བྱེད་པ་བཅས་ལ་རག་ལས་
 ཡོད། འདྲི་སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐག་གཅོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་མིན་ཡང་གཙོ་བོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་རྣམ་འགྱུར་
 ལྷོན་སྤངས་དང་། སྤྱོད་བྱས་འཛོམས་སྤོང་བཅས་ལ་རག་ཆེན་པོ་ལས་ཡོད། ང་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་འཛོམས་སྤོང་མང་གཅོད་

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཤམ་སྤྱོད་ནང་དེས་པར་ཚུད་པའི་འདོད་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱ་ནག་བཀག་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་དང་། ཁེར་རྒྱུ་དུ་འཛོགས་པ་བཅས་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་གསལ་པོ་བརྗོད་ཡོད། བཀག་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་དང་། ཁེར་རྒྱུ་དུ་འཛོགས་པའི་སྲིད་བྱུས་ནི་བཟང་སྲིད་དང་མི་མཐུན་པར་མ་བཟད། ཆབ་སྲིད་གནས་སྤངས་ནས་ཀྱང་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ནག་ལ་འགན་འཁུར་དགོས་པ་དང་། བཟང་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དོས་ནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྲིད་རྣམ་པར་སྤྱིང་སྟོབས་དང་། རྣམ་དཔྱད། མ་འོངས་ཐོན་མཐོང་གི་སློ་རྩལ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དོན་འདི་ཞི་བའི་གོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུ་འདི་ཞི་བའི་གོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་གཅོད་མ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་དུས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ནང་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུར་མ་བཟད། འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་ཆེ་མཐོང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེ་མཚུངས་ཐེ་མན་མི་མང་གི་བསམ་སློལ་བཟང་སྲིད་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་དཀར་ནག་ཕན་ཚུན་བར་ལའང་ཡིད་ཆེས་དང་། སློ་གདེང་འཁེལ་བའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། འཕྲོ་འགྲུ་གྱི་དུས་ཚོད་འདི་ནི་གོ་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་གཤིས། བོད་རྒྱ་གཉིས་བར་ཞི་བའི་གོས་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་དོས་ནས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བོད་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཞིག་མེད་པས་ཡིན། ད་ལྟོ་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་འདིས་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་ཆེག་སྤྱིལ་དང་། བརྟན་སྤོང་ལའང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་མེད། དེས་ན་དུས་ཚོད་ལྗེས་ཚུན་མ་གཏོགས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྲིད་ཚོས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ཁས་ལེན་གནང་དགོས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དོས་རང་ལ་ཆ་མཚན་ན། གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་བསམ་སློལ་འདི་ལ་འགྲུར་བ་ནམ་ཡང་མེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དོས་ནས་བཟང་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་བཟུན་ན། དོས་ནས་སྤྱོད་ཐོག་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྲིད་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ས་གནས་དང་། དུས་ཚོད་གང་ཞིག་ཏུ་ཡིན་རུང་བཀའ་མོལ་ལྷ་རྒྱུའི་ག་སྤྱོད་ཨང་གསར་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་དོས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་ནི་གསལ་པོ་ཡིན། དོས་ནས་ལན་མང་བརྗོད་བྱེད་པ་ལྟར། བོད་རང་བཙན་རྒྱུ་མེད། བོད་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་མི་མང་ལ་རང་ཉིད་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྐང་ཡིག་འཚོ་བའི་གོམས་སྲོལ་བཅས་སྤང་སྲོབ་བྱེད་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་བྱེད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ནི། བོད་མི་མང་ལ་ནང་གི་རང་སྲིད་རང་སྲོང་བྱེད་ཚོགས་པ་དང་། རང་དབང་གི་སློ་ནས་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་བཅས་འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན།

འདི་ལྟལ་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལས་ལུགས་ལ་ང་ཚོས་ལུ་མཐུད་མང་གཙོ་ཚད་མཐོའི་བསྐྱར་བཙོས་བཏང་ཡོད། ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་དོས་ནས་བོད་མི་མང་གི་བདམས་ཐོབ་སྐྱེལ་བྱེད་འགྲུས་རྣམས་ལ་འབྲུང་འགྲུར་གྱི་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་མང་ཚོགས་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟར། ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་བོད་

གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པའི་བཅའ་བྱུང་མང་ཚོགས་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་པ་ལྟར་ཟམ་གཏོང་རིན་པོ་ཆེར་འོས་ཤོག་ཅུ་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༤ བཀའ་བའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་གསར་པར་འདེམས་བསྐོས་བྱས་ཡོད། འདི་དག་ནི་དང་ཚོའི་བཅའ་བྱུང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལུ་མཐུན་འཚར་ལོངས་དང་། མདུན་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ནང་གི་གོམ་ལྷབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འདེམས་བསྐོས་བྱས་པའི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་དོས་ནས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་དང་ཚོའི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚེད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་མཐུན་གནང་མཁན་མི་སྐྱེར་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣ། གོས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ལག་བཅས་ཚང་མར་དོས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷོད་པའི་དང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། དེང་གི་ཆར་གཞི་རིམ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ལག་དང་། ཚོས་ལུགས། ལྷན་ཅུལ། ཚོང་ལས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་འཇུགས་དང་། དེ་མིན་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཁྲོད་བཅས་སུ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་དང་ཚོའི་ཅུ་དོན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་ནང་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དང་། ཐེ་མན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་མི་མང་བཅས་དང་དང་ཚོའི་བར་མཇོང་གོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་བྱུང་བ་དང་། དང་ཚོའི་ཅུ་དོན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་བསམ་ཤེས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རིགས་སྤུན་ཟླ་རྗེ་མང་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་བཅས་འདི་དག་ནི་དང་ཚོའི་སྤོང་སྤོང་བས་དང་། སེམས་ཤུགས་འཕེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན།

དོས་ནས་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་ལ་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་རིགས་སྤུན་ཟླ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་བཞུགས་བཅོལ་དང་། སློན་ལམ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་བྲིན་གཞུང་དཀའ་བའི་མཐུན་འཇུག་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་དོས་ནས་བོད་མི་ཚང་མའི་ཚབ་ཁྲིམ་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཐུག་བཞུགས་ཀྱིས་མཉམ་བའི་མི་རྣམས་ལ་ཤ་ཚད་དང་། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་འགོ་བའི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲུང་ཚོས་ཤིག་དང་། བདེན་པ་དང་། དྲང་པའི་བྱ་བར་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱིས་དགའ་ཞེན་བྱེད་པ་མཚོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དོས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ལག་གི་སྲིད་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས། དང་ཚོའི་གོགས་པོ་ཚོ་བཅས་ཚང་མར་སྲུང་བས་ལྷག་བསམ་དང་། ལུས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དང་ཚོའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རོགས་ལྷན་ལྷོད།

མཐའ་དོན། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སོག་ལེགས་སྐྱེས་ལ་སྤུལ་དང་འབྲེལ་བཞིན་པའི་སྐྱ་གཤེགས་དཔའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་ལྷན་དང་། དང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྤུག་བཞུགས་ལུ་དུ་སེམས་བའི་སློན་ལམ་བཅས། ། །

༢༠༠༧ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་དང་། བོད་མི་སྣོད་ཕྱག་མང་
པོས་བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཙན་བྱོལ་བའི་མི་ཚོ་སྐྱེལ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་འགོ་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་
ལོ་རྒྱུས་ནང་ལྷན་ཞུགས་དང་། གཉན་འཕམ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་ང་ཚོའི་མི་རབས་གསུམ་གྱིས་ཚབས་ཆེའི་དཀའ་
ཕྱག་ལྷོད་དགོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་དོན་འདི་ད་ལྟ་གསོན་པོར་གནས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་མིན་
ལ་མ་སྟོས་པར་འཛུལ་སློང་མི་མང་གིས་བོད་རང་སློང་རྒྱུད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བོད་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་ཡོད་
པ་གསལ་བོ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།

བྱེ་ལོ་ ༡༩༨༢ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་ཡོད་པའི་སྟོན་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
གནང་མཛད་པའི་ནང་སྐབས་དེའི་བོད་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐབས་སྐྱོལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་གསལ་བོ་འགོད་པ་གནང་
ཡོད། དེ་རྗེས་བྱོགས་འགའ་ཤས་ཐང་ཡར་རྒྱས་སོང་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་ཚའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐྱེད་མཐུན་དཀའ་ངལ་ཚ་དྲག་
ངང་གནས་ཡོད། བོད་ཀྱི་དཀའ་སྟོན་འདི་རྒྱུན་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་རྒྱུ་སྤྱིའི་ཐོག་ངོ་ཚ་ལ་སློངས་ཡོང་གྱུར་ལྷོག་དང་། རྒྱ་ནག་
མི་མང་སྐྱེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟན་སྡོམ་དང་། ཆོག་སྐྱེལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་བའི་གཞི་ཚ་ལྷོག་ཏུ་སྐྱུར་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐབས་སྐྱོལ་མིན་པར་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་དྲིལ་བསྐྱགས་སུ་མཐུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན། བོད་འདི་འཛུལ་སློང་བྱེ་ལ་སྐྱོ་མོ་བྱེ་སྟེ་དམ་དྲག་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བྱེ་རྒྱུ་གྱི་མི་རྣམས་རང་མོས་
ལྟ་སྐོར་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་སྐྱོ་སྟོབས་མེད་པ་གང་ཡིན་ནམ། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་འཛུལ་སློང་བྱེ་ལ་སྟོན་མི་རྣམས་པར་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བར་བསྟན་དེ་སྐྱོལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། བོད་ནང་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་དང་བཙོན་ཁང་
མང་པོ་ཡོད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདིས་འདོད་པ་
ཡོངས་སུ་ཁེངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངོས་ཀྱིས་བོད་དོན་སློང་སློང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གཞི་ཚ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་འདོད་
ཀྱང་མེད། སྐྱོ་ཕམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལྷོག་ལ། བོད་མི་ཚོས་བཤད་པའི་བསམ་འཆར་རྣམས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉན་འཕྲིན་བྱ་རྒྱུ་
ལས་ཕྱོགས་སྟེ། ཁོང་ཚོར་གསལ་བཟེར་ངོ་སྟོན་པ་ཟེར་བའི་ཉེས་མེད་བཏགས་ནས་འཛོན་བཟུང་བཙོན་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
ཁོང་ཚོར་དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་གོ་སྐབས་དང་རང་དབང་གང་ཡང་མེད།

གལ་ཏེ་བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་དངོས་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་མང་མོས་འོས་
བསྟུའི་ཐོག་ནས་རང་གི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤོང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཡོང་མི་ཤེས། དེང་སྐབས་གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་བོད་མིའི་ཚོགས་པ་ལ་ཤས་ནས་བོད་ནང་མང་མོས་འོས་བསྟུ་བྱེད་དགོས་པའི་འདོད་ཚུལ་འདོན་བྱེད་ཡོད། ཁོང་ཚོས་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཐག་གཅོད་གཅོད་མ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་
རྣམས་ལ་སོ་སོའི་མདུན་ལམ་རང་དབང་ཕྱན་པའི་མང་མོས་འོས་བསྟུའི་ཐོག་ནས་འདེམས་ཚོག་པའི་གོ་སྐབས་སྤོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་

པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ངོ་མ་བརྗོད་ཆོག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་གནད་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་
 བྱེད་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་སྤོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་པར་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གྱི་མཐའ་
 མའི་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་རང་གིས་བྱེད་དགོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་འདྲི་མང་མོས་འོས་བསྐྱའི་གྲུབ་
 འབྲས་ལ་ངས་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་འདི་ད་སྐར་གྱི་གོ་གནས་བདེ་སྟུག་དང་འབྲེལ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་མིན་པར། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་
 རང་དབང་དང་། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་། རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན། ཁོར་ལུག་སྤྱད་སྐྱོབ་བཅས་དང་འབྲེལ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་
 ཡིན། དེ་སློན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ངོས་ནས་མི་ལོ་སྤྱི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་མུ་མཐུད་
 གནས་དགོས་མིན་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསལ་བོ་བཤད་ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་ཀྱི་མ་
 འོངས་ཆབ་སྲིད་ཐད་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་བྱས་ལྷན་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ནང་མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་རང་དབང་གང་འཚམས་ལྡན་
 པའི་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ལོག་རྒྱ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ནང་གོ་གནས་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ཞེས་
 གསལ་བོ་བརྗོད་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དེ་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མང་གཅོད་གཞུང་གི་ཐོག་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་
 པར་ངས་རྒྱ་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་དང་། བཅོན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་བཅས་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 རྙིང་པ་སྐར་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད།

ངོས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། ང་རང་བོད་དུ་
 སྤོང་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་བཅོན་
 བྱོལ་དུ་སྐབས་རྗེས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་གཅོད་ལམ་གྱི་ཐོག་བསྐྱོད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་དུས་ད་ལྟོ་བར་བྱས་དང་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ཆ་མང་གཅོད་ཀྱི་བ་གསུམ་སྟེ། བྱིས་པ་བཟོ་ལྟར་ཁང་དང་། བྱིས་པ་ཞིབ་ཁང་། འཛིན་སྐྱོང་ཁང་བཅས་ཆ་
 ཚང་ཡོད་པའི་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་ལྟར་ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་གས་ཤིག་
 ཡིན། འདི་ལོ་ནས་བཀའ་ཤིག་གི་བཀའ་སློན་ཁྲི་བའི་འདམས་བཤེས་བྱེད་སྟུགས་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ་མང་གཅོད་འདོད་ལོ་གྲགས་ཆེ་
 རུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གཉིས་ལ་ངོས་ནས་བོད་མིའི་བཅོན་
 བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་རེད་ལས་འགན་ཅིས་སྤོང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བར་ངོས་
 རས་བོད་དོན་སྐོར་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྲིད་རྣམ་པར་བཀའ་མོལ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ལྡན་པའི་
 མགོན་ཚབ་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཆེད་རང་ལ་འོས་བབས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་མང་གིས་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདིས་ངའི་སེམས་ནང་ཁུར་ལྗིད་དེ་བས་ཆེ་རུ་འགོ་གི་འདུག

བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་མ་མཐའ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་
 རིགས་ཚོའི་སྐབས་བདདེ་བརྗོད་ཚུལ་ལས་ཆེས་རྣོག་འཛིངས་ཆེ་བ་ཡོད། བོད་འདི་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱུ་བའི་རིང་ལྷན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཐ་དང་དུ་གནས་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་ལས་མི་ལེན་ཐབས་མེད་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ནི་ལོ་རྒྱུས་རང་

ཡིན་པས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་སྲུང་ཀྱང་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་། འཕྲིན་ལུགས་མཁས་པ་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ལྗངས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ང་རང་གི་ངོས་ནས་མ་འོངས་པའི་གནས་ལྗངས་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་གི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་དང་། ཀྲུ་ཨན་ལེ། ཉང་ལོ་མིང་དང་། རྟུ་ཡོའོ་པང་བར་གྱི་དབུ་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་ཡང་ཡང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ལྗངས་ཚན་ཞེས་ཡིན་པ་ལས་ལེན་གནང་ཡོད་པའི་ར་སྤོད་གསལ་ཤོས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་བར་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐེངས་དང་བོར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྩེ་བདུན་བཞག་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གོས་མཐུན་དེ་འདྲ་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་དང་། ཆ་ཤས་གཞན་གང་དང་ཡང་བཞག་སྤོང་མེད་པ་དང་། གོས་མཐུན་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྲུང་བཅེ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་པམ་པ་ཞེས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དབང་སྐྱུར་བྱེད་པའི་དུས་ལུན་མང་ཆེ་བའི་ནང་གཉེན་གཤིས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ཤིག་ལག་བརྟུན་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་གདེང་ཚིང་མེད་པ་དང་། དོགས་པ། ཁེངས་དྲེགས་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་བསམ་སློབ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། ལོ་རྒྱུས་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་པ་ཤིས་རྟོགས་དང་། བཅེ་བཀྱར་མེད་པ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཡིན། དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནས་ལྗངས་དམིགས་བསལ་ཚན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་འདི་ས་ལུས་སྤྱོད་ཤོས་དང་། གཉེན་གཤིས་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་གཡོན་ཐལ་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་རྒྱུ་དུ་སོང་ནས་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ནང་ལྔར་བཞིན་ཤུགས་ཆེའི་སློབ་ནས་གཉེན་གཤིས་ལག་ལེན་བརྟུན་སྲུང་སྲུང་སྲུང་སྲུང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ངོས་རང་འཚོ་མེད་ཞེ་བ་དང་། མཛེའ་མཐུན། མཉམ་ལས་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞེས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངོས་ཀྱིས་ཐོག་མཐུན་བར་གསུམ་དུ་མི་གསོད་ཁྲག་སྤོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་ཡོང་བ་དང་། ཞེ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞེས་རྟེན་ཐབས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་བྱས་ཡོད། ངོས་རང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་། ཁོང་ཚོའི་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གཞུང་ལྷན་པོ་བཅས་ལ་ཡིད་སྤོན་བྱེད་མཁན་ཞེས་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་རེ་ཚང་མས་སྤོང་སྤོང་བས་དང་། མ་འོངས་རྒྱུང་རིང་གི་བརྟ་རྒྱལ་དྲེལ་ཆེའི་སློབ་གོས་བཅས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། བོད་རྒྱ་ཕྱོགས་གཉིས་བར་ཕན་ཚུན་བཅེ་བཀྱར་དང་། མཛེའ་གོགས་གཉིས་ཕན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་འཇུགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་ལངས་ཕྱོགས་ནི་བོད་མི་རྣམས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤོང་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན།

དེང་སྐབས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ངོས་ལ་སྤོན་འཇུགས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བུ་བཀྱར་བ་དང་། བོད་ནང་གནས་ལྗངས་ཇེ་སྤུག་ཏུ་བཀྱར་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ལྟོས་པར། ངོས་ཀྱི་དབུ་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་མེད། ངོས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་འདིས་བོད་མི་རྣམས་འདོད་སློབ་ཁེངས་པ་ཞེས་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟེན་སྤོང་དང་ཆེག་སྤོང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཁ་ཞེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ནི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་བོད་རྒྱུའི་འབྲེལ་བར་

འཕེལ་ཚུལ་སྐྱོ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་སྟེ་སྐབས་རེ་སེམས་ཤུགས་འཕེལ་བ་དང་། སྐབས་རེ་སྐོ་ཕམ་སྐྱེ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
ཡོད།

ལྷ་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་བདུན་པར་ངོས་ཀྱི་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཁོང་རང་སྐྱེར་གྱི་ངོས་ནས་པེ་ཅིང་དུ་ཡང་སྐྱར་ཐེངས་གཅིག་
བསྐྱོད་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་བརྒྱུད་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ནས་ངོས་ལ་སྐྱོད་རྒྱུའི་འཕྲིན་ལམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་དེའི་
ནང་། རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་ངོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་དེ་དག་བསྐྱར་སྐྱོས་བྱས་འདུག
དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་བདུན་པར་ང་ཚོས་དེའི་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ། བོད་དོན་སྐོར་ངོས་ཀྱི་བསམ་
སློབ་གཏོང་སྐབས་ཞིབ་ཐུག་འཁོར་པའི་སྐོར་སྐྱེལ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་པར་འབྲེལ་རྒྱ་དང་། དེའི་ནང་འཁོར་པའི་གནད་
དོན་རྣམས་ལ་གསལ་བཤད་དང་། དགའ་བསྐྱར་ལྷན་ཁྲིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་དུ་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་པེ་ཅིང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བཏོན་པ་
ཡིན། དུས་དེར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྐོར་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འགོ་འཇུགས་
བྱབ་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཡིན། ཕྱོགས་གཉིས་བར་མི་ངོ་མ་གདོང་ལྷག་ནས་དགའ་མོལ་ལྷན་བྱེད་པ་བྱུང་ན། ཕན་ཚུན་གོ་རོལ་དང་
དོགས་པ་རྣམས་ཉོག་ཡོད་རིགས་སེལ་བྱེད་པ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐབས་
ལམ་ཞིག་དཀའ་ཚོགས་གང་ཡང་མེད་པར་རྟེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་
ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་གཏོང་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་མ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་ ༡༩༨༥ ལོ་བར་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ལྷན་ཁྲིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་དུ་ལས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་རིས་སྐྱེ་ཚབ་ཁས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དམུག་པོ་དང་
གཞུང་ལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ནས། བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྣམས་འགྱུར་མཐུགས་སྤྲོས་པ་དང་། བོད་དོན་
དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུན་པ་མེད་པ་གསལ་བོར་མཚོན་ཡོད།

ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་སྤྱི་བྱས་མཐུགས་པོ་ཞིག་འཛིན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེས་འཚོ་མེད་ཞིབ་པའི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་དབང་དང་། ཞིབ་དེ་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་ང་ཚོའི་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་བྱེད། དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་
ལེན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་རང་རེ་བོད་མི་རྣམས་ནས་ངང་རིང་གི་བསམ་སྐོར་དང་། སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
བརྟེན་པོ་བཅས་དགོས་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པར་བོད་དོན་སྐོར་གྲོས་མོལ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་
གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བརྟེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་དང་རྒྱ་ནག་
གཉིས་ཀར་དེ་མིན་གྱི་ལམ་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེང་སྐབས་བོད་ནང་དྲག་གཞོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་བ་དང་། ཁོར་ལྷག་གཏོར་བརྒྱུ་བྱུང་བ། རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་གནས་
སྐོས་བྱས་པ། དེས་རྒྱུན་པས་བོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་ཉམས་ཆག་འགོ་བ་བཅས་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་
འགྱུར་འགྲོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ན་བོད་དོན་འདི་ཕལ་ཆེར་རེ་བ་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་དོན་འདི་རྒྱ་
ནག་ནང་གི་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་གི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་
འཛིན་སྤོང་འདྲིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། དེང་འཛིན་སྤོང་གི་འཕེལ་ཕྱོགས་ནི་འགྲིམས་འགྲུལ་དང་། འཕྲིན་ཡིག་འབྲེལ་མཐུད་

བྱེད་བདེ་བོ་དང་། ལྷོ་མོ་ཕྱེ་བ། རང་དབང་། མང་གཞི་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་བཀུར་བཅས་ཡོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་
 རྒྱས་འགོ་བཞེན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གྲང་འགྱུར་བ་འགོ་བཞེན་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་དང་བདེན་དང་། རང་དབང་གི་ལམ་ལ་
 འཁྲུགས་རྒྱ་ལས། དེ་ནས་གཡོལ་ཐབས་མེད། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་། བསམ་སློབ་ཀྱི་ཆེ་གཏོང་མཁན་ཚོས་གཙོ་བོ་
 རྟོགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་དོན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་པས་མ་ཚད། གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་ཇི་
 མང་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་འདྲི་འདྲི་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

ངོས་ནས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་། བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ལྟ་མཐུན་ཇི་དུག་ངང་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་
 གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་བོད་དོན་ཐད་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ལེན་མ་གནང་བར་བརྟེན་ངོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་སློབ་བརྗོད་བྱེད་
 མཁན་མང་དུ་འགོ་གི་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཟོ་སྐྱོལ་འདྲ་མིན་འདྲི་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་
 ཡོད། འགའ་ཤས་ནས་བོད་རང་བཙན་གྱི་དམིགས་ལུལ་བརྟན་པོར་འདྲི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཤས་ནས་ངོས་ཀྱི་ལངས་
 ཕྱོགས་འདྲི་བོད་མི་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མགོ་རྒྱུག་ཡོང་རྒྱུ་བཟོ་གི་འདུག་ཅེས་སློབ་བརྗོད་བྱེད་མཁན་ཡོད།
 ཁོང་ཚོའི་སློབ་བརྗོད་ཤུགས་ཆེ་བུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་དབུ་མའི་ཐོབ་ཐང་ལམ་ལ་རྒྱ་
 རག་གཞུང་གིས་དོན་ཕན་ཐོན་པའི་བརྗོད་པ་ལྟར་མ་གྲས་སྟབས། བོད་མི་མང་ཆེ་བས་བོད་རང་བཙན་ནི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 རྒྱས་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ནས་ང་ཚོའི་རང་དབང་འཐབ་ཚུད་
 འདི་དུག་བོད་ཐོབ་ཐང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རྒྱུར་ལས་ལེན་ཅ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མིན་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལམ་གཞན་དག་འཚོལ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། གོ་བཤམ་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ལ་ངས་བརྩེ་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྗོད་ངོས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྲིད་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི།
 གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ལག་ཚོས་ལུགས་ལག་མི་སྐྱེར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་
 ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གཟུར་གནས་སློབ་ལྟ་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་ཕན་མི་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འགྲན་ཞུ་བའི་རོགས་རམ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ལ་ངས་བོད་མི་མང་གི་མགོ་ཚབ་བྱས་ཏེ་སློབ་ནས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་ལ་སྤུལ་དང་འབྲུལ་བཞིན་པའི་སྐྱུ་གཤེགས་དཔའ་བོ་
 ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་གྲས་བཏུང་དང་། ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྐྱུག་བཟུལ་སྐྱུར་དུ་སེལ་བའི་སློབ་ལམ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་རིང་གི་གོ་
 སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་རང་དབང་དང་། མང་གཞི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་སྐྱུ་རྩ་རྒྱ་
 རིགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་བཞུགས་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ། །།

༢༠༠༠ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ནས་ད་ལམ་མི་ལོ་ ༤༡ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉེན་མོ་འདིར་ངོས་
ནས་བོད་གཞིས་བྱེས་མི་མང་ཡོངས་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྣམས་དང་། ང་ཚོའི་གོགས་པོ་རྣམས་
པ་བཅས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འཚམས་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་དུས་འགོར་སློབས་ཡོད། འདས་པའི་དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་པར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་
གཞིགས་ན། འགོ་བ་མའི་ཕྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཤིང་ཉུ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡུལ་ལུང་དང་། མི་མང་རྣམས་
ལ་འཕྲད་པའི་དཀའ་ལྷོག་རྣམས་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་པར་དྲག་སྡོད་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་དབང་གིས་མི་
མང་པོའི་ལུས་སྲོག་དང་། སྡོད་བཅུད་བཅས་པར་གཏོར་བཤེག་ཉམས་ཆག་ཚབས་ཆེ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་
པ་དེ་དམག་འབྲུག་དང་། འཐབ་ཚྭ་གྱི་དུས་རབས་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་འདིའི་ཉམས་སྡོད་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་རྩ་ཆའི་
བསྐབ་བྱ་ཐོབ་ཡོད། དྲག་སྡོད་ཐོག་ནས་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་བྱས་པ་དེ་དག་ལྷགས་བརྟན་ཡུན་གནས་ཤིག་མི་ཡོང་བ་
གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ནི་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
དུས་རབས་གསར་པ་འདི་ང་ཚོས་ཞི་བདེ་དང་། གོས་མོལ་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།

དེ་རིང་ང་ཚོས་དུས་དྲན་ལ་སྲུང་བརྩི་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ང་ཚོའི་རང་དབང་འཐབ་ཚྭ་གྱི་གནས་སྡངས་ནི་རྣོག་
འཛིངས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་ངོ་ཚྭ་གྱི་སེམས་ཤུགས་སུ་མཐུད་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞེན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལང་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་ལ་སྐུལ་སྤུལ་ཆེན་པོ་
ཡོང་གི་འདུག ཐབས་སྤུལ་པ་ཞིག་ལ། པ་ཅིང་གཞུང་ལ་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་ལྷོག་འདི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། ལག་ལེན་འཁེལ་
ཐབས་པའི་བྱ་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། སྡོད་སྡོད་མེད་པར་བརྟེན་གོས་མོལ་བྱེད་འདོད་མི་བྱེད་
པར་དྲག་རྒྱུབ་རྗེ་ཆེར་གཏོར་གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཐོག་མར་བཅོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་སྐབས་ནས་རེ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་བཅངས་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་སྤུལ་ས་ནས་ག་སྐྱིག་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ལོ་མང་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གོས་མོལ་གྱི་སྐོ་ནས་
ཕན་ཚུན་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེ་མན་ཐེ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་སྤུན་རྒྱ་
རྣམས་དང་བོད་མའི་བར་འབྲེལ་བ་བཟོས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཤེས་རྟོགས་དང་། ལུས་བརྩི་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བཅས་ཡོང་
ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་གྱི་ངོ་བོ་གསལ་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྩ་ཆའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་
སྐྱོབ། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྤེལ། མང་གཙོ་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཁག་
ལ་འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྤུན་ཡོང་བའི་འབད་
བརྩོན་སུ་མཐུད་བྱས་པ་ཡིན།

སློ་ཕམ་ཆེན་པོས་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་བོད་ནང་གི་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྡངས་ཏེ་ཅང་ཇོ་

དྲག་གི་གནས་སྤྱོད་ལོད་པ་དང་། བོད་མིའི་ཚོས་དང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏོར་བཞག་གཏོང་ཆེད་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་
 སློབ་གསོ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་རྗེས་ཚུན་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་ལོ་རེ་བཞིན་ཤུགས་ཅི་ཆེར་བཏང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱགས་ཁ་ཤིས་ལ་
 དེ་ལྟའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་དུས་སྐབས་ལྟར་ཀྱི་འཛིགས་སྐྱུལ་དང་། བཅོམ་དབང་། དངངས་སྐྱབས་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ཡོད་འདུག ༡༩༩༩ ལོ་གཅིག་ལྷིང་མཐོང་གི་བཅོམ་པ་དྲུག་བཅོམ་ཁང་ནང་ལུགས་མཐུན་མིན་པའི་མཐུན་གཏོང་འོག་
 རྒྱུ་འདུག་སོང་བ་དང་། དགེ་འདུན་པ་དང་བཅོམ་མ་ཁྱེད་བཅོམ་ས་ ༡༤༩༩ དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་འདུད་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་
 མིའི་བོད་རང་དབང་གི་འཐབ་རྩེད་མཚན་འཛིག་མ་བྱས་པ་དང་། རྩོམ་ལ་སྦྱོར་བཅོམ་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། ང་ཚོས་ཤེས་པའི་
 གནས་ཚུལ་དང་། ཡིག་ཆའི་ཐོག་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། བོད་ནང་མཐོང་གི་བཅོམ་པ་མི་གངས་ ༤༡༥ ཡོད་པ་དང་།
 ༡༩༩༤ ལོ་ནས་བཟུང་ད་བར་གྲ་བཅོམ་ ༡༡༤༠༩ དགོན་པ་དང་ཚོས་བྱེད་བཞིན་གནས་ཁག་ནས་ཕྱིར་འདུད་བྱས་འདུག བོད་
 དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་ཤིང་གི་ལོ་འགའི་དངོས་བྱུང་ཉམས་སྦྱོང་ལ་གཞིགས་ནས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཆེན་མོ་
 ཚོས་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་ལོ་འགོར་སྐད་གསུངས་ཡོད་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཁྱི་བུ་ལྷན་གྱི་སྐྱོན་ལྷོ་ཞིག་ལུས་བ་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 དེ་ནས་ད་བར་བོད་ནང་རྒྱའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་སྤོང་ལ་འགྱུར་བ་དེ་ཅི་ཕྱིན་མེད་པ་གསལ་བོ་ཡིན།

ད་ལྟའི་ཆར་ཡང་པའ་ཆེན་མོ་བོ་ཆའི་ཡང་གི་དགུང་ན་རྒྱུ་དེ་བཟུང་བཅོམ་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ་འཛོམ་སྤོང་ནང་ཆབ་
 སྤོང་གི་བཅོམ་པ་རྒྱུ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེར་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད། སློབ་འཚབ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་ཤོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སློ་
 མོ་དབྱེ་སྟེ་ཁོ་རའི་དཔལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱར་བའི་གོ་སྐབས་བཟུང་ནས་རྒྱ་མི་ཉ་ཅང་མང་བོ་ཞིག་བོད་ནང་ཕྱུ་མཐུད་ཡོད་གི་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱད་ཚོང་ཁང་དང་། རྒྱན་རྩེད་ཁང་། ཆང་ཁང་། རོལ་གཞུང་ཁང་སོགས་ཁྲུབ་གདལ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་
 ལ་གཞུང་ནས་མངོན་མེད་ཀྱི་སྐྱུལ་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བཟུང་བོ་ཁག་དང་། མི་
 རིགས་ཀྱི་རང་གཤིས། ལ་རབས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་བཅས་པར་གཞོན་འཚོ་དང་། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་པའི་ནང་གངས་
 ལུང་མི་རིགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཐད་དྲག་ཤུགས་ལས་སྐྱོད་པའི་ལུང་པ་འདོན་གྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་སྐབས་གི་གནས་ཚུལ་འདི་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་
 རག་རང་གི་བཏོན་སྤོང་དང་། གཅིག་གྱུར་ལའང་ཕན་ཐོགས་མེད། གལ་ཏེ་བཏོན་སྤོང་དང་། གཅིག་གྱུར་ལ་སེམས་འཚབ་
 དངོས་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། བོད་མི་མང་གི་སློབ་ཡིད་མཁུ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཅོམ་འགོལ་བྱེད་
 མི་རུང་། ཁ་བྲལ་དུ་མི་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས་ན་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་མི་རིགས་ཁག་གི་ཐོག་དང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤོང་
 རྒྱས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས། རྒྱན་དང་གཡོ་སྐྱུས་གནས་སྐབས་མི་མང་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བྱུང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དྲག་རྩུབ་ཀྱིས་མིའི་ལུས་པོ་དབང་སྐྱར་བྱེད་བྱུང་གི་དང་། དངོས་གནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་
 འདོད་པ་ཁོངས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ན་དེས་པར་དུ་ཁོང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་ཤིས་པ་དང་། དྲང་བདེན་དང་།
 ཕན་ཚུན་གུས་བཅིའི་སྤོང་ཚུལ་བཅས་དགོས་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་བོད་རྒྱ་
 རག་ལས་ཁ་བྲལ་འགྲོ་བའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཏུ་དངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་གི་སྤོང་བོ་རྣམས་རྩ་
 བཞག་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་དུ་དམ་དྲག་གི་ལས་འགུལ་གསར་བ་སྤེལ་བ་དང་། རྒྱའི་མི་འབོར་གནས་སྤོང་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་

ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་རྣམས་ཅུ་མེད་བཟོ་བའི་སྲིད་བྱུས་གསལ་བོར་མཚོན་གྱི་ཡོད།

བོད་མིས་ངོ་རྒྱུ་དང་། རང་དབང་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པའི་གཞི་ཅིན་ཅུ་མེད་ལྟུང་རིང་བོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྩོམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་ལ་ཐུག་ཡོད། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ལེ་ཅིང་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུ་བཟང་བའི་དེ་འདྲ་མིན་པར་ངོ་བོ་གཏོང་བའི་དཀའ་ལྷོག་ཚུན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་རབས་ནི་རྒྱལ་རབས་རང་ཡིན་པས། འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤྲོད་ཀྱང་འགྲུབ་བའི་གཏོང་མི་ཐུབ། རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཉར། དེ་མིན་རྣམས་རང་དགར་དོར་ཐབས་མེད། དེའི་ཐད་རྒྱལ་རབས་མཁའ་པ་དང་། འཇིགས་དོན་མཁའ་པ་ཚོས་སློབ་གྲྭ་བོར་གནས་པའི་སློབ་མོ་ཞིག་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་ལེགས་ཤོས་ཡིན། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཚབ་སྲིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པ། ངོས་ནས་མ་འོངས་པའི་ལམ་སྤྱོད་ལ་རྒྱུ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་པའི་གནད་དོན་ཇི་ཡིན་མི་ཤེས་པའམ། ཡང་ན་ངོས་འཛིན་ཇི་བཞིན་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་བཅུ་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་དེ་ཉུག་ཏུ་འོར་འཁྲུལ་གྱི་ལམ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གི་དབང་རྒྱུར་འོག་བོད་ནང་བདེན་དོན་བཤད་ས་མེད་པ་དང་། དབང་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དྲག་གཞོན་དང་། བཅོན་ཤེད་བྱས་པའི་དབང་གིས་མི་མང་རྣམས་འཇིགས་སྤང་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་ནག་མི་ཤོད་ཐབས་མེད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཀྱང་ལེ་ཅིང་དང་། བོད་ནང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་གནས་ཚུལ་རྒྱ་ནག་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་ཁག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡོང་གི་མེད། དེ་དག་ནི་མིག་རྒྱུ་ལྷང་ཞིང་། གཞོན་སྟོན་གྱི་འབྲུང་གཞི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སློབ་གུ་དོག་ཅིང་། མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཁེངས་དྲགས་ཆེ་བ་དང་། ཚབ་སྲིད་ཐོག་གཏོང་ཚོད་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་མཚོན་གྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་འཁྲུལ་དགོན་པའི་མཁའ་བོ་ཨ་ཀྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཉེ་དུས་ཀྱི་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྱོས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་བཅས་ནི་གོང་གསལ་གྱི་དབུ་མཚོན་གསལ་ཤོས་ཡིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་དང་། གོང་ལུ་གཅིག་གུར་སྤང་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་དེ་ཡང་སྤོང་ཇི་མེད་པའི་དྲག་གཞོན་བྱེད་པ་དེ་དག་འཛམ་སྐོང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནག་འཇུགས་ལས་ཐར་རྒྱའི་དུས་རབས་ཡོལ་ཟེན་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་ལྷག་པོ་འདི་དག་གཏོར་བསྐྱོད་ལྟར་ན་མཐའ་མཇུག་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལའང་འགྲོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལྷག་པོ་འདིས་རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ལྷག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཡང་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་གང་མཚམས་ནས་བོད་དོན་འདི་རང་དགར་མེད་པ་ཆགས་རྒྱའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་ཐབས་ལྷག་དང་། འདས་པའི་འོར་འཁྲུལ་གྱི་བསམ་སློབ་ཐོག་ལྷན་ལྷན་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ལྟར་ ༡༩༩༧། ༡༩༥༠། ༡༩༥༧ ལོ་བཅས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་སུ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་ཕྱི་ལོ་ཉེས་སྟོང་ལོར་སློབ་སྐབས་སྐབས་ཀྱང་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྒྱུ་འདི་ལྟར་མཐུད་གནས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་བྱུང་མེད། ད་ཆ་སྐབས་དེའི་ང་ཚོའི་མི་རབས་རྣམས་སལ་ཆེར་ཡལ་ཉེ་བ་དང་། མི་རབས་གཉེས་པ་དང་གསུམ་པའི་དུས་སྐབས་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཡོད། དེ་ལྟར་དུས་ཚོད་སོང་ཡང་བོད་དོན་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་སུ་མཐུད་རྗེ་ཆེའི་ངང་གནས་པ་འདིས་བོད་དོན་འདི་མི་གཅིག་དང་། མི་རབས་གཅིག་གི་ཁེ་སར་གྱི་འཐབ་རྩེད་མིན་པ་གསལ་བོར་བཞུགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་མི་རབས་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱང་བོད་རང་དབང་གི་འཐབ་རྩེད་གཅེས་འཛིན་ཆེན་པོས་འབད་བརྩོན་སུ་མཐུད་བྱེད་དེས་ཡིན། གང་ལྟར་ནམ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློང་ཚོས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན།

ངོས་ནས་བོད་མི་མང་ལ་རང་སློང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་བྱེད་པ་ལས། ཁ་བྲལ་གྱི་ལམ་དུ་སློང་གྱི་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློང་ཚོས་དེར་ཡོད་ཆེས་མི་བྱེད་པའི་ཐོག་མངོན་གསལ་གྱི་སློན་ནས་ངོས་ཀྱིས་རྩལ་བཤད་ཚུལ་གྱི་སློན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ནས་རྩལ་བཤད་ཡོད་མེད་ཁོང་ཚོ་བཅོམ་བྱུ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོད་ལྟེ་ཞིབ་འཇུག་མཐེལ་ཕྱིན་བྱས་ན་འབྲིག་གས།

ངོས་ནས་ད་བར་བོད་དོན་དཀའ་རྒྱུ་འདི་ཞི་བ་དང་། སུན་ཚུན་གཉེས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཅོམ་ཏེ། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བོད་ལ་རང་སློང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་བསམ་སྒྲིལ་གཏོང་གི་ཡོད། འདི་ནི་བོད་རྒྱ་གཉེས་ཀར་ཁེ་སར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གསལ་ཆེར་འཛིན་པའི་བརྟན་སྡེད་དང་། གཅིག་ཀྱང་གྱི་དམིགས་ལུལ་འབྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་འང་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དང་། ཁོར་ལུག་གཅེས་སློང་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་སྤོང་ཚོགས་པ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན།

བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཅད་ལན་བཟང་པོ་མ་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་འབོད་སྐུལ་མ་ལུ་མཐུ་མེད་བྱུང་། རྒྱ་སྤྱོད་ནས་ནས་འཕམ་སྐང་མི་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་དོན་དཀའ་རྒྱུ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁུར་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་འབྱུར་གསལ་བོ་བཞུགས་རྒྱུ་གསལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐབས་ཤེས་ལུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིན་པའི་ཅིང་གཞུང་གིས་བོད་དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་འབྱུར་བ་མི་ཡོད་པ་གསལ་བོ་ཡིན། བོད་རྒྱ་བར་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ངོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་འདི་ད་ལྟོང་འབྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ཡོད། ང་ཚོའི་བར་གྲོས་མོལ་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། སུན་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཡོད་ཆེས་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ངོས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྲིད་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ཚོས་ལུགས་ཁག་མི་སྐྱེར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་རྒྱུ་ཡིན། དེང་སྐབས་སྤྱི་བྱེད་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱོད་ཚོའི་ནང་ང་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགོ་བའདི་ནི་གསལ་གནང་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་འཕེལ་བའི་དམིགས་བསམ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུར་

ཞིག་ཡིན། ང་ཚོར་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚོས་དེ་རིང་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་དུས་དྲན་སྲུང་བཅེ་གནང་གི་ཡོད་
 པར་ངོས་ནས་འཚམས་འདྲི་དང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་པན་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་རྒྱ་གར་
 གཞུང་དང་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འགན་ལྷན་བཟུང་བའི་རོགས་རམ་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་བ་ལ་ངས་བོད་མི་མང་གི་མགོན་ཚབ་བྱས་ཏེ་
 སྤྱིང་ནས་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རང་སོག་སློབ་གཏོང་བྱེད་མཁན་དཔལ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་
 འདུད་དང་། བོད་མི་མང་གི་སྐྱབ་བམུལ་མགྲོགས་ནས་ལྷུར་དུ་སེལ་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

༡༩༩༩ ལོའི་གསུམ་བརྒྱའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བརྒྱའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་འདིར། ངོས་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རང་རིགས་སྤྱན་རླབས་
 རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གིས་ལུས་གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་གོགས་པོ་ལག་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་མཁན་བཅས་
 ཚོར་མར་འཚམས་འདྲི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བར་ལྷུར་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རིང་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་རང་
 དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚྭ་བྱས་ཡོད། མི་གཅིག་གི་མི་ཚའི་ནང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཟེར་བ་འདི་དུས་ལུན་སྲུང་སྲུང་ཞིག་མིན། དེའི་
 རིང་བོད་ནང་གི་སྤྱན་རླབས་ཆེས་མང་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ལུས་བཞག་སྟེ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཡོང་མཁན་གྱི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་
 འདས་གོངས་སོང་སྟེ། དེང་སྐབས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་མི་རབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་ན་གཞིན་ཚོས་ལྷག་བསམ་
 སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་ཚྭ་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད། མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་ང་ཚོ་
 བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་མང་གཙོའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་ཆེན་པོ་སློབ་པའི་ཐོག་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་དང་།
 རང་གི་སྤྱན་རླབས་མེད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་བྱས་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་གདོང་འཛོག་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་ཡོད། ལྷག་པར་དེ་དག་ནི་བོད་མི་ཚོ་ནས་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་འབད་བཙོན་བྱས་པ་ལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཕྱེ་མང་པོ་
 ཞིག་དང་། སྐར་ལག་གིས་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཉམས་ལུགས་ལྟར་བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བཙན་
 བྱོལ་དུ་བཟང་འཁུར་ཞུས་ཞུས་བཞིན་ཐོག་བོད་མིའི་སློབ་སྦྱང་དང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ནས་
 བཟུང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་གིས་སྤེལ་ན་མཐུན་འགྱུར་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་བ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ང་ཚོས་
 བཀའ་བྲིན་རྗེས་དྲན་ལྷ་བཞིན་ཡོད།

འདས་པའི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་རང་འདོད་ལྟར་དབང་སྐྱུར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། བཤེན་རིན་
 པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མས་ ༡༩༩༩ ལོར་ཕྱོགས་བསྐྱོམས་གནང་བའི་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་གྱི་སྟེན་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 བཙན་དབང་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གསལ་བོར་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལས་

འགྲུལ་སྐབས་གཏོར་བཤེག་དང་། མི་མང་གིས་སྟུག་བཟུལ་ཇི་ལྟར་སྤངས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་སློ་ཕམ་ཡིད་སློའི་རང་བཞིན་ལས་མ་མཚེས་པས་ཞིབ་གསལ་བཅོམ་འདོད་མེད། ༡༩༥༧ ལོར་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་ཉེར་གནང་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བཤད་ནང་། བོད་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནས་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་ལས། གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་དང་། བོད་མིས་དཀའ་སྟོབས་སྤངས་པའི་གྲོང་གུན་ཆེ་བ་བྱུང་ལུགས་གསལ་བོ་གསུངས་ཡོད།

ད་ཕན་བོད་ནང་སྤྱིར་ན་དཔལ་འབྱོར་འཕྲོགས་སྐྱེན་ཡར་རྒྱས་ཕན་ཏུ་བྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤེགས། ས་བབས་གནས་སྤངས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་བོད་རྒྱ་གཉེས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་ཉེ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པ་དང་། སློ་འདོད་མ་ཁེངས་པ། ཡིད་ཆེས་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ད་ལྟོ་ཡོད་ལྟར་ཡིན། བོད་མིའི་ཕྱོགས་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཅུང་ཟད་ཐོན་མ་ཐག་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་དེ་འཕལ་དུག་རྩལ་བཅོན་གཞོན་གྱིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱལ་བཤེག་ཚབས་ཆེན་གཏོར་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅེས་སྤང་བའི་བྱ་སྤྱོད་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་དེ་ནི་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱལ་བཤེག་གཏོར་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཤིག་ཡིན། དེ་ནི་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དབྱེ་འབྱེད་མཐོང་རྒྱུ་བས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། དཀའ་རྒྱུ་འདིའི་ངོ་བོ་ཤིན་ཏུ་གཏོར་ཟབ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་བོད་མིས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་བཟུན་པ་འདིའི་འབྱུང་རྩ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཐུག་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་གི་སྤོང་བོ་རྣམས་ཉམས་དམས་རྩ་བརྒྱུ་ཏུ་གཏོར་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་བརྒྱུ་ལྟེ་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་འདུག བོད་བཅོངས་འགྲོལ་བཏང་ལུགས་བཤད་དེ་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་སོང་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཚོང་རྒྱུ་གསོན་ཤུགས་ཆེན་པོར་གནས་ཏེ་ད་དུང་ཡང་དཀའ་ངལ་སེལ་སྐབས་མེད། བོད་དང་རྒྱ་ནག་གཉེས་ཀར་ཕན་ཐོགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ད་ལྟོ་ལས་ཕྱོགས་འདི་གའི་ཐོག་ལྷན་སྐྱེས་ན་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་སྐབས་ལ། རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བརྟན་སྤོང་དང་ཆེག་སྤོང་འབྱུང་མི་སྐབས་ཅིང་། རྒྱ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་མིང་མཐོང་ལ་ཡང་གཞོན་རྒྱུ་ཡོང་ངེས་ཡིན། བོད་རྒྱུའི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་ནི་འགན་ཁུར་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱ་ལས་ཐབས་ལས་གཞན་མེད།

དངོས་དོན་དེ་ལ་བརྟུན་ཏེ། ལོ་རབས་བདུན་ཅུའི་འགོ་སྟོན་དུ་ངོས་ནས་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་ཞུས་འགའ་ཞིག་དང་གོ་བསྐྱར་ཐོག་དབུ་མའི་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཚན་གཙོ་ཆེ་བ་ལག་གཏན་འབབས་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་བོད་རང་བཅོན་དང་། ལ་བལ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་གི་ནང་ཁོངས་སུ་སྤོང་རྒྱ་དང་། བོད་མི་རིགས་ལའང་གཞི་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ལག་དང་། རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཡོད། ངོས་ནས་བྱམས་སྤོང་རྒྱ་དང་། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞིར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེན་པོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་གཞུང་འདི་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟར་མི་ཉམས་གོང་སྤོང་བྱེད་འོས་ངེས་ཡིན། ༡༩༥༧ ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཏེང་ཞེ་ཕིང་གིས་ང་ཚོར་འབྲེལ་

བའི་ཐོག་གོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་འགྲུལ་བསྟན་མ་ཐག་ངོས་ནས་དེ་འཕྲལ་བར་ལན་བྱས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱ་ནག་དང་། ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་དེར་འགྲུལ་བ་འདྲ་མིན་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་ཡོད། སློ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ། ངོས་ནས་འབད་བརྩོན་ཇི་ཉར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་ངོས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློང་སྟོབས་མ་ཕྱངས་པ་ལྟ་བུས་བདག་སྟོན་ཇི་བཞིན་མ་བྱས་པར་བརྟེན། ༡༩༩༣ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༤ པར་ང་ཚོའི་བར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚམས་ཚད་པ་དང་། དེ་རྗེས་མི་སྐྱེར་པ་དང་། བྱུང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཞིང་། འདས་པའི་ལོ་བྱེད་གཉིས་ཙམ་རིང་འབྲེལ་ལམ་གཅིག་ལ་ངེས་གཏན་དང་དོན་ཕན་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཐོན་ཞིང་། སྲིད་འཛིན་ཅང་ཚོ་མིན་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་གནང་གི་ཡོད་པའི་མངོན་རྟགས་གསལ་བོ་བྱུང་།

ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ནང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཅང་ཚོ་མིན་གྱིས་བོད་དོན་ཐོག་སྐྱོང་མོལ་རྒྱུ་རིང་གནང་ཞིང་། སྲིད་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་གསར་འགོད་པ་མཇལ་འཕྲད་སྐབས་སུ་ཅང་ཚོ་མིན་གྱིས་བོད་དོན་སྐོར་གོས་མོལ་འགོ་འཇུག་མ་བྱས་གོང་ཏུ་ལའི་སྐུ་མས་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་ཡོངས་བསྐྱགས་གསལ་བཤད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དེ་དོན་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་ལ་ཡོངས་བསྐྱགས་མ་བྱས་གོང་ནང་དོན་གོ་བསྐྱར་བྱེད་འདོད་ཡོད་ལུགས་གསལ་བོར་བརྗོད་དེ་བར་ལན་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོང་རེ་བྱས་ཀྱང་བར་ལན་གང་ཡང་མ་བྱུང་། རྒྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་ལྷ་ལོའི་སྟོན་མཇུག་ནས་བཟུང་རྒྱ་བྱོགས་ནས་བོད་རྒྱུའི་གོས་མོལ་དང་། ངོས་ལ་ལྟ་སྟངས་ཐད་མངོན་གསལ་དུ་མཐེགས་བཟུང་གི་རྣམ་འགྲུལ་ཇི་སྲིད་ཏུ་བཏང་སོང་ཞིང་། སློ་བུར་གྱི་འགྲུལ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བོད་ནང་སྐར་ཡང་གཏུག་རྩལ་དྲག་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་བཏང་བ་བཅས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་བར་འབྲེལ་བའི་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་ལ་གཞིགས་ན། གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆ་དང་། གཏམ་བཤད་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་སྲིད་འབྲེལ་སྟོན་གྱི་རྣམ་འགྲུལ་མཁས་བོ་གཅིག་ལུས་མི་མང་གི་སྐྱེལ་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཏོང་མི་ཐུབ་ལ། མདུན་དུ་ལྷགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་སེལ་མི་ཐུབ། བཙན་དབང་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་མིའི་ལུས་ལ་དབང་སྐྱར་ཐུབ་ན་ཡང་། མིའི་བསམ་སློབ་འགྲུལ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཕྲན་ཞིང་དང་བདེན་ཁོ་ནས་མ་གཏོགས་འབྲུང་མི་ཐུབ་པ་གསལ་བོ་ཡིན། འོ་ན་གང་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་རིང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་དཀའ་གནད་ཀྱི་ཚ་བར་གཏུགས་ཐོག་མི་མང་ལ་འདོད་པ་ཁེངས་པའི་ཁེ་ཕན་ཞིག་ཡོད་པ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་གཉིས་མོས་གྱི་ལམ་ནས་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་རྒྱུག་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་མཚམས་ལོ་ཤས་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགན་ཁུར་མཚམས་འཛོག་རྒྱ་ཡིན།

བོད་རྒྱུའི་དཀའ་རྒྱུག་འདི་ནི་ལྟ་བུ་འདྲ་མིན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདྲ་མིན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་གསལ་ཡང་ན་གོམས་གཤིས་རྗེད་པ་དང་། གསར་བརྗེད་བར་གྱི་འགལ་བས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ལ། འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་གཅིག་ལུ་ཡང་མིན། དེ་ནི་དུས་རབས་མང་བོའི་གོང་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་དཀའ་རྙོག་གཏོང་བའི་ཅན་ཞིག་ཡིན། ༡༩༧༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་གི་
 དུས་སྐབས་བཞིན་དཀའ་རྙོག་ཚབས་ཆེ་འདི་དག་དོ་ལྷན་གྱིས་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་བོད་རྒྱ་
 བར་ཡིད་ཆེས་བསྐྱབ་པའི་ཚོར་སྣང་མེད་པ་བཟོ་དགོས། དེ་ནི་ཉེན་གཅིག་ལ་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པས་ཕན་ཚུན་དོ་འཕྲད་
 ཐོག་ལྷན་བསམ་རྒྱུ་དག་དང་གོས་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

ངོས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་པ་ཚོ་དོགས་པ་རྣམས་ཉེན་ཁུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ངོས་ནས་ལྷན་བསམ་
 རྒྱུ་དག་གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་དང་། གནད་དོན་གཞན་དག་སྐོར་བསམ་ཚུལ་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་དག་དང་ལེན་བྱ་
 རྒྱུར་འགོག་རྒྱུ་བཟོ་གི་འདུག་དེ་མཚན་གསལ་ཤོས་ཤིག་ལ། བོད་ས་མཐོའི་ཁོར་ལུག་འགྱུར་རྒྱུ་ཆེ་བས་ཁྱེད་ཀྱི་བོད་
 གཞན་ལ་ཡིད་གཟབ་དགོས་པའི་འབྲོག་སྐུལ་ལོ་མང་གོང་ནས་རིམ་བུར་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་གཅིག་པུའི་ཁེ་ཕན་ཆེད་མིན་
 ཏེ། བོད་ནང་ཁོར་ལུག་གི་གནས་སྡངས་འགྱུར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་རྒྱ་ནག་གི་ལུས་གྲུ་མང་པོ་དང་། ཉེ་འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
 དག་ལ་ཡང་གཞན་སྐྱོན་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན་འབྲོག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སློབ་མཁུ་བའི་ཞིག་ལ་ལྷན་བསམ་པ་ཞིག་ལ་ལྷན་
 རྒྱུ་ལོག་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་ཚོས་གནད་དོན་དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱས་མ་སོང་། ད་ཆ་བོད་ཀྱི་ས་ཁྱེད་ལ་ལྷན་
 རྒྱུ་དག་གཅོད་བྱེད་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱབ་བཏང་བ་ལ་དགའ་བསུ་ལྷན་དང་། ད་དུང་ཡང་བོད་ཀྱི་ཁོར་
 ལུག་གྲུ་སྐྱོབ་ཆེད་དུ་ལས་དོན་ཁག་མང་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། ངོས་ནས་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྙོག་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་
 སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་འདི་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་བཙན་ཡང་ཚོད་ཀྱི་མེད།

ངའི་རེ་བ་ནི་བོད་རྒྱའི་གོས་མོལ་གང་མགྲོགས་འགོ་འཇུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོང་གི་
 ཐོབ་དབང་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ཡིག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
 ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་འདི་ཡིན། དུ་མའི་ལམ་སྤྱོད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་ནང་བརྟེན་ཕྱིར་ཆེད་ཆེད་ཆེད་
 ཡོང་རྒྱུ་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་ཡང་ཞི་བདེ་དང་། མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྡན་པའི་སློབ་མཁུ་མི་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུར་
 ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱ་སྤྱོད་ནས་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བ་ཡིན་ན། ངོས་ལ་
 བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་སློབ་འགོལ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་བོད་རྒྱ་ལ་བྱེད་དུ་མི་འགོ་བའི་འབྲོག་སྐུལ་
 བྱེད་ཐུབ།

ངོས་རང་བོད་མི་མང་གི་མགྲོན་ཚབ་པ་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་སློ་
 གང་ས་ནས་བྱས་པ་ལ་སྲིད་གཞུང་ཁག་དང་། གོས་ཚོགས་ཁག་མང་། གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་མིན་ཚོགས་པ་ཁག་གཞན་ཡང་སྤྱིར་
 བཏང་མི་མང་ཁག་བཅས་ནས་རྒྱུ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ་དང་། ལྷན་པར་ཨ་རིའི་སྲིད་འཇོན་ཁི་ལིན་ཏོན་དང་ཁོར་གི་
 སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྙོག་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་འགྲོགས་ཐབས་ལ་ཤུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་བར་མ་ཟད། ཨ་
 རིའི་གོས་ཚོགས་གོང་འོག་གི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་ཚང་མས་ཀྱང་བོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་མཁུ་བཅས་ཀྱིས་
 ང་ཚོའི་སློབ་མཁུ་འཕེལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཚང་མར་ཤུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཡིན།

བོད་མིའི་དཀའ་ལྷག་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ང་ཚོས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་སྐོར་ནས་རང་དབང་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པ་འདིས་འཛམ་གླིང་གང་སར་དང་བདེན་ཚ་ཆེར་འཛིན་མཁན་མང་པོར་སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། འདས་པའི་ལོའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་ལྷན་བྱུང་སྤྱོད་མེད་པའི་ཚད་མཐོར་སོན་པ་དང་། དེང་སང་བོད་དོན་ཐོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། སྤྱི་གཞུང་དང་གོས་ཚོགས་ཁག་ཅུ་མ་ཡིན་པར། གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེ་ཁག་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཚོས་ལྷགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་ཚོགས་མཉམ་འདྲེ་འདྲ་མིན་ཁག་སྐྱེ་ཆུང་མཁན་དང་། ཚོང་རིགས་མི་སྣ། སྤྱིར་བཏང་གི་མི་མང་བཅས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་བོད་དོན་ལ་སེམས་འཁྲུང་ལྷགས་ཆེ་བྱས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་ཁག་མང་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གོས་ཚོགས་མོལ་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྐོར་གླེང་མོལ་བྱ་རྒྱ་གནད་དོན་གལ་ཆེའི་གསལ་སྤྱོད་འཛིན་གི་ཡོད།

འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཚོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རློབ་པོ་མོ་ཚོ་དང་། རྒྱ་རིགས་ནང་ཚོས་ལ་དང་ཅན། སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་ཚོད་རྒྱ་རིགས། ཐེ་ལན་མི་མང་བཅས་པ་དང་ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་རྩ་བ་དང་རྒྱ་ཆེར་སོང་ཡོད། རྒྱ་རིགས་སྤྱན་རློབ་པོ་མོའི་ནང་ནས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་འདིས་ང་ཚོའི་སེམས་ལྷགས་དང་ར་བ་རྩ་ཆེར་སོང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་གནས་འཁོད་རྒྱ་རིགས་སྤྱི་ཚོད་ལས་ཅན་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འབོད་སྐྱུལ་དང་། བསམ་འཆར་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་སྤྱི་བྱས་འདི་དག་སྐྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱུལ་བྱས་པ་ནས་ངོས་རང་ལ་སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་།

ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དོན་སྐོར་མཁྲོགས་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དེང་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་ཚུད་ཀྱི་གནས་བབ་ནི་ལྷན་དང་མི་འདྲ་བའི་བཟང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་རྒྱ་བར་དོན་ཕན་ལེན་པའི་གོས་ཚོས་ཡོང་བའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྤྱི་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་ཁག་མི་མང་བཅས་ཚང་མར་ལྷན་སེམས་ལྷགས་དང་སྤྱི་ཚོད་ལས་ཅན་བསྐྱེད་དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་མཐུད་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐྱུལ་ལྷུ་སྐྱེ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་འཁྲུང་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་ནུས་འགྲུལ་ནི་ང་ཚོར་ཤིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནུས་འགྲུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དཀའ་ལྷོག་ཇ་དྲག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གལ་གནད་ཆེན་པོར་བཟུང་སྟེ་འོས་འཚམས་ཀྱི་སེམས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་འགུལ་ལྷགས་སྐྱུལ་བརྒྱུ་ཞིག་ཏུ་འགྲུལ་ངོས་ཡིན། ད་ཕན་བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་ལུས་སོག་དོར་བའི་དཔལ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། བོད་ནང་གི་དཀའ་ལྷག་སྤྱོད་དུ་སེམས་ཐབས་པའི་སྐོར་ལམ་བཅས། ། །

༡༩༩༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགོ་
བཞེན་ཡོད། དེར་སྐབས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚོད་རྒྱུ་གསལ་བ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚོད་རྒྱུ་གི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཞི་མོལ་
དང་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སེལ་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་གི་ཡོད། ངོས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྗེས་ལ་ཉེ་བའི་
དུས་རབས་ཉེ་ལྷུ་པ་འདིའི་ནང་འགོ་བ་མེད་མྱེ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་སྲུང་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གསོ་ཐོབ་ཡོད།
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དུས་རབས་འདི་དམག་འབྲུག་དང་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོར་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
ཉམས་སྲུང་གི་སློབ་གསོའི་ནང་སྤྱི་ཚོགས་འཆར་ལོངས་བྱུང་ཡོད་པས་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་
བརྩོན་བྱས་ན་དུས་རབས་རྗེས་མ་དེ་དཀའ་རྒྱུ་རྣམས་ཞི་མོལ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་ནས་སེལ་བྱུང་བའི་དུས་
རབས་ཤིག་བཟོ་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

དེ་རིང་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༣༩ པ་འདིའི་ཐོག་ད་ཕན་དཀའ་ངལ་ཚད་མེད་འཕྲད་པར་ཞོག་ཡངས་བཟོད་
བསམ་ཆེན་པོས་ལྷག་བསམ་སྤོང་སློབས་བརྟན་པོར་གནས་པའི་བོད་མི་མང་ལ་བསམ་གསལ་བརྗོད་དང་། འཚོམས་འདྲི་ཡོད། དེར་
དུས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། བོད་དོན་སྐོར་གྲུབ་འབྲས་ལུན་པའི་གོམ་བཟོད་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་བོད་མི་མང་པོ་འདོད་སློབ་
མ་ཁེངས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཤུགས་ཆེར་འགོ་བཞེན་པའི་ཐོག་འགའ་ཞིག་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་རེ་ཐག་ཆད་ནས་ཐབས་ལམ་
གཞན་དག་འཚོལ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་མཐོང་བས་དེར་སློབ་གཡོང་ཡོད། བྱུང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ངོས་ནས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་བོ་ཡོད་
ཀྱང་། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་འཚོ་མེད་ཞི་ལམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་རྒྱ་དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཡང་བསྐྱར་ནས་བརྗོད་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོས་ད་ཕན་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བརྟུན་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་འདིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་བསམ་གསལ་བརྗོད་དང་།
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་དོན་ཕན་ཆེ་ཤོས་དང་། འགྲུབ་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཡིན་པར་ངོས་
འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་ལྟར་སྲུ་མཐུད་ལག་ལེན་བསྐྱར་བྱུང་བ་ཡིན་ན། འཛམ་གླིང་འདིར་འཚོ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེའི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་ང་ཚོས་དཔེ་སྟོན་ཞལ་འདེབས་འབུལ་བྱུང་ངེས་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་འདིས་རྒྱ་ནག་ལའང་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། ཉེར་ཞའོ་མིང་
གིས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གསལ་གཏོང་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་
ཡང་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་སྤོངས་དེ་སྤོང་དང་བསྐྱར་ན། ལྷ་བའི་ཆ་ནས་གྲུ་ཡངས་སུ་ཕྱིན་པ་
དང་། སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་མང་ཚོགས་ལ་དེ་ཅམ་བཅོམ་ཤེད་སྐྱལ་འདེད་མི་བྱེད་པ། སྤྱི་དམངས་ལ་དམ་དྲག་རྒྱུ་དུ་ཕྱིན་པ།
དབུས་གཞུང་ནས་མངའ་སྡེ་ཁག་ལ་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ལ་སོགས་པའི་ཞི་དབང་གང་འཚོམས་སྤྱད་པ་སོགས་དེར་སང་
རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་རྒྱལ་འབྲེལ་སྤྱོད་བྱས་ཐུག་གྲུ་ཡངས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཤད་སྟེགས་ཁག་ལ་
ཞུགས་རྒྱུ་མང་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་མི་ཁག་དང་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་སོང་བ་དེ་ནས་གསལ་བོ་
མཚོན་གྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་འགྲུ་བ་གཞན་ཞིག་ཀྱི། ལྷ་ལོ་ཉོང་ཀོང་དེ་དཀའ་རྙོག་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་ནག་གི་
 མངའ་ཁོངས་སུ་ཕྱིར་ལོག་ཚེས་ལེན་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཀྱང་ཉོང་ཀོང་གི་གནད་དོན་ཐོག་ཀྱི་ཡངས་ཀྱི་མིང་བྱས་ཤིག་ལག་
 བཟུར་བྱས་ཡོད། ཉེ་དུས་པ་ཅིང་ནས་གསལ་བསྐྱེད་བྱས་དོན་ལྟར་ན། ཐེ་མན་དང་ཞི་མོལ་འགོ་འཇུགས་བསྐྱུར་དུ་བྱེད་ཚེས་
 ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་མིང་བྱས་ལྷག་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསལ་པོར་མངོན། དང་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དེ་ལོ་བཙུང་ལྷ་ཉེ་ཤུའི་གོང་གི་གནས་
 ལྟངས་ལས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་འགྲུ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་འོས་པའི་འགྲུ་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་ད་དུང་རྒྱ་ནག་ནང་ཚབས་ཆེའི་འགོ་བཟུང་བྱེད་པའི་མཛོད་དང་། དེ་མེན་དཀའ་ངལ་གཞན་དག་མང་པོ་ཡོད་མཁས་ལ་
 བརྟེན་རྒྱ་ནག་གི་དབྱེད་ཀའ་པ་ཚོས་སློབ་སྦྱོར་དང་། མཛོད་རྒྱ་སྤོང་སྟོབས་ཆེར་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ད་དུང་རྒྱ་
 རག་མི་མང་ལ་རང་དབང་ཆེ་ཅམ་སྤོང་པའི་རེ་བ་ཡོད། འགོ་བཟུང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་པོའི་ཆ་རྒྱུ་ཡར་
 རྒྱས་རི་ལྟར་སོང་ན་ཡང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་མཛོད་ཐུབ།

སློབ་མཁ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུ་བ་དེ་ལྟར་འགོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལས་
 ཡོངས་སུ་ཐོག་སྟེ་བོད་ནང་གི་གནས་ལྟངས་ནི་ལོ་ཤས་ནང་རི་ཞན་རི་སྟེན་ཏུ་འགོ་བཞེད་ཡོད། ཉེ་བའི་དུས་སུ་བོད་ནང་ལག་
 ལེན་བཟུར་བའི་མིང་བྱས་དེ་དག་ནི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཆེད་མངགས་ཅུ་མེད་བཟོ་བའི་མིང་བྱས་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 ཡོད། བོད་མི་ཚོའི་ཚོས་དང་དང་། རྒྱལ་ཞེན་གྱི་བསམ་སློབ་གཞི་ཆུང་རྒྱུ་ཆ་ལྟར་གཏོང་བ་ཟེར་བའི་དོ་ཆ་བྲལ་བའི་མིང་
 བྱས་ལོ་རེ་བཞིན་ཤུགས་རི་ཆེར་བཏང་བ་དང་། དྲག་གཞོན་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་དག་ཐོག་མར་དགོན་སྡེ་ལག་གི་ནང་དང་། ད་ཆ་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལག་བཟུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེང་སྐབས་བོད་ནང་འཇིགས་སྐྱལ་དང་། བཙུན་ཤིང་།
 དངངས་སྐྱེད་བཅས་ཀྱི་གནས་ལྟངས་འགའ་ཤས་ནི་དེ་ལྟར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་བསྐྱུར་ལོག་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་
 གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

བོད་ནང་འགོ་བཟུང་བྱེད་པའི་མཛོད་ཐང་བརྒྱུ་བའི་འགྲུ་བ་ལྟར་བཏང་བ་འདི་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། བོད་མི་ཚོའི་སོ་སོའི་མི་རིགས་དང་། རང་གཞན་ཀྱུན་ལ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཐུན་པའི་རིག་
 གཞུང་གཅེས་ཉར་བྱེད་པའི་བྱ་སྤོང་འགོག་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་གཞོན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་
 མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དབྱེད་ཀྱི་ལས་ལུགས་ལག་ལེན་བཟུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་འབྲེལ་བ་གཏོང་བ་ལྟར་ཟེར་ཡོད་པའི་
 གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ནང་གི་འགོ་བཟུང་བྱེད་པའི་མཛོད་ཐང་གནས་ལྟངས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ། ཕྱིའི་དབང་འཛིན་
 ཡར་རྒྱས་ཐོག་ལྷན་པོར་ལས་ལེན་པར་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་རྣམས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

བོད་ནང་སློབ་མཁ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་སློབ་ཅི། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལའང་ཕན་
 ཐོགས་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཀའ་པ་ཡིན་ན་བོད་མིའི་སྟེན་བསྐྱེད་ལས་ལེན་ཐུབ་ལ། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་
 བཟུང་ཚོས་གསལ་ཆེར་བཙུང་བའི་བརྟེན་སྤོང་དང་། གཅིག་གྱུར་ལའང་གཞོན་སྟོན་ཡོད་པས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བཟུང་ཚོས་རྒྱལ་
 ཕྱིའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་རང་ཉེད་ཀྱི་སྟེན་གསལ་ཐང་བསམ་སློབ་ཤུགས་ཆེ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་བཞིན། བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་དག་
 གཙང་སེལ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་རྒྱ་ནག་གི་སྟེན་གསལ་ལ་གཞོན་སྟོན་སྐྱེད་ཡོད་ཀྱི་ཡིན། བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་སེལ་ཐུབ་པ་

བྱུང་ན་ཉོང་ཀོང་དང་། ཐེ་མཚན་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་ལ་མཐོང་དང་ཡིད་ཆེས་ཆེ་ཏུ་འགོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་
ངེས་ཡིན།

ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཡོང་ཐབས་སུ་ངོས་ནས་རང་བཅོན་ཚོད་ཀྱི་མེད་པའི་བསམ་ཚུལ་གསལ་བོ་ཡིན། ངོས་ནས་དེ་ལྟ་
ཐེངས་མང་བརྗོད་པ་ལྟར་ངས་འབད་བཅོན་བྱེད་དོན་ནི་བོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་། རྒྱ་དུ་ཡིག་གོམས་སྲོལ་བཅས་རང་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་རྒྱལ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་
ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་དོན་དམ་པའི་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པ་འདི་ཡིན། དེ་ཡོང་བ་ལ་བོད་མི་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་དང་།
དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་སོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ནང་གི་སྲིད་དབང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པ་ནི་འདས་པའི་
ལོ་བཅུ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཉམས་སྲོལ་ནས་གསལ་བོར་བཞུན་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་ཚོས་དེ་དག་ལ་གཞི་ཚུལ་
དགག་བྱ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་རིམ་པས། རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོང་བའི་རྒྱ་
མཚན་གཙོ་བོ་བོད་མིར་བདེ་སྲིད་བསྐྱུན་རྒྱ་དང་། བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་
ནག་གི་འགོ་བློད་ཚོས་ང་ཚོ་དང་ཞི་བའི་གོས་མོལ་གྱི་ལས་དོན་འགོ་འཇུགས་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། གསལ་
ཆེར་བརྗོད་པའི་རྩ་དོན་བརྟེན་སྡེ་དང་། གཅིག་གྱུར་ཞེས་པའི་དགོས་འདུན་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།
ངོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་བློད་རྒྱལ་པ་ཚོར་ངོས་ཀྱིས་བཏོན་པའི་གོས་འཆར་ལག་ལ་
དོན་དམ་གྱི་དགོངས་བཞེས་གནང་རོགས་ཞེས་ཡང་བསྐྱར་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། གོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
འདི་དྲང་བདེན་དང་། རྒྱ་རིག་དངས་གསལ་གྱི་སློ་ནས་སེལ་རྒྱུར་འདོད་མོས་ཡོད་ཆེ་དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་བཟང་
བོ་ཞིག་རྙེད་ངེས་ཡིན་པར་ད་དུང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ང་ཚོས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་དང་། རྒྱ་བརྟན་བབ་བརྗོད་གི་སློ་ནས་ད་ལྟ་ཕན་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་
ཉམས་སྲོལ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབས་ཏེ་རྒྱ་གོས་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་རྒྱུང་རིང་བོའི་ལེ་ཕན་སྐྱབ་དགོས་པའི་དུས་
ལ་སྤྱོད་ཡོད། གོས་མོལ་བྱེད་པའི་རྩ་དོན་ནི། བོད་རྒྱུའི་དབར་མཇོའ་མཐུན་གཉིས་ཕན་དང་། བརྟེན་སྡེ་གཅིག་གྱུར། རང་
དབང་དང་། མང་གཞོན། རང་སྲོལ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་རིག་གཞུང་། ཁོར་ལུག་བཅས་སྲོལ་མེད་འཛིན་
སྲོལ་བྱེད་ཐབས་སློར་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྩ་དོན་དེ་དག་སྤང་རྒྱུ་མཛོད་མེད་དུ་བཏང་སྟེ་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
རྙིང་པ་སྐྱར་གསོ་དང་། ལུ་ལའི་སྤྱི་མའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་སྐྱོང་བྱེད་ལུགས་བརྗོད་བཞིན་ཡོད། ལུ་ལའི་སྤྱི་མས་གཞུང་འཛིན་བྱེད་
པའི་སྲོལ་ལུགས་གནས་དང་མི་གནས་བོད་མི་མང་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ ༡༩༤༩ ལོར་གསལ་བསྐྱགས་ཟིན་པ་དང་།
ངོས་རང་སྐྱེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ ༡༩༩༩ ལོར་གསལ་བསྐྱགས་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པ་བཞིན་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛིན་ལྟུང་
མཚམས་ངོས་ནས་ཆབ་སྲིད་འགོ་འཁུར་གྱི་མིང་ལུར་འགན་ལེན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་བསྐྱགས་ཐག་གཅོད་ཟིན་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་
རྙིང་པ་བསྐྱར་གསོ་ཟེར་བ་ནི་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་བཞུན་སུ་ཞིག་གི་ཕྱི་ལམ་དུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་འདི་སྐོར་གཞི་མེད་བརྟེན་འཇུགས་འཁྲོག་བཤུད་བྱེད་པ་འདི་ལ་སློ་ཕམ་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་མཇོའ་
མཐུན་གོས་མོལ་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོག་མེད་གཞོན་རྒྱུར་འབྱུང་གཞིས་བརྟེན་སྡེ་འདི་རིགས་མི་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྲིད་གཞུང་དང་། གྲོས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ། མི་སྲིད་བཅས་མང་པོ་ཞིག་ནས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་དྲག་གནས་ཚུལ་ལ་སློབ་འཚབ་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་དོན་དཀའ་སྟོན་གྱི་བའི་གྲོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་ལྷན་གནང་བར་ངོས་ནས་བཟུགས་བརྗོད་དང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱ་ཕྱགས་གཉེས་བར་གྲོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་སུ་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཚབ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུན་ཡོང་རྒྱུའི་མིག་དཔེ་གསར་གཏོད་གནང་བ་དང་། ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་དང་། ཨོ་སོ་ཏེ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གཉེས་ནས་ཀྱང་གོང་མཚུངས་འབྲེལ་མཐུན་སྐྱེ་ཚབ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གནང་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་སྟོན་ཚོགས་ནས་ན་ནིང་ལོ་མཇུག་ཏུ་བོད་སྐོར་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་འགོ་ལུགས་ཞེས་པའི་སྟོན་དེབ་ཅིག་བཏོན་ཡོད། དེ་དག་ནི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། སེམས་འགུལ་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། དེས་མ་ཚད་རྒྱ་ནག་ནང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྲིགས་མང་པོས་ཀྱང་བོད་མི་མང་གི་སྐྱུག་བཟུལ་དང་། གཞི་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། ངོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱ་ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་འདི་དག་ང་ཚོ་བོད་མི་ནམས་སེམས་ཤུགས་གོང་དུ་འབེལ་བ་དང་། སེམས་འགུལ་ཐེབས་པའི་དམིགས་བསལ་སྐུལ་ལྷན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་ལོ་རྒྱ་གར་རང་དབང་རང་བཅོན་བྱུང་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལོང་བའི་དུས་དྲན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ངས་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་བཟླ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བ་ལམ་ཆེ་བའི་ལ་ཡུལ་གཉེས་པར་གྱུར་པའི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་གནང་བ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཤུགས་རྒྱ་ཆེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནི་ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བའི་གནས་ཡུལ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་ཚད། ཡུལ་འདིའི་གནའ་དུས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་དང་། གཏིང་ཟབ་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེ་དག་གིས་ང་ཚོར་སློབ་སྦྲོད་དང་། ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བོད་དོན་དཀའ་སྟོན་གྱི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་འགན་ཁུར་བཞེས་རྒྱུའི་འོས་བབས་ཡོད། ངོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་ལུགས་འདི་དག་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་འཛིན་པའི་གཞི་རྒྱའི་སྲིད་བྱུས་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་པས། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱའི་བར་ཞི་མོལ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གནང་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། བོད་ནང་ཞི་བདེ་དང་། རྗེས་འཇགས་མ་བྱུང་ཆེ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉེས་བར་ཡིད་ཆེས་སློབ་འགུལ་ཐུབ་པའི་འབྲེལ་བ་གཏིང་ཟབ་ཅིག་ཡོང་རྒྱུ་ཉ་ཅང་དཀའ་བ་ཡིན།

ང་ཚོའི་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་ངོས་ནས་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་དེ་སྐོར་ན་ནིང་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་མི་མང་གི་བསམ་འཆར་གང་ཐུབ་བསྐྱེད་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་འཆར་རི་ལྗོངས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་མང་མོས་གཞི་རྒྱུ་བཞག་སྟེ་བོད་མི་མང་གི་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཚད་བཞག་པ་དེའི་ནང་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་འབྲེན་ཡོང་བ་དང་། ངོས་ནས་གང་དགོའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་འཁོད་འདུག་མི་མང་ནས་ངོས་ལ་རེ་བ་དང་། ཡོད་ཆེས་སློབ་འགུལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་ཤུགས་རྒྱ་ཆེ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་སུ་དབུ་མའི་ལམ་འདི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་ཞིང་། ལག་ལེན་འཁེལ་སྒྲུབ་པ་
 ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལམ་སྟོན་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཐོབ་ཐང་
 ལག་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་གཤམ་ཆེར་ལྷ་བའི་གཅིག་གྱུར་དང་བརྟན་སྡོམ་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན་པར་བརྟེན།
 ངོས་ནས་ལམ་སྟོན་འདིའི་ཐོག་ནས་མཐུན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་འབྲེལ་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་འབད་བརྩོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ང་
 ཚོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་སྟོན་སློབ་གཏོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་དཔལ་བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། བོད་མིའི་
 སྲུག་བསྐལ་གང་ལྟར་སེལ་སྒྲུབ་པ་དང་། འགོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་སྲིད་ཡོང་བའི་སྟོན་ལམ་བཅས། ། །

༡༩༩༧ མའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་མཇུག་བསྐྱེལ་ལ་ཉེ་བ་དང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་ལོ་སྟུང་ཚུ་སོ་
 བརྒྱད་འཁོར་བར་དྲན་གསོ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་རང་ཅག་འགོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚན་ས་
 གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདི་འབྲེལ་ཐག་རྗེ་ཉེར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
 བརྟེན་པའི་སློབ་སྟོན་ལུགས་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དཀའ་ངལ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཅིག་དུས་སེལ་ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་
 ཡོད་པས། འཛམ་གླིང་འདིར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་སློབ་མེད་ན། རང་རེའི་མདུན་ལམ་ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་སྐྱུང་ངེས་
 ཡིན། དང་སྐབས་དྲག་པོའི་རྟོན་གཞི་རྒྱ་སྲིད་དང་། འཇུགས་སྐྱེན། མི་འབོར་འཕར་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་པས་ཁོར་ལུག་
 ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་རྩལ་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། གཏེར་ཁའི་འབྱུང་ཁུངས་གསར་པ་འཛོལ་
 ཞིབ་བྱེད་པའི་ཐད་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་བསམ་སློབ་མ་བཏང་བར་འཕྲལ་ཁེ་གཙོ་བབྱང་བྱས་ན། དེ་ནི་མིག་རྒྱུང་སྒྲུབ་པའི་བྱ་ཐབས་
 ཤིག་ཡིན་པས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེང་དུས་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་འདིས་འགོ་བ་མའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་ཕན་རུས་གང་
 ཅོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཀོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་གི་དཀའ་ངལ་མཐའ་དག་སེལ་ཐབས་སུ་ཚན་རིག་གཅིག་ལུ་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་བ་ཅོས་མ་ཡིན་པར། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་དང་། ཕན་ཚུན་མཛའ་བརྟེན་གསུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་སོགས་བཟང་སྲིད་ཀྱི་རུས་
 པ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་རང་ཚོས་འགན་ཁུར་ལུན་པའི་འཚོ་བ་ཚུལ་ལ་སྲིད་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་སློབ་གསར་པ་གཏོང་རྒྱ་ནི་གཤམ་ཆེན་པོ་
 ཡིན། གཤམ་ཏེ་ང་ཚོས་དུས་ལས་ཡོལ་ཟེན་པའི་ལྷ་བ་དང་བསམ་སློབ་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་
 བསམ་སློབ་མི་གཏོང་བར། རང་དོན་ཁོ་ན་སྦྱིང་བཅངས་བཅས་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་རེའི་དམིགས་ལུ་བཟང་སྲིད་ཡར་རྒྱས་
 འགོ་མི་སྒྲུབ། བསམ་སློབ་དེ་འདྲ་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་པའི་འཛམ་གླིང་འདི་
 ཞིབ་དེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་འགོ་རྒྱུའི་འགལ་རྒྱུན་ཡིན། ང་ཚོས་སོ་སོའི་ཉམས་སྲིད་བྱུང་རིམ་ནས་

བསྐབ་བྱ་ལེན་དགོས་པ་ལྟར།

དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་པའི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བྱི་མིག་ཅིག་བརྟམས་པ་ཡིན་ན། དུས་རབས་འདིའི་ནང་མིས་སྤྲུག་བཟུལ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། མིའི་ཆེ་མཐོང་དང་། རང་དབང་། ཞི་བདེ་བཅས་བརྟམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་འགལ་བ་སེལ་ཐབས་སུ་དྲག་ཤུགས་བཅད་སྤོང་བྱས་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་པ་འདི་དམག་འབྲུག་དང་མི་གསོད་ཁྲག་སྤོང་གི་དུས་རབས་ཤིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག་རིང་མིན་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་དེ་གོས་མོལ་དང་། ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་གི་དུས་རབས་ཤིག་ཡོང་ཆེད་ཆོས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་དང་། ལེ་ཕན་མ་མཐུན་པ་རྒྱུན་མཐུན་ཡོང་ངེས་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟོའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་འདིའི་ཐོག་མཉམ་དུ་སྤོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་བར་དང་། མི་སྤྱིར་ཕན་ཚུན་བར་ལེ་ཕན་དང་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་རིགས་སློ་གྲོས་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཐུན་པའི་སློ་ནས་ཕན་ཚུན་སྤོང་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

འགོ་བ་མིའི་མདུན་ལམ་གྱི་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེ་ཞིག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤོང་མོལ་དང་། འཚོ་བ་སྤོང་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྤོང་གཞུང་ཁག་གིས་འཚོ་བ་མེད་པའི་ལྷ་སྤོང་ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྩ་ཆེར་འཛིན་པའི་ཚོགས་ཅམ་གྱིས་མི་ཕན་པར་དེ་དག་ལྷུང་སྤོང་ཐབས་སུ་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བརྟམས་དགོས། ངོས་ནས་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་ད་བར་བོད་མིའི་རང་དབང་གི་འཐབ་རྩོད་འདི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྤོང་གསུ་སྤོང་འཕྲིན་བྱས་པ་དང་། བོད་དོན་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་ཞི་འགྲིགས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་བཅངས་ནས་གོས་མོལ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་ཐབས་བྱས་ཡོད།

རྟོན་པ་ལུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་འཚོ་མེད་ཞི་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྤོང་རྗེའི་ལམ་རྟོན་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་སྲོག་ལ་བརྟེན་གཏུང་བཅངས་ནས་དྲག་འཐབ་ཀྱི་རིགས་སྤོངས་དགོས་པ་ལྟར། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་ནི་ང་ཚོ་བོད་མིའི་རྩ་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་དང་། ལུགས་རྒྱུ་རིང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དོན་དངོས་ཐོག་སྦྱབ་སྤོང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

ང་ཚོས་དེ་རིང་དུས་དྲན་ལ་སྤྱང་བརྩོན་བྱེད་དང་བརྟུན་བར་ལམ་བོད་ནང་དྲག་གཞོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བ་བཏང་སྟེ་ལོ་གཅིག་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་བྱི་མིག་རྟ་རྟུགས་རྒྱ་རྒྱུན་གཞུང་གིས་སུ་མཐུན་བོད་ནང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཅིས་མེད་དོན་འོས་ཚབས་ཆེ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ་རེད། སྤོང་སྤོང་སྤོང་བཞི་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞུང་གིས་བོད་ནང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྗེ་ཆོ་ནན་གཏོང་བ་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་སྤོང་ཏེ་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་འདུན་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འདོན་མཐུན་བོད་མི་རྣམས་ལ་མནར་གཅོད་གཏོང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུག་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཆབ་སྲིད་སྤོང་གསོ་བའི་ལས་འགུལ་སྤོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤོང་བཞིན་མང་པོ་ཞིག་དགོན་པ་ནས་བྱིར་འབྱུང་བྱས་པ་དང་། ལག་གཅིག་བརྩོན་དུ་བརྟུག་པ་དེའི་

ཁོངས་ནས་འགའ་ཞིག་འདས་གོངས་སུ་སོང་ཡོད། ཀུན་གཟིགས་པམ་ཚེན་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་བཞུགས་ཡོད་དེ་ལྟོང་གསལ་
པོར་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཁོང་གི་དོན་དུ་སློབ་འཚབ་ཉ་ཅང་ཚེན་པོ་འདུག

ལྷ་ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་ཚེན་པོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་ཁོང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནད་རབས་ཀྱི་
ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་གུས་བརྩི་བྱེད་པའི་བྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་སྲིད་བྱས་གསར་པ་ཞིག་བཏོན་
པའི་ནང་། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་བསྟན་དགོས་པ་ལས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་རང་པའི་ཚོས་
ལུགས་ལ་བསྟན་ཐབས་མེད་ཅེས་དང་། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་གཞན་གྱི་འདུག་
ཅེས་བརྗོད་འདུག སྲིད་བྱས་གསར་པ་དེས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་གོ་རིམ་
ལྡན་པའི་སློབ་ཉམས་ཚག་དང་ཅུ་མེད་གཏོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ།

དེ་བཞིན་བོད་རང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱང་སྦྱོང་རྒྱ་ཉུང་དུ་བཏང་འདུག ལྷ་སར་ཡོད་པའི་བོད་རྫོངས་སློབ་གྲྭ་ཚེན་མོའི་
བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་ལ་དེའི་གོང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་བྱིད་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་སློབ་ཚན་དེ་དག་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་བྱིད་བྱ་རྒྱུའི་འགྱུར་བ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ལོ་རབས་བརྒྱད་
ཅུ་པའི་ནང་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཀུན་གཟིགས་པམ་ཚེན་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་སྦྱོར་དང་རྒྱུ་གནད་སྟེ་བོད་རང་ཚོད་ལྟའི་
བོད་ཡིག་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཚུད་འཇུགས་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་སློབ་
གྲྭ་དེ་རིགས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་ཚེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་མིས་བཞུགས་བརྗོད་ཚེན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ད་ཆ་བོད་རང་བྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས། ཤེས་རིག་སོགས་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་བའི་ལས་
འགུལ་གསར་པ་སླེལ་བ་དང་། རྩོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བོད་རང་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་སློབ་ཞུགས་མཁུང་བྱེད་བཞིན་པ་དེས་བོད་
ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་དམས་སོང་སྟེ། བོད་མི་རྣམས་རང་གི་ལུང་པའི་ནང་
མངོན་གསལ་མེད་པའི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་དུ་མཚེས། སྲིད་བྱས་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅུ་མེད་
གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟེ་ད་ཆ་བོད་ཀྱི་གོང་ཁྲིའི་ཆེ་ཁག་ནང་བོད་མི་རྣམས་མི་གཤམ་གྱི་མཐའ་ལ་འབྱུང་བཞིན་
ཡོད། ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་རྒྱའི་མི་འབོར་སློབ་ཞུགས་མཁུང་བྱས་པ་ཡིན་ན། ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག་ཁ་ཤས་ནང་བོད་མིའི་གོམས་
གཤིས་དཔལ་ཡོན་ཅུ་མེད་དུ་འགོ་ཉེན་ཡོད།

རྒྱའི་བྱ་སྦྱོང་དེ་དག་ལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སློབ་ཉམས་ངོ་རྒྱུས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་།
མི་མང་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཁོང་ཚོར་དང་བདེན་མིན་པའི་བྱ་སྦྱོང་རིགས་ལ་ཞི་བའི་སློབ་ཉམས་ངོ་རྒྱུས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་
ཡོད་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་ཆར་བོད་རང་འབར་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རེ་གཉིས་ཐོན་པ་དེར་ངོས་རང་སློ་
འཚབ་ཚེན་པོ་བྱུང་། ང་རང་གི་ངོས་ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཐོག་བསྐྱོད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་མཁུང་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་གཞུགས་ཐུབ་ཀྱི་བྱ་སྦྱོང་ལག་བརླར་བྱེད་མཚམས་མ་བཞག་ན་བོད་རང་གི་

གནས་སྐྱབས་མོ་དྲག་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་བཀའ་ལྟོས་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ངེས་ཡིན། དོས་རང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་
 རས་རྒྱ་ནག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱའི་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་འདི་དམིགས་བསལ་གྱི་གལ་གནད་
 ཆེན་པོར་མཐོང་། བོད་མི་མང་དང་རྒྱའི་མི་མང་བར་བསམ་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཕན་ཚུན་གཉིས་
 ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཕན་ཚུན་གོ་ཤེས་དང་། ལྷན་བཟུལ་ཞི་བདེ་བཅས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་དང་མིའི་བར་
 འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ངས་དུས་རྒྱུ་ཉེ་ཅང་གསུམ་ཆེན་པོར་བརྟེན་གྱི་ཡོད། ཉེ་ལམ་བོད་རྒྱའི་མི་མང་དབར་གོ་བསྐྱར་རིམ་པ་
 འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲིས་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་སྤོ་འཚབ་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། རེ་འདུན་རྩི་ཡོད་པའི་ཕན་ཚུན་གོ་
 རྟོགས་སྤེལ་རེས་བྱ་རྒྱའི་ཐད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱའི་སྐྱེན་
 རྒྱ་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་སྤྱོད་དང་། གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མང་དུ་སོང་བ་འདི་
 ང་ཚོར་མཚན་རྣམས་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐུལ་ལྷན་དང་། ང་ཚོའི་སེམས་ལྷན་སྤེལ་བའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་གྱུར།

ཉེ་དུས་ཉེང་ལོའི་ཕྱི་ལོ་འདས་གོངས་གྱུར་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་དོས་ནས་ཉེ་ཅང་ཕངས་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། ཉེང་ལོའི་ཕྱི་ལོ་དང་ང་
 རང་ལོ་ཤེས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་རྣམས་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་གོས་མོལ་
 གྱི་ལམ་ནས་སེམས་རྒྱའི་གོས་འགོ་འདོན་མཁན་ཡང་ཉེང་ལོའི་ཕྱི་ལོ་འདྲི་ལོ་རྒྱུང་སྤོ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་གི་མི་ཚའི་རིང་ཁ་
 བཤད་ལག་བསྟར་གྱི་དོན་ཕན་ལཱ་ལ་ཕན་པའི་གོས་མོལ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་མེད། ཁོང་གི་རྗེས་སྲིད་ལས་གནས་འདོན་མཁན་རྒྱ་ནག་གི་
 འགོ་བློན་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དཀའ་སྤྱོད་འདི་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སྤོ་ཕམ་སྤོ་ཕམ་སྤོ་ཕམ་གསར་པ་ཞིག་འབྱེད་རྒྱའི་སྤོང་
 ལྷོབས་དང་། སྤོ་ཕམ་འདོན་རྒྱུར་ངས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ནང་དུས་རབས་གསར་པ་ཞིག་འགོ་རྒྱུགས་ཟེན་པ་དེས་དོན་ཕན་ལཱ་ལ་ཕན་པའི་འགྲུར་བ་གཏོང་རྒྱའི་གོ་སྐབས་གསར་
 པ་ཞིག་སྤྱད་ཡོད། ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་ ཤིང་ཅང་ ནང་ཡུ་གུར་མི་མང་གིས་ཉེ་ཆར་ངོ་རྒྱུ་རྩམ་པ་དེར་དྲག་འཁུགས་
 ཀྱིས་རྒྱུང་རྒྱུ་གཏང་བ་དང་། དེ་རྗེས་དྲག་པོའི་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་སྤོ་ཕམ་བྱེད་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྤོ་ཕམ་ཞིག་
 རེད། བོད་དང་འབྲེལ་བར་ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་རྒྱུན་རིང་བདེ་བར་འཚོ་གནས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་ཞི་བའི་
 གོས་མོལ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་འཚོལ་དགོས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་འགན་གཞན་ཞིག་ནི་ཉོང་གོང་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་
 རྩིས་ལེན་བྱེད་སྐབས་དཀའ་སྤྱོད་མི་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུས་བསྟན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་
 པའི་རྣམ་དཔྱད་ལཱ་ལ་ཕན་པའི་སྤོང་བྱས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཞེས་པ་འདི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན་བསྟར་
 དགོས་པ་དེ་ཡིན། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གནད་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དགོ་མཚན་ལཱ་ལ་ཕན་པའི་ལག་ལེན་ཞིག་བསྟར་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་
 ནང་ཁུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་གང་ཅི་ནས་ཆབ་སྤོང་གྱི་ཐོག་ཡིད་ཆེས་དང་། ལུ་ཡངས་ཀྱི་བསམ་ཤེས་ཐོབ་རྒྱུར་ཡང་
 ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན།

དེང་སྐབས་བོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་རྩི་ཆེར་འགོ་བཞེན་པ་འདྲིས་འགོ་བའི་དཀའ་ངལ་ལ་ཆང་མའི་
 སེམས་ནང་རང་བཞིན་སྤོང་བྱས་ཀྱི་གདུང་སེམས་མཉམ་སྤྱད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པ་དང་དྲང་བདེན་ལ་ཆང་མའི་

སེམས་ནང་གཅེས་ཞེན་གྱི་བསམ་སྒོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མཚན་ཡོད། བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་ལ་
 མི་དགའ་བའི་རྩལ་སྤྲོད་དག་འཛིན་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་བྱས་ངན་རེད་ཟེར་བ་ནི། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་འགྲུབ་ཆེད་བདེན་པའི་
 གནས་ཚུལ་ལས་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་པའི་ཐ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་སྒོ་ཕམ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་
 སྒོར་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བཀོད་གཡོག་གིས་བཀའ་ན་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་རྟེན་མི་ཐུབ། བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཕན་ཚུན་
 གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་མཐར་ཐུག་དེ་བོད་མི་མང་དང་། རྒྱའི་མི་མང་ནས་འཚོལ་དགོས་པའི་དངོས་
 ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་སྤོང་ལ་བཅངས་ཏེ་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཕྱ་མཐུད་གོས་མོལ་འབྲུང་ཐབས་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་
 ཡིན།

འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མི་མང་གི་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ང་ཚོའི་འབད་བཅོམ་ལ་བསམ་ཤེས་མ་བྱས་
 རྟལས་ང་ཚོའི་ཁྲིམས་མཐུན་དང་དྲང་བདེན་གྱི་རྩ་དོན་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མ་སྤྱེལ་མཐུ་མེད་བྱུང་། བོད་མི་མང་རྣམས་གཏུག་
 རྩལ་གྱི་དྲག་གཞོན་ཤེན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷངས་དང་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་སྤྲུག་ཅུས་དང་། སྤོང་སྟོབས། བཟོད་
 བསྐྱོར་བཅས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད། ད་དུང་ཡང་དྲང་བདེན་མིན་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་། དྲག་གཞོན་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་སྐབས་ལུ་
 ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་གནད་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཅུང་དྲག་པོའི་ལམ་ལ་བསྐྱོད་མི་ཅུང་ཞེས་ངས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འབོད་སྐུལ་
 ལྷན་ཞུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ང་ཚོས་འཁོན་འཛིན་དང་། ཐབས་ཟད་ཀྱི་དྲག་པོའི་ལམ་ལ་འབྲུགས་པ་ཡིན་ན་ང་རང་ཚོ་ཡང་མནར་
 གཅོད་གཏོང་མཁན་ཚོ་དང་འདྲ་བར་སྤང་འོས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤང་ངེས་ཡིན།

འཛིགས་སྐུལ་བྱེད་པ་དང་། བཅོན་དབང་གཏོང་བ། དྲག་ཤུགས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཅས་ནི་མནར་གཅོད་གཏོང་མཁན་གྱི་
 ལམ་སོལ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནི་བདེན་དོན་དང་། དྲང་བདེན། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་
 དགོས། འདི་ནི་ང་ཚོའི་ལག་ཆ་རྩལ་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ད་ལྟ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་སེམས་ཤུགས་དང་།
 ཤེས་རབ། བཟོད་བསྐྱོར་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འབོད་སྐུལ་ལྷན་ཞུ་ཡིན།
 བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ཆེད་དུ་ལུས་སོག་དོར་བའི་དབའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། སྟོན་ལམ་བཅས་། །

༡༩༩༥ མའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ང་ཚོས་བོད་མིའི་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༡༧ པར་སྤང་བཅི་ལྷན་པའི་སྐབས་འདིར་ཚང་མས་མཐོང་གསལ་
 ལ། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གིས་གཞི་རྩའི་སྲིད་བྱུས་མཐུགས་རྩལ་ཅན་ཞིག་འཛིན་ནས་ཉོང་ཀོང་དང་། ཐེ་ཕན་ཐོག་དྲག་རྩལ་གྱི་རྣམ་
 འགྱུར་བསྐྱར་བ་དང་། བོད་དུའང་དྲག་གཞོན་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་བ་གསལ་བོ་ཡོད། དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཨ་ཤ་ཤའི་ཞི་
 བའི་རྒྱ་མཚོའི་ལུལ་དུའང་འཛིགས་སྤང་དང་དོགས་པ་ཤུགས་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་འཛམ་སྐྱིད་ལུལ་གྱི་

གཞན་དག་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཡང་ཇི་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་ངའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་གསལ་པོའི་སློབ་མཉམ་གྱི་བ་
མཉམ་སྐྱབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་འབད་བཅོམ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་མཐུགས་རྩལ་ཅན་དེའི་འོག་པེ་ཅིང་ནས་ཀུན་
གཟིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཅིག་བསྐོས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བོད་མིའི་ཐོག་སྲུང་ནས་བོད་
མིའི་གོམས་གཤིས་དང་། ཚོས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཅས་པར་བརྩི་མེད་མཐོང་རྒྱུ་དང་ཁྱད་གསོད་བྱས་ཡོད། དོ་སྤངས་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་ཁག་ནང་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་འདི་ལོ་རབས་བརྒྱུད་ཅུ་པའི་
ནང་པོ་ལན་ཁྲའི་བཟོ་ལས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོག་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱས་པའི་དུས་སྐབས་དང་འདྲ་བར་བཤད་པ་
དེས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་པའི་བསམ་སློབ་ནང་ཚོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ།

ངས་སློབ་མཉམ་དང་བརྗོད་རྒྱུ་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དབང་ཤེད་དང་། འཛིགས་སྐྱུལ་གྱི་ཐོག་
ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་བཅོན་དབང་དྲག་གཞོན་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་བཞིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བཟང་སྤྲུགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་
ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ངོས་རང་ལ་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོའི་འགན་ཁུར་མི་རབས་གསར་བ་
ཞིག་ལ་ཚེས་སྲོད་བྱེད་པའི་དུས་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་འགོ་བཞིན་པ་
དང་། པེ་ཅིང་གནས་བདེ་སློབ་མིའི་ཐང་ཆེན་དུ་རང་དབང་དང་། མང་གཞི་འགོ་བཞིན་པའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱོར་
མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་གྱིས་རྩ་མེད་བཟོ་ཐུབ་མེད་པ་དང་། ཐེ་མན་ནང་མང་གཞོན་ཤུགས་ཆེར་འགོ་བཞིན་པ། ལྷག་དོན་འདི་ལྟའི་
ཟླ་མཇུག་དུ་ཐེ་མན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐེངས་དང་པོ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་སྲིད་འཛིན་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱིས་
རྒྱ་ནག་ནང་མི་མང་གི་བསམ་སློབ་མང་གཞིའི་རེ་འདོད་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་ཐེབས་ངེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ད་ལྟའི་རྒྱ་
ནག་གི་དབང་ཤུགས་གཅིག་སྲུང་གི་གཞུང་འཛིན་ལམ་སྲོལ་འདི་དག་གྲ་ཡངས་དང་། རང་དབང་། མང་གཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཞིག་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ནི་ཐོག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་འགྱུར་བ་དེ་ག་དུས་ཡོད་དང་། ཇི་སྲིད་
ཡོད་། ཞི་འཇམ་དང་ཡོད་ཐུབ་མིན་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཡིན།

ངོས་རང་འགོ་བའི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོ་རང་དབང་དང་། མང་གཞི་ ཡར་རྒྱས། བརྟན་སྡིང་བཅས་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་འདོད་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་ལ། ངོས་རང་ནང་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཛིན་སྲིད་གི་
མི་འབོར་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་འགོ་སྐྱོད་དུས་མཚམས་སུ་
སླེབས་པར་བརྟེན། འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་དན་པའི་ལམ་སྤྲུགས་ལ་འགོ་དྲོས་ཀྱི་སློབ་གཡོང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་འདུག གལ་སྲིད་ཟང་
ཟེང་དང་། མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་རྒྱ་ནག་ནི་མི་འབོར་ཉ་ཅང་ཆེ་བས་མི་ས་ཡ་མང་པོར་སློབ་ལུས་དུ་མི་ཤོང་
པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་རྒྱུ་མ་ཟད། འཛིན་སྲིད་གི་ཞི་བདེ་དང་བརྟན་སྡིང་ལའང་ཤུགས་རྒྱུན་དན་པ་ཐེབས་སྲིད་པ་ཡིན།

ངོས་རང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་ལུས་དང་། བོད་མི་མང་གི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྟངས་ཅེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མིན་
དེ་རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་ཅེ་འདྲ་ཞིག་འགོ་མེན་ལ་རག་ལུས་པ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་འདུག རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་རྒྱུའི་འགྱུར་བ་དེས་

བོད་ལ་རེ་བ་དང་མདུན་ལམ་གསར་བ་ཞིག་འབྱུང་མིན་དང་། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་འགན་ཁུར་ཟུར་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་
 དང་། ཞི་འཇམ་ཚུལ་མཐུན་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་མི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བྱུང་དང་མི་སྲུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གིས་རྒྱ་
 རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུགས་ལའང་གང་ཅམ་རག་ལུས་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་གཙོའི་སྤྱི་ལོ་འཇུགས་ནང་
 འཇུག་དགོས་པ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་སྐོར་ཡང་ཡང་བརྗོད་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་མིའི་བཟང་
 སྤོང་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ལག་ལེན་མི་སྲུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚུགས་ནས་
 འགན་ཁུར་ཟུར་པའི་གཞི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཞིང་བྱས་བརྟེན་པོ་ཞིག་བཟང་སྟེ་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་བརྗོད་
 བཞིན་པ་ཡིན།

པེ་ཅིང་གི་གནམ་བདེ་སྐོར་ལྷན་ཁྲུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེས་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་རང་དབང་
 དང་། མང་གཙོ་འདྲ་མཉམ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་དོན་གཉེར་བྱ་འདུན་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བོར་མཚོན་ཡོད་
 ཅིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་མེ་མདའི་ཁ་ནས་ཐོབ་རྒྱུའི་སློབ་གསོ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ན་གཞོན་ཚོས་རང་གི་དམིགས་ལུལ་
 དྲག་ལས་སྤངས་ཏེ་སྐྱབ་པ་དེར་ངོས་རང་ཉི་ཅང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་
 དམིགས་ལུལ་དེ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱབ་དགོས་པར་ངོས་རང་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་
 ལམ་བརྒྱུད་གོས་མོལ་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྤངས་ཐག་གཅོད་ཡོད་ཆེད་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གོ་
 བསྐྱར་ཐབས་ཤེས་འབད་བཅོམ་སུ་མཐུད་བྱས་ཡོད། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་སྤྱོད་རྣམས་
 མེས་སྲུང་པའི་ཆེད་དུ་ངས་ལམ་དབྱེ་མ་ཞིག་བརྟེན་པ་འདི་ནི་ཉེང་ཞེས་གིས་རང་བཅོན་མིན་པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་
 གོ་བསྐྱར་བྱས་ན་འགྲིགས་རྒྱ་དང་། དཀའ་ངལ་ཚང་མ་མེས་སྲུང་ཅེས་བཤད་པ་དེའི་རྒྱ་ལས་བཟུལ་མེད། འོན་ཀྱང་སྐོར་ཕམ་པ་
 ཞིག་ལ་ངས་བརྟེན་པའི་གོས་འཆར་ཚང་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བདག་སྤོང་རྩི་བཞིན་བྱས་མེད། ཡིན་ནའང་རིང་མིན་རྒྱ་
 རྒྱལ་གི་འགོ་འཁྲིད་གསར་བ་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དཀའ་སྤྱོད་འདི་ཕན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་ཐོག་ནས་མེས་སྲུང་དགོ་མཚན་
 མཚོང་གི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་འདི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་འགོ་ཐབས་མེད་ལ། བདག་མེད་སྐྱུར་འཛོག་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད། དབང་
 ཤེད་དང་དྲག་གཞོན་བྱས་ནས་དཀའ་སྤྱོད་སེལ་མི་སྲུང་བ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་
 རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་ལྷ་སྤྱིར་མ་སྟོས་པར་ངོས་ལེན་བྱེད་དེས་ཡིན། དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་ན་བོད་ཀྱི་
 དཀའ་སྤྱོད་སེལ་རྒྱུའི་ཐད་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད། དཀའ་སྤྱོད་འདི་ཞི་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་
 ལེགས་པར་སེལ་སྲུང་ན། ཞི་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཅིག་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་ནག་ནང་ཆབ་སྲིད་འགོ་འཁྲུར་ཞི་འཇམ་ངང་འགོ་
 རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རྒྱུར་མ་ཟད། འཇམ་སྐྱོང་ནང་རྒྱ་ནག་གི་ཆེ་མཚོང་ཡང་གོང་མཚོར་འགོ་དེས་དང་། ཉོང་གོང་དང་། ཐེ་
 བཟན་ཐོག་ཀྱང་མིག་སྟོས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་དབར་དངོས་འབྲེལ་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་
 འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་བཅས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་དེས་ཡིན།

ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་འདི་ཞི་འཇམ་དང་། ལུ་ཡངས། བཟོད་བསྐྱར། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ནས་

སེམ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་ངོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ཕན་ཚུན་གཉེས་པན་དང་མཛོལ་གྲོགས་བཟང་པོའི་སློབ་ནས་ཡུན་རིང་མཉམ་གནས་སྤུས་པའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་བོད་མིའི་ཁེ་ཕན་གཅིག་སྤྲོད་པར་རྒྱ་ནག་གི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལ་ཡང་སེམས་འཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་ནང་ལ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་པར་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཚེའི་སྤུན་ཟླ་པོ་མོ་ས་ཡ་མང་པོར་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་དང་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ནམ་དཔྱད་འཕེལ་རྒྱུར་ང་ཚོས་མི་ཉུ་སྐྱབ་འདོད་ཡོད། ངས་བརྟོན་པའི་གོས་འཆར་ལ་ད་ཕན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བདག་སྲོད་བྱས་མེད་ཀྱང་། བོད་མི་ཚོར་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་གཉེས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་རྒྱུ་དུ་བྱེད་སྲུས་ཡིན། དེར་སྐབས་རྒྱའི་མི་མང་དང་། བོད་མིའི་དབར་འབྲེལ་ལམ་བཟང་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་དོན་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྡོད་མཁན་རྒྱ་སྲིད་གཉེས་དབར་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་དུ་བྱིན་ཡོད།

དེས་མ་ཚད་མང་གཙོ་དང་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་རྒྱ་སྲིད་དཔལ་པོ་མེ་ཅིང་ཉུན་སོགས་ནས་རང་གི་འགོ་འཁུར་ཚོར་བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྒྱའི་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་བཀུར་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱུལ་བྱས་པ་དང་། བོད་མི་མང་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོད་གི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པའི་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད། ཕྱི་སྡོད་རྒྱ་སྲིད་མཁན་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་མཉམ་སྲིལ་མནའ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེད་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཆར་ཟེན་བཟོས་ཏེ་གོ་བསྟར་སྤྱད་སྲུང་བྱས་པ་དང་། དེའི་ནང་བོད་ལ་མནའ་མཐུན་གྱི་གནས་བབ་སྲོད་རྒྱུར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཡོད། དེ་སྲིད་མི་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་འོས་པའི་འགྱུར་སྲོག་ཅིག་ཡིན། གནད་དོན་དེ་དག་གིས་བོད་རྒྱ་མི་སྲིད་གཉེས་དབར་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་གཉེས་ཀའི་ཁེ་ཕན་གྱི་གནད་དོན་གོ་རྟོགས་གོང་མཐོར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེར་ངོས་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ང་ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པ་འདིར་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་ནས་རྒྱལ་སྐྱོར་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཚེར་བྱིན་པར་བརྟེན། སྲིད་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་སེམས་འཁུར་དང་། རྒྱལ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གནད་དོན་དེ་ཚོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་མི་འདོད་པའི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁུར་ཚོར་སྐྱུལ་མ་ཐོབས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན།

ངས་པམ་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྐུ་ལྷ་དང་། རང་དབང་གི་དོན་དུ་འབོད་སྐྱུལ་བྱས་པ་ལྟར་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་མི་སྣ་བཅས་ནས་རྒྱལ་སྐྱོར་གནད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་ངས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཚང་མར་སྤྲོད་རྒྱུ་དང་། བྱེད་འདོད་འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོམ་པ་ལོ་ན་རྒྱུ་ཤོས་དེ་ཡིན་པས་བྱེད་ནམ་པས་སུ་མཐུད་འབད་བཅོམ་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱོར་གནད་རོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་དུས་དྲན་འདིར་འཛམ་གླིང་གང་སར་ང་ཚོའི་གོགས་པོ་ཚོས་བོད་མིའི་དོན་དུ་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་སྣ་མང་སྟེལ་གྱི་
 ཡོད་པ་དེར་ངས་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱེ་ཡིན། ལས་འགུལ་དེ་རིགས་རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བའི་དབང་གིས་སྟེལ་བ་མིན་པ་
 རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ལས་འགུལ་དེ་རིགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་
 དང་། མི་མང་ཚོར་བོད་མིར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རྣམས་ངོས་ལེན་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ལྟུང་
 པ་ཞིག་ཡིན།

ངས་དགའ་བོའི་ངང་བརྗོད་རྒྱུར། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་ཉམས་སྤོང་ལེན་ཐབས་ཀྱི་འབད་
 བཙོན་བྱས་པ་རྣམས་ལམ་སྟོང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད། ན་ནིང་སྟོན་ཁར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་མའི་
 འོས་གཞི་བདམས་པ་དང་། ལྷ་བ་རྗེས་མར་བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་དངོས་གཞི་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱ་ཡིན། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
 འཚོ་གནས་ཐུབ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་མི་མང་གི་མདུན་ལམ་བཟང་ཤོས་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་
 ཆེས་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། མང་གཙོ་ལ་འོས་འགན་དང་། ཐོབ་ཐང་གཉིས་ཀ་ཡོད། ང་ཚོའི་ཚུ་དོན་ལེགས་འགྲུབ་ཐུབ་མིན་ནི།
 འོས་འགན་ལེགས་པར་སྐྱབ་མིན་ལ་རག་ལུས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ་དེ་འཚམས་མཐུན་དང་། གནས་ཚད་ལོངས་པ། སྤྱི་དོན་བསྐྱབ་རྒྱུར་སྟེག་
 བསམ་ཡོད་མཁན་བཅས་ཀྱི་བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་ཚོལ་ཅིག་འདེམས་ཐོན་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་མིན་འོས་ཤོག་འཕེན་
 མཁན་མི་རེ་ངོ་རེར་འགན་ཁུར་རེ་ཡོད་པ་ལྟར་ཚང་མས་ཕྱོགས་སྤུང་སྤངས་ཏེ། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁའི་གནས་
 ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས་པ་ཡིན། མཐའ་དོན། བོད་ཀྱི་རང་དབང་ཚད་རང་སྟོག་གཏོང་མཁན་རྒྱལ་
 གཙམ་དབའ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྤྱི་བསམ་གང་སྐུར་སེལ་བའི་སྟོན་ལམ་བཅས། །།

༡༩༩༥ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དེང་དུས་འཛམ་གླིང་ནང་འགྲུལ་བ་ཚོན་པོ་འགོ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ནང་འཐབ་ཚོད་དང་དཀའ་
 དལ་གསར་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དཀའ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་མང་བོའི་ནང་མཐུན་འགྲིགས་དང་ཞི་བདེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར།
 ང་ཚོས་ཀྱང་གོས་མོལ་གྱི་སྟོན་ནས་བོད་ནང་འགྲུལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་འབད་བཙོན་བྱས་པ་ཡིན། བོད་མིས་རང་དབང་
 སྐར་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་ ༣༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ལ་སྤུང་བརྗེ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ནས་སྟོ་ཕམ་ངང་བརྗོད་རྒྱ་ཞིག་
 ལ། རང་རེའི་ས་ཡུལ་ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུལ་བ་ཕྱིན་མེད་པའི་ཁར། མི་མང་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ལྟུང་བསམ་དང་ངས་སྐག་
 མྱོང་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་དྲག་གཞོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་ལྟར།
 དྲག་རྒྱབ་དང་། ཕྱིགས་སྐུལ། མི་འབོར་སྤོ་ལྷགས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་

བཅངས་ཡོད་པ་ལྟར་བས་མངོན་གསལ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་མཆིས།

ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་ཆེད་ལས་འགུལ་གསར་པ་མང་པོ་སྤེལ་དེ།
བརྟུག་དཔུང་ཞིབ་འཇུག་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་རང་བཅོན་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་
མཁན་ཚོའི་ཐོག་ཚབས་ཆེད་དྲག་གཞོན་ལག་ལེན་བསྟར་ཞིང་། དྲག་གཞོན་བྱེད་ཡུལ་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་
བྱེད་མཁན་དང་། བོད་ཡིག་སློབ་གཉེར་མཁན། སླེར་གྱི་སློབ་གྲྭ་གཉེར་མཁན་ཚོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བོད་མི་གུང་ཁྲན་ཏང་མི་དང་།
ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དེ་ལྟེང་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ནས་ཚོས་དང་
དང་། རིགས་ཞེན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཐོན་རིགས་རྣམས་སླིག་ཁོངས་ནས་ལུང་བ། དགོན་སྡེ་ལག་ནང་མི་མང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་
དམག་ཟེར་བ་འཇུག་ནས་སློབ་བཤེར་དང་། འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ད་ཆ་གོང་གསལ་ས་ཁུལ་བར་ཁྲུབ་ཡོད། དགོན་པ་
ཉམས་གསོ་དང་། གསར་བཞེངས། གྲྭ་བཅུན་ཚོས་ཞུགས་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
ཕྱི་གྲར་འབྱུང་དོགས་ཀྱིས་ཡུལ་སློར་སློབ་འཆམ་པའི་སྡེ་ཤན་ལས་བྱེད་བོད་མི་འགའ་ཞིག་ཕྱིར་འབྱུང་དང་། བོད་སྐད་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་འགྲོ་མི་ཚོགས་པ། སླེར་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་མཁས་ཀྱི་སློབ་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ལེན་
བྱེད་དགོས་པའི་བཅོན་བཀའ་བཏང་བ་བཅས་བྱུང་འདུག།

ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ པའི་ནང་བེ་ཅིང་དུ་ཆེས་མཐོའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་གོང་གསལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྣམས་
གཏན་འབེབས་དང་བཅས། བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་གཞི་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉེས་ཟེར་བ་ཞིག་གཉེར་རྒྱུའི་
གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེ་ཡང་དེ་སྔོན་བོད་ནང་གཉེར་བའི་ལས་གཞི་སལ་ཆེ་བ་དང་འདྲ་བར་བོད་ནང་རྒྱ་མི་སློབ་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་
བཏང་ནས་མཐའ་མ་བོད་མི་རྣམས་རྒྱའི་མི་འབོར་ནང་སེམ་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་དབུས་
ཁུལ་དུ་མི་འཁོར་གྱི་ལྷགས་ལམ་བཟོ་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་བསལ་སློབ་འཆོབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་
ཞིང་། ད་ལྟའི་སྲིད་བྱུས་འདིའི་འོག་ལྷགས་ལམ་དེས་རྒྱ་མི་སློབ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུར་ལུས་པ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདོན་རྒྱུ་མ་ཟད། བོད་
མི་རིགས་འཚོ་གནས་ཐད་ལ་ཡང་ཉེན་ཁ་ཇི་ཅམ་ཡོད་གི་ཡོད་མེད་ནི་དོང་སྐབས་ཤར་ཉུར་གི་སི་ཐན་ནང་བདུན་ཕྱག་རེར་
རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་ཐུབ།

བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྫོག་སེལ་ཐབས་སློར་ངོས་ནས་རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་འཁོན་འཛིན་ལྡང་སེམས་སྤངས་དེ་མཛུང་བཅུ་དང་། ལ་ཞེ་
གཉེས་མེད་ཀྱི་ཕན་སེམས། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བཅས་ཀྱི་སློབ་ནས་འབྲེལ་བ་མི་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་བགྱིས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་
གའི་གོས་འཆར་དེ་དག་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཁར། གོས་མོལ་འགོ་མ་ཚུགས་གོང་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་བསྐྱེན་
མེད་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་སྔོན་འགོའི་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་དངོས་འབྲེལ་ཅི་འདྲ་
ཡིན་མིན་ནི་བོད་མི་དང་། རྒྱ་མི་རྒྱལ་རབས་མཁས་པ་ཚོས་སློབ་ཤུགས་ཤིང་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་
གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བློ་སྤྲོད་ལུགས་མཁས་པ་དང་། བློ་སྤྲོད་ཚོགས་པ་ལག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སློབ་
གཉེར་ཁང་ལག་བཅས་ནས་ཞིབ་འཇུག་གོ་བསྟར་བྱས་དེ་ཕྱོགས་སྤུང་མེད་པའི་སྔོན་ཚོག་ཅིག་འདོན་རྒྱུའི་འབོད་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱུ་

ཡིན།

ངོས་ནས་ད་པམ་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་སྐོར་དམིགས་སྤྱི་བཀའ་ནས་གཙོ་བོར་མ་བཞེད་པར་འདས་པ་
ལས་མ་འོངས་པ་གལ་ཆེ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ། འདྲ་མཉམ་གཉིས་པན་དང་། པན་ཚུན་བརྩེ་འཛོག་ཡོད་པའི་བོད་རྒྱའི་
འབྲེལ་བ་ཚུལ་མཐུན་ཞིག་བྱུང་ན་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་རང་མོས་ཀྱི་སློ་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ས་ཡ་ཆེན་སྤོང་དང་མཉམ་དུ་སྤོང་
འདོད་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན། རྒྱ་མིར་བོད་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་སྤོང་རྒྱའི་རེ་འདོད་ཡོད་ན་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དེའི་ཆ་རྒྱུན་
དང་གཞི་རྟེན་བསྐྱབ་དགོས། འོན་ཀྱང་ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་དཀའ་ངལ་ངོ་མ་ནི་བོད་དེ་མི་སེར་སྤེལ་བའི་རིང་
ལུགས་ཀྱི་བཙན་བཟུང་དབང་རྒྱུར་འོག་གནས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་དག་གོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། ལོ་ཤས་
ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་གལ་ཆེར་འཛིན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཇེ་ཆེར་འགོ་བཙུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན་། འཛམ་གླིང་མཉམ་
སྤེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཚུང་གསུམ་པ་དང་། འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་གྱི་ཚོགས་ཆེན། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་མཁོ་སྐྱབ་ཁག་གི་སྐོར་ཐོ་བཙུང་པའི་ནང་བོད་དོན་སྐོར་བཤོ་སྤོང་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་ཁག་
མང་བོས་སེམས་ཁུར་གནང་བ་བཙུང་ནས་གསལ་བོ་ཡོད།

ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་དབར་གྲོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་
འབོད་སྐྱལ་བགྱིས་པར། ཨེ་ཤ་ཡ་དང་། རྒྱ་བཙོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ནས་ངོས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཙུང་གོས་མོལ་
གང་མཚོགས་འགོ་འཇུགས་སྐབ་པའི་ཆེད་ཁོང་ཚོའི་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མང་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ལན་གནང་བྱུང་བ་དེར་ངོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྲིད་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་དུང་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་པར་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་དེང་དུས་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤོང་
ཚུལ་དེ་འོས་མིན་ཡིན་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་སྤོང་འགོའི་ཆ་རྒྱུན་མེད་པའི་སློ་ནས་ཞི་བའི་གོས་མོལ་བརྒྱུད་སེལ་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་བརྒྱུད་མཐུན་སྤོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་བོ་ཡིན། བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ལས་དོན་འདི་ཇོ་དག་གི་སློ་
ནས་མཚོགས་སྐྱར་དུ་མ་བསྐྱབས་པར་ད་དུང་འདི་སྐྱར་ཡུན་རིང་གནས་ན་བོད་ནང་ཞེ་འཁོན་འཐབ་རྩོད་ཇེ་ཆེར་འགོ་ངེས་
ཡིན།

ངོས་ནས་བོད་རང་བཙན་སྐོར་གྱི་བཤངས་བྱེད་སྤངས་ལ་བོད་མི་མང་བོ་ཞིག་གིས་སྤོང་བཞེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོག་ངོས་
ནས་བཏོན་པའི་གོས་འཆར་ལ་རྒྱ་བཙོགས་ནས་བརྒྱུད་ལན་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་བོད་མི་ཚོར་སྐྱོ་ཁ་ཁེངས་པའི་
སེམས་ཚབས་ཇེ་ཆེར་སོང་བར་བརྟེན་གནད་དོན་འདིའི་ཐད་སྤོང་གོ་ངོས་ནས་མི་མང་རང་ལ་ཐད་ཀར་སྐྱོ་ཆ་དྲིས་ཏེ་ཐག་
གཙོད་བྱ་རྒྱའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ཡོད། ངོས་ནས་བོད་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་རིང་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་
ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་ཡིན། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ཕྱོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགོ་རྒྱའི་སྐོར་བོད་མི་མང་

ནས་བསམ་གྲོས་ཞིབ་བཟུར་བྱེད་ཀྱི་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དོན་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་ཀྱི་འཕེལ་དོན་གཤམ་ཆེ་འདི་
 སྐོར་བོད་མི་ཚང་མས་ཡིད་ཟབ་གོ་བཟུར་ཞིབ་ལྷུག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། ད་ལྟོ་ཚར་བོད་ནང་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བསམ་འཆར་བསྟུ་ཐབས་མེད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚན་པའི་བསམ་འཆར་བསྟུ་ཐབས་ལམ་འཚོལ་
 རྒྱ་དང་། བོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡོངས་བསྐྱེད་ལུགས་མཐུན་གྱིས་བསྟུ་ཡིན།

ང་ཚོས་དེ་ལྟར་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ངོས་ནས་གསལ་བོར་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་
 རྒྱས་གྲོས་མོལ་བྱེད་ཀྱི་འདི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་ཡིན་ན། ངོས་ནས་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་སློ་ལྟེ་ད་ལྟོ་འདྲ་དབུ་མའི་ལམ་ཐོག་
 གནས་ལུས་ཡིན། ང་ཚོའི་གྲོས་མོལ་བྱེད་མཁན་འཕུས་མའི་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་གང་ཞིག་དང་། གཉིས་མོས་ཀྱི་ས་གནས་
 གང་ཞིག་ལ་གྲོས་མོལ་བསྐྱར་དུ་འགོ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་གྲ་སྒྲིག་ཨང་གསར་ཡོད། རིང་མིན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་ཞོག་ཡངས་
 བསམ་ཤེས་ཅན་དག་གིས་པན་ཚུན་མཐུན་ལམ་དང་འགྲིགས་གཅོད་སྐོར་གྲོས་མོལ་བྱས་ཏེ་བོད་དོན་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་
 ཐབས་བྱ་རྒྱ་ཁོ་ན་དག་མཚན་ཆེ་བར་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ནི་ཞི་འགྲིགས་བརྟན་སྤོང་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་ངོ་
 མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བརྟན་སྤོང་དགོས་གཤམ་ཆེ་ལུགས་རྒྱ་མའི་འགོ་བློད་ཚོས་རྟོག་ཏུ་བརྗོད་ལུས་ལྟར་ལང་དག་པ་ནི་
 བན་ཚུན་གཉིས་པན་སློ་མོས་འདོད་ཞོག་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྱུང་བ་ལས་བཅན་དབང་དང་དྲག་གཞོན་གྱི་ཐོག་ནས་འབྱུང་མི་
 ཐུབ།

བོད་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་ས་བབ་གཤམ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་བོའི་རིང་བོད་ཀྱིས་ས་ཁུལ་
 དེ་དག་ལ་ཞི་བདེའི་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་བཅན་འཇུག་བྱས་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་ས་
 མཚམས་བརྒྱལ་བཞིན་མཆིས། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་བོད་ནང་ལྔ་ལྷུང་མ་ལྷོང་བའི་དམག་གི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཆགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་བོད་དུ་གནས་སྤོང་བྱེད་པ་འདིས་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་
 ཆེན་པོ་འགོ་བཞིན་པ་དང་། གནས་སྤངས་འདི་ལྟར་ད་དུང་ལྔ་ལྷུང་ཕྱིན་ན་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་
 བརྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་བས་མ་ཚད། ས་ཁུལ་འདིའི་ཉེ་སྐོར་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་བོས་མ་བདེའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཐབས་ངེས་པ་ཡིན།
 བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གནས་ཀྱིས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཞི་བདེར་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། རང་པའི་ཚོས་ཀྱིས་དམག་ཤུགས་ཆེ་
 བའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དེ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ནས་
 རྟོར་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དབུས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཁྱོད་ལ་དར་བྱུང་བྱུང་ནས་མི་མང་ས་ཡ་མང་བོའི་ཞི་བདེ་དང་། བཟོད་པའི་རྟོན་
 གཞིར་གྱུར་ཡོད། ལྔ་རྒྱ་ནག་ལ་ནང་ཚོས་དར་མ་ལྷོང་བ་མིན་ཞིང་། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ནང་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ས་
 ཡ་མང་བོར་སྐད་དོར་གྱི་གནས་དང་། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ། ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ལ་རབས་སྤོང་བཟུང་ལ་འཁོད་པ་བཅས་པན་
 ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གིས་བོད་བཅན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟན་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུས་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། བོད་
 མའི་ཚོས་དང་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འགོག་སྤོང་དང་། བོད་མི་རྣམས་ཁ་བྱལ་གཏོང་བའི་སྤོང་བྱས་དེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ནང་

ཚོས་འདི་བོད་དང་། དབུས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་མཐུན་གནས་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཚེན་བོར་གྱུར། མདོ་སྟོང་སྦང་གི་ས་ཁུལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་
 རང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཚུན་བོ་ལྷན་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་ས་གནས་མང་བོ་རྒྱ་ནག་གི་
 ཞིང་ཚེན་ཁོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་ཉ་ཅང་གངས་ཉུང་མི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་དེས་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་།
 རིག་གཞུང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་ཡུན་རིང་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངེས་ཡིན།

བོད་རང་སྲོང་སྲོང་ས་ཟེར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བོད་མིའི་སྡེ་ཁག་རྣམས་གནས་ཡུལ་ས་རྒྱ་ཚེ་ཞིང་། བོད་མིའི་གངས་འབོར་ས་ཡ་
 དུག་གི་སྤུལ་ཆ་གཉིས་ཙམ་ཟེན་ཡོད་པས་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བོད་རིགས་
 ཡོངས་རྒྱུགས་སྤྱི་མཚུངས་དགོས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་འཚོ་གནས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 གལ་ཆེའི་རྩ་དོན་དུ་གྱུར་ཡོད།

མཇུག་ཏུ་ངོས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་ཆད་དུ་རང་སྟོག་སྟོག་གཏོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་དཔའ་བོ་ཕོ་མོ་
 རྣམས་ལ་གྲས་འདུང་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དུ་རྒྱའི་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཐོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྲོང་བཞིན་
 པའི་སྤུན་རྒྱ་རྣམས་དང་། ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མགྲོགས་སྤུར་སེལ་ཐུབ་པའི་ཆད་དུ་ཉེན་རེ་བཞིན་གཏུང་
 རྒྱལ་དྲག་པོས་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད། དེང་དུས་ཀྱི་སློང་གཞི་ནི་བོད་རང་དབང་ཡོང་མིན་གྱི་གནད་དོན་མིན་པར་དུས་
 ཚོད་ཇི་ཙམ་ལ་ཡོང་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། །།

༡༩༩༤ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་སྤུམ་རྒྱ་སོ་ལྔ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་སྐབས་འདིར། ངོས་ནས་
 མི་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་དྲང་བདེན་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ཞིབ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་འགྲོགས་ཐབས་ཡོང་བ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་བསྟོན་ཤིག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་མི་མང་གི་རང་དབང་དང་། ཞིབ་དེ། ཆེ་མཐོང་བཅས་སྐྱུར་གསོ་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་རིང་། ངོས་
 རས་དུས་རྟག་ཏུ་དངོས་དོན་དང་མཐུན་པ་དང་། བཟོད་བསྐྱེད། ངང་རིང་། ཞོག་ཡངས་རྒྱུང་རིང་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཤིག་
 བཟུང་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ ༡༩ རིང་ངོས་ནས་གོས་མོལ་བྱ་འདོད་ཡོད་པའི་གསལ་བསྐྱེད་བྱས་པ་མ་ཟད། ༡༩༧༩ ལོར་ཉིང་
 འཁོར་མིང་གིས་རང་བཙོན་མ་གཏོགས་པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་འཕྲོས་མོལ་བྱས་འཇུག་ཟེར་བའི་རྩ་དོན་དེའི་རྒྱ་ལས་མ་
 བཀལ་བར་དམའ་མཐའི་གོས་འཆར་རིམ་པ་ཞིག་བཏོན་པ་དང་། ༡༩༨༧ ལོར་བོད་སྐོར་ཞིབ་འཆར་གཞི་དོན་ཚན་ལྔ་

དང་། ཀའདར་ལོ་སི་ཉུས་སི་སྐྱལ་གི་གོས་འཆར་དེ་གཉིས་ནང་བོད་རང་བཙན་མ་སློབ་པར་འགྲིགས་གཙོའི་བསམ་ཚུལ་
 བཏོན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཕྱོགས་ནས་དེ་སྐོར་གོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཁར། བོད་དོན་
 གྱི་དཀའ་རྒྱུ་ལོ་སི་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཕྱོགས་ཅམ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བོད་དོན་གཞི་རྒྱུ་འོག་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུར་ཀ་ཀོར་
 གཞུ་ལོ་སི་ཐབས་འབབ་ཞིག་བྱས་ཤིང་། ངོས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར། ངོས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཕྱོགས་དེ་ང་
 ཚོའི་རྩ་དོན་ངོ་མ་གཏན་ནས་མིན་ཞིང་། རྩ་དོན་ངོ་མ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་འཛོལ་གནས་སྐབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་བོད་མིའི་ངོ་བོ་སྤང་སྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

ང་ཚོ་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུའི་མངའ་གཞི་ནི། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཡུན་དུ་འཛོལ་རྒྱུར་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་རྒྱ་རིགས་སོན་ཆེ་བོད་ནང་
 འཇུག་སྡོད་བྱེད་པ་དེ་མཚམས་འཇོག་རྒྱ་དང་། བོད་མིའི་གཞི་རྒྱུ་འོག་བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་རང་དབང་ཐོབ་
 ཐང་ལ་བརྟེན་འཇོག་དགོས་རྒྱུ། བོད་ནང་རྒྱལ་ཕྱན་སོགས་དྲག་བོའི་རྟེན་གཞི་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ། བོད་མིར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཚང་མ་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་དགོས་རྒྱུ། ཡུལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱབ་འབྲས་ཚང་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ལ་གཞི་རྩ་
 འཛིན་དགོས་ལུགས་གསལ་བོར་བཞེད་པ་མ་ཟད། ང་ཚོ་གོས་མོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་
 ཟེར་བ་དེ་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་གངས་སྤྱོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་དགོས་ལུགས་ནན་ཏན་གྱིས་བཞེད་ཡོད།

ངོས་ནས་གནས་བབས་དང་འཚམས་པའི་ལམ་ཕྱོགས་བཟུང་བ་དེ་ལ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སློབ་པམ་དང་སྤྱོད་བཞེད་ཀྱི་
 བསམ་འཆར་མང་པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ད་ཕན་མི་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་ངོས་ནས་ལམ་ཕྱོགས་དེ་ག་བཟུང་བ་ཡིན། རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་
 བོད་ནང་བཙན་འཇུག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་མི་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཅམ་གྱི་ལུས་སོག་ཤོར་བ་དང་། ཚད་ལས་འདས་
 པའི་དཀའ་རྒྱུ་སྐྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་བཞེད་ཐབས་མེད་ཅིང་། བོད་མི་ཚང་མས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་
 རྒྱར་གསོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་། སློན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་ཕྱོགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་པན་རྒྱུན་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གོས་མོལ་དོན་དང་ཕྱན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། བོད་ནང་བཙན་གཞོན་ཇེ་
 རྒྱུད་དུ་འགོ་བའི་རེ་བ་བྱས་པ་དེར། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་ཐོག་ངོས་ནས་གོས་འཆར་དེ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་མ་བཏོན་མཐུ་མེད་བྱུང་བའི་གནད་དོན་ཤེས་རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པར་དགའ་བསུ་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ནས་བཏོན་པའི་གོས་འཆར་རེ་རེ་བཞིན་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཁར། རྩ་དོན་ངོ་མར་མགོ་སྤོངས་
 ཐབས་བྱེད་པ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་བཙན་གཞོན་ཇེ་སྐྱེ་ཏུ་བཏང་བ། བོད་མིས་རང་གི་ཡུལ་ནང་མཐོང་རྒྱུད་གསོད་
 རྒྱུད་དགོས་བྱུང་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་རིམ་བཞིན་རྩ་བརྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་བ། འདོད་རྩམས་ཆེན་པོས་
 བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་གཏོང་བ་སོགས་བོད་ནང་ཁྱབ་ཆའི་ཇོ་དྲག་གི་གནས་སྤངས་ཇེ་སྐྱེ་ཏུ་སོང་བར་བརྟེན། ད་ཆ་
 ངོས་ནས་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་ལྟར་གོས་མོལ་དོན་དང་ཕྱན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་མ་བྱུང་བའི་ཁར། བོད་ནང་གི་གནས་
 སྤངས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ངོས་ནས་རྒྱ་མིར་བསྐྱུན་མཁས་ཀྱིས་བོད་རང་བཙན་རྩོད་ལེན་མ་
 བྱས་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལ་དོན་པན་ཕྱན་པའི་བརྒྱུ་ལན་མ་བྱས་སྐབས་བོད་ཕྱི་ནང་དུ་སློབ་པམ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་

ཇི་མང་དུ་འགོ་བཞུགས་པ་དང་། བོད་མི་འགའ་ཤམ་ལ་ད་ཆ་བོད་མིར་གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་ཡོང་རེ་མེད་པ་ལྟ་
བུའི་ཡིད་ཐང་ཆད་པ་དང་། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོལ་འཇུག་སྐྱོད་དང་། སེམས་ཤུགས་ཆག་སྐྱོད་དུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གོས་ཚོགས་ཁག་དང་། གཞུང་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངོས་ཀྱི་གོས་འཚར་
དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ཞིང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞུགས་ཡོད།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཇི་མང་དུ་སོང་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དོན་འབྲས་ལྡན་པའི་བརྒྱུ་ལན་བསམ་ཤེས་
གང་ཡང་མེད་པར་ད་དུང་རྒྱ་འཛོགས་བྱེད་ཐུས་རེད། ངའི་ངོས་ནས་ད་ཕན་རྒྱ་ནག་དང་མཐུན་འགྲིགས་ཡོད་ཐབས་ལ་
འབད་བརྩོན་མ་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད། ད་ཆ་གོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་རམ་ལ་མ་
བརྟེན་མཐུ་མེད་དང་། དེ་འདྲའི་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུར་ད་དུང་འབད་བརྩོན་ཐུ་མཐུན་བྱེད་འདོད་ཡོད། དེར་ཡང་དོན་འབྲས་མ་
བྱུང་ན། ངོས་ཀྱི་ད་ལྟའི་ལམ་ཕྱོགས་འདིར་སློབ་དེ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་འབད་བརྩོན་ཐུ་མཐུན་བྱེད་ཐབས་བལ་གཤེས། དུས་
མཚམས་དེར། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སྒྲོལ་སྤྱོད་གཤེས་འཛུལ་ལལ་ལེ་ཉ་རུས་ ༡༧༥༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་གར་གོས་ཚོགས་ནང་།
མཐར་ཐུག་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་འོས་ཡིན་ལུགས་གསུངས་པའི་དུང་བདེན་དང་ཡང་དག་
པའི་བཀའ་མོལ་དེར་ངོས་ནས་རྒྱ་དུ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་ལྟར་ཕན་ཐེངས་མང་བཤད་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་ཡང་ང་ཚོའི་རང་
དབང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་སྐྱོད་སྐྱོར་མི་མང་རང་ལ་ཐད་ཀར་དེ་བཞུར་བྱ་རྒྱ་ངོས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན། མི་མང་ལ་དེ་བཞུར་བྱས་
ཏེ་ཐག་གཅོད་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ནི་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐྱོད་དང་། རང་དབང་གི་འཐབ་ཚོད་
བྱེད་སྐྱོད་སྐྱོར་ཞིབ་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྟར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན།

ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་ཞི་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་འདོད་ཡོད་
ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་ཁ་ཚིག་ཅམ་ལས་དོན་འབྲས་ཅི་ཡང་སྤྲོན་མི་ཐུབ་པའི་བྱེད་བབས་འདི་ལྟ་བུས་ན་བོད་ཀྱི་དཀའ་
རྙོག་ཞི་མཐུན་ཐོག་ནས་འཕམ་དུ་སེལ་ཐབས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་རུས་ཤུགས་ལ་མ་བརྟེན་
ཐབས་མེད་ཆགས་འདུག་སྟབས། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་གོ་སྲིད་གཞུང་འདྲ་མིན་ཁག་དང་། འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་
དབང་། མང་གཞོན་བཅས་པར་གཅེས་སྤོང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་གཞོན་ཤུགས་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱིས་འབད་བརྩོན་
བྱས་ན། བོད་དེ་གནས་སྐྱོད་ཐབས་སྤུག་འདི་ནས་སྤོབ་ཐུབ། བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྙོག་ཐད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་ཞི་བ་དང་། ལུ་
ཡངས། གོ་རྟོགས་བཟང་པོ་བཅས་ཀྱི་སྤོབ་སེལ་ཐུབ་ན། རྟོང་གོང་གི་མི་གངས་ས་ཡ་དུག་གི་སེམས་ནང་དངངས་སྤུག་ཚུང་
དུ་འགོ་རྒྱུ་མ་བཟད། ཐེ་མན་དང་རྒྱ་ནག་དབར་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོད་ཐབས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་མིར་ཆེ་མཐོང་བཟང་
དུ་འགོ་རྒྱུར་ཡང་ཕན་ངེས་ཡིན།

ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཐབ་ཚོད་ནང་འདས་གོངས་སོང་བའི་བོད་མི་དཔལ་བོ་རྣམས་དང་། རྒྱ་མིའི་བརྩོན་ཁང་
ནང་དཀའ་སྤུག་སྤོང་བཞུགས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་དེ་རིང་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ནང་གནས་སྐྱོད་ཉ་ཅང་དཀའ་ངལ་
ཅན་འདིའི་འོག་བོད་མི་སྤུན་སྒྲོལ་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་དཔལ་འཛུལ་ལྡན་པའི་འཐབ་ཚོད་ཐུ་མཐུན་བྱེད་

བཞིན་ཡོད་པ་དེར་ཡང་གུས་འདུད་ཡོད།

དང་དུས་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྤངས་དང་། ལོ་རྒྱུས་འགྲུར་འགོས་དེ་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
སྤྱེ་འགྲུར་བ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་བོད་དོན་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་སོང་ཡོད། དེ་འདྲའི་འགྲུར་འགོས་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་མ་
བཟོད་པར་རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་རྒྱས་པ་གཙོག་ཐབས་དང་། བཙན་བྱོལ་བའི་ནང་དབྱེན་སྦྱོར་དཀྱིལ་གྱི་ཤིང་བྱ་
རྒྱའི་འཆར་འགོད་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་པ་ཡུལ་གངས་རྒྱུངས་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚྭ་གྱི་དམ་བཅའ་བརྟེན་པོར་
བཟུང་ནས་ཡིད་གཟབ་ཡེངས་མེད་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མིས་བོད་གངས་ཅན་པར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་བཙན་གཞོན་དང་། རིག་གཞུང་ཅ་བརྟེན་དཔར་འབྱོར་དང་། ཁོར་ཡུག་ལ་
གཏོར་བཤིག་བཏང་སྟེ་རང་གི་ལེ་མན་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་མཁྱོགས་ཐུར་འཆར་ངེས་
ཡིན། ང་ཚོས་དམ་བཅའ་བརྟེན་བཟུང་དང་། དཀའ་ངལ་ཁྱུང་བསད་གྱི་འབད་བཙོན་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། བཙན་འོག་ཏུ་
རྒྱུད་པའི་ང་ཚོའི་པ་ཡུལ་དེ་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། གཟེངས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་འགྲུར་ངེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་
འཐབ་ཚྭ་བྱེད་སྐབས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཕྱོགས་བརྟེན་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདིར།
ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་འོངས་ལ་གནས་པའི་ང་ཚོའི་གོགས་པོ་མང་པོས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་
སྦྱོར་གནང་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། བཀའ་བློན་རྗེས་བྱ་ལྷ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གོས་ཚོགས་དང་། སྲིད་གཞུང་མང་
པོས་བོད་དོན་ཐོག་དོ་གཤམ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱབ་སྦྱོར་གནང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་དུང་གནས་ཚུལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་
ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷ་སྦྱོད་མི་མཐུན་པའི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་མི་ཅེང་ཤན་གྱིས་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉིན་
ཏེང་ཞེ་མིང་ལ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཞིག་བཏང་བ་ཉེ་ཆར་ཡོངས་གྲགས་ཐོན་པ་དེའི་ནང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་དོན་ཐོག་མ་འོས་
མ་འཚམས་པའི་བརྗོད་བབས་དང་། བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ནོར་འཁྲུལ་ཅན་དེ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་བྱས་འདུག དེ་འདྲའི་
བསམ་འཆར་བརྗོད་སྤངས་ནི་འགོ་བཅའི་ཡི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། དྲང་བདེན་ལ་བརྟེན་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་
ཞིག་རེད། འཛམ་གླིང་འོངས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་རིགས་སྤུན་ཟླ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་། ང་ཚོའི་སྒོ་སྦྱོབས་སྤེལ་བ་དེ་ལ་
དམིགས་བསམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་
གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཁྱེད་ཆེར་པ་ཡུལ་གཞིས་པ་ལྷ་སའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་ལ་སྦྱོང་ནས་བཀའ་
བློན་རྗེས་བྱ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། འགོ་ཀུན་བདེ་བའི་སྦོན་ལམ་བཅས། །།

༡༩༩༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ང་ཚོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་གིས་སྐོར་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་སྟུང་ཅུ་ལོ་བཞི་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདྲིའི་ང་ཚོའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་འཛམ་གླིང་ནང་འགྱུར་བ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བའི་དམིགས་བསལ་དུས་བབ་ཅིག་འཆར་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་ཉེ་དུས་གྱི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་གཏུག་རྒྱུ་འོག་ཚུད་པའི་མི་མང་རྣམས་གྱི་རེ་འདོད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཡོད་ལྟོ། དམར་པོའི་བཙན་གཞོན་དང་། བཙན་དབང་རིང་ལུགས་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་དག་འོག་ཚུད་པའི་མི་གངས་ས་ཡ་མང་པོར་ད་ཆ་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། གླིང་ཆེན་ཚང་མའི་ནང་མང་གཙོ་དགོས་འདུན་གྱི་བསམ་པ་ཡང་ཉེན་རེ་བཞིན་གོང་འཕེལ་འགོ་གི་ཡོད།

བོད་མིས་སྤོང་སྟོབས་དང་། ཚོད་སེམས་བརྟན་པོའི་སློབ་མཁན་བཙན་དབང་དང་མི་སེར་སྤེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་སྲུ་མཐུད་གཏོང་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བཙན་གཞོན་དང་ཁྲབ་བསྐྱགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཅུང་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། མིའི་བརྩི་མཐོང་ལྡན་པ་བཅས་གྱི་མི་ཚོ་བསྐྱུལ་རྒྱུའི་འདུན་པ་རྒྱུད་དུ་གཏོང་མི་ཐུབ། དུས་དྲན་འདྲིའི་ང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་སྐྱོད་དུ་ལྷུས་སྤོག་བཏང་བའི་བོད་ཀྱི་དཔལ་པོ་ལོ་མོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་བྱེད་རྒྱ་དང་། ང་ཚོའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་བསྐྱར་གསོ་མ་ཐུབ་བར་བོད་མི་མི་རེ་རེ་འབད་འབུངས་དུར་བཙོན་ལྡར་བས་ཆེར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱུལ་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་གི་འགྱུར་འགོས་དང་བསྐྱེད་ནས་དོན་གནད་བཞིར་དམིགས་བཀའ་གྱིས་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས་པ་ལྟེ།

དང་པོ། ལ་ཞེ་གཉེས་མེད་གྱི་གོས་བཟུར་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་རྣམས་ཞི་བའི་སློབ་མཁན་ཐག་གཅོད་ཡོང་ཐབས་སུ་ཕན་ཚུན་གཉེས་པར་ཡོད་པའི་དོན་གནད་ལ་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་སྲུ་མཐུད་གོས་མོལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཉེས་པ། བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་སྐོར་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་དོན་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ནས་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་སྲུང་དང་། ཞི་འགྲིག་སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལྷ་སྐྱངས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁུར་དང་། གཞོན་ཤུགས་ངེས་པར་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། གསུམ་པ། བོད་ནང་གི་དཔལ་འབྱོར་སྤོང་བྱས་ངེས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་ངོ་བོ་ཡུན་གནས་ཐུབ་མེད་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་རྒྱུ་བརྟན་འགྱུར་འགོས་དེ་དག་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས། བཞི་པ། བཙན་གྲོལ་བོད་གཞུང་འདྲི་མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་གྱི་གཞི་རྩ་བརྟན་ཚུགས་ཐབས་ལ་འབད་བཙོན་ཆེར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

སྔ་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༦ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བསྐྱར་དུ་མཐུད་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་པས་ང་ཚོར་བརྐྱང་དོན། ད་ཕན་བོད་སྐོར་རྒྱ་མིའི་ལྷ་སྐྱངས་ཀྱི་དོག་རྒྱུ་ཚུལ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དོན་དངོས་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་འཛིན་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཀྱི་བཤངས་བྱེད་ཐུབ་ཚུལ་བརྐྱང་ཡོད། འབྲེལ་ལམ་གསར་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་བོད་མིའི་སྐྱ་ཚབ་ཅིག་པེ་ཅིང་ལ་ཡོང་དགོས་པའི་མགོན་འབོད་བྱུང་བ་བཞིན་བཀའ་སྐོར་རྒྱུ་ལོ་དོན་གྲུབ་པེ་ཅིང་།

དུ་མངགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཀའ་སློན་རྒྱུ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་བསམ་ཚུལ་གྱི་དོན་མཐུན་གསལ་བཟུང་གི་སློན་ནས་ཞི་
 འགྲིག་ཐང་སློན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ཟུ་རྒྱུགས་ཀྱིས་ནན་བརྗོད་བྱས་འདུག དེར་བརྟེན་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་
 བསམ་ཚུལ་ལ་སློ་ཕམ་ཡོད་པའི་བརྗེ་ལན་དང་འབྲེལ་ད་དུང་ཡང་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་གཞིག་གིས་
 གོས་བསྐྱར་གང་ལེགས་ཡོང་ཆེད་ངོས་ནས་ལོ་མང་རིང་འབད་བརྗོད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཅས་འབྲེལ་
 བརྗོད་རྒྱས་པར་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་སློད་རྒྱ་དང་བཅས་སྐྱེ་ཚབ་མི་གསུམ་གཏོང་རྒྱའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་ཡིན།

ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཞི་བདེའི་ངང་གནས་ཐབས་སུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་གོས་འཆར་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་ད་ཆ་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་འདོན་དགོས་པའི་དུས་ལ་སྐྱབས་ཡོད་སྐྱེལ། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་
 འབད་བརྗོད་གང་ན་ཅི་ཡོད་བྱས་ཟེན་པ་ཡིན། ལྟར་ཕན་དུས་རབས་མང་པོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཁྱིམ་མཚོས་སུ་གནས་ཡོད་ཅིང་།
 མ་འོངས་པར་ཡང་ཞི་བདེ་མཛའ་མཐུན་ངང་གནས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྗེད་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ངས་དུས་རྒྱུན་དུ་དེ་
 ལྟར་ཡོང་གི་དུས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་དུ་ང་ཚོས་འབད་བརྗོད་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བསམ་ཚུལ་
 འདིའི་ཐོག་ནས་ངོས་ཀྱིས་ད་ཕན་ལོ་མང་རིང་འཛམ་གླིང་གི་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་པའི་གོགས་པོ་རྒྱ་མི་པོ་མོ་མང་པོ་ཞིག་
 དང་དངོས་སུ་ཐུག་འབྲེལ་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་མི་གཞན་རྣམས་ལ་འང་བྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཁོངས་ཀྱི་མི་མང་ཚོར་མཛའ་
 མཐུན་གྱི་འབྲེལ་མཐུན་བྱ་རྒྱུ་གཤམ་ཆེ་ཡིན་པ་བཤད་ཡོད། བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་ལས་འགུལ་གྱི་ཚོགས་
 མིའི་བར་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་གོང་འཕེལ་འགོ་བཞེན་པ་འདིར་ངོས་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེའི་འབྲས་བུར་
 བོད་མིའི་དྲང་བདེན་གྱི་འདོད་འདུན་ཇི་ཡིན་འོང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱའི་
 ལྷན་སྐྱོང་པོ་མོ་ཚོའི་ནང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཤ་ཆ་སྐྱབས་ཡོད།

ཉེ་ཆར་ང་ཚོས་ཐེ་མན་དང་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་བརྟེན་གསལ་ཤིང་། ད་ཕན་དྲ་རམ་ས་ལ་དང་། ཐའི་བའི་བར་
 ལོག་རྟོག་ཇི་སྟེང་བྱུང་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུར་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ཐུབ་མེད། དེར་
 ཐེ་མན་མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་སློད་བཞེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་མཐུན་པ་འདིས་ཕན་ཚུན་གཉིས་
 ཕན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཞིག་གཏོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ཉེ་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུ་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་དེ་ཚོའི་ནང་བོད་དུ་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་བཤམ་བཤམ་བཤམ་བཤམ་བཤམ་བཤམ་བཤམ་
 སྐོར་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དོན་གནས་སྤངས་དང་། བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་བཅས་ལ་བགོ་
 སྤོང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་དང་། གོས་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ནང་གི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་འཚོལ་ཞིབ་
 བྱེད་ཆེད་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པ་བཏང་སྟེ་བོད་ནང་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་དོན་རྟོག་ལུ་མཐུན་བཏང་བ་དེར་སེམས་འཚབ་ཡོད་
 པའི་གོས་ཚོད་བཞག་པ་དང་འབྲེལ་བོད་རྒྱའི་དབར་ཐང་ཀར་གོས་མོལ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་མའང་བྱས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་
 དག་ནི་བོད་དོན་འདི་ཆབ་སྲིད་གནད་དོན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་ལུས་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དོ་སྤང་ཇི་ཆེར་འགོ་བཞེན་པའི་རྟགས་
 མཚན་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། བྱམས་བརྗེ་དང་། དྲང་བདེན། འཚོ་མེད་ཞི་ལམ་བཅས་ལ་མོས་ཤིང་མཐར་ཐུག་རང་དབང་མང་

གཙོ་བོ་ལྟུང་ལ་འཕྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་ཚུ་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། རྒྱུ་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཉམ་རྒྱུས་བྱས་པ་འདི་ལ་ངས་དཀའ་སྤྲུག་སྤོང་བཞིན་པའི་ངོས་ཀྱི་མི་མང་ཚོའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་
 རྗེས་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་ད་བར་ལུ་མཐུན་དེ་གཙོ་
 ངང་གཟིགས་སྤོང་གནང་བ་འདི་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད།

དེ་ལྟར་རེ་བ་ཆེ་བའི་ཡར་རྒྱས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ཅུང་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ནི་ད་དུང་ཐབས་སྤྲུག་ངང་གནས་ཡོད། ཆབ་
 སྲིད་ཐོག་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་ཚོགས་རིགས་ལའང་ཡང་སྤོང་རྗེ་བྲལ་བའི་དྲག་གཞོན་ལུ་མཐུན་བྱེད་བཞིན་པ་
 ངང་། བོད་ནང་རྒྱ་མི་ལྷོན་ཆེ་གནས་སྤོང་བྱེད་པའི་སྤྱི་བྱས་ཤིག་ཆེད་དུ་འཛིན་ནས་མི་འབོར་བཅན་འཇུག་ད་དུང་ལུ་མཐུན་
 ངང་འཛམ་གླིང་མེད་བྱེད་བཞིན་པ་འདིས་བོད་མི་གལ་གནད་ཇི་ཚུང་དུ་སོང་བ་དང་། བོད་མིའི་གོམས་གཤིས་རྣམས་རྒྱ་ལུགས་
 ལུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་བོད་ཀྱི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཚོས།
 རིག་གཞུང་བཅས་པ་ཚུ་མེད་གཏོང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡང་སྤོང་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྗེས་སྤངས་བོད་འདི་དེ་ཆ་རྒྱའི་
 མི་སེར་སྤེལ་ལུ་ལུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་དུས་རྒྱ་མིའི་ཁྲུབ་བསྐྱུགས་ནང་གསལ་དུ་ཞོང་ཚོས་བོད་རང་སྤོང་སྤོངས་ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་དེ་དམིགས་བསལ་དཔལ་
 འབྱོར་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བརྗེད་འདུག་པ་དེར་གཞི་ཚུའི་དགའ་བསུ་བྱེད་འོས་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་སྤྱི་བྱས་
 གསལ་བ་དེས་དུས་ལུན་རིང་པོའི་རྗེས་སུ་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་གི་ངོ་བོ་དང་། བོད་ཀྱི་ཞོར་ལུག་བཅས་པ་འཚོ་གནས་ཡོང་
 མིན་ཐད་ཤུགས་རྒྱུ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐབས་རྒྱུར་དངངས་འཚབ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད། བོད་མིའི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བོ་བྱུང་མ་
 བྱས་ན། སྤྱི་བྱས་དེས་རྒྱུ་པས་ད་དུང་བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཇི་མང་སྤོང་ལུགས་བྱེད་པའི་ཤུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཅུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། དེས་བོད་
 མི་རྣམས་རང་ཉེད་ཀྱི་ལུང་པར་གྲངས་ལུང་ལུ་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་བོད་ཡོངས་རྗེས་སྤོང་གི་མི་སེར་སྤེལ་ལུ་མཐར་ཕྱིན་པར་
 འགྱུར་རྒྱུ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་ཞོར་ལུག་ལ་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོ་འཕྲོག་ངེས་ཡིན།

གཞི་ཚུའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་གྲོགས་
 པོ་ཁག་དེ་བཞིན་བོད་ནང་ལས་གཞི་བཟུམ་འདྲོད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་བྱས་འཇུགས་ཁག་བཅས་ལ་བོད་མིའི་ཁེ་ཕན་དང་། ང་
 ཚོའི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་རིག་གཞུང་གཅེས་སྤོང་བྱུ་བཅས་ལ་དུས་གཏན་དུ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་
 རྒྱུ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ནང་དངོས་སུ་ལུགས་འདྲོད་ཡོད་མཁན་ཚོས་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་།
 འཕྲོད་བསྟེན། ཞོང་གསལ་ས་ཁུལ་ཁག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་བཅས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྤོང་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་སྐུལ་བྱེད་རྒྱུ་
 ཡིན། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་རང་དགར་གང་བྱུང་སྤོང་འདྲོད་བྱེད་མི་ཅུང་ཞིང་། ལྷག་པར་ལས་གཞི་དེ་རིགས་
 བོད་མིའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་དེའི་ཐད་བོད་མི་ཚོར་ཐེ་བྱས་ཆ་ཚང་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དུས་འགྱུར་བྱུང་སྟེ་ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་དུ་སྤོངས་རྗེས་བོད་མི་ཚོས་དུས་གཏན་དུ་རང་དབང་དང་། མང་

གཙོ་བོ་དོན་གཉེས་བྱས་ཡོད་ལ། ང་ཚོར་གང་ཅིའི་མཐུན་སྐྱེན་མེད་ན་འང་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་
 ཡོད། རང་དབང་ཅན་གྱི་བོད་ནང་དེ་ལྟར་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུར་ངོས་ནས་སེམས་ཐག་གཙང་
 བཅད་གྱིས་འབད་བཅོམ་བྱེད་གྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཐོབ་རྗེས་ངོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་འགན་དབང་གང་
 ཡང་འཛིན་རྒྱ་མིན་པ་མང་ཚོགས་ལ་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དར་སྤེལ་ཡོང་བའི་
 ཆེད་དུ་ངོས་ནས་ཐག་གཙོ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། ངོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ནས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཞི་བདེ་དང་། དངོས་འབྲེལ་གྱི་
 མང་གཙོ་ཡང་དག་པ། དམག་འཐབ་སྤོང་བ། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཐག་གཙོ་བྱས་པ་འདི་དག་མ་
 འོངས་བོད་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་འགྲུལ་སྤེལ་བྱས་པའི་ནང་བསྐྱར་དུ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

མིའི་ལོ་རྒྱུས་གང་ལ་བལྟས་ན་ཡང་། འགོ་བ་མིའི་རང་དབང་དང་། མིའི་བརྗེ་མཐོང་གི་འདོད་འདུན་འདི་ལས་ལྷན་ཤུགས་
 ཆེ་བ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་བཅོམ་དབང་དང་གཅིག་སྡུད་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཚང་མས་གསལ་བོ་ཤེས་གྱི་ཡོད། མིའི་
 ལུས་པོ་ཆོ་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བ་དང་། བཅོམ་ཁང་དུ་འཇུག་ཐུབ་ཀྱང་། མིའི་སྒོ་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། སམ་
 ཉེས་གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། ཇི་སྲིད་ང་ཚོར་མིའི་ཚད་སེམས་དང་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ང་ཚོའི་འདོད་འདུན་དང་
 ཡིད་ཆེས་ལ་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུའི་ལྷན་ཤུགས་ལྡན་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་
 མཐུད་དུ་བྱུང་བའི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ངོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཇི་བརྟན་དུ་སོང་ཞིང་། ད་ཆ་མི་རིང་བར་བོད་མིར་ཞི་བདེ་དང་
 རང་དབང་འཐོབ་རྒྱུའི་རེ་བ་སྤར་བས་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད། འགོ་ཀུན་བདེ་བའི་སློན་འདུན་བཅས། །

༡༩༩༢ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སུ་མ་སོ་གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་སྤར་བས་རེ་བ་ཆེ་བའི་དུས་ཤིག་ཏུ་
 སླེབས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་། བྱེས་འཁོད་མི་མང་གི་སེམས་ལྷན་ཤུགས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཟད། འཛམ་
 གླིང་གི་འགྱུར་བ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཨ་རི་སུའི་འགྱུར་བ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ལོ་ལྔ་ནས་བཅུའི་ནང་ཚུད་རྒྱ་ནག་ནང་
 དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་སྟེ། འཛམ་གླིང་གི་ཐོག་བཅོམ་གཞོན་སྐར་ཕྱོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྲིད་གཞུང་མང་པོ་རྩ་མེད་
 དུ་གྱུར་བ་དང་། རུ་སུ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འཐོར་སོང་ནས་བཅོམ་འོག་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་
 པར་བརྟེན། དྲང་བདེན་དང་མིའི་སེམས་ལྷན་ཤུགས་ལ་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གཏུར་འཁེབས་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན།
 མི་གསོད་ཁྲག་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པའི་གསལ་བཞེ་དེས་རུ་སུ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལོ་བདུན་ཅུ་
 བརྒྱལ་བ་བཅོམ་འོག་མནའ་རྗེས་མཐའ་མ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོའི་ཟླ་ ༤ པར་དྲང་བདེན་འཚོ་མེད་ཞི་བདེའི་ལམ་ནས་བཅོམ་
 དབང་སྐྱིག་སྒོལ་མཇུག་བཟོས་བྱས། ང་ཚོར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནས་གསལ་ལྟོགས་ཡོད་པ་བཞིན། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་སྡུད་ཀྱི་
 སྒོ་བས་ཆེན་དང་། བཅོམ་དབང་གི་དྲག་ཤུགས་ཅན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་མཐའ་མ་འགྱུར་མེད་གཏུན་དུ་གནས་པ་ནམ་ཡང་

མེད། ལྷག་དོན་དང་སྐབས་འཇམ་སྤོང་ནང་གསར་གནས་མཐོང་ཐོས་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྐབ་པའི་ཆ་རྒྱུ་ཆེས་དར་བའི་དུས་སྐབས་
 ལྷག་ནས་ཐབས་གཤམ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་ནང་གི་འགྲུང་བའི་ཤུགས་རྒྱུ་མ་ཐེབས་པར་རྒྱ་ནག་རང་དགར་གནས་མི་སྐབ་པ་
 གསལ་བོ་ཡིན།

ད་ལྟའི་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློང་ཚོས་རང་གི་དཀའ་རྙོག་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཏེ་ཡུན་གནས་ཆེད་མིག་རྒྱུང་རིང་ཞིང་སློ་གོས་
 ལྡན་པའི་སློ་ནས་དང་དུས་འཇམ་སྤོང་ཆབ་སྲིད་འགྲུང་འགྲོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་གསོ་ལེན་ཤེས་པ་དགོས། དང་སྐབས་བཙན་
 ཤུགས་ལས་བྱུང་བའི་ཅུ་སྟུ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་བུའི་སློབས་ཆེན་དེ་ཡང་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་
 རས་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཡོ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུང་ཁབ་མང་པོས་བྱམ་མོང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེད་རང་མོས་དང་སྤངས་ཀྱི་སློ་ནས་
 མཉམ་མཐུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅུ་སྟུ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁོངས་ནས་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོས་ཀྱང་དང་
 སང་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇུགས་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད། ངོས་ནས་ལོ་ཤས་ལྗོན་བོད་རྒྱའི་
 དཀའ་རྙོག་སེལ་ཆེད་གོང་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དོན་ཅའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་མ་ཟད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་
 དཀའ་ངལ་གཞན་དག་སེལ་རྒྱུར་ཡང་ཐབས་ལམ་གྱི་དཔེ་མཚོན་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་ཡོད།

དང་སང་གི་འཇམ་སྤོང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་པས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་ཡར་རྒྱས་འགོ་རྒྱ་ལྟ་བུ་
 གནས་སྐབ་པའི་རེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་མང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་བཙན་དབང་
 དང་མི་སེར་སྤོང་གྱི་དབང་རྒྱུར་འོག་སྤོང་འདོད་ནམ་ཡང་མེད། ད་ལྟར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློང་ཚོའི་མདུན་ལ་གདམ་ག་བྱེད་
 རྒྱའི་འགོ་ལམ་གཉིས་གནས་ཡོད།

དང་པོ་ནི། ཆབ་སྲིད་སྤོང་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་བདེ་བར་བསྐྱོད་རྒྱ་དང་།
 བཙན་དབང་འོག་སྤོང་བསྐྱེལ་དང་། བཙན་འཇུག་བྱས་པའི་ཡུལ་ལུང་ཁག་ལ་རང་དབང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་དེ་
 འཇམ་སྤོང་ནང་སྤྱི་གཞུག་འཇུགས་གནས་སྤངས་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ནི་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོད་ཀྱི་སྲིད་
 དབང་འཐབ་ཚོད་ནང་ལྷངས་སུ་འཇུག་རྒྱ་དེ་ཡིན། འགོ་བའི་མི་འབོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟེན་པའི་ས་ཁུལ་ལ་འདི་ལྟར་བྱེད་
 གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤོང་གཞན་ཚུལ་ཡིན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ལ་བསམ་སློབ་དངོས་
 འབྲེལ་བཏང་ན། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བཙོན་བྱ་རྒྱུར་འདོད་མོས་ཡོད། ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་བཏོན་པའི་
 སི་ཏུས་སི་སྤྱག་གི་གོས་འཆར་རང་བཞིན་རྒྱས་མེད་ལ་གྱུར་ཟེན་ཀྱང་། ཞི་མོལ་བྱ་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་བརྟེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་ངོས་
 རང་བོད་ནང་ལྟ་སློབ་ཞིག་ཏུ་འགོ་རྒྱའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན་པ་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་སྐབ། དེ་དག་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་
 པར་སློ་ཕམ་བྱུང་།

དང་སང་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་རྟོགས་ཐོབ་མོང་སོང་བས་ང་ཚོར་དོ་སྤང་དང་། རྒྱུ་སྤོང་ཡང་ཤུགས་
 ཆེ་ཅུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། ལྷ་ལོའི་ནང་ངོས་རང་བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་དབུ་བྲིད་མང་པོ་དང་མཇལ་སྐབས་

ཁོང་ཚོས་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་དང་སེམས་ཁུར་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་བརྟུན་པ་དེས་དོས་རང་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་། གཞུང་ཁག་གི་ལྷ་ཚུལ་བཟང་པོའི་འགྲུབ་བ་དེ་རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བ་མ་ཡིན་པར་དང་བདེན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་ དོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེ་རིང་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་གྱི་ལོ་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོའི་དང་མཚུགས་འགྲེལ་བའི་ཉེན་མོ་ཞིག་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་འདིར་རྒྱལ་ ཁབ་སྤུལ་ཅུ་ལོ་དུག་ཚམ་ནང་ལས་འགྲུལ་འདྲ་མིན་ཐེངས་གངས་སྤུལ་སྤོང་བརྒྱལ་བ་སྤེལ་བ་འདིས་འཛམ་གླིང་ཐོག་ནས་བོད་ ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ལས་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསལ་བོ་ཡོད། ལས་འགྲུལ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བོད་ནང་སྤོང་བཞིན་པའི་སྤྱུག་ བཟུལ་དང་། རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་གཏོར་བཤེགས་ལ་དྲན་གསོ་བྱས་པ་ཚམ་དུ་མ་ཟད། བོད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ རིག་གཞུང་སྤྱུག་པོ་དེ་དག་འགྲེལ་སྤོང་དང་། འབྲེལ་སྤོང་གི་སློབ་མོ་དོ་སྣང་བྱས་ཤིང་། དེས་རྒྱུན་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་ མིར་དགའ་བ་ཅི་དང་། སེམས་ཁུར་གྱི་ཞེན་བརྟུན་ལྟར་ཡོད་པས་ད་ཆ་བོད་ནང་དངོས་ཡོད་ཇོ་དུག་གི་དཀའ་ངལ་བྱེ་བྲག་པ་ རྣམས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན། མ་ཤིང་འོན་ཏེ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་པས་ཕྱི་ ལོ་ ༡༩༩༨ ལོ་འདི་བོད་གྱི་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་། བོད་གྱི་ཁོར་ལུག་སྤྱི་བུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སེམས་ཁུར་དོ་སྣང་སྐྱེ་ སྤོང་བྱེད་རྒྱུ་ལོར་བཅི་སྤྱད་བྱ་རྒྱུ་དེར་དོས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད།

བོད་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་སྤོང་བཟུལ་འགྲུབ་མེད་བརྟུན་གནས་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་ཚོའི་ལས་དོན་གྱི་རུས་ཀྱི་ལྷན་པ་ འབྲུང་ཁྲུང་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ནི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དུ་བཤོད་རྒྱུ་དེ་ ཡིན། ང་ཚོས་རང་ཉེད་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་སྐབས་ལམ་འདིའི་རྒྱ་ལས་མི་བརྒྱལ་བ་བྱེད་དགོས། མི་རིང་ བར་དང་ཚོ་དང་། རང་སོགས་ཤར་ཏུར་གྱི་སེམས་ལྷན་པ་རྣམས་རང་དབང་གཙང་མའི་ཐོག་ཚང་མ་སོ་སོའི་ལུལ་དུ་མཉམ་ འཛུམས་སྤེལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་མེད། མ་འོངས་པའི་བོད་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། རྩ་ཁྲིམས་སྤོང་དོན་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཉེ་ དུས་ཁྱབ་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་ནང་། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་ནང་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་ལ་གཞི་རྩའི་གྲ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་ནང་སྤོང་བཟུལ་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ད་ལྟོ་བཙན་ བྱོལ་གཞུང་འདི་ཕྱིར་བཟུ་བྱ་རྒྱུ་ ངོས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱི་དབང་རྣམས་བར་བརྒྱལ་གྱི་སྤྱི་དགའ་དེར་རྩིས་ སྤོང་བྱ་རྒྱུ་ གཞུང་དེའི་ལས་འགན་ནི་མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཐོག་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་གཞུང་ གསར་པ་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

ད་ཕན་རྒྱ་མའི་ལས་ཁྲུངས་ཁག་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁུན་བོད་མི་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྩོད་གཙོད་བྱེད་དོན་མེད་ཁར། ཉམས་ མྱོང་རྒྱས་བབས་གྱི་ཆ་ནས་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཁོང་ཚོས་ལེན་དགོས་པ་བཅས་གསལ་བོར་བཀོད་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་ ཨེ་ཤ་ཡའི་སྤོང་དབུས་གྱི་ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་ཤིག་དང་། དེའི་ནང་འགོ་བ་མི་དང་། སྲིད་ཆགས་ཕྱ་མོ་རྒྱན་ཆད། རང་བྱུང་སྤྱི་ དངོས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་བསྐྱོངས་མཛོའ་མཐུན་ཞི་བདེ་བག་ཐོབས་སུ་གནས་པ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན། དེས་གངས་སྤོངས་སྤྱི་ འགོའི་བདེ་སྤྱིད་ཚམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་མཛོའ་འབྲེལ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན། བོད་རྒྱུའི་དབང་ལ་ཞེ་

གཉེས་མེད་འདྲ་མཉམ་མཛེའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། མི་རིགས་གཉེས་དབར་དུས་རབས་འདིའི་ནང་
 ལྷགས་པའི་འཁོན་འཛིན་རྣམས་རིམ་བཞིན་སངས་ཐུབ་པས་མ་ཚད། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་རྒྱུད་
 ན་གཞིན་ས་ཡ་མང་པོའི་བསམ་སློབ་ཞི་བདེར་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་སྐྱབ་ཐུབ་ངེས། ང་ཚོའི་འབད་བཅོལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་
 བྲིམས་མཐུན་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མི་རིང་བར་སྐྱུར་གསོ་ཐུབ་པ་དང་། ས་ཁུལ་ཚང་མར་ཞི་བདེ་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་བའི་སློན་ལམ་
 བཅས། ། །

༡༩༧༧ མའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ལོ་གཉེས་སློན་རྒྱ་མིས་ལྷ་སར་དྲག་པོའི་བྲིམས་འདོམས་བྱས་པའི་དུས་ཚོས་ཏེ། ད་ལམ་ལྷ་ ༩ ཚོས་ ༥ ཉེན་བོད་དོན་ཚེད་
 རང་སྲོག་ཡལ་བར་དོར་བའི་ན་གཞིན་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་སོགས་དང་། སྲོག་ཉེན་ཚེན་པོའི་ངང་གནས་པ་སློབ་བཟང་བཞུན་འཛིན་
 སོགས། ད་དུང་བོད་རང་དབང་བདེན་དོན་ཚོད་ལེན་མཐུན་བྱེད་བཞིན་པའི་དཔལ་འབྲོག་པོ་ལོ་ལོ་བཅོལ་ཚུད་མནར་གཅོད་ཚད་
 མེད་སློང་མཐུན་དང་། དེ་དག་གི་ནང་མི་བཅས་པར་རྗེས་དྲན་སློན་ལམ་བྱས་ཤིང་། ད་ནས་ལོ་ལྷར་དེ་ཉེན་གོང་བཞིན་རྗེས་
 དྲན་དང་སློན་ལམ་གྱི་དུས་ཚོགས་ལ་སྐྱུང་བཅི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་ཉེན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་གཉེས་པའི་སྐབས་འདིར་སྐར་ཡང་བོད་མི་དཔལ་འབྲོག་འདས་གསོན་རྣམས་ལ་རྗེས་
 དྲན་དང་། མཚོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་སྐུལ་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ནི་ད་དུང་ཐབས་སྐྱུག་ངང་
 གནས་ཡོད། ན་ནིང་ཕྱི་ལྷ་ ༥ ཚོས་ ༡ ཉེན་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བོད་དུ་དྲག་པོའི་བྲིམས་གཞི་བྱིར་བཞུ་བྱས་ཚུལ་གསལ་
 བསྐྱགས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཡོད། དམག་མིའི་ཉེན་རྟོག་པ་བསྐྱུས་བསྐྱོངས་
 བྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཞི་ཆས་གྲོན་པའི་ཉེན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱག་བཀའ་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིས་བཤད་པ་ལྷར་གནས་ཚུལ་ནི་
 འངམ་ཡིན་ན་ཞི་ཆས་གྲོན་པའི་ཉེན་རྟོག་པ་དེ་དག་འཕྲལ་དུ་བྱིར་འཐེན་བྱས་ཏེ་ལྷ་སའི་འཛིན་སློང་ཞི་བའི་འགོ་བྱིད་ལག་
 རས་བྱེད་དགོས། དྲག་པོའི་བྲིམས་གཞི་མ་བསྐྱུས་གོང་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ལག་ནས་ནང་ཚོས་སློབ་སློང་དང་ཉམས་ལེན་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཞིག་སློབ་གཉེར་གྱི་བཞི་གནས་དེ་དག་ནས་བྱིར་འབྱུང་བྱས་
 པ་ནི་སློབ་པམ་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དུང་ཆེ་ཅན་ཅེ་མིན་ལྟ་ལོ་ཕྱི་ལྷ་ ༧ པའི་ནང་བོད་དུ་སྐབས་རྗེས་ལྷ་སར་བོད་
 མིས་ལས་འགུལ་ཇི་བྱས་འཆར་ཅན་རྒྱ་མིས་སྲིད་དོན་དུ་བཅི་བ་ལྷར་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་ནང་ཕྱི་ལ་ལྷར་བའི་རྒྱང་
 རྟོག་ནན་པོ་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད། དེ་ལྷ་ནང་བོད་མིའི་སྤོང་སྤོང་བས་དང་སེམས་ཤུགས་ནམ་ཡང་མ་ཆག་པར་
 ལྷ་སར་བཅོན་ཤིང་གྱིས་བཀག་སློམ་ཇི་ལྷར་ཡོད་རུང་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཀུན་ནས་བོད་རང་དབང་བདེན་དོན་སྤོང་རྩམ་སློན་

ཐེངས་བཅུ་གཉིས་ཙམ་མུ་མཐུད་དེ་བྱས་ཡོད།

བོད་ནང་རྒྱ་རིགས་པོན་ཆེ་མུ་མཐུད་འཇུལ་སྡོད་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཤུལ་མེད་དུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱབས་པ་དེས་ངོས་རང་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱུང་རྒྱུན་ ༡༩༥༧ ལོར་ཞི་བའི་གོས་འཚར་དོན་ཚན་ལྔ་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་སི་ཏྲས་སི་ལྷག་གི་གོས་གཞི་བཅས་གལ་ཆེའི་གོས་གཞི་གཉིས་འགོ་འཇུགས་གསར་བཏོན་བྱས་ཡོད། སི་ཏྲས་སི་ལྷག་གི་གོས་གཞི་དེ་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱུར་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་དང་བསྐྱེད་ཞིང་། བོད་མིའི་རྩ་བའི་ཁེ་ཕན་ཁག་སྐྱབ་སྐྱོབ་སྐྱབ་བསམ་རྒྱུ་དག་དང་། ཡིད་ཆེས་སློབ་འགོལ་གྱིས་བཏོན་པ་ཡིན་ཞིང་། གོས་གཞི་དེར་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སློ་པམ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་ནས་རྒྱ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཆེས་དྲགས་པ་དང་། དགོས་མེད་པམ་འཁུར་ཆེ་དྲགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

ངའི་གོས་འཚར་འདི་དག་ལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོས་གཞུང་འབྲེལ་ལན་འདེབས་གང་ཡང་བྱས་མེད་པའི་ཁར། ཁོ་རང་ཚོའི་གཞུང་གི་དྲིལ་བསྐྱབས་ལས་རིགས་ཁག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱང་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་གོས་གཞི་དེ་དག་ལ་བརྟ་སྐྱབས་གུ་དོག་གིས་དང་ལེན་མ་བྱས་སྐྱབས་ངའི་ངོས་ནས་བསམ་འཚར་གོས་གཞི་བཏོན་པ་དེ་དག་གི་ཕན་ཚུལ་ཐོན་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོ་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་བྱས་པ་འདིའི་ཐད་ལམ་སྤོང་མ་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལྔ་པ་ཡིན། མི་རིང་བར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་འཁུར་ལེན་གསར་པའི་རིགས་མ་བྱུང་ཆེ་ངོས་ནས་སི་ཏྲས་སི་ལྷག་ཏུ་བཏོན་པའི་གོས་འཚར་འདི་དག་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཁུར་གང་ཡང་མེད་པར་བརྩེ་རྒྱ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངས་བོད་མིའི་རང་དབང་དང་། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་གི་དོན་དུ་མུ་མཐུད་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ད་དུང་རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་རྩ་དོན་སྐྱབ་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་མུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུའི་འདུན་པ་བརྟེན་པོ་ཡོད།

ལྷ་ལོ་འཛམ་སྐྱང་ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དུ་མ་བྱུང་ཡོད། ཅུ་ལྷའི་ནང་སྲིད་འཛིན་གྲོར་པོ་ཙོབ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་མཚན་ཐུབ་པ་དང་། འགན་ཁུར་ཆེ་ཙམ་ལེན་ཐུབ་པའི་གཞུང་ཞིག་འཇུགས་སྐྱད་དམངས་གཙོའི་གོམ་བཟོད་བྱས་པ་དེས་གལ་ཆེའི་ཚུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡོ་རོབ་ཤར་ཕྱོགས་ནང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་དབང་འཛིན་བྱེད་པའི་བཙན་ཤེད་སྐྱེར་འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་གཞུང་གསར་འཇུགས་ཐུབ་པ་དང་། ལྷན་ལེན་གྱི་རྩིག་པ་གཏོར་བཤེག་གིས་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆེག་སྐྱེལ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གང་དམག་གི་མཐུག་མཐར་སྐྱབས་པའི་མཚན་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཤར་རུབ་བར་དམག་འཐབ་ཡོང་དོགས་ཀྱི་དངངས་སྐྱབ་མུ་མཐུད་བྱེད་མི་དགོས་པའི་འཛམ་སྐྱང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་མདུན་བསྐྱོད་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སོག་པོའི་ནང་ལ་ཡང་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་གདམ་པའི་ཆེད་མི་མང་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཡོད། བོད་དང་ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་ལུང་པར་ནང་ཚོས་སྐྱེར་གསོ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་དོན་ལ་ངས་དམིགས་བསམ་པའི་བྱེད་པ་བསུ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ཁྱིམ་མཚོས་བལ་ཡུལ་མི་མང་ནས་སྲིད་དོན་ཤོག་ལག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་འཇུགས་རྒྱུ་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་བར་ནད་མཚོག་ནས་གོམ་བཤོད་དེར་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ངས་བཟླགས་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འཛམ་གླིང་ནང་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྩ་བའི་འགྱུར་འགྲོས་བཟང་པོ་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཅིག་ལུ་འགྱུར་བ་མ་ཕྱིན་པར་གནས་མི་ཐུབ་པར་ཡིད་
 ཚེས་ཡོད། ཉེན་གཅིག་རྒྱའི་མི་མང་ནས་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཁོ་ན་བརྒྱུད་རང་རང་གི་གསུམ་གཏོད་སློབ་གྲོས་ལུ་
 རྩལ་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡར་རྒྱས་བཅས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་མཐོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་
 ཡོད་རྒྱུའི་རྟོགས་མཚན་གསལ་པོ་འདུག།

པེ་ཅིང་དུ་ ༡༩༥༩ ཟླ་རྗེ་ ༤ པར་སློབ་ཐུག་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་ནས་འགོ་འཁྲིད་པའི་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་ལ་དྲག་
 གཞོན་བྱས་པ་དེས་འབྲལ་སྐྱང་པམ་ཉེས་ཅོམ་ལས། ཐུགས་རྒྱུང་རིང་པོར་རྒྱའི་མི་མང་གིས་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་
 ལས་འགུལ་ལུ་མཐུན་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཡོད། མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་ནང་ཞི་བདེ་དང་ཚབ་སྲིད་སྲ་བརྟན་ཡོད་མེན་
 བེ་རྒྱ་མེད་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་དེ་འགྲུབ་མེན་ཅོམ་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་མེན་པར། རྒྱའི་དབང་རྒྱུར་ལས་རང་དབང་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་མི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་མི་དམངས་ས་ཡ་མང་པོ་དེ་དག་གི་རེ་བ་འགྲུབ་མེན་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཨི་ཤ་ཡ་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེ་སྲ་བརྟན་དང་ཚང་མའི་ཁེ་ཕན་ཚེད་དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལག་གི་མཐུན་བྱོགས་ཚོགས་སྡེ་
 ཞིག་འཇུགས་དགོས། ཚོགས་སྡེ་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གསུམ་པ་ཞུགས་དགོས་ལ། རྒྱའི་མི་སེར་སྤེལ་བའི་དབང་རྒྱུར་ལས་གོམ་བར་
 འདོད་པའི་བོད་དང་། ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན། རང་སོག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་ཨི་ཤ་ཡའི་མཐུན་བྱོགས་ཚོགས་སྡེར་འཇུལ་
 འདོད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཞུགས་ཚོག་བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་
 ལས་དོན་འདི་དངོས་སུ་འགྲུབ་སྐྱད་ཨི་ཤ་ཡའི་འགོ་ཁྲིད་གཞན་དག་དང་གནས་ཚུལ་འདིར་མོས་སློབ་ཅན་རྣམས་ནས་གོ་བསྐྱར་
 བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

དང་སང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་གནས་སྟངས་དགའ་སློབས་སྐྱེ་བའི་བྱོགས་སུ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའང་། ལྷབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་
 ཉེ་ཆར་གླུ་མ་མཚོ་ལུག་ཏུ་དམག་འཁྲུག་ལངས་པ་དང་། དེའི་ནང་མི་མང་པོ་འདས་གོངས་བྱུང་བར་ངོས་རང་སློབ་མ་ཏུ་ཅང་
 ཚེན་པོ་བྱུང་། རྒྱུན་དཔར་འདི་ནི་སྤྱིར་འགྱུར་བ་བཟང་བྱོགས་སུ་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།
 གསལ་ཚབས་ཚེ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་པལ་ཚེ་བར་དང་པོ་ནས་ཞི་མཐུན་གྱི་ལག་ལེན་འོས་འཚོམ་དང་། དགོས་ངེས་ལག་
 ལེན་བཟླར་མ་ཐུབ་པར་སྤང་མེད་སྟོང་ཡངས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དམག་འཁྲུག་དེ་དག་གི་འབྱུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གཞན་
 ཞིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་རང་གི་ཁེ་ཕན་དུ་སློབ་སྟེ་ཕན་ཚུན་སྟོབས་ཤུགས་སྟོམ་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལག་ལེན་བཟླར་བཞིན་
 པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ད་ལྟའི་གླུ་མ་མཚོ་ལུག་གི་དམག་འཁྲུག་འདི་དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་
 ཐུག་ཤོས་ནི་དངུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཁོ་ནའི་ཚེད་གཞུང་སྐྱེར་མང་པོ་ཞིག་གིས་དམག་འབབ་གོ་མཚོན་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་
 ཡིན། ངའི་བསམ་པར་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་འགོ་བཞེན་པའི་བདེ་དོན་ལ་འགན་འཁུར་དང་། བསམ་ཤེས་སོགས་རྩ་བ་ནས་
 མེད་པ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་དངངས་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཡོལ་བར་འདོད་ན། དངངས་ཚབས་དང་ཉེན་ལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ལ་ཐོག་མ་ནས་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེ་ཅན་གྱི་དགོས་ཤིང་། མིག་རྒྱ་ལྷུང་ལྷུང་དང་། རང་དོན་ལོག་བཅུག་གི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་ས་ཁུལ་ལ་སློབས་ཤུགས་འགྲན་བཟུར་གྱིས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེའི་ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས། བསམ་སློབ་འབྲེལ་སོ་འདི་ལྟ་བུས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཞི་བདེ་སྤྱད་སྟོབ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཞི་བདེའི་རྣང་གཞི་ཞིག་འཇུགས་ཐུབ།

ངོས་རང་རྒྱུད་ལྱེད་སྐབས་ནས་བོད་མིའི་གོམས་གཤིས་དང་། དེང་དུས་འཛམ་གླིང་གི་འགྱུར་འགྲེས་གཉིས་ཀར་འཚམས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་བཟོ་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བ་ནས་བརྒྱུད་ལམ་ལུགས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་འབད་བཙན་བྱས་པ་ལས། མི་མང་གི་སྤྱི་འཕུས་འདེམས་བསྐོས་ཀྱི་དུས་ཚོ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། ང་ཚོས་ད་དུང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱར་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་གཏོང་བའི་དཔེ་དང་། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་འཛིན་སྲོང་ཚགས་ཚུད་ཆེ་ཅུ་གཏོང་སྲིད་བཅོས་སྐྱར་འགའ་ཤས་གྱིས་རྒྱ་ཡིན། བཅོས་སྐྱར་དེ་དག་གིས་བོད་མི་མང་ཚོགས་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་བཟོ་བར་རུས་ཤུགས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ལྷ་བ་ལྷ་མའི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ནས་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་འདེམས་བསྐོས་འོས་ཤོག་ཐངས་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་འཕངས་པར་ངོས་རང་དགའ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་མཚུངས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ཡང་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་ནང་མི་གྲངས་ལྔ་བས་མང་བ་ཡོད་ལ། གཞུང་གི་འཛིན་སྲོང་གི་ཚོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་ཀྱི་འགན་དབང་ཇི་ཆེར་ཕྱིན་ཡོད།

ལྷ་ལོ་ཕྱི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་པའི་ནང་དམིགས་བསམ་ཚོགས་ཆེན་ཚུགས་པ་ནས་གཞུང་གི་འཛིན་སྲོང་གི་ཚོན་ཐོག་གི་བཀའ་སློན་རྣམས་འོས་འདེམས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ལྔ་བ་བཞིན་ངས་བསྐོས་གཞུག་བྱས་མེད། ངའི་བསམ་བཤད་འདི་ནི་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རབས་ཚོས་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་གྱི་དཔེ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཉམས་སྲུང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་འཛིན་རྒྱ་ལེད། བོད་དུ་ནང་ཚོས་དར་བའི་དུས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོགས་སྐྱེལ་དུ་བཏང་བ་བཞིན་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དམངས་གཙོར་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་རུས་རྒྱལ་གོང་མཐོར་འགྲོ་བ་དང་། ང་ཚོའི་དབང་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་ལག་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དགོས་འདུན་དང་། ཞེ་ཕུགས་ཀྱི་རེ་བ་རྣམས་མཚོན་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སའི་གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་བསྟན་པས་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཡོ་རོབ་ནང་གི་གོས་ཚོགས་ལག་ཨོ་སི་ཀྱོ་ལི་ཡའི་གོས་ཚོགས་བཅས་ནས་བོད་དང་བོད་མིའི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་སེམས་འཚབ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ལོ་ཕྱི་ལྷ་ལྷ་ ༣ པའི་ནང་དྲ་སར་ཚུགས་པའི་བོད་ཀྱི་གོས་ཚོད་འདུ་དེ་ཡང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་རུས་ཤུགས་དང་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ཐུབ་པའི་མཚོན་ཉུགས་ཤིག་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་བཞིན་ ༡༩༩༡ ལོ་ ༡༩༩༢ ལོ་རྒྱུ་སྤྱི་ལོ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཉིན་དང་བོ་དེ་ཡིན་པར་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐད་དུ་ལོ་གཅིག་ཉིན་ལོ་དུས་ལྷན་འདུའི་ནང་བོད་དང་། བོད་མི་རིགས། དེའི་རིག་གཞུང་། གོམས་གཤིས་བཅས་ལ་དྲན་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ངས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་འགྲུལ་སློབ་ཁག་དང་། ཚོགས་འདུ། བཞོ་སྐྱོད་། དཔེ་དཔེ་དཔེ་དཔེ་བསྐྱེད། འགྲུལ་སྐྱོད། དེ་མཚུངས་ལས་གཞི་དང་དུས་སློབ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བརྒྱུད་འཛུལ་སྤོངས་ལ་བོད་སྐོར་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་བར་འགན་ཁུར་དང་། ལས་དོན་འབྲེལ་ལྷན་འབྲེལ་བཙོན་པ་ཀུན་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་སྐྱོམ་དུ། དང་སྐྱབས་རོགས་ཚོགས་ཁག་དང་། སྐར་ཁག་ནས་བོད་མི་བཙོན་བྱོལ་བར་རྒྱབ་གཉེར་དང་། རོགས་རམ་ལྷ་མཐུད་གནང་བཞིན་པ་ཚོར་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་མི་མང་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རང་ཉིད་ལ་འགན་ཁུར་དང་དཀའ་ངལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལོ་མང་རིང་བོད་མིར་མཐུན་གོགས་དང་། ཤ་ཞེན་གནང་བར་བཀྱིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་དམིགས་བསལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། །།

༡༩༩༠ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

བོད་དུ་རྒྱ་མིའི་བཙོན་འཛུལ་དབང་སྐྱུར་ལ་བོད་མིས་ངོ་སྤོངས་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་ད་པམ་ལོ་ངོ་སོ་གཅིག་སོང་། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་འགྲུབ་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདི་བཙོན་བྱེད་བའི་སྐབས་འདིར། ངས་བོད་མི་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་དང་། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་གཅིག་པའི་སྲོག་ཀྱང་བཏང་བའི་བོད་མི་དཔེ་བོ་ལོ་མོ་དེ་དག་ལ་རྗེས་དྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་དྲག་བོད་ཁྲིམས་གཞིའི་བཀོད་འདོམས་འོག་ཏུ་ཡང་ལྷན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་ཀྱིས་རང་དབང་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བྱས་པར་རྗེས་སྤྲོད་པའི་འདུག་ཡོད།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་སྐོར་བསམ་གཞིགས་སྐབས་ལྷ་ལོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་དྲན་དེས་ཡིན། བོད་མི་ལྷན་དྲུག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་དམངས་གཙོའི་དོན་དུ་མི་དམངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྒྱུ་མཁུ་ལ་དེ་འཛུལ་སྐོར་མེད་པའི་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་མནན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་ལས་འགུལ་དེ་རྒྱུ་སྐྱོད་ལྷན་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་མང་ཚོགས་ནང་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་སྐྱོད་སྐྱོབས་མི་སྤེལ་ཡང་གསོས་པ་དང་། འཛུལ་སྐྱོད་ས་གནས་མང་བོར་རང་དབང་གི་སྐྱོད་སྐྱོབས་འཕེལ་བཞིན་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་དེ་དག་ལས་རྒྱ་ནག་གཞི་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།

ཡོ་རོབ་ཤར་ཕྱོགས་ནང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་འགྲུལ་བ་འགོ་བཞིན་པ་འདིས་འཛུལ་སྐྱོད་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱོ་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུལ་བའི་མགྲོགས་ཚད་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་བཟུང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྐོ་ཨ་ཡི་རི་ཀའི་འོག་ནས་ན་མི་སྤེལ་པར་

བོད་དུ་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་བཀོད་འདོམས་བྱས་པའི་རྗེས་ སུ་ཡང་གོས་མོལ་དངོས་གཞི་གང་མགྲོགས་འགོ་འཇུགས་ཐུབ་
 ཐབས་དང་། སུ་ཚུན་མཐུགས་འདོན་ཞི་ལྟོད་དུ་གཏོང་ཆེད་ཐོག་མར་དོང་གོང་དུ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སྟོགས་དང་། གནས་
 ཚུལ་གཞན་དག་གོ་བསྟུར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྟོན་འགྲོའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོག་རྒྱུར་ང་ཚོས་གོས་འཚར་བཏོན་ཡོད། ཐབས་
 ལུགས་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་དེར་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཚོས་ད་བར་འགྲིགས་གཙོའི་ལན་
 གསལ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ངོས་ནས་དེ་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེ་ཆར་རྒྱ་མིས་སྟོན་བརྗོད་དང་། དགག་ཆ་
 ལུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཁོང་ཚོའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ངའི་བརྗོད་བབ་བསྟུར་བཅས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་དང་། བདེན་པར་བསྟུར་བཅས་གཏོང་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། རྒྱ་མིའི་མཐོ་བསམ་གྱི་དོག་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ངས་དོན་
 ཚན་ལྟ་དང་། སྲིད་སྲིད་ལོ་ལྷན་གི་གོས་འཚར། འོ་བལ་བྱ་དགའ་སྟོན་ལེན་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་བཅས་ཀྱི་སྟེང་པོར་མ་འོངས་
 པའི་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་བརྗོད་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མིས་གོ་རྟོགས་ཅི་བཞིན་ལུབ་མི་འདུག་དེ་ཚོའི་སྐོར་ངོས་ནས་
 བསམ་སྟོན་གྱི་ཡངས་པོའི་སྐོར་ནས་གོས་མོལ་བྱ་འདོད་ཡོད། བོད་མི་མང་ཆེ་བ་བོད་ནང་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་ངོ་མ་ཅི་
 ཡོད་ངོས་འདོན་བྱ་རྒྱ་མིའི་ལུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་ཕལ་ཆེ་བར་བོད་རང་བཙན་གཙང་མའི་རེ་འདོད་ལུགས་ཆེ་ཡོད། གལ་ཏེ་
 འདི་སྐོར་རྒྱ་མིར་སྟོན་དོགས་ཡོད་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷ་རྟོག་འོག་བོད་མིའི་རེ་འདོད་ཅི་ཡོད་འོས་ཤོག་བསྟུ་ལེན་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས།
 བོད་རྒྱའི་དབང་འབྲེལ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། འདྲ་མཉམ་དང་། དྲང་བདེན། སུ་ཚུན་གཉིས་པན་གྱི་ཚ་དོན་ལ་ངེས་པར་
 གཞི་ཚ་འདོན་དགོས་ཤིང་། ལྷན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་བོད་རྒྱའི་དབང་འབྲེལ་སྐོར་གོས་ཅན་ཚོས་བཞག་པའི་བོད་རྒྱའི་
 ཚིངས་ཡིག་ལྷ་སའི་རྩི་རིང་ལ་བཞོས་ཡོད་པའི་ཚ་དོན་དེ་དག་ལ་ཡང་ངེས་པར་ཚ་འདོན་བྱེད་དགོས། དེའི་ནང་གི་ཚ་དོན་
 གཅིག་ལ། བོད་བོད་ལུལ་ན་སྦྱིད། རྒྱ་རྒྱ་ལུལ་ན་སྦྱིད། ཅེས་འཁོད་ཡོད།

ངས་སྟོན་པམ་ངང་བརྗོད་རྒྱུར། བོད་མིའི་གནད་དོན་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཚོས་ལྷ་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་འདོན་རྒྱ་ལྟེ།
 བོད་མིའི་ཁྲིམས་སྐོར་དེ་དག་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དམག་དཔུང་གིས་དྲག་གཞོན་ལུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ར་ནིང་བོད་མིས་
 ངོ་རྒྱལ་རམ་སྟོན་བྱས་པ་ལ་ལྷ་སར་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་བཀོད་འདོམས་བྱས། དེ་ནས་སྐོར་གས་རྗེས་པེ་ཅིང་དུ་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་
 གཞི་བཀོད་འདོམས་བྱས་པ་དེ་ཉེ་ཆར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་འདུག་ ལྷ་སར་དྲག་པོའི་བཀོད་སྐྱིག་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་པར་བཞག་བོད་
 མིར་བཙན་དབང་ཚིངས་ཞགས་ལུ་མཐུད་དམ་པོར་སྟོན་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་ཆར་བོད་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་ལྟར་ན། ད་དུང་དྲག་གཞོན་གྱི་ལས་འགུལ་གསར་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད་པ་ནི། དེང་སང་ལྷ་སར་ཁྲིམ་ཚང་ཁང་སྐོར་རེ་བཞིན་འགྲིམས་ནས་རང་བཙན་རྩོད་ལེན་གྱི་རམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་དང་།
 དེར་རྒྱབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་རྣམས་རྩད་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་འདུག་ རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོས་གཞུག་རྒྱབ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཀྱང་གཞིས་
 ལུས་བོད་མི་རྣམས་སེམས་ཐག་གཙང་ཚོད་དང་། ལྷན་པ་མེད་པར་གནས་ཡོད། རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩོད་ལེན་བྱེད་
 པའི་ལས་འགན་དང་། ཐོབ་ཐང་བོད་མི་ཚང་མར་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་དེ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་གཞི་རྩར་
 འདོན་དགོས།

བོད་མི་ཚོར་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ནི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་བསྟོན་གྱི་བྱ་དགའ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེས་ང་ལྟ་པ་
 ཉམས་ཚུང་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། བོད་མི་ཚོའི་དོན་དུ་ངོས་རང་ལ་དགའ་ཚོར་བྱུང་། གང་
 ཡིན་ཟེར་ན། བྱ་དགའ་དེས་བོད་མིའི་རང་དབང་དང་། དྲང་བདེན་གྱི་འཐབ་ཚེད་བྱེད་ལུགས་ལ་བཟུགས་འོས་གྱི་ངོས་འཛིན་
 བྱས་པ་ཞིག་རེད། ངོས་འཛིན་དེས་དྲང་བདེན་དང་། ལྷིང་ལྷོ་བསམ། སེམས་ཤུགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུང་པ་བཅེངས་
 བཀོལ་གཏོང་རྒྱ་ལམ་སྟོངས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡང་སྐྱུར་རྗེ་བརྟན་དུ་བྱིན་ཡོད། ང་ཚོའི་འཐབ་ཚེད་འདི་བཞིན་བོད་མི་ས་ལ་
 དུག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་། མ་འོངས་པའི་བདེ་སྲིད་ཆེད་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོས་དམངས་གཙོའི་སློག་འཇུགས་ཁག་དང་།
 དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁག་དེས་པར་སྲ་བརྟན་ཆེ་བྱ་གཏོང་དགོས།

ངས་ཐེངས་མང་བཅོད་ཟེན་པ་ལྟར། དེང་དུས་ཀྱི་བོད་གསར་པའི་འཇུགས་སྐྱེན་དང་། མི་དམངས་ཡར་རྒྱས་སྐྱད་རང་
 དབང་དང་། དམངས་གཙོར་བརྩོན་མཐོང་བྱེད་རྒྱ་གཙོ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ༡༩༥༣ ལོར་ངས་བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་ཚ་ཁྲིམས་
 ཤིག་གསར་གཏོང་བྱས་པ་དེས་ང་ཚོར་དམངས་གཙོའི་འགོ་ལུགས་སྐོར་ཚ་ཆེའི་ཉམས་ཚུང་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་དམངས་གཙོའི་
 རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་དང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་རང་ལ་འགྲུར་བ་
 གཏོང་དགོས། ང་ཚོའི་སློག་འཇུགས་ཁག་དམངས་གཙོ་རྗེ་ཆེ་དང་། ལུས་པ་རྗེ་ཆེར་གཏོང་ཆེད་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་འཆར་
 བསྐྱེད་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་བཅོན་བྱོལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་དུ་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོ་
 ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་ནི་བོད་མི་ཚོར་མར་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། མ་འོངས་པར་རང་དབང་དང་།
 དམངས་གཙོ་ལྡན་པའི་བོད་གངས་ཅན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁྱུང་འགན་གཙོ་བོ་རྒྱ་མིའི་བཅོན་འོག་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་ཚོ་
 དང་། བ་གཞོན་ཤེས་ལྡན་ཚོའི་སྲག་པར་ལེན་དགོས། ང་ཚོའི་རང་དབང་དང་། དྲང་བདེན་གྱི་འཐབ་ཚེད་ལ་སེམས་ཁྱུང་ཕན་
 གོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། །།

༡༩༥༤ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉིན་ང་ཚོའི་ཚ་ཆེའི་དྲང་བདེན་གྱི་ཚ་དོན་ལ་ལུས་སྲོག་བཏང་བའི་བོད་མི་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་བཟུགས་བཅོད་ཡོད།
 འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ནང་བོད་མི་ཚོས་དགའ་སྟུགས་ཚུང་ཚུལ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དུས་ཚོད་སྟུགས་ཤོས་ཤིག་
 ཡིན། བོད་མིའི་འཐབ་ཚེད་ནི་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འདོར་ཐབས་མེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་ལ། དམངས་གཙོ་
 དང་། འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་། ཞི་བདེའི་དོན་དུ་ཡང་ཡིན། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་ཡོད་པའི་མི་
 རིགས་ཤིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འཚོ་བུའི་དོན་དུ་ཡིན།

༡༩༥༧ ལོ་ནང་ལྷ་སར་ངོ་རྟོགས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་རྒྱལ་ཏུ་གཡོ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། ཁྲོམ་སྐོར་འདི་རིགས་ཞི་
 བའི་ལམ་ནས་བྱས་ན་ཡང་མི་མང་པོ་བསད་པའི་ཁར། དེ་ལས་མང་བ་བཅོན་བཟུང་བྱས་ཡོད། ངས་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་

བསྐྱུགས་འདི་མ་སྤེལ་བའི་ཉེན་ཤས་གོང་སྐྱར་ཡང་ལྷ་སར་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་བྱུང་འདུག་ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་སྲོག་རྒྱུད་བོས་
 བཏང་བར་སློ་ཕམ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཉེ་ཆར་སྤིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་རང་རིགས་པོ་མོ་དང་། བྱིས་པ་འདས་གྲོངས་སོང་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྐྱེ་མེད་དབང་སྐྱར་འོག་བོད་མི་ས་ཡ་བརྒྱལ་བ་དུས་མིན་སྐྱེ་འདས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ད་ཉེན་གྲས་བཟུར་
 རྗེས་དྲན་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

གཤམ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་བཅན་གཞོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རང་དབང་དང་དྲང་བདེན་གྱི་འབོད་སྐྱོན་ལྡང་འགོག་
 མི་ཐུག་དུ་ཕན་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ནང་བཅོས་མིན་ཞི་བའི་ངོ་རྒྱུ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དེས་དཀའ་རྙོག་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་
 ཡོད་པའི་རྟོགས་མཚན་བརྒྱན་ཡོད། ལྷབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཚོས་ད་དུང་ཡང་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
 ངོ་མ་དང་། བོད་མི་རྣམས་སློ་འདོད་མི་ཁེངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་ཤས་ཀྱི་མེད། ཀྱན་གཟུགས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 དུས་མིན་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་སློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་འབྱུང་ཉེའི་མཐའ་མའི་གསུང་སྤངས་ནང་། རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱར་བྱེད་
 པའི་རིང་བོད་མིར་ཁོ་ཕན་བྱུང་བ་ལས། གྲོང་གུན་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ལུགས་གསུངས་པ་དེས་བོད་མིའི་བསམ་ཚུལ་མཚན་པ་
 ཡིན།

ང་ཚོའི་འཐབ་ཚྭ་ནི་ཞི་བའི་འཐབ་ཚྭ་ཁོ་ནར་གནས་དགོས། ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐོར་དང་། བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པར་གཏམ་
 བརྗོད་སྤེལ་མཁན་ཚོ་གསོད་རྒྱུང་འཛིན་བཟུང་སྐྱོད་གཏོང་བ་དེ་མ་འོས་པའི་ཁར། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་
 པའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་སྤྱོད་འཛུལ་སྤོངས་སྤྱོད་པ་ལྟོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ན་ཡང་
 ཚུལ་ལྡན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུག། འཛུལ་སྤོངས་མི་མང་གིས་བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་མིས་ཚུལ་མིན་
 འདི་རིགས་མཚན་འཛིན་བྱེད་རྒྱུར་ང་ཚོར་ལོ་ཡོད། བོད་ནང་རྒྱ་མིས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ཚུལ་མིན་བྱས་པ་ལ་
 མཉམ་སྤེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་གོས་ཚོད་ཐེངས་གསུམ་བཞག་ཡོད། དེང་སྐབས་འཛུལ་སྤོངས་གནས་མང་པོར་
 རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་འཛུལ་སྤོངས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་གོང་
 གསལ་གོས་ཚོད་གསུམ་ལག་ལེན་འཁེལ་བའི་འབོད་སྐྱེལ་གནང་གོགས་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་སེམས་ཁུར་སྤངས་ཏེ་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྐོར་གནང་བ་ལ་
 སྤིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་དང་། བོད་ནང་ལྷ་སྐོར་བསྐྱོད་མཁན་ཚོས་རང་གི་མཐོང་ཐོས་ལྱོད་ཚོར་ཇི་བྱུང་དྲང་བོར་
 གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་དུ། བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐབས་སྐྱོད་གི་དཀའ་རྙོག་འདི་དག་དྲང་བདེན་ཞི་བའི་
 ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུའི་བྱ་ཐབས་འདི་ཚོར་རྒྱལ་སྐོར་ཐོབ་པ་དེས་བོད་མིའི་སློ་སྟོབས་གོང་མཐོར་སོང་། བོད་ནང་ཞི་བདེ་འབྱུང་བ་
 དང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱར་གསོའི་ཆེད་ ༡༩༥༧ ལོ་ནང་ངོས་ནས་དོན་ཚན་ལྔ་འཁོད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཏོན་པ་
 དང་། ལྔ་ལོ་ལྷི་ཟླ་ ༤ པ་ནང་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་སྐོར་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་སྤོངས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གཞི་ལྟ་
 བྱུང་བས་མ་འཆར་འཕར་མ་གང་འཆམས་བཏོན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཐོག་ས་གནས་དང་།
 དུས་ཚོད་གང་མ་ག་བྱ་རྒྱུ་ངོས་ལ་སྤྱད་པ་ལྟར། འཛིན་མར་ཟླ་ ༡ ནང་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་

རྒྱ་མཚན་སྣ་ཚོགས་བཤད་དེ་གོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་ད་བར་དུས་འགྲངས་གྲུབ། འོན་ཀྱང་དེ་སྟོན་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱ་མིས་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་ཕྱན་བྱ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་སྟབས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱ་དེ་རྒྱ་
 མཚན་ལྷན་པར་མཐོང་ལུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ང་ཚོས་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་སློམ་གཞི་བཏོན་པ་གཞིར་བཟུང་དཀའ་རྙོག་སེལ་ལུབ་
 ར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པས་མ་ཚད། ས་ཁུལ་འདི་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། བདེ་འཇགས་བརྟན་
 གནས་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཚེན་པོ་ཡོད།

ཡོ་རོབ་གོས་ཚོགས་སར་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་དེར་བོད་མི་མང་པོས་འདོད་སློམ་ཁེངས་པ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ངས་
 ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་ལྟར། ངོས་ནས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་གིས་བྱ་རྒྱུར་ངས་སྟོན་ནས་བཞག་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་
 སེམས་ཤུགས་དང་། དྲང་བདེན་ལ་མཐར་ཐུག་དུག་རྩལ་བཅོན་གཞོན་ལས་རྒྱལ་ཁབ་འཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དེང་
 སྐབས་འཛམ་གླིང་གང་སར་གལ་ཆེའི་འགྲུར་བ་ཇི་སྟེད་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་ང་ཚོ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལུག་
 མོང་གིས་སྤོང་བཞིན་པའི་འཛམ་གླིང་གི་མ་འོངས་པ་བཅས་པར་ཤུགས་རྒྱུན་ཚེན་པོ་ཐེབས་ངེས་ཡིན།

འགལ་ལྷོ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུར་འཛམ་གླིང་འགོ་ཁྲིད་འགའ་ཞིག་གི་བྱ་སྤོང་སློ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དེས་ཕན་ཐོགས་
 བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ཞི་བདེ་དང་། རང་བྱུང་ཁམས་སྤང་སྦྱོབ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་དཀའ་རྙོག་ལག་འགྲོ་བ་མིའི་གཤེས་སྤོང་དང་
 མཐུན་པའི་ལམ་ནས་སེལ་ལུབ་རྒྱུར་རེ་བ་ལྡར་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་། བོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་བོད་མི་ཚོ་ནས་
 རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་ཞི་བདེ་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ལས་འགུལ་བརྒྱུད་གོང་གི་འགྲུར་འགྲོས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤུགས་སྟོན་
 ཕྱན་ཡོད་འདི་དག་བྱེད་ཤུགས་ཇི་ཆེར་གཏོང་དགོས། འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་སྟོན་ལམ་བཅས། །།

༡༩༥༥ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་རྒྱ་མིའི་བཙན་འཇུག་ལ་ངོ་ཚྭ་དང་རང་དབང་སྐར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱས་ཏེ་དེ་རིང་ལོ་ཉེར་
 དགུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང་། ང་ཚོའི་ཡུལ་མི་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལུས་སྟོག་བཏང་བ་བཅས་ལ་ངོས་ནས་དྲན་གསོ་
 གུས་འདུད་ལྷུ་རྒྱ་ཡོན། ལྷ་ཤས་གོང་དུ་ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་རྗེས་ཀྱི་གཞོན་བཙོན་དུག་
 ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་སར་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུན་དེའི་སྐབས་ཉུང་མཐར་མི་གངས་སུ་མ་སྟོ་སོ་གཉིས་ཙམ་ལ་སྟོག་སྟོན་
 བྱུང་བ་དང་། བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ཤིག་འཛིན་བཟུང་ཐོག་རྩུང་རྟེན་མནར་གཅོད་ཚབས་ཆེ་ཞིག་ཕོག་ཡོད། བོད་ནང་ཉེན་
 སྤང་དམག་མི་མང་པོ་འོར་འདྲེན་ཁ་སྟོན་བྱས་ཏེ་བོད་མིའི་རང་དབང་འགྲུམ་འགུལ་བཀག་སྟོབ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རྒྱའི་
 དབང་འཛིན་པ་ཚོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྤུ་མཐུད་བརྩོ་མེད་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་མི་སེར་
 སྤེལ་བའི་བྱ་སྤོང་འོག་ང་ཚོའི་བོད་མི་སྤུན་ལྷོ་ཚོས་དཀའ་སྤུག་ཇི་སྟེད་ལྷངས་པ་ནམས་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཆེད་རྩམ་སྟོན་ཁྲོམ་

སྐོར་བྱས་པའི་ལྷག་བསམ་སྤོང་སྟོབས་ལ་ངོས་ནས་བཟུངས་བརྗོད་གྲུབ་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་།

བོད་ནང་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་དེ་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་བོད་རང་དབང་སྐྱེས་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱ་མིས་དྲག་གཞོན་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་ངོ་སྤོང་གི་དོན་རྐྱེན་དེ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་དུས་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་དེ་བྱུང་སྐབས་གཟུང་གནས་བྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་དང་། ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཇམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་སྟབས་འཁལ་བར་བརྟེན་འཛུལ་སྤོང་ཐོག་ཁྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ནི་འཐབ་ཚོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན། འཛུལ་སྤོང་སྟོན་ནས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུག་བཟུལ་འདི་གཏིང་མཐའ་ཇི་ཅམ་ཡོད་དང་། ང་ཚོའི་ཚོད་སེམས་བརྟེན་ཅིང་སེམས་ཤུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་ང་ཚོའི་དྲང་བདེན་འཐབ་ཚོད་འདིར་སྲིད་གཞུང་ཁག་གིས་ཁྱེད་མེད་སྤང་རྒྱུ་དུ་ལུས་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་སྲིད། དེང་འཛུལ་སྤོང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཉིལ་བའི་ནང་དྲག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་དོ་སྤང་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡིད་སྟོབས་འཐབ་ཚོད་ཞིག་རེད།

འཛུལ་སྤོང་ཐོག་འཛིགས་སྐུལ་དང་། དེ་མིན་དྲག་རྒྱབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་རིགས་ལ་སློབ་གཤེད་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། བདེན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་མཁན་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ནི་མི་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། དྲག་རྒྱབ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུར་དྲག་རྒྱབ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ང་ལ་ཡིད་ཚིང་ཡོད། དྲག་རྒྱབ་ནི་འཛུལ་སྤོང་གི་ཚོད་རྟོག་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་བརྟེན་འཛུལ་སྤོང་ཐོག་གི་རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་མི་དམངས་རྣམས་པས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་། ཚོས་ལུགས་བཅས་ཡུན་གནས་ཡོད་ཆེད་ང་ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་ཚོར་དྲག་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱས་ལག་བཟུར་བྱེད་མི་རུང་བའི་གོ་སྐོན་གནང་རོགས་ཞེས་ངས་ཡང་བསྐྱར་འབོད་སྐུལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེང་སང་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁྲོད་དུ་གནས་ཤིང་། རྒྱ་མི་འབོར་ཆེན་བོད་ནང་གནས་སྡོད་པ་འདིས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་བརྒྱུ་རྒྱུའི་ཉེན་ཚབས་འཕྲད་པར་བརྟེན་ཐོག་ཉེན་འཛུལ་མེད་ཀྱིས་འདོད་སྟོབས་ཁེངས་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་རྒྱུའི་སྟོབས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་གནས་སྡོད་སྲིད་བྱས་དེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཞག་པའི་འཛིན་མེད་ཚོད་ཡིག་བཞི་པའི་ནང་། བཅོན་བཟུང་བྱས་པའི་ས་ཁོངས་གང་ཞིག་སུ་ལ་བདག་མིན་གྱི་ཚོད་སྤོང་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོན་པར་ས་ཁོངས་དེར་མི་འབོར་གནས་སྡོད་མི་ཚོགས་ཅིག་གསལ་བའི་དོན་ཚན་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ནང་གི་རྩ་དོན་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་ཡང་འགལ་ཡོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཤིག་གནས་སུ་བ་དང་། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཁོངས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་མཐུན་ལམ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་སྲིད་གསར་པ་ཚོས་དབང་རྒྱུར་འཁྱུར་འདོད་མེད་པའི་མི་ལ་བཅོན་དབང་བྱེད་པ་འདི་དྲང་བདེན་མིན་ལ་སྤོང་བོའང་མེད་པ་དེ་མཐོང་སྐབས་འདི་དེ་བའོ།

བོད་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ལ་བདག་པ་ཡིན། གཞུང་གི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཐེ་བའི་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་
 འགོ་སྐྱོད་ས་རྣམས་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཇུགས་རྗེས་ལུས་
 ཤིག་སྐར་གསོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་འདྲོད་བོད་མི་སྲ་ཞིག་ལ་མེད། དཔལ་དེ་སྤོན་ནས་ཐེངས་མང་ཤོད་སྲོང་བ་ལྟར། ལྷ་ལའི་སྐྱ་མའི་ལམ་
 སོལ་འདི་ཡང་མུ་མཐུད་གནས་དགོས་མིན་ནི་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དེས་ཡིན། བོད་དང་བོད་མི་དམངས་
 རྣམས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་དཔལ་ལྷན་པར་དུ་བརྩོན་པུའུ་བྱེད་དགོས།
 ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་རང་དབང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་དག་ནང་རང་དབང་དང་།
 དམངས་གཙོ་ལ་གཅོགས་ཆེ་མེད་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། ང་ཚོ་
 རང་དབང་གི་ཡུལ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆེད་དུ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱུ་ལྟར་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལ། དེ་
 དག་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱ་ནི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོ་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་རྩ་སྲིམས་ཤིག་བྱུང་
 བསྐྱུགས་བྱས་པ་ཡིན། ལོ་ཉེར་ལྔའི་རིང་བཙན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགའ་ངལ་གྱི་དུས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་
 དམངས་གཙོའི་འགན་བསྟར་དང་ལེན་དང་ཚོད་ལྷ་བྱས་ཡོད། རྣ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱི་འགྲུང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 ཞབས་འདེགས། རང་དབང་ལྡན་པའི་གསར་འགྱུར་ལས་རིགས་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་ཚང་མའི་ནང་སྤེལ་འབྱོར་གྱི་
 ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དམིགས་བསལ་སྤོབས་པ་སྤྱོད་པའི་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་ང་ཚོའི་སྤྱི་འཇུགས་ཚགས་ཚུད་
 དང་། ལྔ་བས་དམངས་གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ལས་དོན་ཐོག་སྐར་ལས་སྤྱོད་པའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་རྩ་སྲིམས་འདི་ཆ་ཚང་ལག་ལེན་བསྟར་ཐུབ་མིན་ནི་བོད་མི་ཡོངས་ལ་རྩ་སྲིམས་འདི་ལས་ལེན་བྱེད་
 དང་མི་བྱེད་གང་མ་ག་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་མཚམས་ཤིག་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་བཙན་བྱོལ་བའི་ནང་དམངས་གཙོའི་རྩ་
 སྲིམས་འདི་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡ པར་མི་དམངས་འཐུས་
 མི་འདེམས་བསྐོས་སྐབས་འདེམས་བསྐོས་ཐོབ་ཐང་བེད་སྤྱོད་ལེགས་པར་བཏང་སྟེ་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱེད་མི་སྤྱོད་ལེགས་པོ་
 ཞིག་འདེམས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། གལ་ཆེད་ཐག་གཅོད་ཚང་མ་ངོས་གཅིག་ཤུར་བརྟེན་རྒྱ་ལེགས་ཆ་མི་ཆེ་བས་མི་དམངས་ནས་
 ལུང་འགན་ལེན་དགོས། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་གཅེས་པའི་པ་ཡུལ་བོད་ནང་དུ་དངོས་འབྱེད་ཀྱི་རང་
 དབང་དང་། དམངས་གཙོ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ལོ་འདིའི་ནང་ཚང་མས་འབད་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

འདས་ཟེན་པའི་ལོའི་ནང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བྱས་པ་འདིས་ང་
 ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དེ་བུ་གསར་པ་ཞིག་རྟོག་པ་དང་། བོད་ནང་གི་སྤོན་རྒྱུ་དཔལ་པོ་ཚོས་
 འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོབས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་གཏུག་རྒྱབ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མིའི་དྲག་པོའི་དཔུང་དམག་ལ་ཁ་གཏད་
 བཅག་པ་དེས་ང་ཚོར་སྐུལ་སྤུལ་དང་སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་། དེ་ནི་ང་ཚོ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱས་གཅིག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་རྟོགས་མཚན་གསལ་པོ་ཞིག་རེད། ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་དོན་སྤོབས་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་
 སེམས་ཤུགས་བྱུང་དུ་སྤོབས་པའི་ཐོག་ནས་གཞིས་བྱས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་བདག་

སྤྱིང་བྱེད་པའི་བདེན་དོན་མངོན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ཚང་མས་རྣམས་ཤུགས་གང་ཡོད་ལེགས་སྦྱོར་སྤུ་འབྲུལ་དགོས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་
དུ་དགའ་བའི་སྒྲོན་འདུན་བཅས། །།

༡༩༥༧ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ང་ཚོས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་འདི་ནི་དང་རབས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་འགོ་ལྟགས་ལྟར། ང་ཚོར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནས་བཞག་པའི་
རང་གི་དྲང་བདེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མི་རིགས་ལ་མི་དགའ་བས་ཚོད་སྲོང་བྱས་པ་མིན། རྒྱ་མི་གྲང་བྱ་གྱིས་
བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ལོ་བཞི་བཅུར་ཉེ་བ་སོང་བའི་དུས་ལུན་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལུན་རིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དུས་
ཚོད་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་། ཐབས་སྤྲུལ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ན་ཡང་། ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་མཚུགས་ཏུ་བེ་ཅང་གི་འགོ་བློང་
ཚོས་ང་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན་པར་ང་ཚོས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་དང་ལེན་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་འདྲ་མཉམ་གཞིས་ཕན་དང་། ཕན་ཚུན་བརྩེ་འཛོག་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་ཚོགས་སེལ་འདོད་
མེད་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གྱི་འདུག ༡༩༥༩ ལོ་བོད་མི་མང་པོ་འཛོན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། བོད་ནང་སྲར་ཡོད་རྒྱ་རིགས་ཞི་ལས་
པ་ཐོན་ཆེ་ཕྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡོངས་གྲགས་བྱས་པ་དང་རྒྱབ་འགུལ་གྱིས་རྒྱ་རིགས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་
ཐོག་ནས་བོད་དུ་གཞིས་ཆགས་བྱེད་རྒྱུར་ངན་སྐུལ་བྱས་པ། བོད་མིར་མ་མཐུད་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་མི་སྲོད་པ། བོད་ནང་
གསང་ལས་ལུས་མ་མང་དུ་བཏང་བ། དྲག་པོའི་དཔུང་སྡེ་འབོར་ཆེན་བཅའ་སྲོད་བྱེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་
འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་དང་། གཞིས་མོས་ཀྱི་རྩ་བའི་དཀའ་ཚོགས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ལ་འགོག་རྒྱུ་བཟོས་པ་རེད།

བོད་ནང་དེ་ལྟ་བུ་ཐབས་མེད་པའི་གདུག་རྒྱབ་དྲག་གཞོན་ཚད་མེད་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བོད་མི་མང་ནས་དཔའ་གདེངས་
ཆེན་པོས་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤིང་སྒོ་བས་འགྱུར་མེད་དུ་གནས་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྤིང་སྒོ་བས་དང་སེམས་ཤུགས་དེ་ནི་གང་གིས་
ཀྱང་གཞོན་མི་སྐབ་པའི་མིའི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་བཞགས་འོས་སུ་གྱུར། དེ་རིང་ ༡༩༥༩ ལོ་ཟླ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་
མིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་ལོ་ཉེར་བརྒྱུད་འཁོར་བར་དུས་དྲན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ཡང་སྐྱུར་སྤིང་སྒོ་བས་ཐུན་
པའི་བོད་མི་མང་ལ་རྗེས་དྲན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་ནང་ལུས་ཡོངས་ལྷབ་ཏུ་གྱུ་ཡངས་སྲིད་བྱས་བཟུང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་བོད་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཕན་བྱ་ཕྱིན་ཡོད་
ན་ཡང་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་འཛོན་པའི་རྒྱ་མིའི་གཞི་རྩའི་ལྷ་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་ཕྱིན་མེད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟོ་གནས་
སྐབས་ཅུང་ཟད་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པར་ཚོགས་སྡོད་ཡངས་བྱེད་མི་རུང་བ་མ་ཟད། ང་ཚོ་ཆགས་འཛོག་གི་འགག་རྒྱའི་འགྱུར་
སློག་གསར་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་དེར་ལྷག་པར་ཡོད་གཟུབ་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་འདུག དེ་ཡང་ཉེ་ལམ་ལོ་

ཤས་ནང་བོད་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་ལྗང་བྱུང་སྐྱོད་མེད་པའི་མང་དུ་བྱིན་ཡོད། མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་མི་
 མངོན་མེད་དུ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་དེས་རང་གི་ཡུང་པར་རང་གི་མི་རིགས་ཤངས་ཉུང་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
 འདུག་བྱེད་སྐྱབས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིས་དེའི་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཤིང་བྱུས་ཀྱི་འཕྲོད་པའི་བོད་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། གོམས་གཤིས།
 མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅས་ལ་བརྩེ་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐྱོད་དེ་ནི་དོན་མེད་སྐྱོད་བཤད་དུ་གྱུར། དེར་མ་ཟད་སྲིད་བྱུས་དེས་
 རྒྱུན་པས་ལས་ཀའི་འགོ་ཁྲིམས་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གི་ཁེ་ཕན་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་། ལྷག་པར་
 མི་འབོར་གྱི་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཡན་རྒྱ་མི་ཡིན་པའི་གོང་ཁྲིམས་ཆེ་ལག་ནང་ཉ་ཅང་ཇོ་དྲག་ཅན་དུ་གྱུར་འདུག་དེར་སྐབས་བོད་
 གངས་ཅན་པའི་ཚོས་དང་། ཤེས་ཡོན་རིག་གཞུང་། གངས་ཅན་པའི་ཡུལ་ཡུང་བཅས་གནས་མི་ཐུབ་པའི་ཉེན་ཁ་ལྗང་ལས་ཆེ་
 བ་ཡོད་པ་ནི། དང་པོ་ཚོས་དང་རང་མོས་ཟེར་བ་ནི་གོམས་སྤོང་དང་། དང་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་བྱེད་ཚོགས་པ་ལས། ཟབ་པ་དང་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཚུལ་འཆད་ཉན་སློབ་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུར་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དགག་ཆ་ཡོད་པར་བརྟེན་རིམ་པས་རྒྱ་མི་
 གྲུང་བུ་གྱིས་ཚོས་ལུགས་མཐའ་དག་རྫོངས་དང་ལ་བརྩེས་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་ལྟར་ནང་ཚོས་དེ་ཡང་རྫོངས་
 དང་ཅམ་ཞིག་ལ་རྒྱུར་གྱི་འདུག

གཉིས་པ། དཔལ་འབྱོར་དང་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཅུང་ཟད་དྲག་ཏུ་བཏང་ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་ཐོག་གཞོན་སྤྱོད་
 རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱན་དང་འབྲོག་སྐྱེལ་རི་བཞིན་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་ནང་གི་སྤྲོད་
 སོགས་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ངན་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱབ་གདལ་འབྱོར་བརྟེན་པ། སློབ་སྦྱོང་ལ་དོ་ཁྲུང་ཡོད་རིགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་བྱ་
 ཐབས་སྤྲོད་ཚོགས་ཀྱིས་འགོག་རྒྱུན་བཟོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་རིག་གཞུང་ཆེད་དུ་ཉམས་བསྐྱོད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་
 ཐོན་པ་ཁྱུ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུར་གྱི་འདུག

གསུམ་པ། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མཐའ་དབུས་ཡུལ་གྱུ་དུ་མར་རྒྱ་མི་ཉ་ཅང་འབོར་ཆེན་ཆེད་མངགས་སྤེལ་འཁོད་གྱིས་
 མགྲོགས་སྤྱུར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་རྒྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུར་ཉེན་ཡོད་པ་བཅས་རེད། རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མི་
 རིགས་གཞན་དག་ལ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། དྲང་བདེན་མིན་ལུགས་ཀྱི་སྤོན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་དུ་ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 དབང་གཞོན་བྱེད་པའི་ཡུང་པའི་ནང་མི་རིགས་རྩ་བརྟེན་དང་། རིགས་རྒྱུད་མཐོང་རྒྱུད་། མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་སྤོད་སྤྱུག་
 ཤོས་སྤེལ་རྒྱ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རེད།

འགོ་བ་མིའི་འཐབ་རྩོད་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་བཙན་ཤུགས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཆོས་དང་མོས་བྱེད་པ་དེ་ནི་མིག་རྒྱུད་ཐུང་ཐུང་གི་
 གནས་ཚུལ་རེད། བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རྒྱུ་དེ་ལ་ངེད་རང་རྒྱུན་གཏན་
 རས་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད། དྲག་ཤུགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་དེས་འཕྲལ་སེལ་གྱི་ཁེ་ཕན་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་མེད། བོད་ནང་དུ་
 ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལ་འགོག་གཞོན་བྱས་བྱིན་དཀའ་རྙོག་དེ་ལྟ་མཐུད་གནས་རྒྱུ་རེད། བོད་ཀྱི་གནད་
 དོན་དེ་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མའི་དབང་ཆ་དང་གནས་སྐྱབས་སྐྱོར་མིན་ལ། བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཁོ་ནའི་མདུན་ལམ་སྐྱོར་ཡང་མིན་པར།
 དེ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་གི་གནད་དོན་འབའ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཡང་ནན་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། དཔལ་

འབྱོར་ཁོ་ནའི་ཁེ་ཕན་དང་། རྒྱ་མིའི་སྤངས་འཛིན་འོག་གི་གྲུ་ཡངས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་མི་དམངས་འདོད་སྤོང་ཁེ་ཕན་ལྡན་པའི་བྱེད་
བསམ་པ་ནི་ཚལ་རྒྱུ་རེད།

བོད་དོན་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་སྤོང་དོན་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པས། སྤོང་དོན་གྱི་
ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་མ་ཐུབ་ན་དོན་སྤོང་ཕྱི་ཕྱོད་ལྟར་འདུག་ཅིག་ཡོད་མི་ཐུབ། འདས་པའི་དུས་རབས་ནང་ལའང་
བོད་འདི་བཞིན་ཆབ་སྤོང་དང་། ས་ཁམས་གང་ཐད་ནས་བར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོར་ལུག་དེའི་བདེ་
འཇགས་ལ་ཡང་གལ་ཆེའི་ཕན་ལུས་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད། འདས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་གནད་དོན་དེས་མ་འོངས་
པར་ཡང་བོད་དོན་སྤོང་འབྲེལ་ཡོད་ཕན་ཚུན་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། བོད་ནང་དྲག་པོའི་
སྤྱི་ལོ་འཇུགས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཞི་བདེའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་གོམ་པ་དང་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་
ལུས་འདི་ཚམས་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

ལོ་རྒྱུས་ལུག་རིང་ཕྱི་ཕྱོད་ལྟར་རྒྱ་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མིའི་རང་དབང་དང་བྲལ་ཉེ་ད་ལུང་འགྱུར་འགྲོས་ལ་དངངས་འཚབ་
ཆེན་པོ་དང་། མ་འོངས་པར་ཅིར་འགྱུར་སྐྱམ་པའི་སློབ་གཤེད་ངང་གནས་དགོས་པ། ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། སློབ་རིག་བྲལ་བའི་
གཞན་སྤྱོད་མང་པོའི་ལུས་སེམས་ཐོག་སྐོལ་བརྒྱུངས་སྤངས་དང་སྤོང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་ངས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། རྒྱ་མི་རིགས་ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ཡང་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྤངས་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་རྣམས་
ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད། འགྲོ་གྲུན་བདེ་དགོས་འཚོ་བའི་སློབ་ལམ་བཅས། ། །

༡༩༥༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

བོད་ཕྱི་ནང་ལ་འཁོད་པའི་རང་རིགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་གཞན་མཐའ་དག་ལ། གངས་ཅན་བོད་མི་མང་གོས་རང་དབང་ཐོབ་
ཐང་སྐྱུར་གསོ་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱུས་ནས་ད་ཕན་ལོ་ཉེ་ལྷན་བཏུན་འཁོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད།
ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ནི་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ། ཡ་རབས་གཤེས་བཟང་ལྡན་པ། རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་
ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་གི་མི་རིགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་གཞུང་བཟང་ཆེད་འཛིན་འོས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་
ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་མི་རིགས་འདིས་ཉེ་བའི་ཆར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གི་དོན་དུ་དཀའ་ཚོགས་ཆེན་པོ་དུང་དུ་
སྤངས་ནས་མི་གངས་ས་ཡ་བཀལ་བ་དུས་མིན་འཚེ་རྒྱན་དུ་གྱུར། མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ལུས་སེམས་ཐོག་དཀའ་ཕྲག་མཐའ་ཡས་པ་
ཞིག་སྤངས་པའི་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་མི་དེ་དག་ལ་ད་རིང་ང་ཚོས་རྗེས་དྲན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱས་རྗེས་
ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ལུས་དང་། རེ་འདུན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོས་མཇུག་
མཇུག་ནས་འགྲུབ་པའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པས་ཚང་མས་སྤར་བཞིན་ལྷག་བསམ་ལུས་པ་མེད་པའི་སྤོང་སྤོང་བས་ཇེ་ཆེར་

སྐྱོད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

སྐྱུ་པར་ཉེ་དུས་བོད་ནང་ཕྱན་བུའི་གནས་ཚུལ་བཟང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚང་མས་ང་རང་ཚོའི་ཐོག་མའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་སྦྱང་ལ་བཀོད་པ་དེ་ནམ་ཡང་མི་བརྟེན་པ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབས་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ངོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདིར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་གི་ཡོད།

བོད་ནི་ས་བབ་དང་། མི་རིགས། རིག་གཞུང་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གང་ཞིག་ལས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟོ་གནས་བབ་མི་སེར་སྤེལ་ལུས་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད། བོད་མི་ཚོ་ཕྱི་མའི་བཅན་འོག་ཏུ་སྤོང་འདྲོད་མེད་པ་བོད་དུ་ལྷ་སྐྱོར་འགོ་མཁན་གཟུར་གནས་པས་མོ་ཆེར་མཐོང་རྒྱལ་བྱུང་བཞིན་པ་ལྟར་རེད།

བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་བསྐྱབས་རྒྱུ་འདི་ཕྱི་ནང་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་འཛེམས་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། གཙོ་ཆེར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པ་མེད་པའི་སྦྱང་སྟོབས་དང་། ལྟོད་པ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པས། མཐར་ལུག་གི་དམིགས་ལུས་བཟང་པོ་མ་འགྲུབ་བར་དུ་ཚང་མས་སྤར་བཞིན་ལྷན་པ་མེད་པའི་སྦྱང་སྟོབས་རྒྱན་བཅངས་ཐོག་ནས་འཕུལ་སེལ་གྱི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་ཚོག་ཤེས་དང་། ལྟོད་ཡངས་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མ་སོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ད་ལྟོ་གནས་སྐབས་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱི་གསལ་བཤད་དུ་རྒྱུས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱར་དོད་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་རང་གི་རིག་གཞུང་འདི་དག་ཡིན་པས། སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་གཞུང་ཆེ་རྒྱུ་ལག་ཐ་ན་གྲོན་གོས་ཆ་ལུགས། རྒྱན་གྱི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོའི་རིགས་བཅས་པ་དེ་དག་རང་གི་ལྷན་ཞོར་དགོས་པ་གལ་ཆེར་ངོས་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་གཅེས་ཞེན་གྱིས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་དོན་ལ་ཤུགས་སྟོན་ངེས་པར་རྒྱག་དགོས། འདི་དག་མང་གཞིར་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་གོ་སྐབས་དང་དུས་ཚོད་རྒྱུ་ཐོས་མ་བཟང་བར་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་དུང་དོད་འབད་བཙོན་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་ལོ་གཞིན་པོ་མོ་རྣམས་ནས་མི་ཚོ་གཅིག་གི་རྩ་ཆའི་ལུས་སེམས་འཚར་ལོངས་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་བཟང་པོའི་སྐབས་ལ་བག་མེད་ཆང་འཕུང་དང་། རྒྱན་པོ་འགྲེད་ཅིང་སོགས་རྣམ་གཤེད་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚབས་ཆའི་རིགས་ལ་ངེས་པར་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་དུན་ཤེས་བག་ཡོད་བསྟེན་དགོས།

དེ་ནས་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལ། བར་ལམ་རྒྱ་མའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྤངས་དེ་སྲིད་གནས་ཚུལ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྐྱུ་པ་ལྷུ་ཚུགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་རང་མིན་པའི་ཐོག་ནས་འཛེམ་སྦྱིང་སྦྱིའི་འགོ་སྤངས་དང་མཐུན་ཐབས་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ནས་འགྱུར་བ་འགོ་དང་འགོ་བཞིན་པར་བསྐྱབས་བརྟེན་དང་། དགའ་བསུ་འོས་པ་ཞིག་རེད། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྲིད་བྱུས་གུ་ཡངས་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་ཡང་སྤར་དང་།

མི་འདྲ་བར་དོ་སྣང་ཕྱན་ལུ་ཆེ་ཏུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འདས་པའི་ལོ་སྐུམ་ཅུ་
 ལྷག་རིང་བོད་མིར་ཆོ་གཡོག་བཀོལ་སྦྱོང་རྒྱུ་དེག་གཏོང་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས་དོན་དམ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་འཕུས་
 འོར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བཏང་བཞིན་དུ་དུང་བོད་མིས་མི་འཛོན་པ་དང་། མི་ཕུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་བཟོ་ལག་
 རྩལ་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་རྒྱ་མི་ཤིན་ཏུ་ཕོན་ཆེན་པོ་དབུས་གཙང་གོང་ཕྱེ་ཆེ་ལག་ལ་གསར་དུ་སློབས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷག་དོན་མདོ་སྟོང་སྣང་གྱི་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ལ་ས་ཆ་ཐོན་སྐྱེད་བཟང་ས་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་ས་ལག་ལ་རྒྱ་མི་
 ཕོན་ཆེན་པོ་གཞིས་ཆགས་ཞིང་བུད་པར་རིམ་བཞིན་འབྱོར་བཞུད་གྱིས་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཆོ་ལུང་ཁྲག་ནང་འབྲོག་
 ཆོ་ལྷ་བུར་བུར་སྟོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག་པས། ང་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་རིགས་ཁྱོད་ཆེན་པོ་ཡོང་སྟོང་
 བྱེད་པ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཞིབ་ཚིག་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

འཕུལ་སེལ་གྱི་མི་རིགས་སྲིད་བྱུས་འདྲ་ཆགས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་རུང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གང་ལ་ལྡན་སའི་རྩ་
 བའི་མི་རིགས་དེ་ག་མཐའ་མ་མངོན་མེད་སྡུག་ཟད་དུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཏཱ་ཅང་སློ་པམ་དང་ཉེན་ཆབས་
 ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལ་ཚང་མས་དོ་སྣང་དམིགས་བསལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་ནང་སློབ་གྲྭ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
 གི་ཡོད་བརྗོད་བཞིན་དུ་བོད་སྡུག་བྱས་པ་རྒྱུ་དུ་མང་པོ་ཆ་རྒྱུན་དང་མཐུན་རྐྱེན་བཟང་བར་བསྐྱད་བཏགས་ནས་རྒྱ་ནག་
 རང་ཁྱིད་དེ་རིམ་བས་བོད་མིའི་གོམས་གཤིས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོང་རང་ཡལ་དུ་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མི་
 འདུག་པས། འབྲེལ་ཡོད་པ་མ་སོགས་དང་། སྤུ་གྲ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གོམས་གཤིས་དེ་དག་རང་
 ཉིད་ས་ཁུལ་ཉེ་འགྲུངས་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བཟླག་མི་བརྗོད་པ་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བདག་གཅེས་འབད་
 བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་སྲིད་བྱུས་གསར་པ་དེའི་སྐོར་ལ་ཡང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་བརྗོད་
 འདོད་འདུག །༡༩༥༠ ལོ་ནས་བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགོ་ལུགས་གྲུ་ཡངས་བཏང་བའི་ཁར། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ནང་
 ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མ་རྩ་འཕྲུགས་འཛོག་བྱ་རྒྱུར་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་པ་དེས་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་འགོ་གི་ཡོད་ན་
 དགའ་བསུ་ཞུ་འོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་ ༡༧ རིང་བོད་ནང་གི་ཐོན་སྐྱེད་མཐའ་དག་རྒྱ་མིས་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་
 སློ་ནས་འཕྲོག་བཅོམ་བེད་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དོན་དུ་བོད་དེ་རང་བྱུང་ཐོན་སྐྱེད་
 འབྱུང་ཁུངས་ཤིག་བཟོས་ཡོད། དེ་འདྲའི་བསམ་སྦྱོང་ལག་ལེན་ལྟ་མཐུན་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཁྱོད་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་
 རབས་ཅན་དུ་བསྐྱུར་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱེད་དང་། བོད་མིའི་དགོས་མཁོར་བསམ་གཞིགས་མེད་པར་བོད་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་འཆར་འགོད་འཚབ་འཚུབ་ཉོལ་རྒྱགས་བྱས་ན། བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཟང་ཟང་ཁུངས་མེད་དུ་འགོ་བསམ་མ་
 ཚད། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་སྐྱེ་དངོས་ཐོན་ཁུངས་ལག་ཀྱང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཁོངས་ནས་ཐ་སྐད་རིག་པའི་སྐོར་ཅི་རིགས་དང་། སྡོན་དང་བྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིགས་བོད་ཡིག་
 རང་ཐོན་དང་ཐོན་བཞིན་པ་བསྐྱགས་འོས་སུ་འདུག་ཀྱང་། བཅོན་དབང་འོག་ཡོད་པས་མཐའ་མའི་བཀའ་འཁྲུལ་ཚོག་མཚན་

ཀྱི་མིའི་ངོ་འཇུག་ལ་བཞུགས་ནས་ལེན་དགོས་སྟབས་དོན་རྒྱུ་འགངས་ཆེར་སློབ་སྦྱོར་སྟོགས་སྦྱངས་བདེན་དོན་མེན་པ་མི་ཉུང་བ་
 ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་པར་ཚང་མས་དོ་སྣང་དང་། སྤང་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དག་སེལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་འབད་བཅོམ་སྟོགས་
 གང་ས་ནས་བྱེད་དགོས་འདུག།

དེ་ནས་བར་ལམ་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ནང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དང་། དེ་དག་ནས་བོད་ནང་གཞན་འཕྲད་དུ་འགྲོ་འོང་གི་གོ་
 སྐབས་བྱུང་བ་ནི་རང་གི་ཕ་མ་བུ་སྤྲུག་དང་། ཤོགས་བཟའ་རྒྱ་སོགས་དངོས་སུ་སྤྲུག་འཕྲད་པར་བཞག་ནས་གནས་ཚུལ་ཅམ་
 ཡང་ཐོས་ཀྱི་མེད་པར་ལོ་མང་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་གཞན་འཕྲད་ལ་ཕར་འགོ་རྒྱུར་འོང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་
 རེད། དེས་སྤྱི་སྤེན་ཀུན་གཞིན་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། བོད་ནང་གཞན་འཕྲད་འགོ་མཁམ་དེ་དག་མི་དང་མིའི་
 བརྟེན་སེམས་ཀྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་ཕ་མ་སྤུན་ཉེ་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྲུག་འཕྲད་གྱི་རྩ་བར་བྱིན་པ་མ་གཏོགས། ཀྱི་མིའི་དབང་རྒྱར་
 ལ་མོས་པ་དང་། ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་ཚེམས་ནས་བྱིན་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེན་སྟབས་གནས་ཚུལ་འདི་
 དག་གི་དོན་ཐོག་ནས་བདེ་སྤོང་འཁྲོག་བཤད་བྱེད་པ་བྱུང་ན་སྤིང་བོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། འགོ་ཀྱན་བདེ་དགའ་འཚོ་བའི་སློན་
 ལམ་བཅས། ཏཱ་ལའི་རྒྱ་མམ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ལ། །།

༡༩༥༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་རིང་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་འདི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དུག་བྱིན་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་
 ལྷན་པ། ཤེས་རིག་གི་བསམ་སློབ་སྤྲུག་པོ་ཡོད་པའི་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དུས་ཚོགས་གལ་ཆེ་འདིར་དྲན་གསེབ་བྱེད་པ་དང་།
 ཆབས་ཅིག་བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་བཟུན་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ལྷན་དུ་འཁྲི་བ་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་དོན་ཐོག་རང་རང་སོ་སོས་རུས་པ་
 འདོན་རྒྱུ་གང་ཡོད་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་འདོན་རྒྱུའི་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད། དམ་བཅའ་འཛོག་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

འདས་པའི་ལོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་ཡོད་ས་སོ་སོ་རང་གི་ལུང་པར་ཡོད་ན་ཡང་། རང་དབང་
 གི་གོ་སྐབས་རྩ་བ་ནས་བཞགས་ཏེ་ཉེ་ཅང་གི་སྤྲུག་བཟུལ་ཆེན་པོ་སྤོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རང་རེ་མི་གཞན་དག་གི་ལུང་པར་
 ཡོད་མཁན་ཚོ་རང་གི་ལུང་པ་བཟུལ་ཏེ་མི་ཡུལ་ལ་ཀྱར་བསྐྱད་ཡོད་ན་ཡང་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་གི་མི་བཞིན་སྟོགས་ལ་ཉེན་ཁ་
 ཡོད་པའི་དངངས་སྐྱོག་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་བྱུང་མེད་ཀྱང་། འགལ་རྒྱུན་དཀའ་ངལ་མང་པོར་གདོད་ལེན་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་
 བྱུང་། རྩོད་པོ་ཡང་སྤྱིང་དུས་རབས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་ཚང་མ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་སྤྲུག་བཟུལ་
 ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་། རྩོད་པོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་སྤོང་དགོས་པའི་མི་ཐོག་གཅིག་ཆགས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཚོ་བོད་མིའི་དབེ་ལ་
 ཡོད་པ་བཞིན། རྩ་བ་མ་བཟུལ་སྤྱིང་སྟོབས་མེད་པ་ཡིན་ཅང་རེ་བ་ཡོད་པ་དང་། རེ་བ་བྱེད་སྐབས་པའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་
 འཛོམས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན་གཤེས། ཚང་མས་ལྷན་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད། རང་གིས་རང་ལ་གཞན་བསྐྱུལ་བྱས་

ཏེ་སྒྲིང་ལ་དམ་བཅའི་རི་མོ་སྐར་ཡང་བརྟན་པོ་འགོད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བཅོན་གྲོལ་ལ་གྱུར་མཁམན་བོད་མི་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་ ༡༩ དེའི་རིང་ལ་གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཞི་རྩ་གསར་དུ་བཅུགས་ ཏེ་འཕུལ་སེལ་སྒོ་གོས་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་ཅམ་དུ་མ་བཟད། རྩ་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་མ་བོར་བའི་ ཐོག་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་རང་གི་རིག་གཞུང་གྱི་དང་། ལྷག་པར་ རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐོར་རྒྱན་འཛིན་ཐུབ་ཐབས་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འབད་བཅོན་དང་ཐབས་ཤེས་བྱས་ ཏེ་ད་ལྟའི་ཆར་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡག་པོ་ཐོན་ཡོད། རྒྱལ་འདིས་བོད་མིར་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་རང་འགྲུལ་གྱི་ཐོག་ རས་ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། འབད་བཅོན་རི་ཅམ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད། རྩ་བའི་བོད་མིའི་ གཤེས་སྐྱོད་བཟང་ཞན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་བཅས་འཛམ་བུ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་དཔེ་མཚོན་སྟོན་ཐུབ་པའི་བྱས་རྗེས་ བཞག་ཡོད།

གང་ལྟར་བོད་པ་ཡོད་སའི་ཡུང་པ་འདྲ་མིན་མང་པོའི་ནང་ལ་བོད་པ་རྒྱས་ཡོད་མཁམན་གྱི་མི་མཚོག་དམན་མང་པོས་བོད་ པ་ཟེར་དུས་རང་བཞིན་གྱི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སྤྱིང་ཉེ་པོ་དང་། ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་ལྡན་པའི་ཚད་གཞིར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ པའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གྱི་དང་། ལྷག་པར་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་འཛམ་སྐྱིང་ འདིའི་སྐྱང་ལ་མཐོང་རྒྱལ་དང་། ངོས་འཛིན་བྱེད་སྤངས་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་བཅས་གནས་རྒྱལ་དེ་རྣམས་ང་ རང་ཚོ་མིའི་ཡུང་པར་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཚོད་དེའི་རིང་ལ་བཞག་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་བཅིས་ཚོག་པ་ཞིག་རེད། མིའི་ཡུང་པར་བོད་ མི་མང་པོ་མེད་ན་ཡང་། ཡོད་པ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བཟླས་པར་རྒྱན་འཛིན་བྱས་པ་ལ་བརྟན་ནས་ འཛམ་བུ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་བོད་དང་། བོད་མི་ཟེར་བར་གཞི་ནས་དོ་སྣང་གསར་པ་སྐྱབས་པ་དང་། བརྟན་དཔུང་བྱེད་པ། ཤ་ ཚ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱབས་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེས་རྒྱུན་པས་བོད་ནང་ལ་ཡང་གནས་རྒྱལ་མང་པོ་ ཞིག་ལ་ཤུགས་རྒྱན་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ད་དུང་འདས་པའི་ ཉམས་སྐྱོང་འདི་དག་ལ་བརྟན་ནས་མ་འོངས་པར་སྐར་ལས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་བཟང་བ་ཐོན་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་ཚང་མས་ལྷུ་ མེད་འབད་བཅོན་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

དུས་ལུན་དེའི་རིང་ལ་ང་ཚོར་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལྟར་ཐོན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་འཛམ་བུ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་རིགས་རྩས་ལྷ་ སྐྱོད་སྐྱོད་ཡིག་ཆ་ལུགས་སོགས་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ནས་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད་ན་ཡང་། གཞི་རྩའི་མིའི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ ཡིན་པའི་གནས་རྒྱལ་འདིའི་ཐོག་ནས་མིས་མི་ལ་བརྟེ་ཞེན་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དུས་གཅིག་གིས་མི་ གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་འདྲ་ཤེས་ཐོག་ནས་རོགས་བྱེད་པའི་མིག་སྟོས་བཟང་པོ་ཞིག་དར་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱལ་འདིའི་ཐོག་ནས། རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་ལག་དེ་བཞིན་ཚོགས་པ་དང་། ཚོས་ལུགས། མི་རིགས་འདྲ་མིན། སྐར་པ་ཆེ་ རྒྱང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་དང་། ཤ་ཚོའི་སྟོ་ནས་རོགས་རམ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེར་ བརྟན་ད་རེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ངས་སྐར་ཡང་རོགས་རམ་གནང་མཁམན་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བྱེད་ཚོའི་བརྟན་ནས་

ཡང་བརྗེད་མེད་ཅེས་ཁྱེ་ལྟ་ཡིན།

བར་ལམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༧༥༧༩ ལན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐར་སྐོས་བྱེད་རྒྱ་སེམས་སྐྱོ་བའི་རང་བཞིན་ལས་མེད། ༡༩༧༥༧༩ ལས་
བཟུང་ཕྱན་བྱའི་གནས་ཚུལ་བཟང་དུ་བྱིན་ནས་དང་སང་བོད་ནང་ལ་མུ་གེས་ཤི་བའི་ཉེན་ལ་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཐོག་ལ་མཚོན་ན་ཡང་གཞི་ཚའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཕྱན་བྱའི་བཟང་དུ་བྱིན་པ་རེད། དེ་
བཞིན་དུ་བོད་བྱི་ནང་དབར་ཕར་ཚུར་གཉེན་འབྲེལ་ལུག་འཕམ་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་ལུག་
འཕམ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་གསར་བ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད།

རྩ་བའི་བོད་ཀྱི་དོན་དག་འདི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་རྣོག་དྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་དུས་ལམ་སང་
དཀའ་ངལ་སེལ་ལུག་བ་ཡོང་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་། བདེན་པ་དང་། མིའི་སེམས་ལུགས་ལ་ལུས་པ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་འཛམ་གླིང་གླིང་གནས་སྐབས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དང་མི་འདྲ། རྩ་བའི་ཡིན་ན་ལུང་པ་གཅིག་ནང་གི་དཀའ་རྣོག་དེ་ས་ལུག་
གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་རེ་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ལུས་བཟང་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེང་སང་འཛམ་གླིང་
གླིང་ཇི་ཚུང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ས་ཆ་ལུག་གྲོག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེར་ས་ལུག་གང་ས་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་ཡོད་པས་ན་འགྲུའ་བ་འགྲོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་འཛོམས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་ཉམས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐབས་གསར་བ་ཞིག་
དང་། ལྷ་ཚུལ་གསར་བ་ཞིག་གི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཐབས་མེད་ཆགས་ཏེ། ལོ་འགའ་ཤས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱར་ན་གཞི་
ཚའི་སྲིད་བྱས་ལར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་མིའི་སྦྱིའི་ཚོགས་ནང་བདེ་སྦྱིད་དངོས་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ་བསམ་
སློབའི་རང་དབང་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། བསམ་སློབའི་རང་དབང་ཡོང་བ་ལ་ཞེད་སྣང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་གནས་
དང་གནས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱིལ་དམ་གཅོད་ཞིག་ཡོད་དགོས། བཅོས་མའི་རྣམ་འགྲུར་འདྲ་ཆགས་པོ་ཅམ་ལས་བསམ་སློབའི་གཏོང་དུ་
ནད་རོ་ལྷག་བཟང་ན་ལྡ་བྱི་མ་གཏོགས་འགའ་རྒྱུན་འཕམ་རྒྱུ་རེད། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཡང་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་ཞེད་སྣང་བྱེད་མ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སློབའི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་སྦྲེལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དཀའ་
ངལ་ལུ་མཐུད་ཡོང་ངེས་ཡིན། ཕན་ཚུན་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ལུག་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཉ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ད་ཕན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་རྒྱ་མིའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་བོད་མིར་བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་སློབ་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་རྣམས་བདག་མེད་དུ་བཞག་པ་རེད། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་བོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་བསམ་སློབ་
ཡངས་པོ་དང་། ངང་རྒྱུད་རིང་པོའི་སློ་ནས་བརྟག་དབྱུད་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་
དང་། ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་མི་
མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་མ་ཐག་ལམ་སང་དོགས་འདྲོག་དང་མཐོང་ཕྱོགས་བྱེད་མི་རུང་། བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་
དུ་གསལ་བརྗེད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་རྒྱ་མཚོན་ཕྱན་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་དབྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་སློ་ནས་གོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་

ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གསལ་པོར་བརྗོད་རེས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྤང་བཤད་བྱེད་པ། འདྲ་མཉམ་གཉིས་པན་གྱི་སློ་ནས་གོས་བསྐྱར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཐག་གཅོད་དེ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཐག་གཅོད་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གཞན་ཞིག་དྲན། ལ་ནས་གཞན་ཞིག་བཤད་པའི་ཐག་གཅོད་དེ་ནི་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཐག་གཅོད་མིན། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟོ་དུས་ཚོད་འདྲིར་སྤྲོད་པ་ལ་ལྟོ་གཉིས་ཀ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་ཚུལ་བརྗོད་རེས་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེ་ཤོས་མཐོང་གི་འདུག་ཅེས་བཞིན་མི་དང་མིའི་དབར་འབྲེལ་བ་ཇི་བཟང་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱུད། དཀའ་རྙོག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདྲ་མཉམ་གཉིས་མོས་གྱི་ཐོག་ནས་སེམས་བྱུང་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟེན་པོ་ཡོད། འགྲོ་ཀུན་བདེ་དགེས་འཚོ་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

༡༩༥༩ མའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་དང་། རང་རེ་བོད་མི་བཅོན་གྲོལ་བ་རྣམས་རང་ཡུལ་བཞག་སྟེ་བྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་བའི་དུས་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་གི་དུས་དྲན་ཡང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འཁེལ་བའི་སྐབས་འདྲིར། ངས་གཞིས་བྱས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མངོན་པ་བཞེད་ལྟར་སྟོན་པ་ལས་མེད་ཀྱི་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བཟུན་སྲིད་མི་རིགས་སྤྱི་དོན་དུ་ལྷན་སྟོན་ཡལ་བར་དོར་བའི་རང་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་བསྐྱེད་མཚོག་གསུམ་རྒྱ་མཚོར་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོ་བྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་བའི་དུས་རིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བྱི་མིག་ཅིག་བཟུན་ན། ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་གྲོལ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་སྟོན་ཅུ་ཡོད་པ་འདི་དག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་བཅོན་གྲོལ་བ་གཞན་དག་གི་གྲངས་འབོར་དང་བསྟུར་ན། ང་ཚོའི་མི་གྲངས་མང་པོ་མིན་ཡང་། བོད་མི་རྣམས་གཙོ་བོའི་གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་མི་གྲངས་དུང་ཕྱུར་མང་པོའི་ཁོད་དུ་ཁ་འཐོར་བྱེ་མ་ཚུ་སེམ་ལྟ་བུར་སོང་བ་མ་ཡིན་པར། བོད་མི་སྟོང་ཕྱག་འགྲུལ་འགྲུལ་ཤིང་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་གོང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་མི་པལ་མོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་འབྲུག་ནང་སོ་རྣམ་ཞིང་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་ཆགས་བྱས། གང་འཚམས་ཤིག་ནི་ལག་ཤེས་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་ཚོང་འཁེལ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཡོད།

དེ་མིན་བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་སུམ་ཅུའི་ནང་བོད་མི་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་གསུམ་བར་ཡུལ་མི་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས་ལ་སྤོང་བཞིན་དུ་ཡོད། འདྲུག་གཞན་སྤྱི་རྣམས་ལ་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་གྱུར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་པ་

དང་ཆབས་ཅིག་དང་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལག་ཀྱང་སློབ་སྦྱངས་སྤྲད་ནས་ད་ཆ་བོད་རིགས་ན་གཞོན་ལག་གཅིག་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ནང་དང་རབས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་མི་རིགས་ན་གཞོན་གཞན་དག་དང་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་འདྲ་མཉམ་གྱི་གདན་གྲུབ་
 འཛོལ་ལུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཆ་ནས་བཤད་ན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གོང་དུས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་
 དར་བའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལྷགས་བཅས་ཆ་ཚང་བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་བཟང་
 བོ་རྣམས་ལ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སྤྱེལ་ཏེ་སློབ་གཉེར་དང་། ཉམས་ལེན། བདག་གཅེས་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་ཉར་ཚགས་བྱས་
 ཡོད་པ་རྣམས་བར་ལམ་ཉམས་ཆག་གཏོར་བརྟལ་ལྡར་མི་གྲགས་པ་བྱུང་ན་ཡང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱབས་པ་ཚོས་
 འབད་ཚུལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་གང་ན་ཅི་བཞུགས་གསོག་སྐྱབ་
 དང་དཔར་བསྐྱེད་བདག་གཉེར། སློབ་སྦྱང་ཉམས་ལེན་བྱེད་སའི་བརྟེན་གནས་བཤད་ལྷ་སྐྱབ་ལྷ་ལག་མང་གསར་འཛུགས། དེ་
 དག་གི་ནང་ན་གཞོན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་མདོ་ལྷགས་ཚོས་བརྒྱུད་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སློབ་འབྲིང་འཆད་སྤེལ་
 བྱས་ཏེ་ད་ཆ་ལ་རྒྱལ་བའི་བརྟེན་པ་ས་སྤོང་འདྲིའི་མི་ལུབ་རྒྱུན་སྦྱོང་ལུབ་དེས་ཀྱི་གཞི་རྩ་བརྟེན་བོ་རྒྱལ་ཡོད་པས་མ་ཚད།
 ལྡར་པན་ནང་ཚོས་མ་དར་བའི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་ལག་མང་བའི་ནང་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་
 བརྟེན་གནས་བརྒྱ་ཕྱག་བརྟེན་བརྟེན་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཡར་ཐོན་ཤེས་ལྡན་གཟུང་གནས་མི་རིགས་མང་པོས་དོན་གཉེར་སྤྲངས་
 བཅོལ་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚུད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་མཚོན་ན་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་འབོད་ལྡར་
 ཕྱིར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་སྐོར་གོས་ཚད་ཐངས་གསུམ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་བོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་
 རྐྱེན་ཡིག་གོམས་གཤེས། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ལས་
 ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བརྟེན་བའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལྷངས་དག་ཡོད་པའི་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་
 ལབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ད་ཆ་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཇི་གསལ་དང་། དྲང་བདེན་ལ་
 རྒྱལ་སྦྱོར་དགའ་ཞེན་ཇི་ཆེར་འགོ་བཞིན་པ་རེད།

གོང་དུ་རགས་ཅམ་སློབ་པའི་ལས་དོན་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ཉིན་བོད་
 དབར་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བརྟེན་བའི་དུས་རིང་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཟབ་མོ་ཡོད་པའི་ལར་རྒྱ་ཕྱི་ཐག་མ་
 བོར་བར་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོའི་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་གནད་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ལག
 བྱམས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེར་མི་མང་པོ། ཞི་བདེ་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ལབ་དང་། སྲིད་དོན་མཁས་པ་ལག་བཅས་ནས་
 འགོ་བ་མའི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་དང་མིའི་དབར་བྱམས་བརྟེན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རོགས་རམ་
 སློབ་སྟོན་གནད་བའི་བཀྱིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ད་རེས་ལོ་ཉེར་ལྔའི་དུས་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་འདྲིར། ང་ཚོར་རོགས་རམ་གནད་
 མཁས་གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་བཀྱིན་རྒྱུ་དྲན་པའི་སློ་ནས་ངས་གཞིས་བྱེས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྤོང་ཐག་པ་
 ལས་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདྲིའི་ནང་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་སྟོང་བའི་དཀའ་སྤུག་
 ཚད་མེད་པ་ཞིག་སྟོང་དགོས་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་འདྲིར། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མཚོན་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་

ང་ཚོར་ཤ་ཚདི་རྒྱལ་སྐྱོར་རོགས་རམ་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་འཁོད་དེ་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་
མ་བརྟེན་མི་རྣམས་ལ་གནས་རྒྱུ་རེད།

ཡར་རྒྱས་ཆེ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་འབྱོར་བཟང་ཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་། ཡུལ་ལྗེ་
ཕན་ཚུན། གོང་པ་ཁྱིམ་མཚོས། མདོར་ན་ལས་གྲུའམ། ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་མི་ཚུན་ཆད། མིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་སློ་ནས་འཚོ་ཞིང་གནས་དགོས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྦྱལ་བཟུལ་མི་འདོད་
པའི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་གྲུར་ཡིན་པ་བཅས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་བོ་སྤུངས་པ་བྱས་ཏེ། མི་དང་མིའི་བར་ལ་ཕན་ཚུན་བྱམས་པ་དང་།
བརྟེན་བའི་བསམ་ཚུལ་འཛིན་པ་དང་། སྤང་བདེན་རྩ་བར་བཟུང་བའི་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་བཅས་བྱས་ན། ཆེ་ས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་
དཀའ་རྙོག་ནས། རྒྱུ་ས་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ནང་གི་དཀའ་རྙོག་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་སེལ་ཏེ་གཞི་ནས་མི་རྣམས་ཞི་བདེ་བག་
སེབས་སུ་གནས་སྤོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ངང་རྒྱལ་དེ་ལས་སྤོང་སྤེ་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་དང་། མཐོ་གཞོན་སྤྱལ་དོག་ཁོ་ནའི་
འདོད་རྒྱལ་བཟུང་ན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཚང་མར་ཞི་བདེ་བག་སེབས་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྤོང་བས། མི་དང་མིའི་བར་
ཕན་ཚུན་བྱམས་བརྟེན་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་མིའི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་རྩར་ཉ་ཅང་དགོས་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་འདུག།

ཉེ་བའི་ལོ་བཞི་ལྔ་ཚུན་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་བརྗོད་ན། བར་ལམ་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་རིང་ནག་མེད་བོད་མི་མང་པོ་
བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་སྟོང་བཀོལ་བཏང་བ་དང་། བོད་ཕྱི་ནང་དབར་འགྲིམས་འགྲུལ་འགོ་འོང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་
ནས་མ་ཤི་གསོན་བལ་དུ་གྲུར་པའི་པ་མ་བུ་སྤྱལ་གཞན་གྲོགས་སོགས་སྤྱལ་འཕམ་སྤོང་བ། སོ་ནམ་འབྲོག་ལས་གྱི་འགན་གཙང་
ཁྱིམ་དུང་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་ཐོག་ཞོར་ལས་ཐོན་སྤྱད་དང་། ཉེ་ཚོང་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་ས་
གཙོ་གྲུར་ཡུལ་གོང་འགའ་ཤས་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཟས་གོས་གནས་སྤངས་རྒྱུ་ཟད་དུ་བྱ་བྱིན་པ། བར་ལམ་བོད་ཡིག་གི་བརྗོད་
དག་ཡོངས་རྒྱུགས་བདལ་བཤེགས་བཏང་བ་སྤོང་གསོའི་ཐོག་བོད་ཡིག་གི་རྩོམ་བྲིས་རིགས་དཔར་བསྐྱུར་བྱེད་པ། མཚམས་
ཚོགས་མེད་པའི་ངལ་རྩོལ་ལ་འར་འདེད་ཉུང་དུ་སོང་ནས་མང་ཚོགས་ལ་དབུགས་ངལ་གསོ་བའི་གོ་སྐབས་སྤོང་བ་ཐོབ་པ་
བཅས་བྱུང་ཡོད། གཏོར་བཤེགས་བཏང་བའི་དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཚོས་དད་རང་མོས་ཡིན་ཞེས་འུར་སྟོན་
བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དགོན་པའི་ནང་གྲུ་པ་རྒྱུན་སྡོད་ཐོག་ཚོས་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། སྟོབ་སྟོངས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་
འགོག་རྒྱུ་སྤོང་གནས་བཞིན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། བོད་ཡིག་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་སྤྱད་གཏམ་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་རྩོམ་བྲིས་དཔར་
བསྐྱུར་བྱེད་པ་ཙམ་ལས། བོད་ཡིག་གིས་བོད་མིའི་ཚབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཡུལ་ལྗང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་བྱེད་པའི་
གོ་སྐབས་ད་དུང་མ་ཐོབ་པར་སྐད་ཡིག་གཞན་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྲིད་
དབང་བོད་ཡིག་མི་ཤེས་མཁན་གྱི་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པའི་རྟོགས་མཚན་གསལ་བོར་བསྟན་གྱི་ཡོད་པས་
མ་ཚད། ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བ་དང་། མི་རིགས་རང་སྐྱོང་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་འདྲ་ཆགས་པོ་དེ་ཚོ་དངོས་དོན་ཐོག་མིང་ཚོགས་
སྐམ་པོ་ཞིག་རང་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མཚོན་པ་རེད།

ད་དུང་ཉེ་བའི་ཆར་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལྷགས་པ་ནི། ཉེས་དོན་ཉེས་གསོག་གི་བྱ་སྡོད་ལ་བརྟུང་བརྟེན་ནན་པོ་གཏོང་
 དགོས་ཞེས་ནག་ཉེས་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་པའི་མི་སྣོང་ཕྱག་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་སྡོད་ངལ་
 ཚོལ་དུ་གཏོང་བ། རྩོམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སློབ་མཚན་དམར་གསོད་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་གདུག་རྩལ་ཅན་ཞིག་བསྐྱབས་པ་དེས་མི་
 རྣམས་སྤར་ཡང་སློབ་པ་མི་ཡེབས་པར་དངངས་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་འོག་གནས་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། ལག་ཏུ་མཚོན་ཆ་
 ཡོད་པའི་སློབ་ཤེད་ཀྱིས་མིའི་ལྷན་སྟོན་ལ་ཡངས་མེད་ལག་རྩེད་བྱེད་པའི་གདུག་རྩལ་གྱི་སྡོད་ཚུལ་དེས་མིའི་སློབ་མཚན་དབང་
 བསྐྱར་མི་ཐུབ་ལ། མི་དང་མིའི་དབར་མཛོལ་མཐུན་མཉམ་འགྲོགས་ཡོང་བ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་མི་ཐུབ། ད་ལྟ་ཕན་བོད་
 མི་དམག་ཐོག་བསང་བ་དང་། ཁྲིམས་ཐོག་བསང་བ། ལྷོགས་ཤིར་བཏང་བ། ལྷག་ཤིར་བཏང་བ། ལྷག་སྡོད་མ་བཟོད་པར་རང་
 སྟོན་བཅད་པ་བཅས་བསྐྱེམས་ན་མི་གངས་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུ་ཅམ་ཟེན་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ཕན་ཐོགས་གང་བྱུང་སོང་ངམ།

མི་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འཚོ་ཐབས་འགྲིགས་དེས་ཡོང་བ་དང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་གཉེར་འདོད་ཁེངས་བྱེད་ཐུབ་པ་
 རང་རང་གི་བསམ་འདུན་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་བཅས་བྱུང་ན། རིམ་པས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆེས་དང་། ཕན་ཚུན་
 མཛོལ་མཐུན་མཉམ་འགྲོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་དེས། གལ་ཏེ་ཡུལ་ནང་ལྟ་སྡོད་མི་མཐུན་པའི་མི་ཡོད་ན་དེ་གསལ་ཡུལ་ནས་
 ཕྱིར་འབྱུང་བུས་པས་མི་འགྲིགས་པ་གང་ཡོད་དམ། གང་ལྟར་ཡང་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཅལ་འདྲོགས་དང་།
 འཛིགས་ལུས་སྤངས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དོ་མར་ཞིབ་བརྟག་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་བར་
 ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་འོས་བབས་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དེས་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་འཛིན་སྐྱོང་ཅི་བཤེར་བྱེད་པའི་ཁོ་དབང་སྤར་
 གསོའི་དོན་དུ་ལྷག་བསམ་འབད་བཅོན་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ནང་སྟག་འཇུག་ཚོད་སོགས་མི་མཐུན་རྩེ་
 ཚོགས་ཅི་མཚེས་ཞི་ནས། འགྲོ་རྣམས་མཛོལ་མཐུན་ཞི་བདའི་དབལ་ལ་སྡོད་པའི་སློབ་འདུན་བཅས། །།

༡༩༥༩ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ལས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་བཞི་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ད་ཕན་མི་ལོ་ཉེར་བཞིའི་རིང་བོད་ཀྱི་ནང་
 གསར་བརྗེ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཟེར་བའི་མིང་འདོགས་སྣ་ཚོགས་དང་། རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོགས་པའི་བྱ་སྡོད་བརྟུང་རིམ་ནང་། བོད་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ནས་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་དཀའ་སྟུག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྡོད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བོད་མི་ཤིན་ཏུ་
 མང་པོ་ཞིག་གི་རྩ་ཆེའི་ལྷན་སྟོན་ཚུན་ཚུད་བོས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སློབ་མཚན། དེ་དག་གི་སྟོན་བསམས་
 དཀའ་མེན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བཟང་དེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་
 པའི་བསྐྱེད་མེད་མཚོག་གསུམ་ལ་གསོལ་འདེབས་སྤོང་ཐག་པ་ནས་བྱ་རྒྱ་དང་། ད་དུང་སེམས་ཤུགས་གོང་མཐོར་བསྐྱེད་བཞིན་
 པའི་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་བཞུགས་བརྗོད་དང་འཚམས་འདྲི་ལྷན་ལྷན་ཡོད།

༡༩༧༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་གི་དབྱུས་སྐྱར་བཅོས་གང་འཚམས་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ ༡༩༧༩ ཕན་གྱི་གནས་སྤངས་

ལ་སྟོན་ན། བོད་མིའི་སྟོ་གོས་དང་། ངལ་རྩེལ་གནས་བབས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཟོ་བྱེད་ཐོབ་ཐང་བཅས་པར་ཕྱན་བྱ་ལེགས་
 བཅོས་ཀྱིས་དབྱུགས་ངལ་གསོ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། ལེགས་བཅོས་དེ་དག་བོད་མཐའ་དབྱུགས་དང་། གྲོང་དང་།
 གྲོང་གསེབ་ཡོངས་ཁྱབ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་མེད་པའི་ཁར། ལེགས་བཅོས་ཕྱན་བྱུང་བའི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་ཡང་ལག་ལེན་གཏན་
 ཆགས་མ་ཡིན་པར་སྐྱག་འདྲན་བརྒྱུད་སྐྱོད་འགྲུལ་འགྲུལ་ཕྱོགས་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཆ་ལྷན་ཤིག་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱུགས་ཕོངས་ཕྱག་
 རྒྱུར་གྱི་ལས་འགུལ་རི་རྩུབ་བྱས་ཀྱང་། དོན་སྟོང་བོད་ཀྱི་ཁྱབ་སྤྱོད་སྟོན་མཁུ་གྱི་ཆ་ནས་བལྟས་ན། དུས་འཁྲུག་མ་བྱུང་གོང་གི་འཚོ་
 བའི་གནས་སྟངས་སྲིད་དུང་སྐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་མིའི་བསམ་སྟོན་ནང་བོད་དང་རྒྱ་ཞེས་ཐག་རིང་ཞིང་ཡ་
 འགལ་ཆེ་ཐོག་ཞེ་འཁོན་འཛིགས་དངངས་དོགས་ཐོན་རྒྱུར་འཇགས་དང་། མི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྲུལ་བྱི་ནང་གཉིས་སྟོན་
 དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཡང་བ་འདིས་སློབ་གསུང་མེད་ཤིང་། ཡིད་གཏུང་གི་ཚོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་སྲིད་གནས་སྐྱུས་རེད།

མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལ་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་གསལ་བོར་འདོན་ཚོགས་པ་
 ཞིག་དང་། བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གཞི་བཟུང་གི་ལག་ལེན་ཐབས་ཚུལ་སློབ་མ་ནས་འབད་པས་གསར་གཏོང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅི་ཡང་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡར་རྒྱས་མགྲོགས་སྐྱུར་འགོ་བ་དང་། ལ་ཞེ་མེད་པའི་དམ་
 ཚོགས་གཙང་བ། བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་སྐབས་ཀྱང་སྤོང་ལ་སྐྱབས་ཏེ་མ་བཞག་པར་གསལ་བོར་བརྗོད་རེས་སྐྱུངས་བཤད་
 བྱས་པས་ཞེ་འཁོན་གཏིང་ནག་རྒྱུན་བཅང་གིས་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་འགོ་གཏིང་སྤོག་རེས་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་ཡོང་དོན་
 མེད། ཡ་རབས་དྲང་བདེན་ནས་བྱས་ན། དེ་འདྲའི་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་དང་
 ཚོ་བོད་རིགས་ལ་ཡང་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་འདོན་པ་ལ་དབང་ཤུགས་སམ། ཐབས་བྱས་གཞན་
 ཞིག་གིས་འགོག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་རྗེས་ལུས་དང་། བཅོན་གཞན་གཏུག་རྒྱུ་ངོ་མ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་ས་ཁུལ་གང་ཞིག་ཏུ་
 མིའི་སེམས་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་འདོན་དུ་མི་འཇུག་པར་བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་གཞན་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འཇོམ་
 སྤོང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་འཕྲུལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བསུ་མི་ཁྱེད་མ་ཚད། འཕྱ་སྟོང་ངན་སྐྱོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཡུལ་
 རང་བག་ཕེབས་སྤོངས་འཇགས་མེད་པའི་དཀའ་རྙོག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱོད་གསལ་གང་ནས་ཀྱང་ཐེ་བྱས་མེད་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ལ་རང་གི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་གཅེས་
 འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ། ཚོས་དད་རང་མོས་བྱེད་པ། སོ་སོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་རང་ཉིད་ནས་ཐག་
 གཙོད་བྱེད་པ། རང་གི་ལས་དོན་རང་གིས་བྱེད་པ། སོ་སོའི་འདོད་མོས་རི་ཡོད་ཁེངས་སྐབས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ངེས་པར་དུ་
 ཡོད་དགོས། ཐབས་ལམ་དེ་ནི་དྲང་བདེན་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐབས་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ནས་འཕྲུལ་སྐྱུགས་ཀྱི་
 དཀའ་ངལ་སེལ་སྐབས་པ་དང་། འདོད་དོན་ལ་ཅི་དགའ་སྟོང་སྐབས་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན། །།

༡༩༥༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གསུམ་པ། རང་རེའི་བདེན་མཐའ་རིམ་གསལ་འབྱུང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། གཞིས་བྱེས་བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་ལ་བསྟོན་བཟུགས་དང་འབྲེལ་བའི་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ནང་བདེན་རྒྱུན་པར་གཞན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དུས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤན་འབྱེད་བྱེད་པ་ལྟར། རང་རེའི་བོད་དོན་སྐོར་ལ་ཡང་མི་ལོ་ཉེར་གསུམ་གྱི་དུས་ལྷན་དེའི་རིང་གི་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ནས་བདེན་པ་གང་ཡིན་དང་། རྒྱན་པ་གང་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་བཟོམས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད། མེད་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྲིབ་བཏགས་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་སྐྱར་འདེབས་ནག་བསུབ་གཏོང་བའི་མི་བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་གི་ངལ་བ་ཆེད་གཉེར་མ་དགོས་པར། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་དོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཟང་ངན་བདེན་རྒྱུན་མཐའ་གསལ་མཐའ་མཐོང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ལ་ཞིབ་མོའི་སྒོས་དབྱེད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲངས་ནས་དྲང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲིབ་ནང་། སྤྱི་ཚོགས་གསར་རྙིང་དང་། ཚོས། ལྷ་བ། ལམ་ལུགས་འདྲ་མིན་གྱི་འཆར་སློ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ། སྤོན་ནས་རིམ་པར་བརྗོད་ཡོད་པ་ལྟར། དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་པའི་འཛམ་གླིང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་དང་བསྐྱར་ཉེ་དྲང་བདེན་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དམངས་གཙོ་གསར་བརྗོད་ལམ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལས། སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་ཡོང་དོན་གཏན་ནས་མེད། མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་པན་ཐོགས་ཡོད་ལ། རིགས་པ་ཆད་མ་དང་། སྤོང་བ་ཆད་མས་ངས་པ་དྲངས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ལྗེས་ལའི་ལུང་གི་བསྐྱར་བ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། རྟོགས་པའི་བསྐྱར་བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ངེས་པར་གཏོང་དགོས། ཡང་སྐ་སྐ་སྐ་དགོན་གྱི་འཚོ་ཐབས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་འགོ་ལྷངས་དུས་བསྐྱར་སྐྱར་བཅོས་ངེས་པར་འགོ་དགོས་པ་ཡོད།

སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། ཐབས་ལམ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ལུལ་ལུང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཞུང་ཞིང་འབབ་པ་ལྟར། ལྷ་སྟོན་ཐབས་ལམ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་དམིགས་ལུལ་འགོ་བའི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཐོག་སྤོན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ། འབྱུང་ཐུབ་པ་ཡང་ཡིན་པས། མོས་པ་དང་། ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་འཐེན་སྐྱོང་ཚོད་བྱ་དོན་མེད། ཁམས་དང་མོས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྟོན་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་དོན་ཕན་རྒྱབ་འབྲས་གང་ཡང་ཐོན་མི་ཐུབ་པ་ནི་འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མཐོང་ཐོས་དངོས་སུ་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་རེད། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ནས་མི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་ཆུང་དང་། འགོ་བའི་ཁེ་ཕན་ལ་ཅི་ཡང་མ་བསམ་པར་བཀོལ་བརྟུང་གསོད་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་སྟོན་ལ་གསར་བརྗོད་མིང་ཚོགས་སྐོར་པོ་བཏགས་ཏེ་ནི་ཚོའི་འདོན་པ་ལྟར་སྐྱ་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་རང་མགོ་རང་གིས་བསྐོར་བའི་སྐྱེན་པ་མིག་རྒྱུངས་བྱུང་དུའི་ངང་རྒྱལ་ལས་མ་འདས།

ཉེ་ཆར་དར་དམར་གསར་དབུ་ ། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གསར་དབུ་ ། རང་། མི་འགའ་ཞིག་གིས་མི་མང་ལ་
 འབས་འདེགས་ལྷ་རྒྱའི་ཚབ་ཏུ་མི་མང་གི་མགོ་སྟོང་དུ་བཟང་ནས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བདེ་སྲུག་ལ་མི་ལྟ་བུར་རང་སྣང་གང་
 གྲན་གྱི་སྦྱོང་ཚུལ་འདྲིན་གྱི་ཡོད་པར་སྟོན་བཅོལ་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་བྱ་སྦྱོང་འདྲིན་མཁན་ནི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
 གང་ལ་འད་དགོས་མཁོ་མེད་ཅེང་། རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱི་འགོ་བཟའི་རིགས་གྱི་གདན་གྲུལ་དུ་
 མི་རྒྱུད་ངེས་ཅན་ཡིན།

ཉེ་བའི་ལོ་གཉིས་གསུམ་ནང་རྒྱུད་ལ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ལ་འགྱུར་བ་ཐོན་ལུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མི་ལ་ལའི་
 བསམ་པར། འདས་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་སྟོན་ཏེ་ད་ལྟའི་གུ་ཡངས་ལ་ཚོགས་ཤེས་ཐོག་ད་ཆ་དོན་འབྲས་བཟང་པོ་ཞིག་མགྲོགས་
 ལྷན་སྐྱེན་པའི་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནས། ད་ལྟའི་གུ་ཡངས་སྲིད་བྱས་འདི་ནི་བོད་མིར་མགོ་སྟོང་བསྐྱེད་
 འཁྲིད་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱས་གསར་པ་ཞིག་ལས། དོན་དམ་བོད་མིར་འདྲ་མཉམ་རང་དབང་གི་ཁོ་དབང་སྦྱོང་རྒྱའི་བསམ་སྦྱོང་
 གང་ཡང་མ་རེད་སྟེ་མི་ལ་བསམ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མི་ཚོ་ནས་དེ་འདྲའི་རེ་དོགས་དང་། ངང་ཐུང་འཚབ་འཚུབ་གྱི་བསམ་ཚུལ་འདྲིན་མི་ཅུང་། བོད་གྱི་གནད་དོན་འདི་ནི་
 མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཞིང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་ཕྱག་པའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནད་དོན་ཡིན་པ་དང་།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་འདྲི་འགྱུར་གྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གཏོང་བའི་ཡོད་པའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡིན་པས། ངས་པར་འོས་
 ཤིང་འཚམས་པའི་ཐག་གཅོད་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདི་སྲུང་གནས་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད།
 དེས་ན་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཁོག་ཡངས་ཞི་འཇམ་དང་བདེན་གྱི་སྟོན་ནས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕམ་ཡུལ་བདེ་སྦྱོང་ཁོ་དབང་
 ཐོབ་ཐང་རྣམས་རྩོད་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས། །།

༡༩༥༧ མིའི་གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ནི་བོད་མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ཉེན་མོ་ནས་མི་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་འཁོར་བའི་
 དྲན་གསའི་དུས་ཚོས་ཤིག་ཡིན། འདི་ནི་ད་ལྟའི་རང་རེའི་མི་རབས་འདི་ཙམ་མིན་པར། འབྲུང་འགྱུར་མི་རིགས་རྗེས་མ་ཚོས་
 ཀྱང་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་རེད། རྣམས་འདིར་རང་རེའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དོ་བོ་དོས་འདྲིན་པའི་ཐོག་ནས་སྤོང་སྟོབས་ཆེ་ཆེར་བསྐྱེད་
 དགོས།

འདས་པའི་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རིང་གཞིས་ལུས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་འཆི་སྟོགས་བཀོལ་གསུམ་གྱི་སྲུག་བསྐྱེད་བཅོལ་
 ལས་འདས་པ་དང་། བཅོན་བྱོལ་བ་རྣམས་རང་ཡུལ་བྲལ་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ་གནས་དགོས་བྱུང་བ་བཅས་མི་རབས་འདིའི་གངས་
 ཅན་པ་དེད་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དཀའ་སྲུག་དེ་སྤྲིའི་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མ་གཤགས་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་།

ལྷ་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པ་དང་། དང་དུས་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་བརྗེན་
 ཚོག་གྲོག་བཤད་དང་། ཉམ་བཟུང་གི་སྲོལ་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་། རྒྱུ་པོ་དང་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར། རང་
 རེའི་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ཡང་འཛམ་གླིང་ནང་ཇི་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཚང་མས་ཡིད་ཆད་དང་། ལུས་པ་
 མེད་པར་ལྷུ་བཞིན་སྤོང་སྤོངས་དམ་བཅའ་བརྟེན་པོར་བཟུང་དགོས།

བོད་ནི་རིག་གསུང་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་རྗེས་ལྷན་ཆེན་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཟུང་བའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་
 ཤེས་རིག་ལྷན་པོ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རིག་བཟང་པོའི་གོམས་གཤེས་དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་
 བག་ཤེབས་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྲོད་ཆེ་བའི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱེད་ཐོན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ལྡན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་བསྟོད་
 བཟུགས་དབུ་མ་མཚན་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཡིན། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་མཛའ་མཐུན་གྱི་བྱིས་
 ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་མ་སྤོང་བར་སྤྱི་ཚོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་
 རྒྱུན་འཇགས་ཡོད་པའི་གོམས་གཤེས་དེ་གཞི་མར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དང་དུས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་བསྐྱར་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པས།
 ད་སྐབས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་བདེན་དོན་ཚོད་པའི་འགག་རྩ་གཅིག་ནི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མེན་ཤེས་རིག་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་སྤྱི་
 ཚོགས་རང་ཉིད་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་རྣམས་ཉམས་པ་མེད་པར་རྒྱུན་སྦྲུང་བྱེད་པའི་ཆ་བཞིན།

ད་ཕན་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་། བོད་མིའི་གཏམ་དབུ་མ་མཚན་ཞིག་ལ་བྱ་རམ་བསྟན་ནས་ཁར་ལ་ཆ་སྟེར། ཞེས་པ་ལྟར་ཁ་ནས་མ་ཡིན་
 ཡིན་ཚུལ་དང་། མ་ཡོད་ཡོད་ཚུལ་མཁས་སྟན་འདྲ་ཆགས་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཉམ་པ་ཤོད་བཞིན་ལག་ལེན་
 དུ་བརྒྱུད་བརྟེན་གཞན་བཅོམ་ཁོ་ན་བྱས་རྒྱུན་བོད་མིའི་དོན་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་ཀུན་ལ་རང་རང་སྤྱུག་བཟུང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཐོབ་
 ཐང་ཡོད་སྟབས་རང་ཉིད་སྤྱུག་བཟུང་གི་འཚོམ་ཐག་ལས་གོམས་བའི་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ་དང་བདེན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་
 ཡིན། གལ་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་བོད་མིའི་ཁྱེད་ཚོས་ཚང་ལ་བདེ་སྤྱིད་ལྟར་སྤྱུག་ཅིག་ཡོད་ན་ཚོད་པ་རྒྱག་དོན་གང་
 ཡང་མེད།

བར་ལམ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དེ་ཕྱིན་གྱི་གྲོག་བཤད་དང་། སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་ལྟར་བསྐྱབས་ནས་རང་མགོ་རང་གིས་བསྐྱར་བའི་
 བྱེད་ཐབས་དེས་ཕན་ལས་གཞན་ཆེའི་ཉམས་སྦྱོང་དངོས་སུ་བྱུང་སྟེ་ད་ཆ་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོམ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་
 ཡོད་བའི་བྱེད་པའི་བྱེད་ཐབས་གསར་པ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་གྱི་ལོ་འཁྲུལ་ལ་སྤྲོད་བརྗེས་བརྗེས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསལ་འཐོབ་བྱེད་པ་ནི་
 བཟུགས་པའི་འོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་མི་རྣམས་ནས་རྒྱུའི་དབང་བསྐྱར་འོག་ལོ་སུམ་ཅུ་སྟོར་རིང་ཉམས་སྦྱོང་དངོས་སུ་བྱུང་
 བའི་དུས་ལྟན་དེ་མི་ཐུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གཏམ་སྟན་གསར་པར་ཡོད་ཆེས་གདང་འཁེལ་ཡོད་བར་ཡང་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་
 ཞིག་དགོས་པ་ཤེས་ལྡན་མིའི་བསམ་སྟོབས་རང་བཞིན་ཞིག་རེད།

མཐའ་དོན་ཁོང་ཁྲོས་ཁོང་ཁྲོ་འཛམ་མི་ལུས་ཤིང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདས་ཟེན་པས། དེས་ན་སྐབས་བབས་མ་འོངས་
 པར་རྒྱ་བོད་གཉིས་མཛའ་གཞུགས་དམ་ལ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་དང་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྤྱིད་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་དགོས་

པ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བཟོད་བསྐྱེད་ལོག་ཡངས་དང་འབྲེལ་འབྲུག་བརྩོན་ཤེད་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། གུན་པན་ཞི་བ་དང་
བདེ་བ་ཡོང་བའི་སྒོམ་ལམ་བཅས། ། །

༡༩༥༠ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ལོ་ལྟར་དུས་ཚོས་འདིའི་ཐོག་ང་ཚོ་བྱེས་འབྱོར་བོད་མི་རྣམས་ས་གནས་སོ་སོར་འདུ་འཛོམས་གྱིས་དུས་དྲན་བྱེད་བཞིན་པ་
ལྟར། ད་ལམ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་སྐབས་སུ། བོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་འཁོད་རང་རིགས་ཡོངས་
ལ་མངའ་བཞེད་གཏང་སེམས་ཟབ་མའི་ཐོག་ནས་འཚམས་འདྲི་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ད་ཕན་ལོ་ཉེར་གཅིག་རིང་གི་རྒྱུང་བ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱུང་མ་རྒྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། བོད་མི་རིགས་ལ་མི་
རབས་དུ་མར་རྒྱུན་གཤིས་སུ་འཇགས་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་ལྟར་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཆར་
གཞི་ལྡན་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཏོར་བཅོམ་དང་། དབུལ་ཕོངས་བཀྲོས་སྐྱོན་གྱིས་མཚོན་པའི་བརྒྱུ་དཀའ་ངལ་དུ་བ་འཇགས་
དངངས་འདི་ལྟ་བུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་རིང་བོད་མི་ཚོས་གཏུན་ནས་རྒྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་རིང་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐོག་སྤྱི་མཐོག་ཆེ་
བའི་འགྲུར་བ་བྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་བྱེད་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟོ་འགོ་འཁྲིད་ཚོའི་
འོག་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་འདུར་བ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རང་རེ་བྱེས་འབྱོར་བ་རྣམས་རང་ལུལ་དུ་བྱིར་
ལོག་བྱ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཐའ་རྒྱུང་མིན་པའི་ལམ་སྤོགས་ཟེར་བའི་སྲིད་བྱུས་
དེ་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་རིམ་ཁྲུབ་ཏུ་འགྲུར་བཞིན་པའི་ཐོག་བོད་ནང་དུ་འདུར་གང་འཚམས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་རེད།
ལས་འགུལ་འདི་དག་གི་རྗེས་འབྲས་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཏུ་ད་ལྟོ་ཆར་བརྗོད་དཀའ་ཡང་། དངོས་ཡོད་འགྲུར་འགོས་དང་རྒྱ་
མིའི་འབོད་བསྐྱེད་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྟོག་ཞིབ་ཆེད་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་
བོད་དུ་ཆེད་གཏོང་བྱས་ཤིང་། འདི་ནི་ལོ་ཉི་ལྔ་ཙམ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་མིར་འབྲེལ་མཐུན་བྱུང་བ་དང་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད།
སྐག་པར་རང་རེའི་གཅེས་པའི་ཚོལ་གསུམ་རྒྱ་ཚའི་གཞིས་ལུས་སྤུན་ཟུར་འབྲེལ་ལམ་མཐུན་སྦྲུལ་པའང་དང་པོ་རེད།

བོད་ནང་གི་ད་ལྟོ་གནས་སྐབས་དང་འགྲུར་འགོས་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ང་ཚོ་བྱེས་འབྱོར་བོད་རིགས་ལ་འདོར་དུ་མེད་པའི་
འཁྲུང་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། བོད་ལུས་མི་མང་ས་ཡ་དུག་གི་རེ་འདོད་མངོན་དུ་འགྲུར་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྐབས་
བབས་གྱི་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་གིས་རང་རེར་རྩ་ཆེའི་གོ་སྐབས་བྱིན་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་བོད་རྒྱུད་
སྦྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་གཞིན་སྐྱོར་སྤོང་ཕྱག་མང་པོར་སྒོམ་སྤོང་ལེགས་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་

པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་ཡོང་ཐབས་འཁྲུང་བཅོམ་ཆེ་བསྐྱེད་ངོས། མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྲ་སྒྲིག་དོན་ཅན་བྱ་རྒྱུ་ལྷག་པར་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱ་ནག་མན་ཟུའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དུས་ལུན་རིང་བོར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་ཐེ་གཏོགས་དང་། རང་ཁྱེད་ལ་བྱུང་བའི་གཞི་བྱས་རིམ་བརྒྱུད་དུ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟའི་རྒྱན་པའི་འདི་དག་ཆོས་གསུམ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་སློབ་མཁས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པའི་གོགས་སྲུ་གུར་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ཆེག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

རང་རེ་བྱེས་འབྱོར་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་རང་རིགས་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ལས་སེམས་ཤུགས་སྐབས་ཏེ་རང་རང་སྐབས་བབས་ལས་དོན་ཐོག་ཤུགས་བསྐྱེད་དུར་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཞེ་སྟོན་སྤྱི་བོམ་འཕུས་ཤོར་བཏང་བ་ཡིན་ན་བོད་བཟུན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐ་ན་རང་སྲོག་ཀྱང་སློབ་བཏང་བའི་རྒྱལ་གཅིས་པ་དེ་དག་དང་། དཀའ་ངལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པར་ལྷག་བསམ་རི་བཅུགས་པ་ལྟར་འགྲུར་བ་མེད་པའི་གཞིས་ལུས་སྐྱུར་སྐྱར་ངོ་གཞོངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་གཞོན་མི་ཟ་བ་རེད།

དེད་དུས་བོད་ནང་གྲ་ཡངས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཁུལ་ཡང་། བྱེས་འབྱོར་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱར་ཐབས་ཆ་ཅམ་མེད། ང་ཚོར་འགོ་སྟོན་དང་། སྤྱི་བརྒྱུད་ཆོས་དང་སོགས་གང་ཐད་ནས་སྲུ་ལའང་སྐབས་བཟུན་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་གཙང་མ་ཡོད་པས་མ་ཚད། གཤམ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ། རང་རེད་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་དེད་རབས་འཛུམ་སྤོང་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྗེས་ཟིན་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་མོས་དོན་ཕན་དག་མཚན་དང་བཟུན་པའི་སློབ་ཚན་གང་ལའང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་རེད། བོད་དུ་ཆ་བཞག་ན་། དུས་ད་ལྟའི་བར་དབང་སྐྱར་བ་ཚོས་གང་བཀོད་ལས་རང་ཉིད་ལ་གདམས་ཀ་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད། འདི་ནི་བོད་དུ་རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱར་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲས་ངན་ཤོས་ཀྱི་གས་ཤིག་རེད། མ་འོངས་པའི་རེ་སྟོན་བྱ་ལུ་ནི་ན་གཞོན་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཚེད་མཐུན་ལས་རྒྱ་ཆེ་སྟོན་ཐུབ་པའི་དེད་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་ཉིད་མི་རིགས་གཞན་དང་འབྲེས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསོན་གནས་ཡོང་ཆེད་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་གོམས་སློབ་རྒྱན་འཇགས་ཡོང་བའི་འཁྲུང་བཅོམ་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མིས་དེད་སྐབས་གྲ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལག་ལེན་དུ་བཟུར་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་གཞིས་ལུས་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ཞབས་འདེབས་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་འབྱུང་སྲིད། དེད་དུས་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བའི་ཁྲོད་ནས་བོད་དུ་བཟུན་བསྐྱར་གཞེན་འཕམ་དུ་འགོ་བསྐྱེད་གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པའི་བྱེས་འབྱོར་གཞོན་ལུ་ཁོངས་ནས་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་ལོ་དུས་ཚད་གཞི་ངེས་ཅན་གྱི་དུས་ལུན་རིང་བོད་ནང་བསྐྱེད་དེ་རང་རིགས་གཞོན་ལུ་ཚོར་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཞབས་འདེབས་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་དྲུང་ལེན་བྱ་འོས་པ་དང་། བསམ་འཆར་འདིར་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དགག་བྱ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་མཐོང་། ང་ཚོས་བདེན་པའི་ཚུ་དོན་ཞིག་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་པའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་ཐོག་གཞོན་ལུ་ཚོས་ངའི་བསམ་འཆར་འདིར་དྲུང་ལེན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

མཚུགས་ཀྱི་དམ་ཉལ་ཏུ་བརྗོད་བཞིན་པ་ལྟར། ང་ཚོའི་འཐབ་ཚད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། བོད་མི་མང་གི་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་
 ཚེད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་དུས་སྐབས་འདིའི་ཐོག་དྲན་བསྐུལ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་གུ་ཡངས་ཕྱན་པུ་
 ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པ་དེ་གོམ་བཤོད་དང་པོ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་གྱིས་དགའ་བསུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིང་། ད་ལྟའི་ཆར་གཞིས་ལུས་བོད་
 མི་རྣམས་ཀྱི་འདོད་སྤོངས་སུ་ཁེངས་པའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ནའང་སྐྱབས་མེད་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་གནས་
 ལྟངས་རིམ་བཞིན་དུས་ཚོད་དང་མཉམ་དུ་བསལ་ཆ་ཡོང་རྒྱུར། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་གི་གནས་ལྟངས་ཇི་ལྟགས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་
 ཐོག་འཁུར་བརྗོད་ལག་ལེན་ཇི་ཅམ་བྱེད་མིན་བལྟ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། །།

༡༩༧༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེ་ཤུ་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། རྒྱ་དུ་ཡིག་རིགས་རྩལ་གོམས་གཤིས་གཅིག་གྱུར། རྒྱ་
 བ་དང་སྲོད་པ་ལས་རིགས་ལྷ་ཚོགས་པའི་གཞིས་བྱེས་བོད་རིགས་མཆིས་སོ་ཚོག་མཐའ་དག་ལ་ངས་མཇེའ་བརྗེད་འཚམས་
 འདི་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་ཕན་ལོ་ཉེ་ཤུ་སོང་བའི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་སྣོད་ཕྱག་བརྒྱར་ཉེ་བ་རྒྱ་གར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཤར་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱ་དུག་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་སོ་ནམ་དང་། བཟོ་ལས། ཚོང་འཁོས་སོགས་ལས་རིགས་ལྷ་མང་ལ་བརྟེན་
 རས་འཚོ་གོས་གནས་སྐངས་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་རང་འཚོ་གདངས་འཁེལ་འགོ་དང་འགོ་བཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་གཞོན་སྐྱེས་
 སྣོད་ཕྱག་ཉེ་ཤུ་བརྒྱལ་བ་རྣམས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་རྒྱུད་དུ་སྐྱེལ་ཏེ་སློབ་གཤེག་གཉིས་
 རྩན་གྱི་འདབ་ཆགས་འཕུར་ཐིང་ཅི་བདེར་བྱེད་པ་ལྟར། དེད་དུས་དང་མཐུན་པའི་མི་གལ་དུ་བསྐྱོད་བཞིན་པ་དེ་རྒྱ་མིས་དུག་
 རྒྱར་བརྗེ་བའི་རང་རེད་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་མང་གཞི་རྒྱ་གར་ནང་ལུལ་བོད་མི་འདུས་གནས་ཁག་ལ་བརྟེན་པོར་ཚུགས་
 པ་མ་ཟད། ལུང་ཚན་དང་མི་རིགས། སྤྱི་ཚོགས་གནས་སྐངས་ལྷ་ཚོགས་པའི་ཤར་རྒྱལ་འཇམ་སྐྱོང་ཡུལ་གྱི་གཞན་དག་མང་པོའི་
 རང་དུ་ཡང་དོ་སྣང་བྱུང་འཕེལ་འགོ་བཞེན་པ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ལའང་ཚོག་སྐམ་པའི་སྣོད་བཤད་མིན་པར་དོན་དམ་རང་
 དབང་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་སྲོད་བཞིན་པ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཅི་ནས་རང་ཡུལ་བྲལ་ནས་མི་ཡུལ་ས་མཐར་འབྲུགས་ཏེ་
 གནས་འཁོད་འོག་སྤྱི་བྱེད་ལ་རྒྱར་སྐྱོན་པའི་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་བྱུང་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་དྲན་འོས་པ་
 ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་མ་ཤེས་པར་ད་དུང་སློབ་གང་ས་ནས་ཡར་རྒྱས་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས་པའི་ཐོག་ལྷག་པར་རང་
 རེ་བཙན་བྱོལ་དུ་འཁོད་སྲོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལྟེ་བ་ནི་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་ས་ཡ་དུག་གི་བདེ་སྲིད་གི་གནད་དོན་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་
 བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་གི་འདོད་སྤོངས་སུ་ཁེངས་པའི་བདེ་སྲིད་རང་དབང་གི་དཔལ་ཡོན་མ་བཟང་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདས་པའི་
 ཉམས་སྲོད་གཞི་ལ་བཞག་ཏེ་ཞུས་མེད་ཐབས་ཤེས་འབད་བརྗོད་ནམ་ཡང་མི་སྣོད་པ་བྱེད་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

ཀྱི་མིས་ང་ཚོར་ཡར་རྒྱས་དང་། གསར་བཅའ་ བོད་མི་མང་བཅས་ལ་ངོ་སྤོལ་རྒྱབ་སྐྱོལ་བྱས་ཏེ་ཆོས་གདུག་རྩལ་དང་སྲུང་ལྷག་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་མཁན་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་བདེན་བརྟུན་བསྐྱེད་ཉམ་པ་སྣོད་བཤད་ལན་བརྒྱ་སྣོད་དུ་བསྐྱེད་བཅོང་བྱེད་མི་དགོས་པར་འཛིན་སྲིད་གུ་ཡངས་རང་དབང་མདུན་སར་ང་ཚོས་གསར་བཅའའི་ལམ་དུ་རི་ཚམ་བསྐྱོད་ཡོད་མེད་དང་། མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སྤུང་སྐྱོབ་གྱི་ལས་དོན་རི་ཚམ་བྱས་ཡོད་མེད། རང་རིགས་མི་མང་གི་བདེ་སྲུག་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་དྲང་བོས་གཞུང་བསྐྱེད་སྤྱད་ཏེ་འབད་བཅོམ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་བཅས་བཟང་ངན་གང་མཚེས་ས་རིས་ཐང་གསལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དག་གཉེན་བར་མ་སྲུ་འདྲ་ཞིག་གིས་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ན་འདྲ་། བདེན་དང་བརྟུན་པ། ལམ་དང་ལམ་མེན་གྱི་ཡོད་གཏུན་བྱ་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ལོ་རེ་རྒྱང་ནང་ལའང་དཀར་ནག་དོས་འཛིན་ཡོངས་སུ་གོ་སྐྱོད་གི་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་ཉམ་བཤད་འཁྲོག་པོའི་བརྟུན་གཏུ་མ་སྲུ་ཚོགས་ཕྱི་འགལ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའི་གཏུ་མ་གྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱོ་མཁན་སུ་ཡིན་གསལ་བོར་ཤེས་ཐུབ་གྱི་རེད།

དཔེར་ན། ཀྱི་མིའི་དབྱང་སྐྱོབས་ལ་ཡ་ལན་སྐྱོག་པའི་སྐྱོབས་པ་མེད་པ་ཤེས་བཞིན་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་གྱིས་ ༡༩༥༥ ལོ་མཇུག་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ ༡༩༥༧ ལོ་ལྷ་སར་བོད་མི་མང་ཚོགས་གྱིས་ཀྱི་མི་བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་འགོ་དགོས་པ་དང་། བོད་ཡུལ་འཛིན་སྐྱོང་བོད་མིས་བྱེད་དགོས་པའི་འཐབ་འཛིངས་ངོ་སྤོལ་སྐྱོང་འབྲོག་བྱས་པ་དེ་བོད་ཚོས་གསུམ་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་བཅོས་མེན་ནམ་འགྲུར་ཕྱིར་བཏོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་དེ་དུས་དགའི་དྲངས་མར་འཛིན་ཞིང་། ཤོག་བུའི་སྐྱོད་ཏུ་འབྲོག་པའི་ཨ་རི་བཅོམ་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱ་བསྐྱོད་རིང་ལུགས་པས་ཕྱི་ནས་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་ནང་ཁྲལ་ལོག་སྐྱོད་ལྷུང་ཤས་ནས་སྤེ་འཁྲིད་དེ་ངོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་བསྐྱངས་སོང་ཞེས་དྲག་གཞོན་བྱས་པའི་ཁར། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་མིར་དགའ་ཞེན་ཡོད་ཚུལ་འཁྲོག་བཤད་བྱས་པ་རེད།

ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་འདྲ་ ༡༩༥༥ ཅམ་ནས་རིམ་བཞིན་མདུན་མཚོངས་ཆེན་པོ། ཤེས་རིག་གསར་བཅའ། ཏེ་ཕྱི་ཞིང་ལས་ཀྱི་སྐྱོབ་སྐྱོང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགལ་རིམ་པར་དོན་ངོ་མར་ཕམ་གུང་གྱི་སྐྱོན་དང་ལོ་འཁྲུལ་ཚབས་ཆེ་བུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེར་སང་ཡོངས་གྲགས་དོས་ལེན་བྱ་སྲིད་འདི་དག་ལ་སྐབས་དེ་དང་དེར་རྒྱལ་ཁ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་ལུགས་འཁྲོག་བཤད་ཁོ་ན་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་མི་གྲན་ལོ་མང་གསར་བཅའའི་བྱས་ཅན་མང་པོར་མིང་འདྲོགས་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདྲོགས་རིས་དང་། ཡང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནས་བདེན་ཁ་མི་སྐྱོན་མཐུ་མེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚོའི་དུས་ལུན་ཐུང་བུའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཐོག་འཆི་ཐེངས་བརྒྱ་དང་གསོད་ཐེངས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་འདྲའི་སྣོད་ལྷུང་འབྲེལ་བཤད་རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་མི་མང་དུན་པ་དང་རྟོག་དཔྱད་ཅི་ཡང་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་ཚོངས་དུང་འགོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཤེས་ལྡན་རྣམ་དཔྱད་ཅན་མི་ཡི་རིགས་སོང་སྐབས། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་ཡོད་ཆོས་ཆ་འཛིན་ག་ལ་བྱེད།

དེ་ལྟར་ཡང་སྲུང་ལྷག་རྒྱ་མིའི་མཚོའ་གོགས་དམ་པར་བཅི་བའི་རུ་སྲུ་དང་དམག་གི་འཛིགས་ཉེན་བུང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཤེས་ཡོན་སོགས་སྐོ་མང་པོ་ནས་ཉམས་གུང་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེ་རྒྱན་མར་བུང་བ་དེ་དག་སོལ་ཐབས་སུ་སྲུང་ལྷག་སྐབས་ཆེའི་རྒྱལ་ཁ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་ལུགས་ཀྱི་གཏུ་མ་བཤད་ཁྲུབ་བསྐྱེད་སྐྱོབ་པ་ལས་དཔྱད་ཚུན་ཆད་གྱི་དག་

ལམ་ནས་བཤར་སྤྱང་ནར་མར་བྱེད་པའི་རི་འགྲུལ་མཚོ་སྐྱོམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་རང་རང་ངལ་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ལས་མ་
 བྱུང་སྟབས། ད་ཆ་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་རྗེས་ཟེན་པར་དང་རབས་ཅན་དུ་བསྐྱུར་དགོས་པའི་དངོས་ཡིད་བདེན་པའི་རྒྱ་
 རྒྱུན་དུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་འགྱུར་ཚབས་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སློབ་བཟོའི་བདེན་པས་
 བྱུངས་འཁྲོལ་དཀའ་བ་ཚོས་ཉིད་དུ་སོང་སྟབས་སྲིད་སློབ་གཞན་པ་ཉིང་ཞེས་གི་སྤྱི་བཀའ་མོལ་ནང་དངོས་ཡིད་ནས་
 བདེན་པ་འཚོལ་དགོས་ཞེས་དང་། ཡང་རྒྱ་ནག་ནང་མི་མང་གི་སྤྱུར་ཡིག་སྐད་འབོད་ལ་ལོ་མང་གི་སྤིང་ནང་འདོན་པའི་ཐོབ་
 ཐང་ཡོད་དགོས་ཞེས་དང་། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་རྗེས་ལུས་ཡོད་པ་སྤུས་བརྒྱུས་པས་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅིང་། རང་སྤྱོད་
 དང་རྗེས་ལུས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་སོགས་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་སྤོང་མ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བའི་དྲང་བདེན་ཡར་ཐོན་གྱི་
 ཡངས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རིམ་ཐོན་ལ་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་བསྐྱབས་པའི་འོས་སྤྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དབང་ཤུགས་ལྡན་པའི་
 འགོ་འཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཚོས་སྤོང་གི་ལྷན་ཚུབ་ཀྱི་དོན་དང་། རང་མཐོངས་ཙམ་རྒྱུད་གི་མཁྲགས་བཟུང་དོར་ཏེ། ད་ལྟོ་དུས་
 སྐབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤེས་སྟབས་པ་དང་། རང་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་སྟབས་པ། དེ་ངོས་ལེན་བྱེད་སྟབས་པ། དངོས་ཡིད་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ལས་ལེན་སྟབས་པ། མིའི་རིགས་ཚང་མར་བདེ་སྤྱིད་འདྲ་མཉམ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཤོག་བྱའི་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པས་
 མི་ཕན་པར་དངོས་ཡིད་ལག་ཐོག་འཁལ་དགོས་པར་ནན་ཏན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ན། དཀའ་རྙོག་ཇི་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ཀྱང་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་སྟབས་ཀྱི་རེད།

སྤོང་གི་གསུམ་བུ་བཟུང་དུས་དྲན་སྐབས་ངོས་ནས། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོང་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་
 ཡོང་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་བོད་ནང་གཉེན་འཕུང་ལྷ་སྐོར་དུ་འགོ་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་བོད་དུ་འགོ་
 ཚོགས་པའི་འགོ་འོང་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་ཤེས་བྱུང་ན། ཕན་ཚུན་གནས་ཚུལ་གསལ་ཉོགས་སྟབས་རྒྱ་དང་། དེ་ནི་མིའི་རིགས་
 ལ་རབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་དང་། ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་ལག་ལེན་བྱེད་སྟབས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་བཞིན།

ད་ཆ་བོད་མི་བོད་ནང་གཉེན་འཕུང་ལྷ་སྐོར་འགོ་འོང་གི་གོ་སྐབས་འགོ་ཚུགས་པ་འདི་ནི་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་བྱ་སྤྱོད་
 ཅིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ནང་མ་བཅོས་རང་བཞིན་ལྷག་པའི་གནས་སྟངས་རྗེས་ཟེན་པར་སྤོང་པ་དང་མཐོང་སྟབས་པ་དགོས་པ་
 ལས། བར་ལམ་ཕྱི་རྒྱལ་ལྷ་སྐོར་བ་འབྱོར་རིགས་ལ་སྤོང་རྒྱུན་སྤོང་མཚང་སྤོང་བའི་བཅོས་མའི་ག་སྐྱིག་སློབ་ལུས་དུ་མི་ཤོང་བ་
 བྱས་ནས་སྤོང་གར་འཁྲུག་སྤོང་བྱས་པ་ལྷ་བྱ་བྱུང་འདུག་པ་འདི་འདྲ་དུས་ཐངས་རེ་གཉིས་ལ་བརྒྱུན་འཁྲུག་འཁྲུག་འཁྲུག་ཆེ་
 མཐར་བརྒྱུན་སྤུགས་བཅོལ་ནས་ཞབས་འདེན་སྤོང་བ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་མ་གཏོགས་མེད་པ་རྒྱ་རྒྱ་མ་གཏོགས་མེད་པ་རྒྱ་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཚུལ་
 རྣམས་ཀྱང་དངོས་ར་གསལ་འཕྲོད་ཡོད་པས་དེ་འདྲར་མ་སོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་མུས་དང་། མདོར་ན་གཉེན་འཕུང་ལྷ་སྐོར་དགོས་
 དོན་ཚང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་སོགས་དངོས་ཡིད་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་བའི་ལྷ་བ་འཁྲུག་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ནས་
 ཀྱང་འདི་སྤྱོད་སྤྱུ་གཉེན་འཕུང་ལྷ་སྐོར་འགོ་འདོད་བྱེད་མི་སུ་བྱུང་དམ་བསྐྱབས་ཀ་ཀོར་མེད་པར་བཏང་འབྱོར་སྟབས་པའི་རེ་
 བ་ཡོད།

ད་ཕན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་སྤོང་གི་མཐོང་ཚུལ་གཏམ་བཤད་འདི་ཉིད་ད་ལྟོ་གངས་རྒྱུང་དབང་སྐྱུར་

བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་པའི་ལས་བྱེད་འགའ་རེའི་སྒོ་ལ་ལམ་སངས་བཅས་མིན་ཡོད་ཀྱི་ཡང་། ཆགས་སྣང་ཕྱོགས་སྣང་གི་
 བསམ་བཤེགས་སུ་བཞག་དུ་ཕན་གྱི་མཐོང་ཚོས་དངོས་བྱུང་གི་ཉམས་སྲོལ་རྣམས་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས། ཤར་རྒྱུད་གིས་རྣམས་
 རྒྱུད་མནན་ཟེར་བའི་རང་ཆེ་རང་མཐོངས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་རྒྱུད་ཏུ་མི་བྱེད་པར་ད་ལྟ་ཤར་རྣམས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་ཁག་གི་དངོས་འབྲེལ་
 གནས་སྤངས་བཟང་ངན་བདེ་སྐྱབས་རྩེ་འདྲ་ཡོད་མེད་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དེ་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་
 དུ་བྱས་ན་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་མིག་གི་ལྟ་མོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་སྒོ་གོས་རྣམས་དཔྱད་འཕེལ་བའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་
 བའི་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཡོད།

མཐའ་དོན་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་ལོ་ཉེ་ཤུ་འཁོར་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་ཆེད་གཉེར་དམིགས་བསམ་གྱིས་བརྗོད་
 ཀྱི་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྤྱིར་འགོ་བའི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་མཛོད་བརྗོད་དང་། ཡང་སྒོས་ཚོས་དང་ཤེས་རིག་གི་ཐོག་ནས་
 སྒོ་བ་དཔོན་དང་སྒོ་བ་མའི་རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་དུས་རབས་མང་པོའི་སྤོང་ནས་ཡོད་པའི་བྱིས་མཚོས་ལུང་བ་ཕན་ཚུན་
 གྱི་སྤང་ལར་དགོངས་ཏེ་ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བར་གཞིགས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཁང་དང་། རྒྱ་གཞིན་ཚོར་སྒོ་བ་སྤྱོད་། ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་གི་བརྟེན་གནས་ཁག་ལ་མཐུན་རྒྱུན་སོགས་ཕན་གོགས་རོགས་རམ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལ་རྒྱ་གར་མི་མང་དང་། རྒྱ་
 གར་དབུས་གཞུང་། ས་གནས་གཞུང་ཁག་བཅས་པར་ངས་སྤོང་ཐག་པ་ནས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་བྱེད་དང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་སྤོང་བའི་དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱགས་བསམ་བཟང་པོས་ཕན་གོགས་འདི་ལྟ་
 བྱ་གནང་བ་ང་ཚོས་རྣམ་ཡང་བརྗོད་ཐབས་མེད་ཅིང་། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བོད་དང་། འཛམ་གླིང་ནང་པའི་རྒྱལ་རབས་
 ལོ་རྒྱུས་ནང་འགོད་རྒྱུའི་ཚུ་འགངས་སྤོང་བོ་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན། །།

༡༩༧༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་རིང་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་དགུ་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ངས་གཞིགས་བྱས་པོད་མི་མཐའ་དག་ལ་འཚམས་
 འདྲི་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷན་སྐྱོད་དོར་བའི་རང་རིགས་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་སྒོ་བ་ལམ་ལུ་གི་ཡོད།

བར་ལམ་བཅོན་འཇུལ་མཁན་གྱིས་བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་སྤོང་མེད་བདེ་སྐྱོད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྤོང་གྱི་ཡོད་ལྷགས་རྒྱང་
 བསྐྱགས་ཚིག་སྐམ་གཏམ་བཤད་དང་། བཅོས་མ་ཆེད་བསྐྱོགས་བརྟན་དཔར་གྱིས་དྲིལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མིས་
 འདེམས་སྤྱད་བྱས་པའི་བྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་འགའ་ཞིག་བོད་ནང་འཕྲིད་གཏོང་གིས་དུས་ལྷན་ཉེན་ཤས་རིང་རྒྱ་མིས་གོ་སྐྱོག་བྱས་
 པའི་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་རྒྱ་མིའི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་ལུ་བསྐྱོར་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིས་ཆེད་བཅུགས་སྤང་སྤྱོད་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་
 འབྲེལ་བཤད་ཉན་རྒྱ་བཅས་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་བོད་ནང་མི་མང་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་བདེ་སྐྱོག་གནས་སྤངས་ངོ་མ་གསལ་ཤེས་
 ཡོད་ཐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་བཅོས་མ་དང་། ཕྱོགས་སུ་སྤངས་པའམ། མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་

མིག་ན་གཅིག་པའི་ངོ་སྤྲོད་གསལ་བཤད་ཡིན་ལུང་དེ་ལ་མིག་ན་གཉིས་ལྔན་གྱི་དཔྱད་ལྔན་སུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཡོང་ཐབས་མེད་
པ་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་བཞུགས་ན་ཤེས་གསལ་རེད།

བོད་ནང་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གིས་སྤོན་མེད་པའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བར་ཅི་དགར་སྤོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཚོད་པ་རྒྱལ་
དོན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བོད་ནང་སྤོན་མེད་བདེ་སྲིད་རང་སྲིད་གཞན་སྤོན་ངོམས་སུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཕྱི་རྒྱལ་མི་
རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། ལོང་སྤོན་གྱི་གུ་དོག་དེ་འདྲ་མིན་པར་རང་དབང་གི་སློ་ནས་བོད་ནང་འགོ་འོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་
སླབས་ཤིག་བྱུང་ན། དེ་མཚམས་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ངོ་མ་ཇེ་གསལ་དུ་འགོ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་ཏུ་བོད་ནང་ནས་བོད་མི་ཕྱི་
རྒྱལ་དུ་ཡོང་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོང་། རང་གི་པ་མ་སྤུན་གོགས་འདྲ་ཡོད་ན་ལྷག་འཕམ་བྱས། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་
པའི་བོད་མིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་བོད་ནང་ལྷ་
བསྐྱར་ལ་འགོ་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སླབས་ཤིག་བྱུང་ན། དེ་མཚམས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དོན་
དམ་གསལ་རྟོགས་ཡིད་ཆེས་ངེས་རྟེན་སྤུ་རྒྱུ་མ་ཟད། དེ་ནི་འགོ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཡ་རབས་སྤོད་བཟང་འོས་བབས་ཡོད་པ་
ཞིག་དང་། ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་ལག་ལེན་ཡང་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དྲིལ་བསྐྱགས་ཁོ་ནའི་ཐོག་
ནས་བོད་མི་རྣམས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་འབོད་བསྐྱེད་བྱེད་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

མཐའ་དོན། ལྷུ་བས་ཐོངས་ལས་གོལ་མི་སྲིད་པས། གངས་ཅན་བོད་མི་རིགས་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་
འདྲ་བར་རང་ཡུལ་རང་གིས་སྲིད་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཚང་མས་ལྔར་བཞིན་ལྷག་བསམ་སྤིང་སྤོབས་ལྷུ་མེད་འབད་བཅོམ་ཆེ་
བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། །།

༡༩༧༧ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ང་ཚོས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་པ་ཡུལ་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་ལ་
བསམ་གཞིགས་མི་བྱ་མཁུ་མེད་ཡིན། ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་བཅོམ་འཇུག་གིས་རྒྱ་བྱེད་པ་ལུང་ལག་ཏུ་
རྒྱ་དམར་ཞི་དྲག་མི་སྣ་ཤིན་ཏུ་ལྷོན་ཆེ་བཅའ་སྤོད་བཞིན་པའི་ཁར། བོད་ཤར་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཤར་ས་ལུང་ས་མཚམས་
ལག་ཏུ་རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་པ་ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་ཐོག་དུ་ཆ་བོད་དབུས་ཕྱོགས་སུ་འདྲ་གཞིས་ཆགས་པ་འབྱོར་བཞིན་པ་
རེད། ལྷ་སའི་རྒྱང་འཕྲིན་ནས་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་དོན་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༥ ནས་འདི་ལོ་ཟླ་ ༡ བར་རྒྱ་ནག་ས་ལུང་སྣ་
ཚོགས་ནས་བཅོངས་བཀོལ་དམག་མི་རྣེད་པ་དང་། སྤོབས་གཉེར་བེན་པའི་སྤོབས་སྤུག་ཚོ་ལག་ཚོ་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་ལྷིམ་ཚང་
འཇུགས་བསྐྱེད་བྱེད་པར་དྲུང་སྐང་གིས་བསྐྱོད་ཚུལ་མེད་འདོགས་ཀྱིས་བོད་དབུས་ནང་གཞིས་ཆགས་སུ་གཏོང་བཅངས་ ༤༩
ལ་མི་གྲངས་ ༤༤༤༠ ཅམ་བཏང་འབྱོར་བྱེད་འདུག།

གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་འཚོ་བ་ཞན་ལ་ལས་རྩོལ་མཚམས་ཚིག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་བཞིན་ཡིན་པ་དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་དགུན་དུས་ལྷ་ཅི་ལུལ་ཚུ་རྗེས་ཞིག་གསར་བཅོ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འགྲེལ་བཞེས་ལ། པོ་མོ་ཀན་གཞོན་ཚང་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལས་ལུས་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཉེན་གུང་ངལ་གསོ་ཡང་མ་རྒྱབ་པར་ཉེན་མཚན་བསྐྱེད་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ལུགས་དང་། མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་རྐྱེད་ལྟུགས་འབྱེད་ཤོར་བ་དང་། ལྷན་པར་མ་བཅོས་ཡོད་ན་ཡང་ལྷན་བཞིན་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་མཐའ་འབྲོངས་བྱས་ལུགས། ལྷག་ཅི་ལུལ་ཨར་ལས་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། མི་ཚོས་ཉེ་མོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མོ་དཔལ་འབར་འབྱེད་ནས་སློག་ཁང་ཨར་པོ་རྒྱབ་རྒྱུ་བཞེས་འདུག་གནས་རྒྱུ་འདི་ཚོ་ང་ཚོས་རང་བཅོ་ཉུར་ཤོབ་བཤད་པ་མིན་པར་བདུན་པུག་གསུམ་བཞིའི་གོང་དུ་ལྷ་སའི་རྒྱང་འཕྲིན་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཆ་རེད།

ཟླ་ཤས་སྡོན་མའོ་ཅོ་ཏུང་འདས་པའི་ཟླ་ངན་ཚོགས་འདུ་ལྷ་སར་ཚོགས་པའི་རྣམས་སུ་བོད་མི་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་འཛོལ་བརྒྱབ་བཅོན་འདུག་བྱས་པས་མ་ཚད། འགའ་ཤས་སོག་སོག་ཏུ་བཏང་འདུག་དེ་ལྷན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མི་དེ་ཚོས་ཚོགས་འདུའི་སར་སེམས་སྐྱུག་ཟླ་ངན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་མ་ཐོན་པར་ལག་འདོགས་བྱས་པ་རེད། གནས་རྒྱུ་འདི་ཚོར་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ན། རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་མི་རིགས་ལ་བཅོན་དབང་གཏོང་གཞོན་ཅི་ལྷ་བུ་བྱེད་གྱི་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་གྱི་འདུག།

དང་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་མི་སེར་སྐྱེལ་སྐྱོལ་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒྱུ་འགོ་བ་མའི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་ལས་འགུལ་རྒྱབས་འཕེང་འབྱུང་བཞིན་པའི་རྣམས་འདིར། ཤར་སྤོང་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་ལོ་རྒྱུས་སྣོན་གྲགས་ལྡན་པའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ལོག་སློན་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བཅོན་འདུལ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་སློམ་རྒྱུང་བོད་མི་རིགས་ལ་མཚམས་ཚིག་མེད་པའི་བཅོན་དབང་མནར་གཅོད་སྐྱུག་སྐྱོང་འདི་ལྷ་བུ་གཏོང་བཞིན་པ་འདི་དག་བདག་མེད་རང་དགར་འཇོག་ཐབས་ག་ལ་ཡོད།

ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་རྩོད་ལེན་བྱེད་པ་འདི་ནི། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་རེ་འདུན་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐོབ་ཐང་དང་། བབས་འོས་ཡོད་པ། དྲང་བདེན་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན། དམིགས་དོན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་སློ་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་སྤོང་སྤོངས་ལྷུ་པ་མེད་པའི་འབད་བཅོན་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་དྲང་བདེན་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་། ཀན་རབས་ལ་ཞེ་ས། དཀའ་སྐྱུག་ལ་བཅོད་བསྐྱེད། གཞན་ལ་ཕན་སེམས། སློམ་རྒྱུང་དམན་ས་འཛིན་པ། ངོ་རྒྱུ་ཡོད་སོགས་རང་རའི་པ་མེས་ལ་རབས་སྐྱོད་བཟང་གི་མིག་སློམ་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཅི་སྤོང་ཡོད་པ་འདི་དག་བོད་མི་ཀན་གཞོན་བར་མ་མཐའ་དག་ནས་ལུས་དུས་གང་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཉམས་བརྟུན་མ་བཏང་བར་གཅེས་སྐྱོང་ལག་ལེན་རྒྱུ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་འཕལ་སྐྱང་ཁེ་གྲགས་པ་མའི་སྤྱད་གཡོ་བྱེད་མ་རབས་རྒྱུ་མིན་གྱི་ལམ་དུ་ལྷགས་ན། རང་ཉིད་ཀྱང་གྱིས་འབྱུང་མོད་གྱི་ལུས་དུ་འགྲུར་བ་སློམ་ཅི་སྐྱ་ཤེས་དོན་གོ་མི་ཡི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགོས་དོན་མ་ཚང་བ་ཡིན་པས། ཚང་མས་ལ་རབས་བག་ཡོད་སྐྱོད་བཟང་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་རྒྱུ་བཞིན་གཞོན་པ་གསལ་མོ། །

༡༩༧༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་རང་ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་ཚོད་མེད་ལས་འགུལ་བརྒྱུ་ལས་ནས་མི་ལོ་བཅུ་བདུན་ལོང་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་ངང་ནས་རྩ་དོན་འདིའི་ཆེད་དུ་ལུས་སྟོན་ལོངས་སྤྱོད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་གུས་འདུད་ལྷན་ཡིན།

ང་ཚོས་བོད་རང་བཙན་གྱི་དོན་ལ་འབད་ཚོལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དམིགས་ཡུལ་ནི། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་དང་རེ་འདོད་རྒྱུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞིང་། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཕྱི་ནས་དགུ་བོའི་བཙན་དབང་དམ་གཏུར་འོག་གཡོ་འགུལ་བྱེད་པའི་རང་དབང་གཏུན་ནས་མེད་པ་དང་། རང་ནས་བཀྲོས་སྐྱོམ་གྱིས་གདུངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་བཅོལ་གྱི་ཐོག་མར་རྟོ་ཟས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཆུང་དྲི་མེད་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཐོག་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདྲ་མཉམ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་སྟོན་པོ་དེས་སློ་འདོད་མ་ཁེངས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་དགུ་བོའི་གཞོན་བཅོར་དང་། རྟོ་གོས་ངལ་དུ་བལ་མི་སྐྱམ་བར། རང་གི་རེ་འདོད་བོད་རང་དབང་རྒྱུ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ལུས་སྟོན་ལལ་བར་འདོད་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྟོང་ཞུས་ཞེད་ངང་བཙན་དབང་ལ་ངོ་རྒོལ་འཐབ་ཚོད་རྒྱན་བཅིངས་བྱས་ཏེ་དགུ་བོ་ནམ་ཡང་བཟོད་བདེ་བག་པོ་བས་མེད་པའི་དཀའ་བསུན་བཟོས་དང་བཟོ་ལུས་རེད།

བོད་ནང་ཡོད་པའི་རང་རིགས་རྣམས་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲའི་འོག་འབད་བཙོན་དེ་རྩ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ཕྱི་ནང་འགུལ་རྒྱུན་གོང་གསལ་གཉིས་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནང་གནས་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ནས། བོད་ནང་རང་རིགས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་དཀའ་བསུན་ལས་སྤྱར་དུ་གྲོལ་བའི་ཆེད་དང་། རང་ཉིད་ཐེ་བའི་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཁེ་ཕན་རང་དབང་རྒྱུ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་བཙོན་ཤུགས་སྦྱིད་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་བྱེད་འོས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

དེང་སང་བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཤར་འབོད་པའི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་། འཛམ་གླིང་འདིར་རང་དབང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཉི་མ་ཤར་ཏེ་མི་རིགས་མང་པོ་སྤོན་མེད་རང་དབང་དྲོ་སྦྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྤྱོད་བཞིན་པའི་དུས་འདིར། རྩ་དུས་ཤར་གླིང་ཡུལ་གྱི་ནང་ཤེས་རིག་སྟོང་སྟོང་ཚད་མཐོའི་སྟོན་གསལ་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་རྣམས་གཞི་ནས་ལྷ་སྟོའི་ཚོ་གཡོག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལུན་ལྷན་ལྷན་གི་ཁུང་པོར་འཇུག་སྤོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནམ། མ་བཙོས་རང་བྱུང་གི་མཛེས་སྤྱུག་ལྡན་པ། ལུན་སྤྱུམ་ཚོགས་པའི་སྦྱི་དངོས་ཀྱིས་གང་བའི་བོད་གངས་ཅན་དེ། ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་རྣམས་མཉམ་གཅོད་སྤྱུག་སྤོངས་སྤོང་བའི་ཁྲིམས་ར་ཞིག་དང་། རྒྱིང་ཚེན་ཨི་ཤ་ཡར་དམག་གི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱར་སའི་མཁར་རྫོང་ཞིག་ཏུ་རྒྱུར་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་ནམ།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོས་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བཞོ་སྐལ་དུ་སྦྱིན་པའི་གསེར་དང་། ཟངས་སྤུགས། རྩ་སྤུམ་གྱི་རིགས། ཚལ་དཀར་པོ། རྩ་སོལ། ཉིག་ཚ། ལུ་ཉེ་སོགས་སྤྱོད་མང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ས་གཏོར་རྣམས་ཐོབ་ཐང་བདག་དབང་སྤྱོད་ཅམ་མེད་པའི་ལྷ་སྟོའི་ཇག་ཚོགས་ནས་ཅི་དགར་བསྟོན་འདོན་བེད་སྤྱོད་ད་ལུས་བཞིན་བྱེད་འཇུག་འདོད་འདུག་གམ།

བོད་མི་ཚོ། རང་ཡུལ་འཕྲོག་མཁན་དག་པོ་སྤང་མེད་དུ་བཞག་ནས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཚོགས་སྐྱེས་སྤོང་བཤད་ཀྱིས་འཐེན་འཁྲུང་བྱེད་པ་དང་གཅིག་རང་རིགས་རྒྱ་ཚེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྲུག་ལ་སེམས་འཁྲུང་བོར་ཉེ་རང་ཉེད་གཅིག་ལུ་རང་མགོ་གང་ཐོན་བྱེད་པ་དང་གཉིས། ད་ལྟ་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་སྲུག་གནས་སྤངས་ཇི་དྲག་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོག་ཡོད་པ་དོས་མ་ཟེན་པར། འབྲུང་ཕྱན་རང་དབང་ཅན་གཞན་དག་ལ་དཔར་བཀའ་རྒྱས་སྤོང་སྤྱི་འདོད་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི། ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཚབས་ཆེ་བས་མཚོ་བསམ་ནན་ཉན་གཏོང་དགོས།

དག་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ནས་བཤད་ན། རང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དང་། བྱིས་པའི་ཡིག་ཆ། འཛིན་པའི་དམིགས་ཡུལ་མོས་པའི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དྲང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་སླེབས་འདུག འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལྟགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་གཡོ་ཞིང་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས། མཐུན་པའི་རྒྱན་དང་། བཟང་པོའི་དུས་སྐབས་རྒྱུ་ཚོས་མ་བཟང་བར་རང་གི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་སྤོང་སྤྱོད་སྤོང་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ང་ཚོས་ལོ་རེ་བཞིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་བྱེད་པ་འདི་གཞན་གྱིས་ཁུལ་འགལ་བྱས་པ་དང་། མངོས་ཚོས་དགའ་སྤོང་ཆེད་དུ་ག་ལ་ཡིན། དུས་དྲན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་རང་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུག་བྱས་ཉེ་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཇི་ཡིན་དྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། གནས་སྤངས་དེ་ལས་གོལ་ཆེད་བོད་རང་དབང་རྒྱབ་པའི་སེམས་ཤུགས་གོང་ནས་གོང་མཐོར་སླེབ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། ལྷན་པར་དང་། སྤྱི་ལྷན་དཀའ་ངལ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་གཡོལ་བ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་བཅས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཉེ། དཀའ་ངལ་སྤུར་ལེན་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་སྤོང་སྤྱོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་རྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚང་མས་སྐྱུག་བསམ་ནུས་ཤུགས་ཚོགས་སྤོང་བྱེད་དགོས། །།

༡༩༧༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

མི་རིགས་གཞན་དག་གི་དབང་སྤུར་འོག་སྤོང་འདོད་མེད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས། བོད་རང་དབང་སྤོང་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྩམས་ནས་མི་ལོ་བཅུ་དྲུག་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་དུས་ཚོས་འདིར། དེད་ནས་ཐོག་མར་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་མཐའ་དག་ལ་མངོན་བརྗེད་འཚམས་འདྲི་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ཕན་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་ལ་ང་ཚོ་ཕྱི་རྒྱལ་རང་དབང་གི་ཡུལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་སྤྱི་སྤོང་གྱི་དབལ་འབྲུང་གནས་སྤངས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་བཟང་མཐོར་འགོ་བཞེད་པ་དང་། ལྷག་པར་ན་གཞོན་ཚེའི་ཤེས་ཡོན་སྤོང་གི་ཐད་ལ་གྲུབ་འབྲས་རྒྱབས་རྒྱུ་ལོ་ཆེ་བྱུང་བ། ཚང་མར་སྤོང་གསུམ་ཀུན་སྤྱོད་རང་དབང་གཙང་མ་ཡོད་པ་བཅས་འགོ་བཟུང་མིའི་རིགས་སྤྱི་འགའི་འཚོ་བར་སྤོང་སྤོང་འདི་བཞིན་ཡིན་ན་ཡང་། ང་ཚོའི་པ་ཡུལ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་རང་རིགས་མི་མང་རྣམས་ནི་ངང་

༡༩༧༤ མའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

མི་སེར་སྐྱེལ་ཡུལ་དང་། ཚོ་གཡོག་གི་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་བྱུང་རྗེས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་རང་བཙན་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ། ང་ཚོ་
བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་རྫོགས་བརྒྱུ་པས་མ་
ཚད། བོད་མི་སྣོད་ཕྱག་མང་པོ་རང་བྱིས་བྱལ་ཏེ་བཙན་བྱོལ་དུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་ཆེས་མང་ལུས་སློག་ཚུད་ཐོས་སུ་གྱུར་ཡོད།
གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་འདིས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་བ་མཚོན་པའི་ཐོག་ལྷག་པར་བརྗོད་ཆགས་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་ཚུར་རོལ་
གྱི་བོད་མི་སྣོད་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་བཅའ་བ་དང་། ཕ་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་པོ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཏུ་བདེ་སྲུག་
མཉམ་སྲུང་བྱེད་པའི་སྣོད་དོན་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན།

གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་འདིའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བོད་དོན་ཡིན། བོད་དོན་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་མི་རིགས་
ཤིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལྷ་བ་ཞིག་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བཙན་བྱོལ་བ་ལུས་ཤས་ཤིག་གི་རང་ཉིད་གྱི་ཁེ་
ཕན་ཚེད་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཨ་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན། བོད་དོན་ནི་བོད་མི་མང་གི་དོན་དང་།
དེ་ཡང་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་གནད་དོན། མི་རིགས་ཤིག་གིས་རང་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚ་
དོན་ཡིན་པས། རི་སྲིད་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་འདོད་ཚོལ་ཁེངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བོད་དོན་གྱི་འཐབ་ཚིང་ལྷ་མཉམ་ནས་བྱ་ངེས་
ཡིན།

བོད་རང་དབང་བདེན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མེད་ན་འགྲོ་བ་མི་ཡི་རིགས་ལ་རེ་བའི་གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད་
པར་འགྱུར། བོད་དང་། བོད་འདྲ་བ་རྒྱ་མའི་བཙན་དབང་འོག་ཚུད་པའི་བྱིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཐེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་གུང་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚིང་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

དེང་སྐབས་ལྷ་ས་དང་། ས་མཚོམས་འགའ་ཤས་ལ་ཕན་བྱ་བུ་ཡངས་སུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་ན་ཡང་། བཙན་བྱོལ་
བའི་བརྗོད་བབས་ལྷར་ན། སྤྱིར་བཏང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་སྲོང་བཞིན་པའི་དཀའ་སྲུག་ཚུད་དུ་ནམ་ཡང་མ་ཕྱིན་པར་ད་
དུང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཚེན་པོའི་ཐོག་གནས་འདུག གནས་སྤངས་དེ་འདྲའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཡུལ་དུ་
འབོད་པའི་བཞེ་གྲ་དང་། འཁོར་ལམ། གནས་ཐང་སོགས་ཡོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ན་གཞོན་མང་པོས་རང་གི་མི་རིགས་ལྷོགས་
ཤིར་འགྲོ་བ་གཉིས་མི་མཉམ་པར་མཐོང་བ་ལ་ཡ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཟེ་བརྗོད་དུ་སྣོམས་པའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དག་
གིས་སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཁེ་ཕན་ཅི་ཡང་ཐོབ་མེད་ཅིང་། གནད་དོན་གཅིག་རང་བྱུང་བ་ནི་གྲུང་བརྩ་ལྷ་སྲུང་སྐོབ་
སྲུངས་བྱས་པའི་བོད་མི་ན་གཞོན་མང་པོ་སྣོ་འདོད་མི་ཁེངས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན།

བོད་མི་མང་དེ་འདྲ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚེན་པོ་དང་། ལྷོ་འདོད་མི་ཁེངས་པར་གནས་པའི་རིང་ལ་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་ཚབ་བྱས་
ཏེ་སྐད་འབོད་འབད་ཚོལ་བྱ་དགོས་པ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་ཞིང་། ལས་འགན་དེ་དག་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བོད་

ནང་གི་སྐྱུན་ལྗོངས་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ལས་མི་སྟག་ཀྱང་མི་ཞན་པའི་ཐོག་ནས་འབད་བརྩོན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས།

མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྐྱུན་ནག་ནམ་ཡང་མིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་
ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་གང་སར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར། བོད་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་
དགོས་པ་མ་ཟད། རྒྱང་བདེན་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་རེ་བ་དང་སེམས་ཤུགས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད།
བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་བཅས། །།

༡༩༧༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ལོའི་ཚུ་སྐྱང་ལོ་འདི་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཞུང་གི་བཅོན་པོ་ཕྱོན་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ཉེས་
སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་ལོ་ཡིན་པ་དང་། ད་རིང་གི་དུས་ཚོས་འདི་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་བཅོན་འཛུལ་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་
རང་དབང་སྐྱར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྩམས་ནས་ལོ་བཅུ་བཞི་སོང་བའི་དུས་ཚོས་ཡིན་པས་དེ་གཉེས་ཀྱི་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་དེད་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་རྣམས་ལ་སྟག་བསམ་མཛོའ་བརྩེས་དྲངས་པའི་འཚམས་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉེས་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་ཐམས་པ་སོང་རིང་གི་གནས་ལུགས་ཉུང་བསྐྱས་ཤིག་བརྗོད་ན། བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉེས་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་
གཉེས། ལེགས་དུག་སྤེལ་བརྒྱུད་བཅོན་ཕྱི་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱུད་རིང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལག་རྩལ་ཤེས་རིག་གི་རྣམ་པ་
ཁག་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། ཉེར་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་བཅོན་སྐབས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབུ་གསར་དུ་བརྟེས། སོ་
གསུམ་པ་སོང་བཅོན་སྐབས་པོ་དང་། སོ་བདུན་པ་འཁྲི་སོང་སྤེལ་བཅོན། བཞི་བཅུ་པ་འཁྲི་རལ་པ་ཅན་བཅས་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་
ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཕྱོགས་ནས། སངས་
རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲུལ་བཟུན་བཅོས་མང་པོ་བོད་རྣམས་དུ་བསྐྱར། ལྷ་ཚོས་མི་ཚོས་ཀྱི་སྤོལ་བཟང་པོ་བཅུགས་ཏེ་
མངོན་མཚོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མཛད། སྤོལ་ཕྱོགས་ནས། མངའ་འབངས་ལ་ས་ཞིང་བཞོས་སྟོབས་དང་། མང་མོས་
སྟོ་ཕྱོད་ཀྱི་མི་སྣ་བསྐྱས་ནས་དབྱུར་དུ་བཟུན་ཀྱི་གོས་ཚོགས་བྱེད་པ་སོགས་དེད་དུས་སྤྱི་ཚོགས་དམངས་གཙོའི་སྣ་སྟོད་དང་མཐུན་
པའི་ཆབ་སྲིད་ལུས་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱུངས། དཔྱད་སྟེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་དཔའ་གྲགས་ཆེ་བ་སོགས་དེ་དུས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ལྷན་གྲགས་འཛམ་གླིང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱོན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར།

རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་སྐྱང་དར་མས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་པར་བརྟེས་པས་བཟུན་པ་ལ་གོགས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྐྱང་
དར་གྱི་སྐྱེས་ངོ་འདྲ་གཉེས་མ་མཐུན་པར་མངའ་རིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནས་བརྒྱུད་སྤོལ་བྱེད་སྤོལ་བྱེད་སྤོལ་བྱེད་སྤོལ་བྱེད་སྤོལ་བྱེད་
ཤུགས་ཉམས་པས། བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ས་སྤེལ་མང་པོ་རིམ་བཞིན་བྱུང་གིས་གཞན་སྤོལ་ཚུད་ཤོར་སོགས་ཚོས་སྤོལ་གཉེས་

ཕྱོགས་ནས་ཉམས་ཆག་འཇུག་ཤོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།

དེ་རྗེས་ས་སྐྱ་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐྱ་དུས་ནས་བཟུངས། ས་སྐྱ་པ་དང་། ཕག་གྲུ་བ། རིན་སྤངས་པ། གཙང་པ་སོགས་ནས་
བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རིམ་བཞིན་བསྐྱུངས་པའི་རིང་བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བའི་གཞི་ཚའི་ཚོས་སྲིད་དར་རྒྱས་གང་
ལེགས་བྱུང་ན་ཡང་། མེས་དཔོན་ལྷན་གསུམ་སྐྱ་རིང་གི་བོད་ཀྱི་ས་སྡེ་མཐའ་དག་ལྷ་སོར་རྒྱུ་མ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། བོད་ནང་ཁྲུལ་
ལའང་མི་བདེ་བའི་འཇུག་ཚོད་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱུང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་རྗེ་སྐྱ་ལྷེད་ལྷ་པ་ནས་བཟུངས་དགའ་ལྷན་སོ་བྱང་པའི་ཆབ་སྲིད་དར་བའི་རིང་བོད་ནང་ཚོས་འབྱོར་བདེ་
སྲིད་མི་དམན་ཚམ་བྱུང་ན་ཡང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་རྒྱུ་མི་དམར་པོས་བོད་དུ་བཙན་འཇུག་བྱས་རྗེས་བདེ་སྲུག་ཇི་བྱུང་ཚང་
མའི་སློ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཚེག་བརྒྱ་ཐམ་པ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་མིག་བཟུས་ཆོ། ལྷ་དུས་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ལྷན་
གསུམ་གྱི་སྐྱ་རིང་ལ་བོད་རིགས་མཚེས་སོ་ཚོག་གོང་བུ་གཅིག་གྲུར་ལ་བརྟེན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ལུན་
སྤུང་ཚོགས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་བོད་སིལ་བུར་སོང་སྟེ་རང་རང་སྡེ་ཁག་མང་པོ་བྱུར་གྱིས་སྐྱི་འདུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཉམས་
པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་སྟོབས་ཀྱི་ཉམས་
འགོད་དང་སྐབས་བསྐྱེད་ཐབས་ཤེས་ཇི་བཞིན་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་དམར་བོད་དུ་བཙན་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཅི་
བདེར་ཐོབ་སྟེ་བོད་མི་མང་གི་བདེ་སྲུག་གནས་སྟངས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་བཅས་སྟོན་བཏགས་བརྗོད་མཁས་མིན་པར་ལོ་རྒྱུས་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ར་སྟོན་མཇུག་སྟོན་གསལ་པོར་བྱུང་བ་འདི་ག་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་དག་ལ་རང་ཅག་བོད་མི་
ལྷན་ལས་ནས་བསམ་གཞིགས་རྗེས་དྲན་གྱིས་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་མཚེས་སོ་ཚོག་གུན་སིལ་བུར་མི་འགོ་བར་གོང་བུ་གཅིག་
ཏུ་གནས་དགོས་པ་དང་། རང་བདེ་རང་ས་ནས་མ་འཕྲུག་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས།

དེ་ལ་བོད་སིལ་བུར་གྱུར་པའི་མཇུག་དང་། ས་སྐྱ་པའི་དུས་སྐབས་བཅས་པར་བོད་ནང་སོག་རིགས་གོང་མའི་བཀའ་བཀོད་
སྟེབས། དེ་རྗེས་མན་ཇུ་གོང་མའི་དུས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་མན་ཇུས་ཐེ་བྱས་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་
རྒྱ་ནག་ཉན་མི་རིགས་རང་ཉིད་སོག་པོ་དང་མན་ཇུའི་དབང་བསྐྱར་འོག་གནས་ཤིང་། སོག་པོའི་དབང་ཀྱིས་མཇུག་རྗེས་སུ།
མན་ཇུའི་དབང་ཆར་རྒྱ་མིས་ངོ་རྒྱུ་གྱུར་ལངས་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་དམངས་གཙོའི་སྟོན་ལུགས་སུ་ཕྱོགས་པའི་སྐབས། མན་ཇུའི་
བཙན་ཀྱིས་མཐར་སྐྱོད་གྱིས་བོད་རང་བཙན་གཙང་མར་གནས་སྟོན་བྱས། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་འགས་པན་ཚུན་འདོད་རྗེས་
ཁེ་དབང་སྤང་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པའི་སྐོར་ཡིག་འཛོག་འགའ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཁྲུངས་འབྲེལ་དྲང་བདེན་དོན་གནས་
མིན་པ་ཡིག་ཆ་ལྷ་རྗེས་འཛོག་སྟངས་ནས་མངོན་ཐུབ་ཅིང་། ཉེ་ཆར་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་ལ་དུག་ཀྱིས་བཙན་འཇུག་
ཐོག་བཙན་དབང་གི་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༧ འཛོག་བཅུག་པ་དྲང་འབྲེལ་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་ཞེས་ང་ཚོས་འཇོག་སྟེང་མི་
མང་གི་མདུན་སར་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་དྲང་འབྲེལ་གྱི་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་

ཡང་བོད་ནི་རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་བསྟོན་མེད་ཅིག་ཡིན།

ལྷག་ཏུ་སྐབས་དོན་དུ་ལྷའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི། བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འོག་ནས་
བཅིངས་བཀོལ་ཐོབ་ལྗེ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་ལུགས་དང་། བོད་ནང་ཡར་རྒྱས་འཇུགས་བསྐྱེད་ཟུར་
མི་གྲགས་བྱུང་བས་བོད་མི་རྣམས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྦྱོང་གྱི་ཡོད་ལུགས་སོགས་མིང་ཚིག་སྟོན་བོའི་དྲིལ་བསྐྱགས་རི་ལྟར་
བྱེད་པ་བཞིན། བོད་ནང་འགོ་བཅའི་བདེ་སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་པ་ཁེངས་ངེས་ཤིག་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན། དེད་ཅག་གཞིས་
བྱུས་བོད་མིའི་དགོས་དོན་དེ་ག་ཡིན་པས། བསྐྱབ་བྱ་བདེ་སྲིད་ལག་ཏུ་ཡོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཐབས་དང་རྣམ་པ་ལ་རྩོད་སྲིད་རྒྱག་
དོན་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་དོན་དུ་གསུམ་བཅའི་དུས་ཚོས་ཐོག་མ་དེ་ཤར་ནས་ད་བར་མི་ལོ་བཅུ་བཞི་སོང་བའི་རིང་།
བོད་ནང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རིག་གོམས་སྒོལ་བཟང་བོའི་རིགས་དང་། ཚོས་དང། གཏམ་བཟོད། འགོ་འདུག་གི་
ཐོབ་ཐང་བཅས་རྩ་བསྐྱོད་ཏུ་སོང་བ་སྟོས་མེད་ཁར། མིའི་རིགས་ལ་དམའ་མཐར་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཀྱང་སྦྱོང་དབང་རི་
བཞིན་མེད་པར་བོད་མི་རྣམས་བྱུས་མང་བོ་བས་བཅུད་ཀྱིས་མ་ལུངས་པའི་ནད་མནར་དུས་མིན་འཚི་རྒྱུན་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་
པ་མ་ཟད། འཇིགས་དངངས་དང་བཀོལ་སྦྱོང་བརྟེན་གསོད་ཀྱི་ངང་དུ་ཉིན་མཚན་སྟེལ་ཏེ་སྦྱོང་དགོས་པས་བདེ་བའི་གོ་
སྐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྦྱོང་སྟོབ་སྦྱོང་སྦྱོང་པའི་བོད་རིགས་གཞིན་ཏུ་པོ་མོ་རྣམས་ནི། སྟོབ་སྦྱོང་བྱས་
པའི་དགོས་དོན་ལས་དོན་ཐོག་ལྷགས་པའི་གོ་སྐབས་མི་སྦྱོང་པར། དུང་རྒྱངས་ལ་མིང་བཏགས་པའི་ཞིང་ལས་ཨར་ལས་ལམ་
བཟོ་སོགས་ངལ་རྩོལ་གར་དགོས་སུ་བྱུགས་ཐོག་གི་ཁྱུ་ཚོགས་ལྟར་བསྐྱལ་འདེད་བྱེད་པ་བཅས། མདོར་ན་བོད་རིགས་ཡིན་ནོ་
ཅིག་ལ་མིའི་མཐོང་ཚམ་མེད་པར་གནས་དགོས་ལྟར། བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་དཔྱད་པའི་སྟོབ་མཐུ་ཅན་འགོ་བཅའི་
རིགས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རང་རང་ལྷ་སྦྱོང་འདྲ་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་བོད་མི་རྣམས་གཞིན་བར་མ་ཀྱན་ནས་བྱི་རྒྱལ་བཅོན་
འཇུལ་མཁན་ལ་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་སྟོ་གཏད་ནས་ཡང་མི་བྱེད་པར་བོད་ཡུལ་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་འཛིན་སྦྱོང་བྱ་འདོད་
ཀྱི་སྟོ་བསམ་ཤུགས་ཆེ་འགོག་མེད་དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་བོད་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩོད་སྲིད་བདེན་
བདར་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན། ཟུར་ཕན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་དང་། ད་ལྟའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་།
བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ད་ལྟའི་འདི་ལྟར་སྐྱོམ་བརྒྱབ་སྟེ་སྦྱོང་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ལ། འཛམ་གླིང་གྱི་འོག་གནས་ཚུལ་མང་
པོ་འགྱུར་ལྡོག་སོང་དང་འགོ་བཞིན་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱོན་པོ་རང་བཤེད་ཅན་གྱི་ཕྱིག་པ་
མིག་བཅུ་མས་ལྷ་སའི་བརྒྱུད་སྦྱོང་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་རིག་སྟེ་དུང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་ཟུར་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་ཅན་
དུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་མཚིས་ཤིང་། རྩོད་དོན་འོས་ཤིང་དགོས་ལ་འགྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་བདེན་འབྲས་ཀྱི་
ཉི་མ་འཚར་ངེས་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འགོ་བཅའི་ལྷན་ཁྲིད་ཡིན་པས་གཞིས་བྱུས་
བོད་མི་ཀྱན་ནས་ལྷག་བསམ་སྟོ་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་དུས་གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚུལ་
བཞིན་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ།།

༡༩༧༢ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ང་ཚོས་གསུམ་བཅུའི་རྗེས་དྲན་ཡང་བསྐྱར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བོད་མི་རིགས་ཤིག་གི་རྒྱལ་བཙན་དབང་གི་ལྷགས་སློག་ལས་གྲོལ་སྐྱད་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་ལས་འགུལ་དོན་ལྡན་རྒྱལ་རབས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་བྱས་པའི་དུས་ཚོས་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དུག་ཟིང་ཆེན་པོ་དེ་སྐབས་ལུས་སྲོག་རྒྱུད་ཚོས་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། ད་བར་ལོ་མང་རིང་བཙན་དབང་གཏུག་རྩལ་འོག་ཉེས་མེད་དུ་ལུས་སེམས་དགའ་སྦྱོང་སྦྱོང་མཁན་གྱི་སྤྱོད་ལུ་ལོ་དེ་དག་གི་རྗེས་དྲན་ཡང་ཡིན།

ད་ཕན་ལོ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་མི་རྣམས་ནས་དགའ་སྐྱབས་ཚད་མེད་ཅིག་ལྷང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེང་སྐབས་རང་གི་མི་ཚའི་འཚོ་ཐབས་ཐོག་ལ་ཡང་བྱི་རྒྱལ་བཙན་ཤུགས་འཛིགས་དངངས་ཀྱིས་མནར་ཏེ་བརྗོད་པར་དགའ་བའི་དགའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། འོགས་གཞན་ནས་རྒྱ་མིའི་དབང་སྐྱར་འོག་གནས་པ་དང་། ལུས་གཞན་ནང་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་གཞན་ལྷན་མང་པོའི་བསམ་སློབ་ནང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐོར་ལ་གོ་རྟོགས་ཅེ་མཐོར་གྱུར་ཏེ་བོད་ཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དར་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོང་ཚོས་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་གཅེས་འཛིན་བྱེད་པ་སོགས་བོད་དོན་ལ་ཕན་པའི་འགྲུར་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཉ་ཅང་ཇ་དུག་ཆེ་བ་འདི་ལ་དཔགས་ན། བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཤེས་རྟོགས་ཁྱབ་གདལ་འགོ་ཚད་དལ་དུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་འདྲ་མིན། གཞུང་གི་ལྷ་སྦྱོང་ལུགས་སོལ་འདྲ་མིན། ས་གནས་སྤོང་ཆེན་འདྲ་མིན་སྐོར་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཤེས་ཁྱབ་ཅེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་པ་རེད།

དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྐྱམ་ན། བོད་མི་མང་ནས་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ཚོད་སྐྱོང་བྱེད་པ་འདི་དྲང་བདེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་རུས་པ་ཡོད་པ་ཤེས་མཁན་ཅེ་མང་དུ་སོང་བ། བདེན་པ་དང་། དྲང་པོ་ནི་སྤྱི་བཀའ་བྱུངས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་སེམས། འཛམ་གླིང་འདིར་དྲང་བདེན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་མཐར་དེ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་དགོས། དྲང་བདེན་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་ཆེས་ཡོད། རྩོམ་སྐབས་སྤྱི་བའི་དཔེ་མཚན་ཞིག་ལ། ཨོ་ཤ་ཡའི་སྤོང་ཆེན་ནང་ཉེ་ཆར་བང་ལ་དེ་གི་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་གསར་པ་གཅིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་དྲང་བདེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་དང་། མིའི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་རབས་ནང་འགོ་བའི་རིགས་ཞེས་པ་དེས་རང་དབང་གི་འཚོ་བའི་དོན་དུ་འབད་བཙོན་མཐའ་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྟོགས་མཚན་བཟུན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

བོད་རང་དབང་རང་བཙན་སྐོར་ལ་མ་འོངས་ལུང་བཟུན་ལྟ་བུ་བརྗོད་མི་བྱུང་ཀྱང་འགྲུར་བ་དེས་པར་དུ་ཡོང་གི་རེད།

ཀྱུལ་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། ལོ་བཅུའི་གོང་དུ་མི་སྲིད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་
 ཅིང་། ཀྱུ་ནག་རང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་ཀྱུ་ནག་མཉམ་འབྲེལ་ཀྱུལ་ཚོགས་ནང་འགན་འཁུར་ཡོད་པའི་འཕུལ་མའི་གས་ཡིན་པས་
 འགོ་བ་མའི་ཞི་བདེའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐྱབ་སྐབ་མཁན་ཞིག་ཏུ་ལྷུར་ཡོད་པ་ལྟར་ཀྱུ་ནག་ནས་དེ་བཞིན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། ཉེན་གཅིག་ཀྱུ་ནག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ངོ་མ་དེ་དང་། བོད་མའི་སེམས་ཤུགས་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་སྐབ་པ་དེ་
 ཡང་ཁས་ལེན་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་དང་། གཞོན་ལུང་ནང་ཀྱུལ་གཅེས་གོ་རྟོགས་འཕེལ་ཚད། བོད་དོན་ལ་ཀྱུབ་སྐྱོར་ཇི་ཆེར་
 འགོ་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་སྐྱོད་ནག་མིན་པ་དེ་མཐོང་སྐབ་
 ཅིང་། དེ་འདྲའི་སེམས་ཤུགས་དང་། ཀྱུལ་གཅེས། ཀྱུབ་སྐྱོར་བཅས་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བོད་དོན་གྱི་རེ་བའང་ཡོད་ངེས་
 ཡིན།

༡༩༧༡ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

༡༩༥༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉེན་ལྷ་སར་བོད་མི་མང་ནས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱས་པར་ཀྱུ་མི་གུང་བློན་གྱིས་
 བཅོན་དབང་གཏུག་སྐབ་དྲག་པོས་འགོ་བ་མེས་རྩ་ཆེར་འཛིན་པའི་གནས་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པར་བོད་མི་སྣོང་ཕྱག་མང་པོ་དམར་
 གསོད་དྲག་གཞོན་བྱས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཉེན་མོ་དེ་ལ་ང་ཚོས་རྗེས་དྲན་གང་གི་དོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ང་ཚོས་
 བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ལུས་སྒོལ་གཏོང་མཁན་བོད་མི་ཚོར་རྗེས་དྲན་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་ཉེན་ཀྱུལ་ཁ་ཐོབ་པའི་
 ཉེན་མོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་ཀྱང་རྗེས་དྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཉེན་ཀྱུ་མི་གུང་བློན་གྱིས་བཅོན་དབང་
 གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཐོག་ཁོང་ཚོ་འུ་ཕྱག་ཐབས་ཟད་གྱིས་དྲག་པོའི་
 ལམ་ནས་གུང་བློན་གྱི་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོག་སྐྱོགས་མི་སེར་སྐྱེལ་སྐྱེལ་འཛིན་ཐབས་བྱེད་དགོས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ང་ཚོའི་སྐྱོགས་སུ་ཕམ་
 ཉེས་མིན་པའི་ཁར། ཕྱི་ཀྱུལ་བཅོན་དབང་གི་འོག་ཏུ་ནམ་ཡང་སྲོད་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དཔའ་གདེངས་སྐྱབས་པ་ཆེན་
 པོའི་ངང་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་དབང་གྱེན་ལངས་ལན་གངས་སྣོང་ཕྱག་བྱེད་སྲིད་ལ། དེ་འདྲའི་དྲག་གཞོན་ཡང་
 སྣོང་ཕྱག་བྱེད་སྲིད་ནའང་། སྐྱེ་བོ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་སྣོང་སྐྱབས་དང་རང་དབང་གི་འདོད་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་གཏོར་
 བསྐྱོད་གཏོང་མི་སྐབ་པས། བོད་ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ངེས་རང་བཅོན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་གས་སུ་མ་ཚུངས་པར་ངའི་མི་མང་གིས་འཐབ་
 ཚོད་སུ་མཐུད་ནས་བྱེད་ངེས་ཡིན།

གོང་གསལ་བཞེད་དོན་རྣམས་ར་སྐྱོད་བདེན་ཏུ་གས་སུ་ཉེ་ཆར་བོད་ནས་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་གཤམ་གསལ་ལས་སྐྱབ་པ་
 ཅི་ཞིག་དགོས། ༡༩༧༠ ལྷ་བ་གཉེས་པའི་ནང་བོད་མི་སྣོང་སྐྱབས་ཅན་ཚོས་ཀྱུ་མི་གུང་བློན་ལ་ངོ་ཚྏ་ལྷ་ས་པའི་དབང་གིས་

བོད་མི་ལྔ་བརྒྱ་དང་བརྒྱུད་མང་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སར་ཕྱེབ་གསོད་བྱས་འདུག་ཅིང་། ཁང་པའི་ནང་དང་། བཙུན་ཁང་ནང་གི་
 བསལ་ཅི་བྱས་གོ་རྟོགས་ཐུབ་མེད། ད་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་ལྷ་སའི་རྒྱུང་འཕྲིན་ནས་གོ་མཚོན་ལྡན་པའི་དོ་རྟོགས་བ་ཆེ་
 ཁག་གཅིག་མགོ་གཞོན་ཐུབ་ལུགས་ཁྲུབ་བསྐྱབས་བྱས་པ་ལས། ཞིབ་གསལ་འགྲེལ་བཞུགས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་གོ་ཐོས་ལ། བོད་
 ལྷོ་རྒྱུབ་ས་ཁུལ་དུ་དོ་རྟོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལངས་ཏེ་རྒྱ་མི་སྤོང་ཕྱག་སྐོར་ལ་གྱི་མས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱབས་དེར་བོད་མི་བརྒྱ་ཕྱག་
 དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་སྐར་ཡང་ཕྱེབ་གསོད་བྱས་འདུག་ཡང་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་ལྷ་སའི་ནང་གསང་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་རྒྱ་
 དམར་ལ་རྒྱུད་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་མིང་ལ་ བོད་རང་བཙུན་ལས་འགྲེལ་ཚོགས་པ་ ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་འདུག་དེའི་
 ཚོགས་མི་དག་མང་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སར་ཕྱེབ་གསོད་བྱས་པ་དང་། དེ་བྱིངས་རྣམས་ལོ་ཉི་ཤུ་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་བཙུན་འཇུག་
 བྱས་འདུག་དེར་སང་རྒྱ་མིས་བོད་ཀྱི་ནང་གཞུག་རྒྱུ་བཙུན་གཞོན་དག་པོ་ཚད་མེད་ཅིག་བྱེད་པའི་སྤྱིད་ཚུལ་འདི་དག་ལོ་
 ཤས་སྤོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་མཚོན་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ལོང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་འགོག་མེད་
 དུ་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་བཀའ་སྐོར་དཔལ་ལྷན་གསུམ་ཇི་ལྟར་མཉམ་ཚུལ་དོ་མ་རྣམས་དའི་དག་རིག་གི་ལམ་ནས་
 ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་གསལ་བཞུགས་ཀྱི་ཐུབ།

དངོས་དོན་དུ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲང་བཟོ་ལ་དོ་རྟོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། དས་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ཞེ་སྤང་ནམ་ཡང་
 བྱེད་མི་ཐུབ། དའི་ཡིད་ཆེས་ལ་བོད་ཀྱི་རང་དབང་ནི་བོད་མི་རྣམས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མཚམས་ཡོང་ངེས་ཤིང་།
 ཞེ་སྤང་ནི་རྒྱས་ཤུགས་མིན་ལ། རྒྱས་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་སྤྱོད་ཆ་ཞིག་རེད། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཞེ་སྤང་གིས་ཞེ་སྤང་འགོག་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ཚོས་བཤད་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་
 ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེ་སྤང་གི་ལམ་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་སོར་གནས་
 མི་ཐུབ་ལ་ཡུན་རིང་འཚོ་གནས་མི་ཐུབ། དེར་མ་ཟད། དེ་ནི་ལྔ་ཕྱི་ཙམ་མ་གཏོགས་སྐར་ཡང་དཀའ་རྙོག་འབོད་པའི་གཡལ་མོ་
 ཡིན།

ད་ལྟའི་ཆར་དའི་མི་མང་གི་གནས་སྟངས་ཉ་ཅང་ཇོ་དུག་འདི་འདྲའི་རྒྱབས་སུ་ཞེ་སྤང་བྱས་ན་ཡིད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་
 ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཡང་ཡོང་མི་ཐུབ། ལར་ནས་ད་ཚོས་རང་ཉིད་ཅི་བྱེད་ནམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཞེ་སྤང་ཅི་
 ཕྱིར་བྱེད། འགོ་འཁྲིད་པས་དབང་མེད་དུ་གཞུགས་འཁྲིད་བྱས་པའི་རྒྱ་མི་ས་ཡ་མང་པོ་ལ་ཞེ་སྤང་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། ད་ཚོས་དེ་འདྲའི་
 འགོ་འཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་རང་གི་བདེན་དོན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་
 དུ་དཀའ་སྤྱུག་མང་པོ་སྤོང་ཡོད། དེད་རང་ལ་ཞེ་སྤང་གི་དོན་འགྲུབ་པར་ཡིད་ཆེས་མེད་ཀྱང་། དུས་རྟུག་དུ་ཡིད་ཆེས་གཅིག་
 ཡོད་པ་ནི་ཉིན་གཅིག་དང་བདེན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

རྒྱ་དམག་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་ནའང་། དའི་ཡིད་ཆེས་དེ་འགྱུར་མེད་དེ་རང་ཡིན་ཅིང་། དེད་དུས་རྒྱ་ནག་ལ་ཉ་ཅང་རུས་
 ཤུགས་ཆེན་པོའི་རྩལ་སྤུན་མཚོན་ཆ་ཡོད་པའི་འཛེལ་སྐྱོང་འདྲིའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཚོས་ཀྱང་འཛིགས་སྤང་བྱེད་
 བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་རབས་ལ་ངེས་གཏན་གང་ཡང་མེད། གཟི་བཞིན་ཚད་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཉམས་བརྒྱག་ཏུ་

གྱུར་ཡོད། དེང་སང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་རབས་ནང་བྱུང་མ་ཚོང་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲི་
 སྟོབས་ཤུགས་དེ་ལ་ནད་སྲོན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གཞི་རྩ་འཛིགས་སྤང་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུགས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན།
 གནའ་དུས་ཀྱི་མི་ལྟར་དེང་སང་རྒྱ་ནག་ནང་གི་མི་ཚང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོར་འཁྲུལ་ཅུང་ཟད་ཅིས་ཞིག་ཐོན་ན་དགོན་མཚོག་
 གསར་པའི་བཀའ་ཚད་དྲག་པོ་ལོག་གིས་དོགས་པའི་འཛིགས་སྤང་འོག་དུས་རྟུག་ཏུ་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་འཚུགས་དེ་གནས་ཨེ་ལུབ་ཟེར་ན། མི་ལུག་རྒྱལ་རབས་དང་དབང་ཆ་ཡོངས་རྒྱུགས་ལག་གཅིག་གིས་འཛིན་
 པ་དེ་གསལ་ལ་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་ནི་ཡུན་རིང་གནས་མི་ལུག་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནག་གྲང་མཐར་གྱུར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་
 རེད། ད་དུང་འཛམ་གླིང་ནང་གཏུག་རྩལ་ཅན་གྱི་མི་རེ་བྱུང་མཁུན་ནས་བྱུང་དབང་དུ་སོང་བུང་། མཐར་ལུག་གི་རྒྱལ་ཁ་ནི་
 དང་བདེན་ལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་དོན་གནད་ཀྱང་དང་བདེན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་གྱི་
 བཙན་གཞོན་དྲག་པོའི་གཉའ་ཤིང་དེ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་བདེ་སྲིད་ལྡན་པའི་བོད་གསར་པ་འཚུགས་བསྐྱར་བྱེད་ཆེད་ཡར་
 ལངས་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད།

མཇུག་ཏུ། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་སེམས་གསོ་སྟོབས་སྟོན་དང་། ལག་འདོན་རོགས་རམ་གནང་མཁུག་
 གཞུང་སྐྱེར་ལག་ལ་ད་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཤུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱུ་ཡིན། །།

༡༩༧༠ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་རིང་ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་སོང་བའི་དུས་ཚོས་ལ་རྗེས་དྲན་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད། ང་ཚོས་སྐབས་དེའི་དུས་ཚོས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཅིས་དང་། ཚོགས་འདུ་བྱས་པ་ཅིས་མ་ཡིན་པར། ད་ལན་
 ལོ་བཅུ་གཅིག་སོང་བ་དེའི་རིང་ང་ཚོའི་ཡུལ་ནང་གི་འཕྲོ་འཕྲུར་གང་འདྲ་ཞིག་ཕྱིན་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མིའི་བདེ་
 རྒྱུག་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཕྱིན་ཡོད་མེད་སྟེར་ལ་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏུ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་
 ཡུལ་ནང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་གང་བའི་འཕྲོ་འཕྲུར་ཞིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་བཀའ་སྟོན་ལ་འཛིགས་མེ་འོབ་ནང་ལྷུང་བ་ལྟ་
 བུའི་ཆ་གཟེར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དངངས་སྐྱུག་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་ཚོའི་ཐོག་མའི་
 དམིགས་ཡུལ་དང་བསམ་ཚུལ་བོད་རང་དབང་སྐྱེབ་པའི་རེ་འདོད་དེ་ནི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ནས་དུས་ནམ་ཡང་མ་བཏང་
 བའི་ཐོག་ལ་ད་དུང་འབད་བཙོན་རུས་ཤུགས་རྩེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་པ་རེད།

༡༩༥༦ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་མི་རྣམས་ནས་བོད་ཡུལ་མ་བདག་བདག་བཟུང་བྱེད་མཁུག་རྒྱ་མི་དམར་པོར་ངོ་སྟོན་བྱེད་པའི་
 ལས་འགུལ་དེར་ད་ཕན་བར་མཚམས་ནམ་ཡང་བཞག་མེད་ཅིང་། བར་སྐབས་རྒྱ་དམར་ནས་རིག་གཞུང་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་

ཚད་པར་ལྟས་སྲོག་ཡལ་བར་དོར་བའི་བོད་མི་སྤོང་སྤོང་བས་ཅན་དེ་རྣམས་དྲན་པའི་སློབ་མོ་མཚོག་གསུམ་ལྷགས་རྗེ་བསྐལ་བའི་
གསོལ་འདེབས་སློབ་ལམ་བྱེད་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཁོང་ཚོས་ལྟས་སྲོག་གང་གི་ཚེད་དུ་བཏང་བའི་དམིགས་ལུལ་བོད་རང་
དབང་རང་བཙན་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་རྒྱུ་སེམས་ཐག་གཙང་བཅད་ཀྱིས་འབད་བཙོན་ལྷབ་བརྒྱ་བསྐྱེད་དེ་བྱེད་དགོས།

ཡང་ང་ཚོའི་ལུལ་དུ་བཙན་འཇུག་བྱེད་མཁན་གྱི་གནས་སྤངས་ཆ་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་དམར་གྱིས་ལུལ་གྱི་བདག་པོ་མི་མང་
ཡིན་པ་དང་། དབང་ཆ་ཡོངས་རྒྱུགས་མི་མང་ལ་ཡོད་ཅེས་དུས་རྟག་རྟ་བརྗོད་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་རྒྱ་
རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་རྣམས་ཉེན་མཁའི་ཉེར་སྤྱད་དངོས་རིགས་ལྟ་བུར་བཅད་སྤོང་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་ལུས་
འགངས་ཅན་མང་པོར་སློབ་པ་རང་ཤེད་ཅན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་བཟུང་བས་མཐོ་རིམ་དཔོན་ཁག་ནང་ལུལ་དུ་འབད་བསམ་སྤྱོད་མི་
མཐུན་པའི་འགལ་སྐྱེད་དཀའ་རྙོག་མང་དག་ལངས་སྲུང་མ་ཟད། སྤར་པན་རྒྱ་དམར་གྱི་ཁ་ནས། ང་ཚོར་སྐར་སེམས་མེད་པའི་
རོགས་རམ་གནང་མཁན་གཅེན་པོ་སྤུ་ལན་ཞེས་སྤྱི་ན་དེ་ལྟ་སྤུ་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་བཟུགས་བརྗོད་བཀྱར་འོས་སྤུ་འཛིན་
པ་རེད། ད་ཆ་དག་བོད་དང་མར་བཟུང་སྤེ་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་མཚོན་ཅེ་རུ་སྤར་གཏང་བཞིགས་མི་གསོད་ཁྲག་སྤོར་གྱི་བྱ་བ་ལག་
ལེན་དུ་བསྐྱར་བཞིན་པ་སོགས་རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་དང་འགྱུར་བཞིན་པའི་གནས་ལྷགས་དེ་དག་ནི།
བདག་ཅག་གི་སློབ་པ་ལྷགས་རྗེ་ཅན་གྱིས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། དག་གཉེན་ངེས་མེད་དུ་གསུངས་པའི་
བདེན་དོན་ར་སྤོང་བྱེད་པ་ཞིག་རེད།

དེས་ན། གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སློབ་སྤྱིན་ལྟར་རྣམ་པར་གཡོ་ཞིང་། རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ལྟར་འཇུགས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་
འདྲའི་སྐབས་སྤུ་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་པའི་དོན་ལྟར། བོད་རང་དབང་སྐྱབ་པའི་ལས་འགན་ཡོངས་
རྒྱུགས་བོད་མི་རང་ནས་འཇུར་ཉེ་སྤྱི་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་གོང་སློབ་ལྟར་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཐ་སྐད་གང་དུ་
འདོགས་པའི་གཞིའམ། བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཐོབ་པར་མ་མཐའ་དག་ནས་དག་
བོད་གཞོན་བཙོན་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་རྒྱ་ལྟས་སྲོག་གཏོང་བ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པར། བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་དེ་འདྲ་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན། ང་ཚོ་ཕྱི་རྒྱལ་རང་དབང་ལུལ་དུ་གནས་འཁོད་བོད་མི་ཉུང་ཤས་རྣམས་སྤྱི་དུག་ལེ་ལོ་དང་རང་
མགོ་གང་ཐོན་དུ་སྤོང་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་པས། སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ངར་མ་ཚག་ཅིང་། ཚིག་སྤོང་གྱི་ལག་གང་མ་ཞིག་པར།
བོད་རང་དབང་སྐྱབ་པའི་དོན་ལ་སློ་སེམས་གཅིག་སྤོང་ལུལ་འབད་བཙོན་གཡོ་མེད་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། འགོ་ཀུན་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་
འཚོ་བའི་སློབ་འདུན་བཙས། །།

༡༩༩༩ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

གསུམ་བཅུའི་དུས་ཚོས་འདི་ནི་ང་ཚོར་དམིགས་བསལ་གལ་ཆེའི་ཉེན་མོ་ཞིག་རྒྱ་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བོད་མི་ཚམ་དུ་མ་

ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་དགའ་གཅེས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་པའི་ཞི་བ་དང་རང་དབང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲོག་ལྟར་བལྟ་བའི་མིའི་
 རིགས་ཀྱི་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན། བོད་མི་ཚོས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བཙོན་ཤུགས་སྤོང་
 ལྷོ་བས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་བོད་མིའི་ངོ་རྒྱུ་སྤེལ་ལངས་དེ་བྱས་ནས་ད་ཕན་མི་ལོ་བཅུ་སོང་། ང་ཚོའི་
 གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོས་སྤོང་བཞིན་པའི་དགའ་སྐྱབ་འཛིགས་དངངས་གཅེར་གསལ་དུ་ཐོན་པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ལ་
 བསམ་གཞིགས་བྱས་ན་ད་ཕན་སོང་བའི་ལོ་བཅུ་དེ་ནི་ཆེས་རིང་པོའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན། འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་མིས་མི་
 ལ་བཙན་གཞོན་བྱེད་པའི་དགའ་སྐྱབ་དེ་ནི་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཟབ་ཏུ་བྱིན་ཡོད། མངའ་བདག་གསུམ་ལ་ངོ་རྒྱུ་ལམ།
 ཤེས་རིག་གསར་བརྗེ་འཕེལ་གསར་བརྗེའི་ཚོགས་པ། བསམ་སྤོང་དུལ་བསྐྱབས་ཚོགས་པ་སོགས་ལས་དོན་གསར་པའི་རྣམ་པས་
 མིང་གི་བྱི་གོས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཏོགས་ཅུང་། དོན་ལ་དེ་དག་ཚང་མ་བོད་མིའི་ངོ་བོ་རྩ་མེད་གཏོང་བའི་ལག་ཆ་འབའ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་མགྲོགས་སྐྱར་ཇེ་སྐྱབ་ཏུ་བྱིན་པ་དེས་ཆེས་ཇོ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྐྱར་བ་
 རེད། རྒྱ་དམར་གྲང་བྲན་གྱི་དུལ་བསྐྱབས་ཁང་ནས། བོད་མི་ཚོས་ཡར་རྒྱས་དང་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འོ་བ་གསར་པ་ཞིག་སྤོང་གི་
 ཡོད་པའི་སྤོང་ལུང་ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་རྣམས་ཁོང་ཚོའི་རང་འདོད་ལྟར་སྐྱར་བཙན་བྱས་ཏེ་དེ་
 ལ་འཛམ་གླིང་མི་མང་མགོ་འཁོར་ཏེ་ཁོང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་རྣམས་ལ་གཞིགས་ན་ངོ་ཚ་ཁེལ་མེད་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་རྩན་དུ་
 མཐོང་ཐུབ། དངོས་དོན་དུ་བོད་མིའི་འདོད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། ངོ་རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་དེ་བསམ་སྤོང་གང་ཅིའི་ཆ་མང་པོར་
 བྱས་སྤོང་གནས་ཡོད། རྒྱ་ནག་ཏུ་འཕྱིན་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་སྤོང་གསོ་སྤོང་བའི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཚོས་བོད་དུ་བྱི་རྒྱལ་གྱི་དབང་
 རྒྱར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བས་མ་ཚད། དངོས་སུ་བསྐྱར་རྒྱུ་གི་བྱ་སྤོང་མང་པོའི་ནང་དུ་འང་
 འཇུལ་ཞུགས་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་ཚོའི་བསམ་པར། བོད་མིའི་ལུས་སྲོག་ནི་མེ་གཏོང་ཆུ་ལེན་ལྟེ་རྒྱུ་ལས་དང་།
 འཇུལ་འཁོར་གྱི་ལོ་ཆས་ལྟེ་འདྲའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་སྤོང་ཅི། བོད་མིར་འགྲོ་བ་མི་ཡིན་ཅམ་གྱི་ཐོབ་
 ཐང་ཅམ་ཡང་སྤོང་མེད། མིའི་ཐོག་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་བཙན་དབང་མནར་གཅོད་ཆེས་ཏེ་བོད་མི་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་དུས་
 མིན་འདས་གོངས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། བཙན་དབང་ཇེ་ཅམ་བཏང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་བྱི་རྒྱལ་བཙན་འཇུལ་མཁན་ལ་
 ངོ་རྒྱུ་བྱ་སེམས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེ་དང་དུང་གནས་ལུས་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་དང་། ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོས་བོད་ལུལ་དེ་
 ཉིན་གཅིག་རང་དབང་ཡོད་རྒྱར་རེ་སྐྱབ་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

ཉེ་དུས་གོ་ཐོས་ལྟར་ན། ངོ་རྒྱུ་གི་བྱ་སྤོང་དེ་ནི་བཙན་ཁང་ནང་དང་། ངལ་རྩོལ་གྱི་རུ་བ་ཁག་ཏུ་འང་བྱས་འདུག་བཙོན་པ་
 ཚོ་དང་། ངལ་རྩོལ་པ་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙོན་སྤོང་པའི་ཁོང་ཁྱོད་གསུག་རྒྱལ་ལ་འཛེམས་བོན་མེད་པར་རང་རང་གི་སེམས་
 ཤུགས་མ་བསྐྱབས་པའི་ཆེད་དུ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་ལུགས་དང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ཀྱི་རང་བཙན་ལ་བསྐྱར་
 རྒྱུན་བཏང་ལུགས་སྐྱོར་སྤོང་མོལ་བྱ་གི་ཡོད་འདུག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤེས་མཁན་བཙོན་པ་ཚོར་བྱིངས་ནས་བོད་རང་དབང་
 གི་སྲིད་དོན་གནས་སྐབས་དང་རྒྱལ་རབས་འགྲོལ་བཤད་བྱ་གོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱིའི་དབང་རྒྱར་ལ་མི་དགའ་བ་
 དང་། རྒྱུན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་བཙོན་པ་དང་། དོ་དམ་ཁོངས་ཚུད་པའི་མི་ཚོས་སྐྱབ་གཞིས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་གཏོང་ཞིང་། དེ་

ནི་མེ་ལྷེ་འགོག་མེད་དུ་མཚང་པ་ལྟར་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ཁྱབ་འཕེལ་འགོ་བཟུང་བ་རེད། ལྷག་བཟུང་སྤོང་བཞིན་པའི་བོད་ལུས་བོད་མི་
 ཚོའི་རེ་བ་ནི་ང་ཚོ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ང་ཚོ་ནི་ཁོང་ཚོའི་རེ་བ་དང་། དམིགས་ལུས་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་སྐྱབ་པའི་རྟལ་མཚན་དུ་
 ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་མི་མང་ཚོས་ང་ཚོར་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཚེན་པོས་འགན་བསྐྱར་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ང་ཚོས་དུས་རྟལ་ཏུ་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་སྐོར་སྐྱོན་སྐྱུལ་ཐེངས་འགའ་ཤས་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། བདེན་འབྲེལ་བོད་མི་རྒྱལ་ཞུས་
 ལྷག་བཟུང་ཇི་ལྟར་བྱེད་གི་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་བདེན་རྒྱལ་ཞུས་འཛིན་སྐྱོང་ནས་ཤེས་རྟོགས་སྐྱབ་པའི་ཚེད་
 འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་དོན་ཐོག་ཤ་ཚ་དང་། རྒྱལ་སྤོང་ཡོང་བའི་ཚེད་དུའང་ལས་འགུལ་ཇི་
 སྟེན་ཅིག་བྱས་ཡོད། ང་ཚོས་དཀའ་ངལ་དང་ལེན་གྱིས་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་འདི་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རྟལ་ས་
 དེའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པ་ངོས་ཤེས་ཤོག་པོ། བོད་དུ་ལུས་པའི་བོད་མི་ཚོ་ལུས་སེམས་གཉེས་ཀའི་དཀའ་སྤོང་ཚུལ་ལས་བརྟུལ་
 བའི་ལུན་དོང་དུ་སྐྱེད་ན་ཡང་དུང་བསྐྱར་དུ་རང་དབང་ལུན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་བྱ་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་ལྟར་ང་
 ཚོས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་གི་འགན་འཁུར་ཅ་ཆེ་སྐྱབ་པའི་འབད་བཅོན་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས།
 བོད་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བརྗོད་དོན་ལྟར་ཞི་བདེ་འདོད་ཁོངས་ཡོད་ན། ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ལས་དོན་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།

བོད་འཛིན་སྤོང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བོད་མི་ཚོར་བྱུང་བའི་ཞིན་བོད་ཀྱི་གཞི་གཞུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་འཛུགས་མིན་ནི་བོད་མི་
 ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟད། རྒྱ་ལའི་ལྷ་མས་འཛིན་སྤོང་བྱེད་པའི་གཞུང་གི་སྒོལ་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད་མེད་ངོས་ཤེས་པ་
 མེད། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ནི་བོད་མི་མང་རང་གིས་བྱེད་ངོས་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་པར་དང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤོང་
 བཅོན་བྱས་པའི་གཞིན་སྐྱོབ་ཡར་ཐོན་ཅན་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་རུས་ཤུགས་འདོན་ངོས་ཡིན། ང་ཚོའི་སྐྱབ་པར་ཡོད་པའི་འགན་
 འཁུར་ཆེན་པོ་འདིར་ཡིད་འཛིན་བྱས་ཏེ་དང་དུས་ལྷན་མཁྱེགས་ངང་འགྱུར་བཞིན་པའི་འཛིན་སྤོང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྐྱོང་
 བྱེད་དགོས་ཞེས་ངའི་མི་མང་ལ་འབོད་སྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོར་ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་མང་ལ་སྐྱུག་པ་ཡོད་པས། འགོ་བཟུང་གི་ཤེས་ཡོན་སྐྱུག་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་ང་ཚོས་ལམ་སྤོང་གིས་
 མང་པོ་ཞིག་ནས་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཡོད། དེར་དུས་མི་མང་པོས་དཀའ་ངལ་དང་ལེན་དུས་ཚོད་སྐོས་བཏང་གིས་
 ཚོས་སྤོང་གིས་སྤོང་བྱེད་ཞུས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་དོ་སྐྱོང་དང་། བརྟུང་
 དེའི་སྤོང་བྱེད་མཐུན་ཇི་མང་དུ་འགོ་བཟུང་ཡོད། ལྷག་པར་ལེགས་ཤིག་ལ་ང་ཚོའི་སྐྱོད་ཡིག་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་
 མ་ཚང་ཞིང་། ཚེས་ལྷེད་ཟབ་པའི་ལྟ་བུའི་གནད་མཐུན་སྐྱབ་པ་རྒྱལ་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་དག་ཤེས་པ་ལ་སྐྱོད་ཡིག་གཞིན་
 ཞིག་ལ་བརྟུང་དགོས་པའི་དཀའ་སྤོང་གིས་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་གཞིན་རུ་ཚོས་དེ་འདྲའི་མཐུན་རྐྱེན་འདི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་
 ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་སྐྱབ་པ་དགོས་ཤིང་། གཞིན་རུ་མང་ཅམ་ཞིག་ནས་མཐུན་རྐྱེན་འདི་དག་བཏོད་བྱས་ཏེ་འཛིན་སྤོང་
 གི་ཚོས་དང་ཤེས་རིག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་བྱ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ད་མན་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བྱས་ཏེ་ལོ་བཅུ་སྔ་པའི་རིང་ཤེས་རིག་དང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་གང་
 འཚམས་ཞིག་ཐོན་ཡོད་ཅིང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནི་གང་མགྲོགས་མཇུག་བཟོམས་བྱ་ཉེ་ཡོད། དེ་མཚམས་ནི་ང་ཚོའི་
 འཚོ་བའི་གནས་ཚད་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་ཐབས་ལ་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས། དེང་སྐབས་རང་རེའི་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་
 ཞིག་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་གི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའང་ཤེས་དགོས། བོད་ལྗམ་མགྲོགས་རང་དབང་རང་
 བཙན་ཡོང་མི་ནི་གཙོ་བོར་བོད་མི་མང་གི་བྱ་ལས་ལ་རག་ལྷན་ཡོད་པས་ང་ཚོ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་
 ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་དབང་གཉེན་ཤིང་འོག་མནན་པའི་བོད་མི་རྣམས་བཅེངས་འགོལ་བྱེད་པ་དང་། བོད་མིས་འཛིན་སྐྱོང་
 བྱས་པའི་རང་དབང་གི་བོད་ཅིག་ཡོང་བའི་ལས་འགན་རྩ་ཆེ་དེ་རྒྱལ་པ་ལ་འབད་བཙོན་ཤུགས་སྐྱེད་བྱ་དགོས་པར་དྲན་
 བསྟུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གྱི་ཡིད་ཆེས་ལ། ལས་དོན་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དྲག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལྟབས་ཁོང་ཚོས་ཀན་གཞོན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲག་པོའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འཇུག་པ་དང་། མཚོན་ཆ་གོ་སྐྱིད་བྱེད་པ། ས་ཆ་
 གནད་ཡོད་ཁག་ལ་ས་ཁུང་བྱ་བ། འཁོར་ལོའི་བཤོད་ལམ་བཟོ་བ་སོགས་ནི་དམག་དོན་ཐོག་གཞི་ཚའི་གྲ་སྐྱིད་གི་ལས་དོན་
 ཁག་ཡིན། དེར་མ་ཟད། ལས་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མའོ་ཙེ་ཏུ་གི་སློབ་སྦྱོན་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་པ་དང་།
 མའོའི་སློབ་སྦྱོན་ནི་བསྐྱེད་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་ས་ཡ་མང་པོ་གཅིག་གི་བསམ་
 ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོང་ཐབས་མེད་ལྟབས་དེང་སྐབས་རྒྱ་གར་ནང་མའོ་དང་ལོ་མང་ཡུན་གོགས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་འགོ་འཁྲིད་ཀན་རབས་ཚོའི་ནང་དུའང་ལྟ་བུ་མ་མཐུན་པའི་དཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱེད་
 ཐོས་ཡོང་སྐབས་རྒྱ་དམར་ནང་ཁུལ་དུ་ལྷུང་བྱུང་མ་སྐྱོང་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་འགལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

རྒྱ་དམར་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ནི། མིའི་སེམས་ལ་དུས་ཀྱར་ཏུ་ཡོད་པ་རང་དབང་དུ་སྡོད་འདོད་དང་། རང་དབང་དུ་མཐོ་
 བསམ་གཏོང་བ། རྒྱུ་ཚོགས་ལ་གང་དགོ་གང་འོས་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ། ཚོ་གཡོག་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་བའི་འཚོ་བར་རང་དབང་དུ་སྡོད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་བཙན་དབང་རི་འདྲ་ཞིག་གིས་ས་སྤྱོད་ཀྱི་གང་
 འདྲ་ཞིག་དུའང་གཞོན་ནམ་ཡང་མི་ཐུབ། མི་སེར་སྤེལ་མཁན་གྱིས་རིགས་གཞན་ཞིག་དུས་རྟག་དུ་མནན་པ་ནི་བཙན་རྒྱལ་
 ལུས་ཤུགས་ཅན་རི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད་པས་ན། རྒྱ་དམར་གྱིས་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་རྩ་ཆེ་དེར་གོ་ཐལ་
 ཅོམ་ལས་མ་བཞག་ནའང་། དུས་ཡུན་ལ་མ་རྟོགས་པར་གོ་ཐལ་དེ་ལས་བསྐྱར་དུ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལངས་ངེས་པ་
 ཡིན་ལོ།

༡༩༦༥ ལོའི་གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་རིང་ང་ཚོས་དུས་དྲན་བྱེད་པ་འདི་ནི། བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེའི་དུས་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། བཙན་འོག་ཏུ་

ཚུད་པའི་བོད་མི་མང་ནས་རང་དབང་གི་དོན་དུ་བཙན་གཞོན་བྱེད་པོར་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་པ་འདི་
 བཞིན་རྒྱལ་རབས་ཐོག་གཤམ་གནད་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ལོ་ངོ་དགུའི་ཐོན་གྱི་ཉི་མ་འདི་ཉིན་
 བོད་གྱི་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱར་བའི་འོག་ནས་རང་དབང་ཐོབ་ཆེད་དཔའ་མཛིངས་སྟོན་པར་ཆེ་བའི་འབད་
 བཙོན་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་མིས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཁུངས་ལུང་གང་ཡང་མེད་པའི་གདོང་འབག་གྱོན་ཏེ། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་ཁོ་བོ་ཚོའི་བདག་དབང་
 ཡོད་ལུགས་གསལ་བསྐྱབས་གྱིས་དྲག་ཤུགས་ཀྱི་སློ་ནས་བཙན་འཇུག་བྱས་ཏེ་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོས་རྒྱ་དམར་དྲག་
 ཤུགས་ཆེ་བར་སྐོལ་ལངས་བྱས་པའི་ཉིན་དེར་བསམ་དོན་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཁར། འདིའི་རྒྱུན་གྱིས་ང་ཚོ་ལུལ་མི་
 རྟོང་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱ་དམར་ནས་ཐེབ་གསོད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་བྱུང་། གང་ལྟར་ཡང་། མིའི་རིགས་སུ་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་རུང་། འགོ་བ་མིའི་ཆེ་མཐོང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེའི་རང་དབང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་སེམས་
 རྟོབས་དེ་ནི་བཙན་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཤུགས་གྱིས་གཞོན་འགོག་ནས་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ། ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་དེར་རྒྱ་
 མི་ལ་ངོ་སྐོལ་བྱས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་སྒྲིལ་དུ་གྱུར། འཛམ་གླིང་ཐོག་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་མཚན་
 ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་དུ་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱང་བྱས་ཡོད། བོད་ཕྱི་ནང་གང་དུ་ཡིན་ཡང་རུང་། ང་ཚོ་མི་རིགས་ཤིག་
 ཡིན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་པའི་འཐབ་ཚོད་དེ་ད་དུང་ཡང་ང་ཚོས་སྲུ་མཐུད་དེ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

བོད་ནང་ལུས་པའི་ང་ཚོའི་མི་མང་ཚོས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མིས་བོད་མི་མང་
 གི་འཐབ་འཛིངས་དེ་དྲག་ཤུགས་ཅི་རིགས་དང་། མིང་འདོགས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སློ་ནས་འགོག་བཟོམས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་
 ཚོའི་བྱེད་པར་དེ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཇི་བཞིན་མ་ཐོན་པ་ནི་རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ངོས་ལེན་བྱས་འདུག རྒྱ་མི་དམར་པོས་ས་
 མཚན་ལག་ཏུ་དམ་བསྐྱབས་ཇི་ཆེ་ཆེར་བཏང་བ་ཡིན་རུང་། བོད་མི་མང་ཚོ་ནི་རྒྱ་གར་དང་བྱིམ་མཚོས་ལུལ་ལག་ནང་ལོ་
 ལྟར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོང་སྲུས་འདིས་ཀྱང་བོད་ནང་བོད་མི་མང་གི་འཐབ་འཛིངས་ལས་འགུལ་བཀག་འགོག་མ་ཐུབ་པའི་
 འདས་སོང་འདུག དེ་ནི་ཁོང་ཚོས་ཐར་ཐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོར་ཤེས་བཞིན་རང་མོས་སློ་ཐོག་གཅིག་
 ཏུ་བཙན་དེ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ད་ལྟ་ཁོ་བོ་ཚོས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ་འདི་ནི་
 ཏེ་ལས་ལ་མཚན་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ད་མན་འདས་པའི་ལོ་རེ་རེའི་ནང་བོད་སྐྱེད་སྐྱོང་ཕྲག་མང་པོ་པ་མའི་ས་ནས་བཙན་དབང་གིས་ཁ་འཕྲལ་
 ཏེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་། ཁོང་ཚོའི་ཁྲུང་པ་འབྲུ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་བའི་བོད་རིགས་
 ཚང་མ་གང་དུ་འདྲུང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ། ཁོང་ཚོས་མའོ་གི་རིང་ལུགས་དང་། མའོ་གི་སློབ་སྟོན་ཟེར་བ་དེ་རིགས་ཤི
 ལྟ་སློབ་སྟོན་སྐྱོད་ཐོག་བོད་རང་གི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་ལ་དམའ་འབབས་དང་། ལྡང་བྱུག་ཚད་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 འདུག ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིའི་རེ་ངན་སྟོང་ཟད་དུ་གྱུར་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ཇི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་འདྲའི་སློབ་གསོ་ཐོབ་པའི་བོད་སྐྱུག་

མང་ཆེ་བས་རྒྱ་མིས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཞེ་ནས་ངོ་ཚྭ་ལྟེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་འགོ་བ་མི་ཞེས་པའི་བསམ་སྒྲིག་གོང་མུའི་རྒྱུ་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བར་དང་། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་བདེན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བར་རྒྱ་དམར་ནས་ང་ཚོའི་བོད་ཕྱག་ཚོའི་ཀླད་པ་འཕྱུ་བའི་ལས་འགུལ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ལུག་།

རྒྱ་མིས་གངས་ལུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་དུན་རྒྱ་རིགས་རང་མཐོངས་རིང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ཚོགས་པ་ཡིན། འོན་ཏེ་ཐོག་ཏུ་འདི་འདྲའི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྒྱས་འབྲས་ཐོན་རྒྱ་པར་བཞག་དེ་ལས་ལྡོག་ལྟེ་མི་རིགས་སྐར་ལངས་ལས་འགུལ་གྱི་མེ་ཚན་ནང་དུ་སྐྱུམ་རྗེས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམར་བོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་ལུགས་པའི་བོད་མི་ན་གཞིན་ཚོ་ཡང་རང་ལུལ་མི་མང་གི་སྒྲིགས་སུ་ལངས་ནས་རྒྱ་མིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚྭ་ལྟེད་བཞིན་ཡོད།

ང་ཚོའི་ལུལ་དུ་མི་མང་རང་རང་གི་དད་མོས་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མིས་བཙན་གཏོག་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུལ་ལྟེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཐོག་མར་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་དགོན་ལྗོངས་ལག་སློབ་གྲུ་ཆེ་མོ་ཁག་དང་། ཤེས་རིག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་རྩ་མཉམ་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་བཙུགས་པ་དེ་ནི། ཉེ་བའི་ལོ་ནང་རིག་གཞུང་གསར་བརྗེ་དང་། སྲུང་དམག་དམར་བོའི་ལས་འགུལ་ཟེར་བའི་ཐོག་ནས་གདུག་རྩལ་ཇི་ཆེར་བཏང་སྟེ་དགོན་ཁག་དང་། ཤེས་རིག་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་ནང་སྐྱབས་འགྲུབ་མཁས་པ་དང་། དགེ་འདུན། སྲུབ་བཙུན་ཡོད་ཚད་ཕྱིར་འཕྱུད་ཀྱིས་ས་གནས་སོ་སོའི་ལུལ་མི་སྐྱེ་བོ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བོད་དང་ས་འདྲེས་ཀྱི་བྱིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་དམག་གི་འགོ་ལམ་བཟོ་བའི་ལས་རྩལ་ནང་བཙན་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བྱིས་མཚོས་ལུལ་ཁག་གི་ཞི་བདེར་འཇིགས་སྐར་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ང་ཚོ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནི་དང་སང་རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་གི་རྟེན་གཞི་ལྟེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༥༩ ལོ་ནས་བརྒྱུད་བོད་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་མི་མང་ལ་བཙན་གཏོག་དང་། གཞོན་འཚོ་ལུ་མཐུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོག་རྒྱ་མི་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ནང་ལུལ་ལའང་ནང་འཕྱུག་རྒྱུ་དུ་ཡོད་ལུས་རེད། བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་སྐྱེད་ཁང་ནང་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐོས་ཟེར་བའི་འཕྲུལ་མི་ ༥༠༡ ཡོད་པ་ཚང་མ་ལས་འཕྱུར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཏེ་བོད་ཐོག་རྒྱ་མིས་ལག་ལེན་བསྐྱར་བའི་སྲིད་བྱུས་དེ་ནི་ད་ཆ་སྒྲིགས་གང་ས་ནས་ལུངས་མ་འཕྱོལ་བའི་ར་སྲོད་གསལ་བོ་ཐོན་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་མིང་ཅམ་ཡང་སྐོང་ཐོན་གོ་འཚོར་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་ལ་ལོ་མང་སློབ་སྲོང་བྱས་པའི་བོད་མི་ཚོར་ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་འདུག་ཅེས་སྒྲིན་བཙུགས་ནས། བཙན་དབང་ངལ་རྩལ་རྩ་བའི་ནང་བསྐྱར་དུ་སློབ་གསོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཏང་འདུག་ལྟ་ལོ་ལྟ་ ༧ ནས་བརྒྱུད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་རྒྱ་དམག་གིས་འཛིན་སྲོང་བྱས་ཏེ་དང་སང་བོད་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱར་དུག་པོ་ལོ་ནས་བཙན་བརྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བའི་མི་ཚོར་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྲོང་གི་མིང་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཀྱུ་དམར་གྱི་འོག་ནས་ཐར་བའི་ང་ཚོ་སྐལ་ལྷན་མི་མང་ཚོས་རྒྱལ་གཅེས་རང་རིགས་བོད་མི་ཉ་ཅང་མང་པོས་དེ་རིང་གི་ཉིན་
 དེར་རང་སྟོན་བཏང་བའི་གཟི་བརྗེད་ཅན་གྱི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་འདི་སྐབས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ་ཚང་མས་དུས་གཏན་དུ་
 རྫོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སླེམ་བཞིན་རང་དབང་ལྡན་པའི་བོད་དུ་ལོག་རྒྱུའི་ཤ་སློག་འབད་བཅོམ་ཆེ་བསྟེན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། དཔེར་
 ར། བོད་སྤྲུག་ཚོ་མ་འོངས་པའི་རང་དབང་རང་བཅོམ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ལྷ་བུ་ཡིན་པར་ལྷ་སྟོང་ཐོག་ནས། ཁོང་ཚོར་སྤྲུགས་
 གཅིག་ནས་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་དད། གོམས་གཤིས་བཟང་པོའི་རྩ་བ་གཏོང་བའི་འཇུགས་པ་དང་། སྤྲུགས་གཞན་
 ལས་དང་རབས་ཡར་ཐོན་གྱི་ཤེས་ཡིན་དང་། འཛུལ་སྦྱང་གི་རིག་གཞུང་ཤེས་ཡིན་མཐོ་ཚད་ཀྱིས་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་བྱེད་
 པ་སོགས་བསམ་སྟོན་དང་། སྤྱོད་བཟང་གཉིས་ཀ་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་སྟེན་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་གནས་
 ལྟངས་འདི་ཐོག་ནས་འཚར་འོངས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཚབ་འབངས་ཤེས་རྒྱས་ཅན་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། རང་གི་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་འགོ་བ་མེད་རིགས་ལ་ལེགས་ཚའི་ཞབས་འདེགས་ལྷུ་མ་ལན་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་སྟེན་པ་ཡིན།

དེ་འབྲེལ་བོད་ནས་བཅོམ་བྱོལ་དུ་ཐར་བ་མི་མང་བརྒྱུད་ཁྲི་ལྗོད་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་འབྲས་ལྗོངས། ལྷན་མི་
 བཅས་སུ་ཁྲོན་བསྐྱོམས་བོད་མི་ ༡༠༠༥༠ སྟོར་ཞིག་ཞིང་ལས་དང་། འབྲོག་ལས། བཟོ་ལས། ལག་ཤེས་བཟོ་བྱ་ལག་ཏུ་གཞིས་
 ཆགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དག་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དབྱུགས་གོང་གསལ་ཡུལ་ལག་སོ་སོའི་
 གཞུང་དང་། རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ལག་ནས་གཏོང་བོད་ཆེ་བའི་རོགས་རམ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་འདི་འདྲ་ལག་ལེན་འཁལ་
 ཐབས་མེད། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ངོས་ནས་བོད་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་དང་། རང་ངོས་སྐྱེར་བཅས་ནས་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 ལྷ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་གཞིས་ཆགས་བྱེད་དགོས་ངེས་བོད་མི་གངས་ ༡༠༠༠༠ ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་ད་བར་དཀའ་
 ངལ་ལ་མ་འཛོམས་པའི་ལས་དོན་ཇི་བྱས་འདི་ཐོག་སུ་མཐུད་ཡར་རྒྱས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་རྒྱུར་ཤུགས་སྟོན་རྒྱག་དགོས་པ་ནི་ང་ཚོ་
 རང་ཉིད་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་ཤུགས་སྟོན་བརྒྱབ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ན། སྤྱིན་བདག་རྒྱ་གར་གྱིས་མཚོན་པའི་རང་རེ་
 གནས་སྤོང་ཡུལ་ལག་གི་རྩ་བའི་ཡར་རྒྱས་ལའང་པན་རྒྱས་ཐོན་པ་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། ང་ཚོ་བོད་དུ་ལོག་རྒྱུའི་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་
 བར་དུ་ང་ཚོས་བོད་མིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ངོ་མ་དེ་རྩ་འཇུགས་སྐབས་པ་ཡོང་རྒྱ།

རང་ཡུལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་རེ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན། རེབ་ཆེན་པོ་དེ་ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་སྦྱང་ལ་བཅང་ནས།
 དེའི་དོན་དུ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དཀའ་སྤྱོད་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་རྒྱལ་ཁབ་
 མང་པོས་ང་ཚོའི་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པར་སྟོན་འཇུགས་ཀྱང་
 གནང་ཡོད། ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཡིན་ཡང་རུང་། དེ་མིན་གཞན་དག་གང་
 ལས་ཡིན་ཡང་ང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་གཙང་མ་ཡོང་རྒྱུར་སུ་མཐུད་དེ་རེ་བ་ལྷུ་གི་ཡོད།

རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ནི། ཨེ་ཤ་ཡ་སྤིང་ཆེན་ལ་འཛིགས་ཉེན་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་སྟོན་ཅི། ང་ཚོ་བོད་
 དང་ས་འདྲེས་ཁྲིམ་མཚོས་ཡུལ་ལག་ལ་ཉེན་ཁ་སྟོན་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ངེས་ང་ཚོས་རྟོག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྷ་བུའི་

གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ཡང་རུང་། རྗེ་བོ་དྲང་བདེན་གྱི་གནད་དོན་ལ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པ་ཡིན་ཚེ། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་སྲིད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྲུགས་ཆེར་གཏོང་གནང་ཞེས་སྐར་ཡང་
 འབོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ། ཡང་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ཁོ་ནའི་འབོད་བསྐུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དོན་ཕན་འབྲས་ཡོང་བའི་རྒྱས་གྲུགས་ཐོན་
 ཐུབ་རྒྱུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་གསལ་གནད་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཐོག་གནས་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནི་བོད་དང་རིག་གཞུང་། ཡུལ་ཡུང་ས་འདྲེས་སྤྱོད་གསལ་གང་སའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་ཐོག་བོད་མི་རྣོང་
 གྲག་མང་པོ་རང་ཡུལ་ནས་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོང་དགོས་ལ་རོགས་རམ་གནང་བ་འདི་ལྟར་ལ་སོང་། ཇི་སྲིད་མིའི་རང་དབང་ལ་
 ཡིད་ཆེས་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུར་ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་དོན་
 གནད་འདི་ཐོག་འཁུར་བཅོན་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ང་ཚོས་རྒྱ་དངོན་གྱི་ལས་འགན་དེ་རྒྱ་གར་ནང་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་
 ཆེད་དུ་མཐུན་འབྲང་བཅོན་བྱ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་མར་བཅད་ཡོད། མཚོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བ་མ་ཡུལ་པར་བདེ་
 རྒྱུད་འབྱུང་བའི་སློན་ལམ་བཅས། ། །

༡༩༩༧ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཕན་ལོ་བརྒྱད་སོང་བའི་སློན་གྱི་དེ་རིང་གི་ཉི་མོ་དེར། བོད་མི་མང་མ་བསྐུལ་རང་འགྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དྲག་
 གཞོན་དབང་གྲུགས་ལ་ངོ་ཚྭ་སྐར་ལངས་བྱས་པ་འདི་ནི་བོད་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་གཞོན་གཞུག་རྒྱབ་ཉན་རེ་
 བཞིན་ཇི་ཆེ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བའི་མནར་གཅོད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཆེད་དཔའ་མཛོངས་ལྡན་པའི་འཐབ་ཚིང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་ཉིན་མཚོན་བྲལ་བོད་མི་སྐྱེས་པོ་སྐྱེས་མོ་བུ་སྤྲུག་དང་བཅས་པས་ང་ཚོ་བོད་རང་བཅོན་བསྐྱར་གསོ་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་
 མང་གི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་དགོས་པའི་སྐྱད་འབོད་གྲགས་ཆེར་སློབ་བཞིན་ལྷ་སའི་བར་སྐོར་ལམ་གཞུང་དང་ལྷང་ལམ་
 གང་སར་ཞི་བའི་ཁྲོམ་སྐོར་བྱས་ཡོད། སྐར་ལངས་ལས་འགྲུལ་དེ་ཐོག་རྒྱ་དམར་གྱིས་དྲག་གཞོན་བྱས་ཏེ་ཉེས་མེད་བོད་མི་རྣོང་
 གྲག་མང་པོ་དམར་གསོད་གཏོང་བ་དང་། གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བཅོན་བཅུག་སྤྲུག་མནར་གཏོང་བ། ཡང་ན་བཅོན་
 གྲུགས་ཆེན་པོས་ངལ་རྩོལ་ར་བར་རྒྱུད་འབྱུང་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་པ་རེད།

དེ་རིང་ནི་བོད་རང་བཅོན་བསྐྱར་གསོའི་དོན་དུ་རང་སློབ་གཏོང་མཁན་རང་རིགས་དཔའ་བོ་རྣམས་དྲན་གསོའི་དུས་ཆེས་
 གཟི་བརྗེད་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆའི་རང་སློབ་སློབ་བཏང་བའི་དམིགས་དོན་དེ་ང་ཚོས་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག་སློབ་ཞུག་བཏང་བའི་དམིགས་དོན་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱད་དུ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སློབ་གྲུགས་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་
 རང་རེའི་འོས་པའི་ལས་འགན་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ནང་དྲག་པོའི་བཅོན་འཇུག་བྱས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སོང་བ་འདིའི་རིང་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་རང་
 བཞིན་བསམ་བརྗེད་ལས་འདས་པའི་སྤྲུག་བསྐུལ་དྲག་པོ་རྒྱུད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཚང་མའི་རང་གི་དཀའ་

སྤྱད་ལས་རྩོམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་གང་ན་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་ནས་བཙན་འཕྲོག་གིས་བོད་མི་ཚོ་ལག་མང་
 བོར་ཉེན་ཟས་ཉུང་བྱ་ཞིག་ལས་ཚོང་སྤོང་མ་བྱས་པར། ད་དུང་ཀྱི་མིའི་དམག་ལམ་དང་། དམག་སྐར་ལག་སོགས་འཇུགས་
 བསྐྱེད་གྱི་ངལ་རྩོམ་ནང་བཙན་དབང་དྲག་ཤྲགས་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་འདེད་བྱས། བོད་མི་མང་གངས་མེད་པར་ཉེས་བརྒྱུད་
 འཐབ་འཛིང་གཏོང་བ་དང་། མི་གཉེན་ལས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱེད་པ་སོགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་དམའ་འབབས་གཏུག་རྩལ་ལྷོ་
 ལྷོའི་བྱ་སྤྱོད་ཉུག་ཏུ་སྤོང་དགོས་ཤིག་བཟོས་པ་རེད།

དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་གཅེས་གསོག་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་དངོས་རིགས་ཀྱི་འོད་ལྡན་རྒྱུ་རྩལ་རྒྱ་ལྷོགས་ཀྱི་ཉུག་ཏུ་ཇག་འཕྲེར་བྱས།
 ང་ཚོའི་བོད་ཡུལ་དེ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་ལས་འགྲུལ་སྤྱོད་ཚོགས་ཤིག་འབད་བཙོན་ཆེན་པོས་ལག་བསྐྱར་གྱིས་བོད་
 ཡིག་དང་། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཀྱི་ཡིག་དང་། ཀྱི་སྐད་སློབ་སློབ་བེད་སློབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་མི་དམར་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་
 བོད་རང་སྤོང་ཟེར་བ་དེ་ནི་དངོས་དོན་ཐོག་གོང་གི་དངོས་དོན་དེ་ཉ་བྱ་ཞིག་གྱུར་ཡོད།

ཉེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། ཀྱི་མི་བཙན་ཀྱལ་རིང་ལྷགས་པའི་ལོག་སྤོང་དྲག་རྩལ་གྱི་འཛིགས་སྤང་སྲར་ལས་ཤྲགས་
 ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་སྟེ། དམར་སྤང་དཔུང་ཚོགས་ཟེར་བ་སྟེག་བརྒྱུགས་གྱིས་རིག་གཞུང་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལས་འགྲུལ་
 དེ་ཚུགས་ནས་ནང་པའི་ཚོས་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡོངས་རྒྱུགས་གང་བྱུང་ཅི་བྱུང་གིས་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་ངན་སྤོང་དྲག་
 རྩལ་སྤོང་ན་མ་གཤམ་པ་ཞིག་ཀྱི་ཆེ་བྱུང་བརྒྱུད་དུ་བཏང་ནས་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཡོད་ཚད་གཏོར་བཤེག་སློབ་ཅི། མདོར་
 བ་སྐར་གྱི་བྱིས་ཁང་ཚུན་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་ཉེན་ཉེར་སྤྱད་གང་ན་ཅི་ཡོད་ཚང་མ་རྩ་མེད་གཙང་མར་བཟོ་བ་བཅས་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 པ་རེད།

སྐྱེ་ཉེན་གངས་གྱིས་མི་ཚོང་བ་ཞིག་རྩ་གཏོར་བཏང་བའི་གསུམ་ཕྱི་ལོ་བརྒྱུ་ཤྲག་བདུན་པའི་ནང་གསར་བཞེངས་ཤྲགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་བརྒྱན་བྱིན་ཅན་དེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་བརྒྱན་དེའི་དབུ་ལམ་ལམ་གསེར་གཏོར་བཤྲགས་བྱས་པ་
 གཉིས་གསང་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱི་གར་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་བུ་སྟེ་དེ་དག་ཉེ་སྟོན་ལྷོ་ལོ་ཕྱི་ཀྱལ་གསར་འགྱུར་བྱེད་པོ་
 ལག་མང་སོགས་ལ་མཇུག་སྟོན་ཞུས་པ་རེད། སྐྱེ་བརྒྱན་འདི་ནི་བོད་མི་ཚོས་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་བཀྲུ་སྟེ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་རྩ་ཆེ་བུ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འདི་འདྲ་འགྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་དང་ཉེན་བྱིན་ལྷབས་ཅན་ཞིག་ཡིན། འདི་གཏོར་
 བཤེག་བཏང་བ་དེས་ང་ཚོ་བོད་མི་མང་ཚད་མར་ཚད་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། གྲོང་ཁ་ཡོད་པམ་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་།

མའོ་ཅོ་དུང་གིས་སློབ་སྦྱོང་ཚོ་ལ་རིག་གཞུང་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ངན་བསྐྱབ་བརྒྱུ་སྟེ་འཚུབ་ཆེན་པོས་ཉོག་དཔྱོད་
 གང་ཡང་མེད་པའི་ཟིང་སྤོང་གཏོར་བཤེག་མི་རྣམས་ཞེན་པ་གཏོང་ནས་ལོག་པའི་ལས་འགྲུལ་འདི་ནི་ཀྱི་དམར་དབང་བསྐྱར་
 བ་ཚོས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་གཙང་མར་གཏོང་རྒྱུར་འབད་བཙོན་ཤྲགས་ཆེ་ལེ་ཅན་བྱས་པའི་ར་སྤོང་གསལ་པོ་བྱུང་བ་
 ཞིག་གྱུར་རེད། ཀྱི་མིས་བོད་མི་ཚོ་གཞིག་ཏུ་བཀོལ་སྤོང་བྱས་པས་མ་ཚད། བོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་རིག་གཞུང་དག་གྱུང་
 ཤྲུལ་མེད་གཏོར་བརྒྱག་གཏོར་བ་འདི་ནི་འགོ་བའི་རིགས་དང་། འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ངེས་པར་སྐྱོན་བརྗོད་ཉེས་

འཇུགས་བྱ་རྒྱུ་ཐག་ཚད་པ་ཞིག་རེད། རྩོན་ཚད་རྒྱ་མིར་ལག་སྐྱེལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་བདག་སྲོད་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་མི་ལྷ་ཚོ་
 ཡང་ད་ཆ་གོ་ཐག་གཙང་མ་སྲོད་དེ། ལ་ཀུན་གཟིགས་པ་ཆ་ཚེན་རིན་པོ་ཚེའི་དབུ་གནས་སྐྱུ་དབང་ཡོངས་རྒྱུགས་མེད་པ་བཟོས་
 ལར། ཡོངས་གྲགས་འཐབ་འཛིང་དྲག་པོ་བཏང་བ་མཐར་ལོག་སྲོད་པའི་གས་སུ་བསྐྱར་འཛོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་མིས་བོད་དུ་དམར་བོ་དམར་རྒྱུང་གི་ལས་བྱེད་དཔུང་ཚོགས་བཟོ་རྒྱའི་ཚེད་དུ་བོད་སྐྱུག་གཞུན་ལུ་མང་བོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་
 བཅན་འཁྲིད་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱང་དེ་བོད་དུ་ཕྱིར་བཏང་བྱས་པ་རྣམས་ནས་བོད་མི་མང་ཚང་མས་སྐྱུག་བཟུལ་
 མནར་གཅོད་ཚད་མེད་སྲོད་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་དངོས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཁོངས་ནས་ན་གཞུན་
 མང་བོས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅན་བསྐྱར་ལེན་བྱེད་པའི་གདོང་ཕྱོགས་ཅུ་སྟེའི་ནང་དུ་ངོ་ལྷགས་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ནང་རང་རེའི་མི་མང་ཡོངས་ནས་མི་བཟད་སྐྱུག་བཟུལ་གྱི་ཏུ་དྲག་པོ་སྲོད་ལུས་ཏུ་ཅང་སློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
 མཐོང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོས་དེ་རིང་གི་ཉི་མོ་འདྲིར་བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དམ་བཅའ་སྲར་ལས་ལྷག་པའི་
 བརྟན་བོ་ཞིག་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན། ད་བར་ལོ་བརྒྱུད་ཅམ་སོང་བ་འདྲིའི་རིང་ལ་རང་རེས་རང་བཅན་གྱི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་
 ཕྱིར་ལོག་སྐབ་པའི་ཉི་མ་ཞིག་འཆར་རྒྱའི་དོན་ལ། གང་ཅིའི་ཐབས་ཤེས་ག་སྐྱིག་བྱས་ཡོད། དམིགས་དོན་དེའི་ཚེད་དུ་ང་ཚོས་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྐྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་དགོངས་དོན་དང་བདེན་དང་། འདྲ་
 མཉམ་དམངས་གཙོ་བཙས་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ལོ་ཐོག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཚ་ཁྲིམས་འཆར་བཟོ་ཞིག་གསར་བཞུག་བསྐྱུགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ལ་བོད་མི་མང་ནས་དགའ་སློ་ཚེན་བོས་མགུ་བསུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཅན་བྱོལ་མི་མང་ནས་འདེམས་
 བསྐོས་སྤྱི་འཐུས་ཚང་མས་དགའ་བསུ་རྒྱ་ཆེ་ལུས་ཡོད།

རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱ་ཚེའི་རོགས་རམ་དང་། གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་བར་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་གཞིས་ཆགས་
 དང་། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གྱི་འཆར་གཞི་མང་བོ་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཡོད། ངོས་གྱི་མི་མང་དང་། ངོས་རང་ཉིད་བཙས་ནས་རྒྱ་
 གར་གཞུང་གི་གཞིས་ཆགས་དང་། ཤེས་ཡོན་སྐོར་ཅམ་མིན་པར་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཐོག་ལའང་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་
 པར་སྐྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རོགས་ཚོགས་མང་བོས་ང་ཚོར་གང་ཅིའི་ཕན་རོགས་གནང་བར་
 བཞུག་ཆ་ཞེས་ལྷ་རྒྱའི་ཐོག་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་ཚེད་ལུ་མཐུད་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

མཉམ་སྐྱེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཁག་བཙས་ལའང་
 ང་ཚོས་སྐྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་མཉམ་སྐྱེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐེངས་འགའ་ཤས་འབོད་བསྐྱུལ་གནང་བའི་བོད་མི་མང་
 གི་གཞི་རྒྱུ་ལོ་ཐོག་ལ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནི་ད་ལྟོང་བྱུང་མེད་པའི་ཐོག་བོད་ནང་གཏུག་རྒྱབ་མནར་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུ་དམ་ཚེ་ཞེ་ཞེ་
 སྐྱུག་ཏུ་འགོ་བཞུག་ཡོད་པ་དང་བཙས་ད་ཆ་ང་ཚོར་རྒྱ་གར་གཞུང་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དངོས་སུ་གནང་རོགས་ལྷ་
 དགོས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་སྐྱེབས་ཡོད།

འཇོམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་དུས་བདེ་ཞི་འཇགས་ཡོང་བའི་ཚེད་དུ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་
 དང་། རྒྱ་ནག་གཞིས་པོའི་དབར་ཞི་མཐུན་མཛའ་འབྲེལ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་གནད་ཆེ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་
 བསམ་ཚུལ་ལ་ཇི་སྲིད་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཕྱི་རྒྱལ་སྲུང་ཀྱང་དུག་འཇུལ་དམག་འཛོག་མི་ཚོགས་པའི་ཞི་བདེ་རྒྱལ་ཁབ་
 གཙང་མ་ཞིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚང་མས་འདོད་པའི་ཞི་བདེ་དེ་ཙམ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཐུབ། དེས་ན་རྒྱ་གར་ནི་དང་རབས་
 འཇོམ་གླིང་ནང་ཉ་ཅང་གནད་ཆེ་བའི་གོ་གནས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ།
 དྲང་བདེན་དང་། ཞི་བདེ། རང་དབང་བཙན་གྱི་ཐོག་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་འཇོམ་
 གླིང་སྲོགས་གང་ས་ནས་ཆ་འཛོག་བརྩི་བཀྱར་ཆེན་པོ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱས་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་
 རམ་གྱི་འབོད་སྐྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་སྲོགས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་ང་ཚོ་བོད་མིའི་ད་ལྟའི་སྲུག་བཟུལ་མཐའ་དག་ལྷུང་སེལ་ཐུབ་
 རྒྱུ་མ་ཟད། དེང་སྐབས་བོད་ནང་བཟོད་སྐྱགས་བྲལ་བའི་མནར་གཅོད་དུག་པོ་སྤོང་བཞིན་གྱི་ང་ཚོའི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་རང་
 དབང་དང་། བདེ་སྤྱིད། གཟེ་མཐོང་བཙས་བསྐྱར་གསོའི་ཉེ་མ་སྟེགས་པར་ལྷུང་བ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པའི་ཕན་གོགས་ཡོང་ངེས་
 བཙས། །།

༡༩༥༥ མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

རྒྱ་དམར་གུང་བླན་དམག་དཔུང་གིས་བོད་ཡུལ་བདག་བཟུང་བཙན་དབང་གཞུང་གཞོན་ཤུགས་ཆེའི་འོག་བོད་མི་ཚོས་
 རང་འདོད་ལྟར་ངོ་རྒྱུ་ལངས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེན་མོ་འདི་བྱང་ནས་ད་བར་མི་ལོ་ཉེལ་པོ་བདུན་སོང་ཡོད། ང་ཚོར་
 དཀའ་ངལ་མང་ཞིང་རྒྱའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་དོ་ཡ་སྟོམས་པའི་སྤོང་རྒྱས་མ་མཆིས་ཀྱང་། མི་མང་རྣམས་སློ་རྩེ་གཅིག་བསྐྱེལ་རང་
 སྲོག་སློས་བཏང་གིས་དབང་སྐྱར་མཁན་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཙན་གྱི་བྱ་བའི་ནང་བོད་མི་
 ཆེས་མང་པོའི་ལུས་སྲོག་དོར་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་མནར་གཅོད་རྒྱུ་དེག་དང་། དམའ་འབབས་ཚད་མེད་སྤངས་ཡོད།
 བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དང་བཙས་པར་ཤ་ཞེན་ཆེན་པོས་རང་རེའི་དམིགས་དོན་སྐྱབ་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་མང་པོ་སྤོང་བ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེའི་སྲོག་ཀྱང་སློས་གཏོང་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཚེད་དུ་ང་ཚོས་ད་རིང་འདིར་དྲན་གསོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འཇོམ་
 གླིང་ས་ཁུལ་གང་སར་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚང་མས་འདི་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེན་མོ་འདི་དྲན་གསོ་བྱེད་པས་མ་ཚད། གཞུང་
 བཟང་སྟེགས་བསམ་དཀའ་པོས་ལུས་སྲོག་སློས་གཏོང་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཉམས་བཟག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱད་དུ་རང་
 རང་གི་སེམས་ཤུགས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་མཐོར་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གུང་བླན་གྱིས་བོད་དུ་དུག་པོའི་བཙན་འཇུལ་བྱས་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མི་མང་རྣམས་ནི། རང་
 གི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་གནས། བོད་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་བརྒྱུད་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་

ཕན་ནས། རང་དབང་གི་དོན་དུ་སློབ་ཁྲིམ་བཏང་བའི་ངའི་མི་མང་ཚོ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་ཚོལ་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་དང་། བཅོན་བྱེད་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
 ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བོད་ནང་རྒྱའི་བཅོན་དབང་འཕམ་དུ་མཚམས་འདྲེན་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་ཚོའི་གཞི་རྒྱུ་རང་དབང་ལ་
 རྒྱུད་བརྩེ་དགོས་པའི་གོས་གཞི་འབྲུལ་བརྒྱུད་གནང་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་ལམ་སར་པ་འོ་དང་། ཕི་ལི་ཕིན། འི་གར་གུ་ཨ། ཐའི་
 ལན་ཏ། ཨར་ལན་ཏ། མ་ལ་ཤེ་ཡ། མོ་ལ་ཏ་བཅས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་དང་། གོས་ཚོད་དེ་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཁག་ལའང་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གར་གཞི་བཅས་པ་ཚོད། ང་ཚོར་
 བྱམས་བརྩེའི་གཞིགས་སྐྱོད་གིས་བཅོན་བྱེད་བོད་མིར་གཞིས་ཆགས་དང་། སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཆེད་རྒྱ་ཚའི་འཆར་གཞི་
 ལག་ལེན་གནང་བ་བཅས་ལ་རྒྱ་གར་གཞི་དང་། རྒྱ་གར་མི་མང་ལའང་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན།

དུས་ཚོད་འདི་དག་ནི་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་དཀའ་དུབ་དང་འདིགས་སྐྱག་དངངས་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་
 ཡིན་ཞིང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་སྤོང་གོས་ཚོ་ཡང་བཅོན་འཇུག་དང་། མནར་གཅོད་གཏུག་རྒྱུ་དྲག་པོའི་འོག་དུ་བཟོད་
 ཐབས་བྲལ་བའི་སེམས་གཅོད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚད་མེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་ང་ཚོའི་ཐོག་གསལ་པོར་སྤྱོད་འཚོར་
 ཡོང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་བཅོས་མེན་ཚོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འགྲོ་བ་མའི་རིགས་བདེ་བར་འཚོ་གནས་སྐབས་པ་ནི་ཞི་
 བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་ལམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་གྱི་གནས་སྤངས་གསལ་རྟོགས་སྐབས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་གྱི་
 ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་འདོག་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མ་མཚེས་ཤིང་། ངོས་ནས་ཟིང་འབྲུག་གར་ཡོད་ལ་
 ཞི་བདེ་འབྱུང་སྐབས་པ་དང་། བྱིས་ལཱ་དང་། བཅོན་འཇུག་དང་། བཅོན་དབང་བཅས་ཡོད་པའི་གནས་ལུལ་གང་སར་ལ་
 རབས་སྦྱོང་བཟང་གི་སྤོང་གི་དེར་བཟོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པའི་རེ་སྤོང་གི་སྤོང་གི་ཐོབ་ཐང་ལོ། །།

༡༩༦༥ མའི་གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

མཚོན་མེད་ཉམ་ཚུང་བོད་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་དྲང་སྤངས་ངོ་ཚོལ་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་འདིར་ཡང་
 བསྐྱར་ང་ཚོས་སེམས་འཁྲུང་ཆེན་པོས་དྲན་གསོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དྲན་དགོས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་བྱུང་ནས་ད་ཕན་ལོ་དུག་ཅུ་
 སོང་ཡང་། བཅོན་དབང་དང་གཉའ་གཞོན་ད་དུང་ཡོད་མཁུ་གྱིས་ང་ཚོའི་ལུལ་ནང་མི་མང་ལ་བསམ་བརྗོད་མི་སྐབས་པའི་སྤོང་
 བསྐྱེད་དང་། སེམས་སྤོང་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནས་བོད་མི་མང་
 གི་དཀའ་སྤོང་སེམས་ཐབས་འབྲོག་བསྐྱེད་ཐངས་འགའ་ཤས་བྱས་ཏེ་དང་། ཉེ་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱིས་ལོ་དཔོན་ཚོགས་པས་རྗེ་བརྗོད་
 ལྟར། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོད་དང་། འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་མི་གུང་བྱན་གྱི་སྤོང་བྱས་
 ལ་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་འོག་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚ་བྱིས་ལོ་དཔོན་གསལ་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་
 བ་མའི་ཐོབ་ཐང་པལ་མོ་ཆེ་དང་། བྱིས་ལཱ་དང་འབྲུག་པའི་ཡོད་ཞི་བ། སྤོང་གསལ། དཔལ་འབྱོར། ཚོས་དང་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་

རྒྱལ་ཁོ་འདུག་ཅེས་འཛམ་གླིང་ནང་སྐྱོན་གྲགས་ཅན་གྱི་བྲིམས་དཔོན་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་དེས་བརྗོད་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་
 རང་མི་མང་གིས་སྤོང་བཞིན་པའི་དཀའ་ལྷུག་དེ་དག་ནི། གཞི་རྒྱའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གི་བྲིམས་འགལ་
 ཅམ་མིན་པར། བོད་རང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བོད་མི་རྒྱལ་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། འགོ་བ་
 མིའི་འཚོ་བ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་མ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆེས་སྤུག་པོ་ཡིན། རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཚད་དུ་བོད་མི་རྒྱལ་འགོ་
 རང་གི་གནས་སར་སྤོང་དབང་མེད་པ་དང་། འཚོ་བའི་གཞི་རྒྱུ་དེ་ལོ་ན་ལས་མེད་ཀྱང་འཕྲོགས་པ་སོགས་བོད་མི་རྒྱལ་གྱི་
 མི་ཚོ་ནི་དོན་དང་སྤོང་བོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཡོད།

རྒྱ་མི་ཚོ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཤོག་ཁག་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་པའི་གསར་ཤོག་འབྲི་མཁན་རྒྱལ་ཁོ་འདུག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཁས་
 ལེན་མི་བྱེད་པ་བདེན་ན་ཡང་། དེ་དག་ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་བས་མང་བ་ཡོད། དང་བོར། བོད་རང་འཚོ་བར་དཀའ་
 ངལ་མེད་ན་བོད་མི་སྤོང་ཕྱག་མང་པོས་རང་གི་ཡུལ་བྲིམ་བཞག་ནས་མ་འོངས་ངེས་གཏན་མེད་པར་ཐག་རིང་ལམ་གྱི་དཀའ་
 ལྷུག་དང་། ཉེན་ཁར་འཛམ་གླིང་གི་བྲིམ་མཚོས་ཡུལ་གྲུའི་ནང་ཡོད་དོན་མེད། གཞིས་པ། ཉེ་དུས་བོད་རང་གི་གནས་ཚུལ་དེས་
 རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་གཏམ་བརྗོད་ལ་བདེན་པའི་གཞི་རྒྱ་མེད་པ་གསལ་བོ་བཟུང་ཡོད། དཔེར་ན། པེ་ཅིང་དཔོན་རིགས་
 ཚོས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཡོངས་གྲགས་སྟོན་འཇུགས་བྱས་པ་དེས་བོད་རང་གནས་ཚུལ་སྤུག་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་
 པོར་བཟུང་ཅིང་། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མིས་དབང་འཛིན་བྱས་པའི་ས་ཆར་འཁྱུངས། རྒྱ་ནག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་གནང་། རྒྱ་མིའི་
 གཞུང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གི་གོ་གནས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་
 རིགས་ཞེས་པའི་མིང་ལྡན་སུ་ཡིན་ཅུང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་དབང་དང་བཙན་ཤེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་ངོ་རྒྱུ་མི་བྱེད་མཁན་
 ཡོང་མི་ཐུབ། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་ལག་ཆ་ལྷ་བྱུར་ངོས་འཛིན་
 བྱེད་བཞིན་འདུག་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་སྲིད་བྱས་ལ་སྟོན་བརྗོད་ཚུང་ཏུ་ཞིག་བྱས་པ་ན་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་ཅུང་། འགོ་བ་
 མིའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཅུང་། མི་དེ་ནི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་གསང་ཐག་མཁན་རེད་ཅེས་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་པ་
 ཡིན། རང་ཅག་བོད་མི་རྒྱལ་དང་། ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་ཚོས་དེ་ལྷ་བྱུའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་འཛམ་གླིང་གིས་ཤེས་
 ཏོགས་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་བཙན་འཇུག་དང་། ལྷ་ལྷོ་ལྷ་བྱུའི་དབང་བསྐྱར་ལ་རྒྱ་ལ་འགོག་བྱ་དགོས།

ད་རིང་ངོས་ནས་བོད་མི་ཚང་མར་རང་གི་ས་ཡུལ་ལ་ཞི་བདེ་རང་དབང་ཡོང་བའི་འབད་བརྗོད་ལུགས་གང་ཡོད་ཀྱིས་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་མི་མང་ཚོས་གནས་སྤངས་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རྒྱགས་བོ་དང་། ལྷུག་བཟུལ་གྱིས་མནར་བའི་བོད་མི་
 ཚོའི་དོན་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་འབད་བསྐྱེལ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ཡང་གོ་སྐབས་འདིར། དེང་དུས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་དེའི་སྐོར་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱུར། རང་ཅག་ཚང་མས་ཤེས་
 གསལ། རྒྱ་གར་གྱིས་མཐུན་འབྲེལ་ཡོང་བའི་འབད་བརྗོད་གང་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱ་གར་ལ་བཙན་འཇུག་བྱས་
 ཤིང་། རྒྱ་མི་བོད་དུ་གནས་པའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་ཞི་བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་ཁག་
 ལ་འང་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་ཉེན་ཁ་དེ་འགོག་ཐབས་ངེས་

པར་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས། ཉེ་དུས་རྒྱ་མིས་རྩལ་སྤུང་མཚོན་ཆར་ཚོད་ལྷ་བྱས་པ་དེས་ཉེན་ཁ་དེ་དག་ཇེ་ཆེར་བཏང་ཡོད། རྩལ་སྤུང་མཚོན་ཆའི་རྩལ་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་མི་རིགས་ཚུ་མེད་འགྲོ་རྒྱའི་གནད་དོན་རྟོགས་ཏེ་དེ་དག་འགོག་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་མིར་རྩལ་སྤུང་གི་རྩལ་པ་ཚོད་ལོངས་ཤིག་བྱུང་ན་འགོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། བཅོན་དབང་ལ་དགའ་ཞིང་། དཀོན་མཚོག་མེད་པར་བལྟ་བུ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཚོད་མེད་ཡོད་པའི་གཞུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དམག་འཁྲུག་འགོག་ཐབས་བྱ་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེར་བརྟེན་མི་མང་རྣམས་ནས་རང་ཅག་ལ་ཡོང་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་དེ་དག་འགོག་ཐབས་བྱ་གོ་སྐབས་གང་ཡོད་ལེན་སྲོད་གནང་གོགས་ཞེས་རེ་འདུན་ཞུ་ཞིང་། མོན་ལམ་འདེབས་རྒྱ་ཡིན། དེ་རིང་གིས་མཚོན་དུས་ཉུག་ཏུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཞི་བ་དང་། བདེ་སྲིད་འབྱུང་བའི་སློན་ལམ་འདེབས་བཞིན་བ་བཅས། །།

༡༩༥༥ གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

མི་ལོ་དགའའི་རིང་ཞི་བདེར་གཅེས་པའི་རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ནས་བཅོན་འཇུག་མཁན་དང་མཉམ་དུ་ཞི་མཐུན་སྤྱིངས་འཇགས་ཡོང་ཐབས་ཞི་བས་འབད་རྒྱབ་ཇེ་ལྷར་བཞུགས་ཀྱང་བཅོན་འཇུག་མཁན་གྱི་འདོད་རྒྱུས་དག་ལྷན་དེ་ནམ་ཡང་ཁོངས་ཐབས་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ནང་དན་ལྷན་ལྷན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བུང་སྟེ་མཐའ་མ་མཚོན་བུལ་སྟེ་མི་མང་ནས་ངོ་རྒྱལ་སྐྱེར་ལངས་ཀྱིས་བོད་ས་གནས་གང་སར་སྟག་བསམ་དང་རྩལ་ཞེན་འགོག་ཏུ་མེད་པས་རང་དབང་གི་ལས་འགུལ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱ་དམར་ནས་བོད་མི་སྤོང་སྟག་མང་པོ་ཡང་སྤོང་རྒྱུ་མེད་པར་བསད་བརྟུང་ཚུ་མེད་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྤོང་སྟག་མང་པོ་རང་དགར་སྤོང་པའི་གནས་མེད་པར་བྱས་ཏེ་དཀའ་ཉེན་གཉེས་ཆེའི་སྤོང་ནས་བོད་མི་སྤོང་སྟག་མང་པོ་ཉེ་འདབས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཅོན་བྱོལ་དུ་འཁྲུང་འཐོར་བྱུང་སྟེ་ད་སྐབས་སུའང་ལྷ་ལྷོའི་བྱ་ངན་མི་བཟད་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་ལུས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བོད་མི་རིགས་བཅས་པ་ཚུ་བརྒྱལ་ཏུ་གཏོང་བའི་ཚབས་ཆེན་གྱི་བྱ་བར་བོད་མི་མང་ནས་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དེ་རིང་བའི་མི་མང་ནས་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་དུས་ལུན་ལོ་ལྷ་སོང་བའི་དྲན་གསའི་དུས་ཆེན་འདིར་དེད་ཅག་གི་བསྐྱར་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཐབ་འཛིངས་ལྷན་ཆེ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་གྱི་མཚོན་འོག་ཏུ་རྒྱུན་འདས་ལྷུར་པ་རྣམས་ལ་ང་ཚོས་རྗེས་དྲན་བསྟོད་བསྐྱབས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དག་བོར་འཐབ་ཆོལ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསམ་གྱིས་མཚོག་གསུམ་སྐྱབས་རྗེ་བསྐྱུལ་བའི་སློན་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བའི་མི་མང་ནས་ཚོས་མེད་བཅོན་ལྷན་ཅན་ལ་དཔའ་མཛོངས་དང་སྤུང་པའི་ཞུས་པ་མེད་པའི་ཁ་གཏད་གཅོག་པར་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་ཡང་སློན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོའི་མཛུན་ལམ་དེ་བཞིན་ཐག་རིང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། མཐར་སྐྱབས་བདེན་པར་ངས་པར་རྒྱལ་ཁ་ལོན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

རང་རིགས་བོད་མི་སྣོད་སྤྱད་མང་པོ་བྱིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་བོས་འབྱོར་སྐྱབས་བཅོལ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་གི་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ད་བར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གཙོས་མཛེས་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་རིགས་རམ་ལ་བརྟེན་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡང་། པ་མའི་གཅེས་སྦྱོང་བལ་བའི་བྱ་སྤྱད་བདག་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུས་མཚོན་པས་ད་དུང་ལས་དོན་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་རྒྱ་བཟང་ཡོད།

ངའི་རེ་འདུན་ལ་རྒྱ་གར་དང་། དེ་མིན་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་མཛེས་གོགས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རམ་རྒྱུ་སྦྱོར་ཐོག་ནས་སྤྱ་རྒྱ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་ཅུང་བའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཐོབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་དམར་སྐྱོད་མཉམ་གཅོད་འོག་ནས་ཐར་བ་རྣམས་ལ་བརྗོད་རྒྱུ། དེད་ཚོ་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ཁེ་སར་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་གཞིས་ལུས་བོད་མི་སྤུན་གོགས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཁེ་སར་གྱི་དོན་དུ་འབད་བཅོམ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དཀའ་ཉེན་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདི་ལྟ་བུར་བོད་ལ་མི་མང་ནས་ཚོས་སྲིད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་ང་ཚོས་རྒྱུ་གཞོན་རིགས་རམ་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རང་ཅག་ཚང་མར་འབྲི་བའི་ལས་འགན་ཡིན།

ད་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདིར་ངས་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་གཉེར་གནང་མཁན་རང་དབང་ལ་གཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མ་དང་། ལྷག་པར་མ་ལ་ཤེ་ཡ་དང་། ཐའི་ལན། ཨར་ལན། ཨལ་སེ་སྤ་རྟེན་བཅས་པར་སྤྱད་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱལ་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་གོས་ཚོད་དང་བོད་ནང་བོད་མིའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། གཞི་སྤོང་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་པར་བརྗེ་འཛོག་དགོས་རྒྱུའི་འབོད་བསྐྱེད་དང་། གོས་ཚོད་གཉིས་པའི་ནང་བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཐེ་བའི་རང་དབང་དང་། འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པའི་བྱ་སྦྱོང་མཚམས་འཛོག་དགོས་ལུགས་བསྐྱར་དུ་འབོད་བསྐྱེད་གནང་བ་མ་ཟད། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ནས་གོས་ཚོད་འདིའི་དོན་གནད་རྣམས་འགྲུབ་བྱིས་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་ཕྱག་ལེན་མཛེད་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་བོད་མིར་མི་སྦྱོད་ལས་འདས་པའི་བཅོན་གཞོན་མཚམས་འཛོག་དང་། བོད་དོན་ཞི་འཇམ་འགྲིགས་འཇགས་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་སམ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྦྱོང་ལ་འགྱུར་བ་སྤྱད་ཅིང་ཁར་ད་དུང་བཅོན་དབང་རིང་ལུགས་དང་། མི་སེར་སྦྲེལ་སྦོལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་སོགས་རྒྱུ་གཏམ་ཉམ་བཤད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ནས་རྒྱབ་གཉེར་ཡོང་ཐབས་ཉམ་བཤད་དུང་དོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ངས་པར་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཆབ་སྲིད་མཁས་སློབ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ནས་ད་ལྟའི་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་གཞུང་འདི་ནི་མི་སེར་སྦྲེལ་སྦོལ་རིང་ལུགས་པ་སྤྱད་ཤོས་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ཨབ་རེ་གའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོར་བཅོན་གཞོན་བྱས་པར་འཛམ་གླིང་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་དྲང་ཞིང་བདེན་པའི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བས་རྒྱ་དམར་བཅོན་འཇུག་པ་རྣམས་ནས་བོད་མིར་བཅོན་དབང་མནར་གཅོད་བཏང་རིགས་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་རིང་ལུགས་ལས་ཀྱང་ལན་གངས་སྣོད་སྤྱད་གི་གཏུག་རྒྱབ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ནང་སྲིད་དོན་བྱས་ངན་གྱིས་མི་མང་ལ་མནར་གཅོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ལྟ་བུར་འཛམ་གླིང་མི་སེར་སྦྲེལ་སྦོལ་རིང་ལུགས་སྤྱད་ཤོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འང་བྱུང་མ་གྱིང་བཞིན་ཞིག་རེད།

ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ནི་བརྗོད་ཀྱི་མི་རིགས་དེ་གི་མཚན་གཞན་དག་དང་མཉམ་མཐུན་མོད་མ་ཡིན་པ་
 ཞིག་དང་། རང་གི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཡོད་ཁར། རྒྱུ་ཡིག་ཀྱང་རྒྱ་མི་དང་འདྲེས་ལྷན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་
 དམར་ནས་བཙན་འཁྲུལ་མ་བྱས་གོང་བོད་མི་རྣམས་ལོ་བཅུ་ཕྱག་མང་བོད་རིང་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མར་གནས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲར་བརྟེན་འཛུལ་སྤོང་ནང་ཡར་ཐོན་རང་དབང་ལ་གཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ནས་རྒྱ་དམར་
 སྲིད་གཞུང་གི་བསྐྱབས་གཏམ་ངན་པས་མ་འཁྲུལ་བར་དྲང་བདེན་གྱི་སྒོ་ནས་ང་ཚོ་བོད་མི་དཀའ་ངལ་ཅན་རྣམས་ལ་མུ་
 མཐུན་རོགས་རམ་གནང་སྦྱོང་ཡོད་པ་ལྟ་སྟེ།

མཐའ་དོན། འཛུལ་སྤོང་གྱི་འཕལ་ཡུན་དགེ་བཤེད་དོན་དུ་བསྐྱེད་མེད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་ཚེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་
 གསོལ་འདེབས་ལྷོ་སྟེ་ཡིན། །།

༡༩༩༣ གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ཞི་བདེར་དགའ་ཞིང་སྤོང་སྟོབས་ལྡན་པའི་ངའི་བོད་མི་ཚོས་སྤོང་རྗེའི་དྲི་ཅན་མེད་པར་བཙན་གཏོག་ཚད་མེད་བྱེད་
 མཁུན་རྣམས་ལ་ངོ་སྤོང་གྱི་ལངས་བྱས་པའི་དུས་ཚོས་དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚིང་
 བར་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་དམག་གི་འགོ་བྱེད་རྣམས་ནས་འདོད་རུངས་ཆེན་པོས་བོད་མི་རྒྱ་ཕྱག་སྤང་རྒྱུ་
 བསྐྱབས་གསོད་དང་། ཚོས་ལྷགས་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་རྩ་ཆའི་ས་གནས་དག་གཏོར་བཤེགས་སམ། བཙན་གཏོག་མནར་གཅོད་གྱི་གོ་
 མཚོན་འཛུལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱུར། བཀོས་སྐོམ་དང་ལུ་གོས་ལུལ་ཁམས་བྱབ་སྟེ་གནས་ཡོད་པའི་ཁར། ད་དུང་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་། བཙན་
 འཁྲུལ་གྱི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་སྟེ་བོད་ནང་དམག་གི་རྟེན་གཞི་འཛུལ་བསྐྱུར་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མི་སྦྱོང་ལས་འདས་
 པའི་བཙན་དབང་དང་། མནར་གཅོད་སྦྱོང་མ་བཟོད་པར་བྱིས་མཚོས་ལུལ་གྱུར་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ཟེན་པ་རྣམས་ནས་སྤྱོ་
 བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ངན་པ་དེར་ཞི་ལམ་བཟུང་ནས་ངོ་སྤོང་གྱི་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བརྗོད་
 ཀྱི་འདུག ད་ལྟའི་ཆར་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་དག་གི་རེ་འབྲས་མངོན་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། བོད་ལུས་སྤུན་ལྷན་རྣམས་ནས་ཉེན་གཅིག་ང་
 ཚོའི་བདེན་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ནས་ཡང་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་འདུག ངའི་མི་མང་གི་སྤོང་སྟོབས་
 རྣམ་ཡང་ཉམས་དམས་མི་སྐབ་པ་དང་། གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྦྱོང་ངན་དེ་དག་ནས་ཡང་ཡུན་གནས་མི་སྐབ་པའི་ཡིད་ཆེས་
 ཤེན་དུ་བརྟན་པོ་ཡོད། རང་རེས་དོན་དམ་འབད་སྐབ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚིང་འདིའི་གྲུབ་འབྲས་རང་དབང་རང་བཙན་ཐོབ་
 པའི་ཉེན་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྤོང་སྦྱོང་ཚུལ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར། དུས་དྲན་གྱི་ཉེན་མོ་འདི་དང་། གཞན་
 དག་རྣམས་སུ་དུག་ཅིང་རྩལ་ཅན་པའི་བཙན་དབང་མནར་གཅོད་ལ་ཞི་ལམ་བཟུང་ཞིང་སྟོ་ཐག་གཙང་བཙན་གྱིས་ངོ་སྤོང་གྱི་
 མཁུན་ཚོར་སྐབས་གོགས་མཛད་པའི་དོན་དུ་སྟོན་མཚོག་སྐབ་པའི་དབང་པོར་ཚེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་
 ཡོད།

བོད་ཕྱོད་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་སློབ་ཚད་དུང་འགྲོའི་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱར་ལེན་གྱིས་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་། འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལས་སྤངས་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་རྩ་དོན་བརྩི་མེད་རྟོག་རྩལ་གཏོང་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་། དེང་དུས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་ངེས་པར་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་བཙན་དབང་མཐར་གཅོད་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་འཛིགས་བྱང་ཡིད་སྐྱོའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མཚམས་འདྲིལ་ཡོང་བ་ཞེས་ངས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟར་ལྟུང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་མི་མང་གི་སྐད་སྒྲ་རྣམས་ཅན་ཅན་གྱིས་མ་ཐོས་ཤིང་། ངས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལན་མེད་དུ་བཞག་པས་མ་ཚད། ཁོང་ཚོས་སློབ་རྟགས་འདོད་རེམས་དྲག་པོས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལྷགས་རྩ་དོན་ལ་བརྩི་མེད་གྱིས་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པའི་མི་གསོད་གཏོར་བཟླས་བྱེད་པའི་དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་བཅུག་པའི་བཙན་འཇུག་དམར་རྗེ་དེ་དག་ལ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་དང་། གྲུང་བཟོ་ཡུལ་ལག་པལ་མོ་ཆེས་སྐྱོན་བརྗོད་དམར་འབབས་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲས་ངན་པ་རྗེ་བྱང་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་བྱེད་པ་ལྟར། རྒྱ་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་ཡ་ལུང་གྱི་སྤྱོད་པོ་འདི་དག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་ལྡན་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤོ་སེམས་ཕྱོགས་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་ཁོང་ཚོས་ངེས་པར་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བའི་རོ་སྐྱོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་སེལ་ཐབས་ནི། འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་གཞི་རྩར་བབས་པའི་ཞི་ལམ་ཁོ་ན་ལས་མེད། དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་ཁྲོན་འདྲིར་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་རྩ་མེད་དུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པས་མི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རང་དབང་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཁེ་དབང་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འདྲིར་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་རེ་བས་བཙན་བཟུང་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོར་འཇུག་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཡིན། བཙན་བྱགས་རྗེ་ལྟར་ཆེ་ཡང་གཞན་ཡུལ་ཡུན་རིང་དབང་བསྐྱར་ནམ་ཡང་མི་ཐུབ་པའི་རོ་སྐྱོན་དེ་ལན་འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོས་བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ནས་བྱེད་ལོག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་ངས་འབོད་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱ་ལུ་ཡིན།

དུས་སྐབས་འདྲིར་བོད་ནང་གི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་ལ་འཇུག་བཞེས་གནང་མཁན་ཡུལ་ལག་ཚོ་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་འབོད་བསྐྱེད་ཐབས་བཙན་གནང་མཁན་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གོས་ཚོད་རྗེས་མ་དང་བྱེད་ཐབས་ལེགས་ཤོས་དང་ལུས་ལྷགས་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་འཕྲོག་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མཇུག་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་ཡུལ་ལག་ཚང་མའི་འཇུག་མི་ཚོར་འབོད་བསྐྱེད་གནང་འདུག་ཞི་བདེ་ལ་དཀའ་བའི་ཡུལ་ལག་ཚང་མས་ངའི་ཀྱི་འབོད་ལ་རྒྱལ་སྐོར་བྱེད་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཞི་བདེ་བཙན་ལེན་བྱེད་ངེས་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དང་གནས་ལྷགས་དེ་ལྟ་བུར་གཞིགས་ཏེ་དུས་ཡུན་མི་རིང་བར་ང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་ཡང་བསྐྱར་ཐོབ་རྒྱུའི་ཉེན་མོ་དེའི་དོན་དུ་ཚང་མས་ཡིད་ཆེས་དང་མ་བུལ་བར་ལས་དོན་ལུ་མཐུན་སྦྱོར་དགོས།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་ལམ་བྱོགས་རྗེ་ལྟ་བུར་བཏོད་དགོས་པའི་སྐོར་ད་ལྟ་ནས་བསམ་ཞིབ་དང་གྲ་སྒྲིག་གིས་རིམ་བཏོད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རང་རེའི་ལས་འགན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་དེད་ནས་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཟེན་བྲིས་ཕྱོག་མ་ལས་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་ད་ལམ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་འདྲིར་བོད་མི་ཚོས་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས། ཅ

འཇིགས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་འདི་བཞིན་སྟོན་པ་ལྷགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཀའ་དང་། བོད་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་གོང་དུས་ནས་དར་བའི་རང་རེད་
 གོམས་སྲོལ་བཟང་པོ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ཞིང་། འདྲ་མཉམ་དམངས་གཙོའི་སྲོལ་དང་མཐུན་པ། བོད་གྱི་ཚོས་སྲིད། དཔལ་
 འབྱོར། ཤེས་རིག་སོགས་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལམ་སློབ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཁྱལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཤེས་ཚན་
 བོད་མི་ཚོར་ལེགས་ཆའི་བསམ་རྒྱལ་རི་ཡོད་བསྐྱུ་གསོག་ཐོག་རྗེས་སུ་བོད་ནང་ཁྱལ་གྱི་སྤུན་རྒྱ་ཚོར་གོ་བསྐྱུར་ལེགས་པར་བྱས་
 ཏེ་དངོས་གཞིའི་གཏན་འབེབས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། འགོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྟོན་ལམ་བཅས། ། །

༡༩༩༢ གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཇིགས།

ལོ་གསུམ་གོང་གི་དུས་ཚོད་ད་ཉིན། མཚོན་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་སའི་མི་མང་གིས་ང་ཚོར་དྲག་ཤྲགས་ཀྱིས་གཞོན་མཁན་ཚོར་ངོ་
 ཚོལ་བྱས་ཤིང་། ལྷལ་དང་། རང་དབང་སྲུང་སྟོབ་གྱི་དོན་དུ་གཅེས་པའི་ལྷས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཀྱང་དགའ་པོའི་ངང་སྒོས་བཏང་
 བ་རེད། འཇིགས་བྲིས་དངངས་སྐྱབ་ཅན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་ད་དུང་ལུ་མཐུན་བསྐྱུར་ཡོད་པར་བརྟེན་མནར་གཅོད་དེ་ལས་ཐར་
 བའི་དོན་དུ་ད་ཕན་ཉིན་ཞག་རི་ལྷར་སོང་བ་བཞིན་བཅོན་བྱེད་བོད་མི་རི་མང་གིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་དགོས་བྱུང་བ་
 རེད།

འོན་ཀྱང་མི་མང་གི་སེམས་ཤྲགས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་ཆག་བྱུང་མེད་ལ། ཉམས་ཆག་འགོ་སྐབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། དྲག་ཤྲགས་
 ཀྱིས་བཟུང་བའི་བོད་ནང་གི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བྲོས་ཐར་མ་སྐབ་པའི་བོད་མིས་དགའ་མོས་མི་བྱེད་པའི་ཁར། བོད་མི་
 དཔལ་པོ་ཚོས་འཐབ་རྩོད་ངོ་ཚོལ་ད་དུང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཤྲགས་དང་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་བྱིས་ཚང་
 ཚོར་ཡང་སྲུང་སྟོབ་གྱི་རུས་ཤྲགས་ཐོན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་གཡོ་འགལ་མེད་པར་ད་དུང་སློབ་སྦྱོར་
 ཚེན་པོའི་ངང་བསྐྱུར་ཡོད་པ་རེད། ད་རིང་གི་དུས་ཚོས་འདིར་བོད་ཀྱི་བྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་ཡོངས་རྒྱུགས་ནས་
 ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ཁོང་ཚོའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོལ་བའི་ཐོག་ཁོང་ཚོའི་བཀའ་དྲིན་དང་། གཟི་བྱིན་ལ་རྗེས་དྲན་གུས་
 འདུད་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་བཟོད་དཀའི་ངལ་སྐྱབ་དྲག་པོས་མ་གཅོས་པར་སྤྱིང་སྟོབས་དང་གཟི་བྱིན་ཉམས་མེད་དུ་
 གནས་ཆེད་འཕགས་མཚོག་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་དང་། ཁོང་ཚོར་བྱིན་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཁོང་ཚོར་མི་ལམ་ངན་པ་མིས་པ་ལྷ་བུའི་དངངས་སྐྱབ་དང་། དཀའ་སྐྱབ་རྣམས་རིང་མིན་སེམས་སྐབ་པའི་དོན་དུ་ང་ཚོ་
 ཕྱོགས་འདིར་གནས་པ་ཚོས་སྟོན་ལམ་འདེབས་རྒྱ་མ་གཏོགས། རང་གི་དགའ་བཅེ་བྱེད་ལྷལ་ཚང་མ་རྩ་མེད་གཏོང་བ་མཐོང་
 མཁན་གྱི་བོད་མི་ཚོར་དངོས་པོའི་རོགས་རམ་བྱེད་མི་སྐབ་ཀྱང་། ང་ཚོའི་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་རྣམས་སྐྱུར་དུ་ཐག་གཅོད་
 སྐབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཆེ་ཞིང་སྤེལ་བ་ཞིག་ང་ཚོའི་ཐོག་དུ་ཡོད། བྱི་རྒྱལ་གྱི་བཅོན་གཞོན་དང་། མནར་གཅོད་

འོག་ནས་མ་ཐར་བར་ང་ཚོའི་རྗེས་སྲུ་ལྷན་པ་ཚོའི་རེ་དོན་སྐྱབ་དགོས་པ་དེ་དག་ང་ཚོའི་ལས་འགན་དང་པོ་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་
 རུང་། ང་ཚོས་ལྷན་བཞེས་ཆེད་སྐྱེས་དམ་ཟབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་མདུན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་ལས་དོན་ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད།

ད་ཕན་ལོ་གསུམ་རིང་ངའི་མང་པོ་བཙན་བྱོལ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བའི་གནད་དོན་འདི་ཐོག་ཡར་ཐོན་འཛུལ་གྱི་
 བསམ་སྒྲུབ་གཡོ་འགྲུལ་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གནས་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་ང་ཚོ་ཙམ་མིན་པར་
 མཛེས་གོགས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐབས་ཤེས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་ལྷ་ལོ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་
 རང་གོས་ཚོད་ཅིག་གཏན་འབེབས་བྱུང་བ་དང་། གོས་ཚོད་དེས་ང་ཚོའི་དོན་གནད་གོམ་རིམ་གཅིག་བགྱོད་པར་ངོས་འཛིན་
 བྱེད་འོས། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་དང་དུས་བོད་ནང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། མ་འོངས་
 པའི་དོན་དུ་དམིགས་ལྷུལ་ཆེན་པོ་གཉིས་བསྟན་ཅིང་། བོད་མིའི་གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་རང་འཇགས་ངེས་པར་
 སྤོང་དགོས་པ་གསལ་པོར་བརྗོད་པའི་ཐོག་བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་སྐོར་ཡང་ད་ལམ་ཐོག་མར་བརྗོད་འགོད་བྱས་པ་
 རེད། གོས་ཚོད་ཅིག་གཏན་འབེབས་བྱས་མ་ཐག་བཙན་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱས་མཚམས་ཚོད་མི་འབྱུང་བ་ང་ཚོས་ཤེས་ཤིང་། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབོད་བསྐྱེད་དེ་ལ་ལྷན་ཆེན་རྒྱ་ནག་མི་མང་ཚོས་སྣང་མེད་མི་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་གསལ་བསྐྱགས་རྩ་དོན་རྣམས་ཨེ་ལོ་ཨེ་ཤེ་ཤེ་རྒྱལ་
 ཁབ་ཚོས་སྐྱོར་དུང་ཚོགས་འདུའི་སར་རྩ་འཛིན་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཡང་ཞུགས་ཡོད་པ་
 རེད། མི་མང་ལ་བྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཙན་གཞོན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེས་གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པ་དང་། མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ། འཛུལ་གྱི་ཞིབ་དཔྱད་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་འགོག་རྒྱུ་དུ་འགོ་གི་
 ཡོད་ཚུལ་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་རང་གིས་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་གསལ་བསྐྱགས་དེ་ཚོར་ཕན་ཅུས་ཡོད་ཆོ་བོད་ནང་
 རྒྱ་ནག་གི་སྐྱོ་ཚབ་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་རྩ་དོན་དེ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་འགོ་གི་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་པའི་ཁར། བོད་ནང་བཙན་
 ཤུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། བོད་མི་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་དང་
 མཐུན་པར་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་བ་མ་གཏོགས་ཐབས་ལམ་གཞན་མེད་པ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་བོད་ནང་ངའི་མི་མང་ཚོར་བཙན་དབང་དང་། མནར་གཅོད་བྱེད་པ་འཕྲུལ་དུ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐབས་
 འདིར་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱར་བ་ཚོར་འབོད་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོད་དེའི་ནང་། ད་ལམ་གྱི་གོས་ཚོད་འདིའི་དོན་གནད་རྣམས་སྐྱབ་ཆེད་འཇུག་མིའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཁག་ནས་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་བྱེད་ཐབས་གང་ཡོད་ལག་ལེན་བསྐྱར་དགོས་ཞེས་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་འདུག ངའི་འབོད་
 བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉན་འཇོག་མ་བྱས་ཀྱང་། ཞི་བདེར་དགའ་བའི་འཛུལ་གྱི་ཁབ་ཆེ་ཁག་ཚོས་བོད་ནང་གི་
 བོད་མི་ཉམ་ཐག་ཚོའི་དོན་དུ་བོད་མིའི་རང་དབང་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་བཞུགས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གནང་བའི་རེ་
 བ་ཡོད། བོད་མིའི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ཆེད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་དང་རྒྱ་སྐྱེད་གནད་མཁན་
 ཚོར་སྤོང་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ལྷན་མ་ཟད། བོད་ནང་ཞི་བདེ་དང་། རང་དབང་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ལྷན་བཞེས་ལྷན་

མཐུང་གནང་རྒྱུ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད།

ད་བར་རྒྱ་གར་དང་། འབྲས་ལྗོངས། བལ་ཡུལ། འབྲུག་བཅས་ཀྱི་ནང་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་བདུན་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་སྐབས་བཅོལ་བྱས་པ་དང་། བོད་ནང་བཅན་བརྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རང་གི་ལུས་སྲོག་རྩ་མེད་འགོ་རྒྱུ་ལས་སྦྱོབ་ཆེད་ལམ་བཟོད་དཀའ་ངལ་འཛུམས་མེད་ཀྱིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་ཁྲོན་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡོང་ལུགས་ཀྱིས་དེད་དུས་བོད་ནང་མི་མང་གི་འཚོ་བ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་བོར་བརྟན་པ་རེད། བཅན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་གར་རམ་ས་ཁུལ་གང་འོས་སར་གཞིས་ཆགས་ཆེད་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྷུར་དུ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ད་བར་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་པམ་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུང་ཁག་དང་། སྐར་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་ཀྱང་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ལས་འཕྲོད་པོ་བཟང་པོའི་ཁར། བཅན་བྱོལ་བོད་མི་མང་པོ་ལྷན་འཐུད་ཡོང་བ་དེས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་སྤོང་མ་ལྟར་གྱུར་བ་རེད། ཞིབ་དེ་དང་། རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་འཛུམ་སྐྱོད་མི་མང་པོ་མོ་ཚོས་ངའི་མི་མང་སྤྲུལ་བཟུལ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ཚོར་དོ་སྣང་སེམས་འཁུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེར་བརྟེན་སྤྲུལ་བཟུལ་ཅན་གྱི་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོའི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་ཡོང་བ་ཞེས་ཡང་བསྐར་འབོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན། ཀུན་ལ་དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་དང་། བྱང་བདེན་སྦྱོགས་ཀུན་ཁྲུབ་པའི་སྦོན་ལམ་བཅས། །།

༡༩༩༡ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉེན་མོ་འདི་ནི་རང་རེ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་མང་པོར་བྱུང་རླབས་ཆེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་དུས་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ལུས་ལྡན་འབར་ཇེས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེ་ལྗེའི་བྱེད་རྒྱུན་དང་འཕམ་པ་བཞིན། ལོ་ངོ་དགུ་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་དམར་གྱང་བཟན་ཏང་གི་བཅན་དབང་གཉའ་གཞོན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་སྦྱང་བཞིན་པའི་བོད་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོད་དོད་རྣམས་གྱང་བཟན་བསམ་སྦྱོར་མ་རུང་པའི་བྱེད་རྒྱུན་དན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐུལ་ནས་བོད་མིའི་སྤྱིང་སྦྱོབས་ཀྱི་མེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་འབར་ཏེ་ད་ནས་མི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉེན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་མི་མང་ནས་གྱང་བཟན་ཏང་གི་བཅན་དབང་ལ་ངོ་ཚྭ་ཁྲོམ་བསྐྱོར་དང་འབྲེལ་རྒྱ་མི་གྱང་བཟན་བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། བོད་ནི་རང་དབང་རང་བཅོན་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐད་སྒྲ་ཞིག་ཐོས་བྱུང་འགོག་མེད་དུ་བསྐྱགས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་བྱང་བདེན་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་སྐད་སྒྲ་དེ་དག་འཛུམ་སྐྱོད་འདིའི་ཁྲོན་ལ་གནས་པའི་མི་ཚོགས་དུང་ཕྱུར་སྤུམ་ཅུར་ཉེ་བ་ཞིག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གསལ་བར་ཐོས་པ་མ་ཟད། མི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་བོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱ་མི་གྱང་བཟན་གྱི་སྤྱིང་ལ་འཚོར་མ་ལུག་པ་ལྷ་སའི་ལྷུང་ལྷུང་ཏེ་ཅི་བྱའི་གཏོལ་དང་བལ་བ་ན།

འཚོ་བ་འཚུབ་དང་། ལྷོ་ནུབ་པའི་བརྒྱུ་ལྷན་ལུས་ལྷན་སྐྱེས་ཏེ་དྲག་ཅིང་རྩལ་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་མཚོན་ཆའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་ས་དང་ནམ་མཁའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉེས་མེད་བོད་མི་ཁྲི་ཕྱག་བརྒྱའི་ལུས་སྲོག་ཉམས་ཉེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་རྣམ་སྲིན་རྩལ་མོ་སྦྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་རྣམས་བཞིན་དུ་གསོག་པ་དང་། འཛམ་སྐོང་གི་མིག་ལྔ་འཚོ་གྲང་བཟན་གྱི་ཉ་སྦྱོང་ནི་འདི་འདྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནང་མཚང་ཁྲོམ་འདོན་བྱེད་པ་བཅས་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་པ་རེད།

དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་རྗེས་སུ་དུན་པའི་གནས་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་རྣམས་ནས་མཚོག་གསུམ་སྐྱེས་མར་འཛོན་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡིད་སྟོན་པའི་དགོས་པ་བསྐྱབས་ནས་བརྟམ་པ་དང་། བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཛིག་ཉེན་ཆས་གཅེས་པར་འཛོན་པའི་ལུས་སྲོག་དོར་བའི་འགོ་བ་དེ་དྲག་མི་བཟད་ངན་འགོའི་ལྷན་ལྷན་དུ་མ་བྱེད་བར། མངོན་མཐོའི་གྲུ་ཚོན་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དང་འགྲོགས་ཏེ་འཁོར་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་བདེ་བར་བགྲོད་པ་དང་། ལས་ངན་རྒྱུ་མེད་པོ་ཆེ་རྣམས་བཞིན་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཟོད་དཀའི་རྣམ་སྲིན་རྩལ་མོས་མི་བརྗེ་བའི་སྦོན་ལམ་སྦྱང་ཐག་པ་ནས་འདེབས་དགོས།

ད་དུང་རང་རེས་དེང་དུས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་རི་ལྷ་བྱུར་འགྱུར་བ་ཡང་དུན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མི་གྲུང་བཟན་ཏང་ནས་མངའ་བདག་ཚོན་པོ་གསུམ་ལ་ངོ་རྒྱུ་གྱིས་རང་དབང་ཡོངས་རྒྱུགས་མི་མང་ལ་ཐོབ་ཚུལ་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་མང་གི་ལུས་ཀྱི་འགོ་སྟོན་ཀྱང་སྦྱོང་། ངག་གི་སྦྱོང་བརྗོད་ཡིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཅས་སྦོ་གསུམ་གྱི་རང་དབང་ཡོངས་རྒྱུགས་བྱལ་ཞིང་། ཁྲུལ་ཆག་བཏང་སྟེ་ས་ཞིང་དང་། ཐོན་སྐྱོད་འབབ་སྦོ་ཡོངས་རྒྱུགས་འཕྲོག་པ་དང་། ལུན་ཆག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་ལོར་ཡོངས་རྒྱུགས་བསྐྱེ་བའི་སྲིད་བྱས་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དཀའ་མཚོས་བཀྲག་འོད་ལྡན་པའི་རང་རེའི་ཁང་ཁྲིམ་བཞོད་ལེགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ནི་གྲུང་གོག་སེ་རྒྱལ་དུ་གྱུར། དགོ་འདུན་སྦོང་ཕྱག་མང་པོ་ཚོས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བའི་དགོན་ཁག་རྣམས་ནི་བྱ་བྱུན་དང་། ཐལ་རྩལ་གྱིས་གཞུགས་པའི་ཁང་སྦོང་གོག་པོར་གྱུར། མར་མའི་འོད་སྤང་གིས་དུས་ཀྱི་ཏུ་གསལ་བའི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ནི་ལྷན་ཁུང་དུ་གྱུར། སྲིད་ན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྐྱེ་གསུང་ཕྱགས་ཉེན་རྣམས་ནི་བཤེགས་ཤིང་བརྟོན། ཆོ་འདོའི་མཚོའ་གོགས་བཟའ་མི་དང་། ལུ་སྐྱག་དག་ནི་མཐོང་ཐོས་ཅམ་གྱི་སྐལ་བ་མེད་པར་གསོན་བྱལ་བྱས། འཇུམ་ལྡན་བོད་མིས་གང་བའི་གོང་ཁྲུར་རྣམས་ནི་བཞིན་གཞག་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པའི་རྒྱ་མིས་གང་། འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ནི་ཁྲོད་ཚོའི་རྒྱ་ལོར་གཞུང་དང་། མི་མང་གི་ཡིན་ཞེས་འཕྲོག་ཅིང་ལྡང་བའི་དྲག་རྒྱ་འཛོན། འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཁྲོད་ཚོས་དལ་སྦོང་བྱས་པས་ལན་ཟེར་སྐྱགས་ལས་ལྷག་པར་འདེད་ཅིང་བཞོལ། འབྲིང་པོ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་ལོར་རང་གིས་སྦྱོང་བ་ལས་གཞུང་ལ་སྐུལ་ན་ཕན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྩོལ་བ་བྱས་ན་དེ་ལས་མང་བར་འཕེལ་ཆེ་བའི་སྦོ་བཏགས་ནས་སྦོན་ཡོད་འཕྲོག་ཅིང་། གསར་དུ་འཚོལ་བའི་ངལ་རྩོལ་དུ་བརྟུག་ཤིན་ཏུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཆའི་བོད་མི་མང་རྣམས་ནི་སྦོད་ལམ་ཕྱོ་མོ་རྒྱུན་ལའང་རང་དབང་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་མེད་པའི་ལྷེ་ཞིང་བཅོན་པའི་ཆོ་གཡོག་ཏུ་རྒྱུད། མདོར་ན། དགའ་སྦོ་དང་། སྦྱོང་བའི་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོ་བའི་ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་མཚོས་ལྡན་གངས་ཅན་གྱི་སྦོངས་དེ་ལྷ་ངན་དང་སྦོ་དག་གིས་གང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྦོ་ཤས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་སྦོགས་ནས་བཤད་ན་། འདུས་བྱས་མི་ཉུག་མི་བཏུན་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བདེན་དོན་ཡིན་པ་དང་། བོད་རིགས་སྦོ་མཐུན་གྱི་ལས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། སྲིད་སྦོགས་ནས་དེང་དུས་འཛམ་སྐོང་གི་སྲིད་དོན་འཐབ་རྩོད་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚོན་པོས་རྒྱུད་ལུ་ཟས་པ་དང་། མང་པོས་

ལྷུང་ཏུ་མཚན་པ་ལ་ཉ་ལས་རྒྱ་དང་། ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་མེད་པར་འོས་ཤིང་སྲིད་པའི་བྱ་གཞུག་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་དེ་
ལ་སློབ་པམ་དང་། ཡིད་ལྷུ་མི་བྱ་བར་ཐབས་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སློབ་སྦྱོར་ཚོགས་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་རང་རེའི་སྤྱན་རླབས་ལྷན་པའི་རྒྱ་
ཆའི་བོད་མི་རིགས་རྣམས་དེ་འདྲའི་སྤྱད་བཟུལ་དེ་ཉ་བྱ་ལས་སྤྱར་དུ་གྲོལ་བ་དང་། བདེན་འབྲེལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་སྤྱར་དུ་ལོན་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་ཚང་མས་འབད་བརྩོན་ཟུ་མཐུད་བྱ་དགོས།

རྒྱ་མི་གྲང་བཟན་ནས་བོད་མི་མང་ལ་དེ་འདྲའི་མནར་གཅོད་སྤྱད་སྤྱོད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་ཡིད་མ་ཚོམས་པར་ད་དུང་
ང་ཚོ་རྒྱ་རྒྱལ་ས་ཐོག་དུ་བསྐྱོད་འཁོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་སྤོང་སྤྱོད་ཏེ་ང་ཚོའི་མཛའ་མཐུན་ལ་དབྱེན་སྦྱར་དགྲུག་
ཤིང་དང་། ལས་དོན་ལ་སྦྱར་བཤེགས་བཅས་ཐབས་སྤོང་ཚོགས་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་རེ་ཚང་མས་སྤྱི་ཤེད་མི་ལ་
ཆགས་པའི་སྤྱང་ཅི་ཉ་བྱའི་དག་སྦྱར་བྱ་བྱིད་ལ་མགོ་བོ་སྤོངས་པར་དག་གོགས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་མ་འཛོལ་བ་དེས་པར་བྱ་
དགོས།

མི་འགའི་བསམ་པར། རྒྱ་མི་གྲང་བཟན་ནི་མི་འབོར་དང་དག་ཤུགས་ཆེ། རང་ཕྱོགས་ནི་མི་རྒྱའི་ལུས་སྟོབས་ཞན་པས་ད་ཆ་
བོད་རང་དབང་གི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པར་དགའ་འཇམ་སྟམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་སྦྱིད་ལུག་གི་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལོར་
འཁྲུལ་ཅན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱ་བ་ཆེ་ཚུང་ཇི་འདྲ་ཞེག་སྐྱབ་ཀྱང་དེའི་གཞི་དེ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། མི་མང་ལ་ཁེ་སན་དང་རང་དབང་ཡོད་པ། ཚང་མས་དེ་ལ་མོས་ཞེན་ཡོད་པ་བཅས་དགོས་པ་ལས། མཚོན་ཆས་བསྐྱེགས་
པ་གཅིག་ཤུས་ག་ལ་འགྲུབ། མི་མང་ལ་ཁེ་སན་དང་རང་དབང་མེད་པ། དེ་ལ་མོས་ཞེན་མེད་པའི་རྟེན་མཚན་ནི་བོད་མི་ཆེས་
མང་པོ་སྤྱོད་བཟོས་ཅི་ཐར་བྱས་ནས་བྱི་རྒྱལ་དུ་བོས་བྱོལ་ཡོང་བ་འདིས་མཚོན་ཐུབ། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡༠ པན་བོད་
མི་བཅོན་བྱོལ་བའི་གངས་འབོར་སྟོང་ཕྱག་ ༥༠ སྐོར་ལས་མེད་པ་ལས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནང་མི་གངས་སྟོང་ཕྱག་ ༥༥ ཅམ་བེན་
ཡོད་པ་རེད། དེས་མ་ཚད་རྒྱ་ནག་རང་གི་ས་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་ཉ་ཅང་འབོར་ཆེན་ཞེག་ཏོང་ཀོང་སོགས་ལ་བོས་བྱོལ་
རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་གསལ་པོར་བརྗོད་ན། རྒྱ་མི་གྲང་བཟན་ནས་ཤར་ཀྱར་གི་སི་ཏན་དང་། སོག་
རིགས་རྣམས་ལྷར་མེད་དུ་བྱས། བོད་མི་མང་སྤུས་མོའི་འོག་དུ་མནན། ལྷག་གིས་སྤྱགས་པའི་ལག་བ་བྱིམ་མཚོས་ཡུལ་གྱའི་ས་
མཚམས་ལག་དུ་བརྒྱབས། ཟ་འདོད་ཅན་གྱི་ཁ་ཤེ་ཤ་ཡའི་སྤྱིང་ལ་གངངས། འདོད་པས་གཟེར་བའི་མིག་འཛམ་སྤྱིང་བྱོན་ལ་
བཟླ་བའི་སྦྱོད་ཚུལ་དེར་ཤེས་ལྡན་སྤྱི་ཞེག་དགའ་བར་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་དེས་འཛིག་རྟེན་དམོད་པའི་མཆོལ་མའི་ཚོགས་རྒྱ་མི་
གྲང་བཟན་གྱི་མགོ་ཐོག་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ང་ཚོས་དག་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པ་དང་། རྒྱ་བཅོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དོན་གནད་
འདིར་བདེན་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཞི་བདེ་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་སེམས་འཁྲུང་ཆས་ཆེན་པོ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་ཚོགས་པའི་འབོད་བསྐྱེལ་འོག་ཤེ་ཤ་ཡ་དང་། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ལག་

༡༧ འཇུག་མི་མི་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་སྟོར་ནས་ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ རང་ ལྷ་ལི་གསར་པར་ ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་
 གོས་བཟུང་བྱས་ཏེ་བོད་ལ་རྒྱ་མི་གྲང་བྱ་ནས་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཡིག་ཆ་བཀྲམས་པ་དང་།
 བོད་དོན་ལ་རྒྱ་བ་སྟོར་རྒྱ་མཐུན་བྱེད་ཆེད་ནི་འུ་ལྷ་ལིར་ལྷན་ཚོགས་དེའི་རྒྱན་ལས་ལས་ཁུངས་གཏན་འཇགས་བྱས་པ། མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ལྷ་བསྐྱེད་བྱེད་ཆེད་འཇུག་མི་ཆེད་གཏོང་སོགས་ང་ཚོར་ལ་ཞེ་མེད་པའི་རྒྱ་བ་སྟོར་རོགས་རམ་
 བྱེད་ལུས། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༠ ཟླ་ ༡ རང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚོགས་ཆེན་ནས། བོད་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་
 ཟེར་བའི་སྣམ་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ སྟོར་ཡོད་པ་ཞིག་འགྲམས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་གནས་ལྗངས་ནི་དངོས་དོན་
 རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ནི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཅུ་མེད་
 གཏོང་རྒྱུ་ལས་འགྲམས་བྱས་ཡོད་ལྟམས་མི་རིགས་ཅུ་མེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་འགལ་བ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་མིའི་ཀྱན་སྦྱོང་གྱི་
 ཐོབ་ཐང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལུས་སོག་གི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པའི་ཁྲིམས་འགལ་བྱུང་བ་སོགས་ཞིབ་གསལ་འགྲམས་བཤད་མཛུབ་
 རྟོན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོམས་སྤོང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་མི་མང་ནས་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་ཅི་ཆེ་དང་། རྒྱ་བ་སྟོར་
 ཅི་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།

ད་དུང་འཛོམས་སྤོང་གི་ལུས་གྲུ་མང་པོའི་ནང་ནས་སྣམ་གྲགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་དང་། མཁས་པ། དགེ་ལྡན། སློབ་སྦྱོང་བཟོ་
 རིགས་སོགས་མང་པོས་ང་ཚོར་སེམས་གསོ་དང་རྒྱ་བ་སྟོར་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མ་བསྐྱེད་དུང་
 ལྷང་གི་སྟོན་ནས་ང་ཚོར་པན་སེམས་བཟང་པོས་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ཅི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་འདུག་དེས་ན་ང་ཚོ་སྟོགས་མེད་གཅིག་
 ལུས་ལུས་པ་མ་ཡིན་པར་འཛོམས་སྤོང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ང་ཚོར་སྟེང་ཐག་པ་ནས་རྒྱ་བ་སྟོར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཚོའི་
 རང་དབང་གི་དམིགས་ལུས་དེས་པར་འགྲམས་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཚོག་པ་ཡིན།

དེར་མ་ཟད་དེད་དུས་འཛོམས་སྤོང་གི་མི་རྣམས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚད་ཅི་མཐོར་གྱུར་ཏེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ཁོངས་སུ་
 མི་ལོ་དུ་མར་གནས་པའི་མི་རིགས་མང་པོ་ལ་འདྲ་མཉམ་དང་། རང་དབང་གི་ཁོ་དབང་ཐོབ་ཐང་སྦྱོང་ལེན་བྱེད་བཞིན་པས་
 ད་ཡན་མི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་ཁག་ཉི་ལུ་སྟོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གདན་གསལ་དུ་འཁོད་བཞིན་
 པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་མི་གྲང་བྱ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྙིང་པ་ལྷ་སྟོའི་སྦྱོང་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་ནས་མི་རིགས་
 གཞན་ལ་བཅོན་གཞོན་དང་། ཟ་འདོད་ཀྱི་བྱ་སྦྱོང་ལྟར་སྤངས་པ་འདིས་གྲང་བྱ་ལ་སྟོབས་དང་མི་འབོར་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཅི་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཤེས་ལྡན་བཟང་སྦྱོང་ལྡན་པའི་འཛོམས་སྤོང་མི་གསལ་དུ་མ་ཆུང་པ་མ་ཟད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གདན་
 གསལ་དུ་ཡང་ཆུང་གྱི་མེད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཟས་དང་སྤྲོན་ནི་ལུས་འཚོ་ཞིང་། རྒྱ་སེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་མེད་མི་ཅུང་པ་ཡིན་
 ཀྱང་། སྦྱོང་རྒྱལ་ལོག་པ་དང་། ཚད་ལས་བཀལ་ན་ནད་སྦྱེ་ཞིང་། སོག་འགག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་འཛོམས་སྤོང་སྤྱི་སོལ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་བྱ་སྦྱོང་འདི་དག་བརྟན་ཞིང་ལུན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ལ་ལའི་བསམ་པར་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་སྐྱུར་དུ་འཁྲུག་ཚོད་ཡོང་དགོས་སྟམ་པར་སྲིད་
 ཀྱང་། རང་རེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དོན་ཅ་རྒྱུ་ལུ་ཞེག་མེན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇམ་སྤིང་ཉིལ་བོའི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་
 ཚུལ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ། རང་རེའི་དགྲ་ཡ་རྒྱ་མི་གྲང་བར་གྱི་ལྷ་སྲོད་ཤེས་ལྡན་མིའི་སྲོད་ཚུལ་ཚད་ཐེག་གི་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་
 པ་བཅས་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་ལས་སྒྲ་པོར་འཁྲུག་ཚོད་ཡོང་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། དེ་དུས་འཇམ་སྤིང་ནང་རང་དབང་རང་
 བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེས་མང་པོ་ཞེག་མི་ལོ་བརྒྱ་ཉེས་བརྒྱ་ནས། ལྷོང་ཕྱག་གི་བར་གཞན་གྱི་བཅོན་དབང་འོག་བཟང་པ་ཤ་སྟག་
 ཡིན། དཔེར་ན་མི་ཚོགས་དུང་ཕུར་དུག་སྟག་ཡོད་ཟེར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ཡང་བྱི་རྒྱལ་དབང་འོག་ལས་གོལ་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་
 རྒྱུ་ལས་བྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་རང་དབང་རྒྱབ་པ་ལ་མི་ལོ་རེ་གཉེས་ཅམ་ལ་ཡུན་འགོར་སོང་སྟམ་པའི་ངང་
 བྱང་དང་། འདོད་ཐག་ཉེ་པོ་མི་བྱ་བར་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཚུ་ཚེན་ལྟར་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་བཅོན་འགྲུས་དང་། ལྷོང་སྟོབས་
 པརྟན་པོས་ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དམིགས་ཡུལ་འབད་སྐྱབ་བྱ་དགོས།

གཞན་ཡང་རང་རེས་དོ་གལ་བྱ་དགོས་པ་ཞེག་ལ། སློ་གོས་ཀྱི་མིག་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་མི་གྲང་བར་
 རས། འགོ་ཀུན་གཏན་བདེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཚོས་ཞེས་པ་ལ་དོན་དང་སྤིང་བོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས་
 ཚོས་ཞེས་པ་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཚོམ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདྲི། ང་ཚོས་སྟོན་པ་ལུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་
 གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་འདི་དག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ད་ཕན་ཕྱགས་དང་། ཁ་ལ་ཉའོ་སེ་སོགས་ས་
 གནས་འགའ་ཤས་ལ་རིས་མེད་དགོ་འདུན་མི་ཉུང་ཅམ་ནས་ཐོས་བསམ་བསྐྱུལ། བྱི་རྒྱལ་སློབ་གྲྭ་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁག་ལ་དགོ་
 རྒྱལ་ལས་བྱེད་གཏོང་བ་སོགས་ལས་དོན་གང་འཚམས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། རང་རེའི་ཚོས་འདི་ནི་ཁྱེད་དང་རྒྱ་མཚན་
 མེད་པ་རྣམས་རྟོག་ཅམ་ཞེག་མ་ཡིན་པར། ཚད་མའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབབས་ལུས་ཤིང་། དངོས་བའི་གནས་ཚུལ་དང་ཚོས་
 མཐུན་པའི་བདེན་དོན་ཡང་དག་པ་ཞེག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཤེས་ལྡན་གྱི་མི་མང་པོས་འདི་ལ་དོན་གཉེར་དང་དོ་སྣང་རྗེ་ཆེར་
 གྱུར་ཏེ་དེ་དུས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞེག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་འཇམ་སྤིང་གི་ས་བྱོགས་མང་
 པོར་གསར་དུ་འབྲོས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གནས་སྐབས་དེ་འདྲའི་དུས་འདྲིར་རང་རེའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ནས་རང་རང་གིས་
 ཁས་སྐྱོང་པའི་དམ་སྒོམ་ལ་གཅེས་སྤྱད་སྟོད་མེད་ཐོག་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྤེ་བཞི་བཟུས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཚོས་
 རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སློ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་མཛོད་པ་ལ་ལྷར་ལས་སྟག་པའི་འཁྲུག་བཅོན་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་འབྱོར་བའི་བོད་རིགས་བྱ་སྟག་ཏུ་ཅང་འབོར་ཆེན་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 དེ་དུས་ཀྱི་ཤས་ཡོན་ཚད་ལོངས་སློབ་སྦྱོང་སྐབས་ཐབས་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་། བྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་གཏོང་ཐབས། དེ་ཡོད་ཀྱི་
 སློབ་གྲྭ་འཛོར་གྱུར་མ་སོང་བར་གོང་སྟེལ་གཏོང་བ་སོགས་ཐབས་ཤེས་སློ་གང་ས་ནས་བྱེད་སྟེས་ལྟར་བོད་སྟག་ན་རྒྱུང་རྣམས་
 རས་སློབ་སྦྱོང་ལ་འཁྲུག་བཅོན་ཆེ་སྤྱད་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་སེལ་རང་རིགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཤེས་ཡོན་ཅན་མི་ལྡན་བའི་དཀའ་ངལ་
 སེལ་བ་དང་། ལུགས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་གི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་པའི་འགན་འཁུར་སྐབས་བྱ་དགོས།

བོད་མི་བྱིངས་རྣམས་ད་སྐབས་ལས་བཟོ་སོགས་སྤོང་ཡུལ་ངེས་མེད་ཀྱི་ལས་ཚོལ་བྱ་རྒྱ་དཀའ་སྤོང་ཆེ་ཁར། འཚོ་ཐབས་དང་།
 སྤོང་གནས་གཏན་ཆགས་མེད་པས་སློབ་གཉེན་ལས་བཟོ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། བོད་མི་ཁྱོད་འབོར་གང་ཆེ་ཞེས་སོ་སོ་ཐོན་སྐྱོད་ལྟ་
 བྱེད་གནས་སྐབས་གཞིས་ཆགས་སྐབས་ལ་དགོས་ཀལ་ལ། དེང་སྐབས་བོད་མི་སྐྱེས་སྤོང་ཐམ་པ་རྒྱ་གར་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་མ་ཡེ་སོར་ཁྲུལ་
 རིམ་བསྐྱོད་གཞིས་ཆགས་བྱེད་སྐབས་ལྟར། སྤོང་འབྱོར་ཚོས་བྱ་སྤོང་གང་ཅི་བོད་མིའི་མིང་ཤས་སུ་མ་སོང་བ་ཡུལ་མིའི་འདོད་
 སྤོང་འབབ་ངེས་བྱུང་ཆོད་དུང་ཁྲུལ་དེར་བོད་མི་འཕམ་སྤོང་བསྐྱོད་རྒྱའི་ས་ཆ་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་གཤེས། དེ་ཅིས་སྤོང་འབྱོར་
 བོད་མི་ཚོས་བྱ་སྤོང་རྣམ་འགྲུར་བཟང་པོ་ཡུལ་གཤེས་དང་མཐུན་པ་དགོས་པ་དང་། བྱིངས་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་ཐུབ་གཞིས་ཆགས་
 སུ་འགོ་རྒྱའི་གཞིག་དང་ཡིད་འདུན་བྱ་དགོས།

ངོས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༡༠ བན་ལ་རང་གི་པ་ཡུལ་དང་བལ་ནས་བྱི་རྒྱལ་དུ་གྱུར་དགོས་བྱུང་བའི་བོད་མི་
 སྤོང་སྤྱོད་ལ། ༥ ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དགོ་འདུན་རྣམས་ནས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ་ལ་རྒྱལ་
 བཟུན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྤོང་སྤོང་གསུམ་གནང་སྐབས་པ་དང་། ལོ་ ༡༩ མན་གྱི་བོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོང་སྤོང་མཚེས་པ་རྣམས་ནས་
 རང་གི་པ་མེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བཟང་པོ་རྣམས་སྤོང་མེད་ཐོག་དེང་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་མི་
 རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་ཚད་དང་མཉམ་པར་སྤོང་སྤོང་བྱེད་རྒྱ་ལོ་ ༢༠ སྤོང་གྱི་ན་གཞོན་རྣམས་བཟོ་ལས་ལྷ་ཚོགས་པའི་སྤོང་སྤོང་
 དང་། ལས་ཀར་ཞུགས་སྐབས་ལ། དེ་ཡན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ས་ཞིང་ཐོག་གཞིས་ཆགས་སོ་སོ་ནས་གཙོ་གྱུར་གྱི་ཐོན་སྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་
 ཀ་མི་འཕམ་ངེས་ཅན་གྱི་ལོ་ན་ཆེས་རྣམ་པའི་རིགས་དང་། རན་གཙོང་རིགས་རྣམ་གསོ་ཁང་དུ་འཚོ་སྤོང་སྐབས་ཐབས་བཅས་ཀྱི་
 རེ་འདུན་དང་འབད་ཚོལ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ན། ཚང་མས་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ལ་རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་
 འཁྲུང་ལོན་མཐུན་འགྲུར་བྱུང་བ་གྱུ་འདེགས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་འགྲུབ་ཐབས་བྱ་དགོས།

དེ་དག་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་སྐབས་བབས་ཀྱི་བྱ་བའི་རིམ་པ་མདོ་ཅམ་མཚོན་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་འོངས་པར་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྤོང་སྤོང་ཚུལ་སྤོང་ངོས་ཀྱི་ལ་ཏའོ་སེར་བསྐྱོད་སྐབས་ཀྱི་སྤོང་མོལ་ནང་རགས་ཅམ་བཟོད་པ་ལྟར། ད་པན་གྱི་ལྷགས་སོལ་ཁོ་
 རས་མི་འགྲིགས་པར་དགོས་ངེས་ཀྱི་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ། དཔེར་ན། གཞུང་གི་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་དང་། ལས་བྱེད་
 གཙོ་བོའི་རིགས་ལ་ཕོ་མོ་རིགས་རྩས་དབྱེད་མེད་དུ་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐྱོད་བྱ་དང་། སྤོང་ཚོས་མི་དྲག་དང་། གཞུང་
 རྒྱལ་པ་དང་། དུད་རྒྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ས་ཞིང་ཡོངས་རྫོགས་མོས་སྤོང་མས་ཀྱིས་འདེབས་སྤོང་བྱེད་པ། མི་མང་
 རྣམས་ནས་རང་རང་གི་རུས་རྒྱལ་གང་ཡོད་གཞུང་སྤོང་འབྱོར་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཐབས་སུ་འདོན་པ་དང་། གཞུང་གི་རུས་
 སྤོང་པ་གང་ཡོད་རང་གི་མི་མང་གི་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་སུ་འཇུག་པ། སྤོང་ལས་གཞུང་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་ཞུང་ཅུ་
 ལས་མང་པོ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་སོགས་དེང་དུས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ཆབ་སྤོང་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ལྷགས་ཆ་རྣམས་རང་
 ཅག་ལ་ལྷུང་ཡོད་ཚོས་སྤོང་བྱེད་འབྲེལ་དུ་སྤོང་བའི་ལྷགས་སོལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་མནན་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྤོང་པས་
 འབྱོར་མངའ་ཐང་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མི་མང་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁོ་དབང་དང་། འདི་བྱེད་བདེ་སྤོང་གིས་འཚོ་བ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན་ན། ཚུལ་འདི་དག་གི་སྤོང་ལ་ཡང་ད་ལྟ་ནས་བསམ་སྤོང་འབྱུང་སོ་དང་། ལོ་མས་ཆ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས།

མདོར་ན། རང་ཅག་ཚོས་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཚང་མས་བོད་མི་རིགས་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ལུས་སྟོན་གྱི་བརྗེས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དང་། དེང་སྐབས་མནར་གཅོད་དྲག་པོ་སྲོང་བཞིན་པའི་སྤྱན་རླབས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་མ་བརྟེན་ཡིད་གྱི་ཐེག་ལེར་བཀོད་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད། ངག་གི་སྤྱོད་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུང་སོ་ཅི་བྱས་པའི་དམིགས་ལུས་གཏང་སོ་གཅིག་དུ་བཟུང་སྟེ། བོད་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་སྐྱར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་རྣམ་ཤུགས་ཆེན་མོས་གྱིས་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །

༡༩༥༠ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

༡༩༥༠ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

དེ་རིང་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ འདི་ནི་རང་རེ་བོད་མི་མང་ནས་ལྷ་ལོག་ངན་གཡོའི་ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་དབང་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་ལ་ངོ་ཚྭ་དང་། བོད་སྐྱེར་ལངས་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དོན་དུ་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་དུས་ཚོས་གཟི་བརླེད་ཅན་རྗེས་དྲན་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚང་མས་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་དགོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡིག་རིགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་མ་དར་བའི་དུས་སྐབས་ལ་སུ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་འོངས་སུ་གཏོགས་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་ཀྱང་བརྗོད་པར་དཀའ་ཞིང་། འོས་ཚོད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཅེ་ཅེ་མི་འཕེར་ལ། ཡིག་རིགས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་དར་བ་ནས་བཟུང་ན། བྱི་སྤོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ས་རྒྱ་རི་བྲག་གངས་ཀྱི་ར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་ཚུལ་དང་། རྣང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཙོ་བོ་མི་རིགས། སྐད། ཡི་གེ་ཆས་གོས། མི་གཤིས། ཚོས་ལུགས་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་གསལ་པོར་ཤན་བྱ་བའི་རང་རེ་བོད་རིགས་རྣམས་རང་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེར་བཅོན་གཙང་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལོ་སྤོང་ཕྱག་གོང་གི་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་དུས་རབས་ནས་བཟུང་བོད་རྗེ་རིམ་པ་དང་། ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནས་གསལ་པོར་རྟོགས་གསལ་ལྟར་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་། རྗེ་གོང་མའི་དུས་སྐབས་སུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཤས་དང་མཉམ་དུ་འདྲ་མཉམ་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ཆེངས་ཡིག་ཁག་བཞག་པ་སོགས་འཛམ་གླིང་ཁྲིམས་སྟོན་དང་མཐུན་པའི་རང་སྲིད་རང་སྤོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་གཙང་མར་གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཀྱང་བསུབས་མི་ཐུབ་པ་དང་། ས་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་སུས་ཀྱང་སྐྱིབ་མི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁུལ་དུ་དམར་པོས་སྲིད་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་བཟུང་གཞན་ཕྱི་དབང་དུ་བསྐྱེས་པར་ཁྲིམ་གཞུང་ངོ་ཚྭ་བུ་བའི་བསམ་སྤྱོད་དྲག་པོས་ལྷར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་རིམ་པའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་མཚོན་ཡོན་ལས་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་དེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བུ་བསྐྱོགས་ཀྱི་སྐྱེང་མང་ཐོག་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བོད་སར་རིམ་འཇུག་གིས་མཐར་ ༡༩༥༠ བོད་ལྷགས་ལྷག་ལོར་ཆབ་མདོར་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཏེ། ༡༩༥༡ བོད་ལྷགས་ལོས་ལོར་བཟང་བཅོན་ལྷ་སའི་དོ་དམ་དུ་གནས་

པའི་རང་རེདེ་སྐྱ་ཚབ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དམར་གྲིས་རང་འདྲོད་ལྟར་བྲིས་པའི་གྲོས་མཐུན་ལ་རང་མིང་བཀོད་དུ་བཅུག་ཅིང་། རྒྱ་
 དམར་ཁོ་རང་ཚོས་བཟོས་པའི་རྟགས་ཐེལ་ཞིག་བོད་གཞུང་གི་ཡིན་ཚུལ་དུ་ཕབ་བཅུག།

དེ་ནས་ཐོག་མའི་ཆར་རྒྱ་དམར་གྲིས་བརྗོད་ཚོག་ཏུ་ང་ཚོ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་སྤྱོད་ཆེ་ཡིན། རྒྱ་རིགས་རྣམས་ནི་བོད་མི་མང་གི་
 ཞབས་ཞུ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྒྲོན་པའི་གཏམ་བཤད། འཇུག་པའི་བཞིན་དང་། དཀར་བའི་སོ་བཞུན་ནས་སྒྲོ་བྲིད་ལྷ་ཚོགས་
 བྲས། བར་དུ་སྤུལ་ལུགས་ཀྱི་ལེ་གྲོང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་བོད་རིགས་འགའ་ཤས་ལ་ངན་སློབ་དང་། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་
 དདུལ་གྱི་འགོ་གྲོན་ཕངས་མེད་བཏང་ནས་གཡོ་སྤྱོད་ཐབས་ཚུལ་གྲིས་བསྐྱེ་མཁས་དུ་མ་བྲས། མཐར་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱུད་ནག་དྲག་
 བོས་བཅོས་མའི་གདོང་འབག་བྱུང་དེ་མི་སྤྱོད་པའི་རང་གདོང་རྗེན་པ་དངོས་སུ་བཞུན་ནས་ཚོས་བྱུང་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེལ་
 སྤང་དགའི་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཚོས་བྱུང་མཚེས་སོ་ཚོག་ལ་སྟོན་བརྗོད་དང་། དར་སྤྱོད་
 དགོན་ལག་སྐྱ་གཏོར་བཅོམ། སེར་སྐྱ་བསམ་ཡོད་པལ་ཆེར་གསོད་བཟུང་། ཉམ་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་ལ་མིང་འདྲོགས་ལྷ་
 ཚོགས་གྲིས་ལས་དུང་འགོ་ལྷ་བྱུང་བཀོལ་སྤྱོད། ཟས་བྱུང་འགྲངས། སྤོའི་རྟོགས་དཔྱད་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་མཐའ་དག་
 བཀག་སྟེ་དམར་པོ་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མཐོང་ཐོས་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིག་གཅིག་པའི་ཤས་རྫོངས་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་
 འགོ་བ་མི་ཡི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱ་སྤྱོད་མ་རུང་པ་དུ་མ་ཞིག་སྟོན་པའམ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལས་སྟོག་
 པ་བྲས་དང་བྱུང་འགྲུར་གྲིས་མདོར་ན། བོད་མི་མཚོག་དམན་བར་མ་མཐའ་དག་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་
 སྤྱིང་ནད་སྤྱོད་བཟུལ་མི་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་གནས་མུར། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
 ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་སྟོར་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ངོ་སྟོག་མེད་པར་བཞུན་སྤྱོད་ཤིག་ལ། སྤེལ་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ཉིན་ཕྱི་
 དང་། ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་གཙོ་གནད་ཡོད་ལག་དམར་པོའི་དམག་སྐར་ལྟེ་བའི་ནང་ཇོ་དྲག་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 འོག་ཆེད་གཉེར་མགོན་འབོད་བྲས་པར་བརྟེན་བོད་ཤར་སྤྱོད་ལམས་དང་། ཨ་མདོ་ལུལ་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་
 མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཉམས་སྤོང་དང་། ད་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་རྒྱུན་སོགས་སྟོ་གྲུན་ནས་ཚུལ་མིན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ངན་
 གཤོམ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ་བོད་མི་མང་གི་སྤྱིང་ལ་རིང་ནས་བསགས་པའི་གཙོང་ནད་ཀྱི་རྩལ་གཟེར་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་
 ལངས་ནས་གོང་ཁྲུང་ལྷ་སའི་ཡུལ་མི་མཚོག་དམན་ཚང་མ་བསྐྱེད་འཛོམས་ལུང་ལངས་གྲིས་ངོས་ལ་རྒྱ་མིའི་སར་འགོ་ཐལ་མི་
 ཡོང་བའི་ཞུ་འབོད་དང་། རྒྱ་དམར་ལ་ཞི་ཚོལ་ཁྲོམ་བསྐྱར་བཅས་སྤེར་མི་གྲགས་པ་ཞིག་བྲས་ཏེ་རང་རེ་གངས་ཅན་པའི་རྒྱལ་
 རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ནང་རྩམ་བརྗོད་སྤྱིང་དོན་དང་ཐུན་པའི་ལེའུ་ཞིག་གསར་འགོད་བྲས་པ་རེད།

ས་ཁྲོན་དང་། མི་འབོར། དྲག་ཆས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་བཅས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་པོའི་སྤྱོད་དབང་
 གཏུག་རྒྱབ་ཅན་དེ་འདྲའི་མདུན་སར་རྗེ་གི་ཅམ་ལ་ལག་ཆར་རེ་བའི་བོད་མི་ཉམ་རྒྱུད་གངས་ལྷོ་དེ་རྣམས་ནས་ཞུས་པ་མེད་
 པའི་སྤྱིང་སྟོབས་གྲིས་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་སྐབས་དྲག་ཏུ་འཕྱར་བ་ལྟར་ཞི་བའི་རྟོལ་སྤོང་དེ་ལྷ་བྱ་བྲས་པ་ནི་ཚོད་དབག་གི་གནས་ཚད་
 ལས་ཆེས་ཆེར་བརྒྱལ་བའི་བོད་མིའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་མཚན་ཞིག་འགོག་མེད་དུ་བཞུན་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་
 འདྲ་མཉམ་དང་། རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་འཐབ་རྩོད་བྱུང་པའི་འཛོམ་སྤོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལའང་གཙོ་ཆེ་བའི་གཟི་བརྗོད་ཅན་
 ཀྱི་ལེའུ་ཞིག་གསར་འགོད་བྲས་པ་དང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་འཛོམ་སྤོང་མི་མང་གི་མདུན་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ངོ་

སྣོད་དང་། མཚུབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་ལོག་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་སློ་ཐུན་འཛམ་གླིང་མི་མང་གི་གྲལ་བྲོད་ནས་རྒྱང་
རིང་དུ་བྱང་དེ་རང་གཏོང་བཞུག་མི་རྣམས་པར་སྐྱ་བཙེད་དོ་གཞོང་གིས་སྣོད་དགོས་པ་ཞིག་བཟོས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཞི་ཚོལ་ལས་འགུལ་ཉག་གཅིག་བྱས་དང་བྱེད་སེམས་ཀྱང་། བོད་མི་མང་གི་རེ་བསམ་དོན་ཐོག་ཏུ་མ་འཁེལ་བར་
བརྟེན་མེད་ལྷོ་གློའི་དབུང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཐུན་པའི་ཞི་བའི་ཚོལ་སྐྱེད་ལ་ཉན་སློ་ཚམ་ཡང་མ་བྱས་པར་དེང་དུས་ཀྱི་འཕུལ་
ཆས་བཅད་སྣོད་ཀྱིས་དྲག་གཞོན་མི་བཟང་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ནས་སྣོ་ནག་དུ་བའི་སྣོན་ཕུང་དཀྱིགས་ཏེ་ཉུང་སྐྱ་དང་། མེ་འོད་ཀྱི་
སྟོགས་ཞུགས་འཕགས་འཕུག་པའི་མདེལ་མཚོན་གྱི་ཆར་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་དམར་དུ་ཡ་རབས་དམ་པའི་ཚུལ་ལྷགས་སུ་སྣོད་ཅིང་། རང་རེའི་
སྣོད་ནས་མཛེད་བརྟེན་འགོགས་པའི་ཤ་ཞུག་གཅིག་གྱུར་གྱི་པ་མ་བུ་ཕྱག་གཅེན་གཅུང་པོ་མོ། ཕུ་ཞང་སྲིང་མོ་སོགས་ཀྱི་བྱིས་
ཁྲི་ཕྱག་བཀལ་བའི་གཅེས་ལུས་དུམ་བུ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་འཐོར་ཏེ་གཅེས་པའི་རང་སོག་དོར་བ་མ་ཟངས། ད་དུང་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་
མང་རྣམས་གཏུག་རྒྱུ་ཚན་གྱི་བཙན་དབང་མནར་གཅོད་དྲག་པོའི་འོག་གནས་སུས་ཀྱི་བོད་མིའི་ཞུག་གི་བབས་རྒྱ་ད་དུང་
ཡང་ཆད་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འདྲ་དྲག་པོའི་བསམ་སྦྱར་དན་པ་ཇི་ཅམ་འཕེལ་བ་དེ་ཅམ་དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ལྷགས་
དང་། སྣོད་སྟོབས་ཀྱང་པན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་རེ་ཆེ་ཟབ་ཏུ་འགོ་དང་འགོ་ཕྱས་རེད།

དེས་ན་ད་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུན་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ཆེད་དུ་ལུས་སོག་ཡལ་བར་དོར་
བའི་སྤུན་ཟླ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱིས་དྲིན་ལན་དང་། དྲང་བདེན་རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་མི་མང་
གི་མདུན་སར་ཡ་རབས་སྣོད་བཟང་གི་མིག་དཔེར་འགྱུར་དེས་ཀྱི་སྟོ་གསུམ་རྣམས་ལྷགས་གང་ཡོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་
དབང་མནར་གཅོད་རྒྱུ་དན་གྱི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལོགས་པར་བསལ་ནས་ཚོས་འབྱོར་བདེ་སྲིད་རང་དབང་གི་དཔལ་ཡོན་
གང་སྐྱར་ཐོབ་ཐུབ་པའི་འབད་བརྟེན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་ནི་རང་
རེ་ཁྱིམ་མཚོས་རང་དབང་གི་ཡལ་ཁག་ཏུ་བྲོས་འབྱོར་བོད་མི་རྣམས་ལ་འབྲི་བ་ཞིག་ཡིན་དེས་རེད། དེ་ཡང་རང་རེ་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཞུང་ཚོས་ལྟར་རང་གཞན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཕུང་སྣོད་སྣོད་ཀྱི་ལས་ལམ་
དུ་མི་འཇུག་པར་ཞི་བདེ་དྲང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་
བྱ་སྣོད་རྣམས་འཛམ་གླིང་མདུན་སར་གསལ་རྗེས་སྟོན་གྱིས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་དག་སྟེལ་ཐོག་རང་དབང་དྲང་
བདེན་ལ་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཆེའི་རྒྱབ་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རེའི་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་
ཡལ་འགྲུབ་པ་བྱ་དགོས།

འོ་ན་རང་རེ་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་འབྱོར་བ་རྣམས་ནས་ད་པན་ལོ་གཅིག་འཁོར་ཉེའི་རིང་ལས་དོན་དེ་ལྟར་སྐབ་ཨེ་ཡོད་ཅེ་ན།
ད་པན་རྒྱ་དམར་ནས་མི་བདེན་བདེན་བརྟེན་དང་། མི་བཟང་བཟང་རྒྱའི་དྲིལ་བསྐྱགས་མང་པོ་བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མང་པོ་
ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་དེར་ད་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་བརྒྱན་ལྷགས་གསལ་པོར་བརྟེན་ཏེ་ད་ཆ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མང་རྣམས་ནས་
རྒྱ་དམར་ལ་པང་དུ་དྲག་སྐྱུ་བྱུང་བའམ་སྐྱུ་གནད་ཅན་གྱི་ཟས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་འདུགས་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱ་དམར་མི་ཡི་གྲལ་མཐར་
རིམ་འབུད་བྱེད་བཞིན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་རེས་བོད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཞུགས་པས།

རྒྱ་དམར་ལ་རང་རེས་ངོ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་ཐུག་
 ལྷབས་ཚོས་བྱེད་ལྷ་རིགས་རྣམས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགོས་དོན་ཚོ་འདྲིའི་ལྷོ་གོས་འཕྱིད་ཐབས་ལྷ་བྱུར་སོང་ནས་བསྟན་
 འཛིན་གཟུགས་བརྟན་ཚམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐར་བསྟན་པའི་སྒྲོར་ལྷགས་རྣམས་མཁེ་ཉེན་གནས་ཚུལ་
 དང་། བོད་མི་སྤྱོད་སྐྱོན་ཅང་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་འདྲིའི་ཚེད་དུ་ལྷས་སྟོག་སྟོས་བཏང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་
 བསམས་ཏེ་རང་རང་གི་ངོ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་སྤྱད་
 ཐོག་ལྷོ་སྟོན་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་སྟེང་དུ་བཀལ་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྟོང་གི་
 འཁྱུར་འགན་ངོ་སྟོན་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་བོད་ལྷས་སྟོན་སྟེང་དེར་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་གསལ་བར་འབར་བྱུང་བའི་འགན་
 ལེན་བྱ་དགོས།

དེ་བྱིངས་རྣམས་ནས་སྤྱིར་བཏང་ཀྱུན་སྟོང་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལྷུལ་དུས་གནས་ཚུལ་དང་བསྟན་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་
 འདྲེན་མིང་ཤས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་བག་ཡོད་ཚུལ་མཐུན་ཡ་རབས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྐར་གྱི་ནད་དྲེག་སྤྱིའི་གདོང་པར་
 མ་བྱུག་པར་སྤྱི་དོན་བསམ་པ་སྤྱི་ནད་བཞིན་དགོས་པ་སྟོས་མེད་ཐོག་སོ་སོའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། འཕྲལ་སེལ་ལྷོ་གོས་ཀྱི་
 འཚོ་ཐབས། ལྷགས་ལྷུལ་སྤྱི་སྟོན་གྱི་ལས་དོན། དང་དུས་ཀྱི་ཤེས་རིག་སྟོན་སྟོང་སོགས་བྱེད་སྒོ་གང་ཅིར་ལྷག་བསམ་དུང་ལས་
 དཀར་ཞིང་། བཟོད་སྟན་ལྷགས་ལས་སྤྱི་བའི་འབད་བཙོན་ལྷུར་ལེན་གྱིས་བསྟན་པ་སྤྱི་དོན་ཐོག་སྟོན་བཏང་བའི་རང་རིགས་
 ལྷགས་མཚེད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། རང་ལྷུལ་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་རྣམས་གཞན་དབང་ལས་གྲོལ་བ། རང་གི་
 ལྷུང་པར་རང་དབང་རང་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་བདེར་ལོངས་སུ་སྟོང་བྱུང་བ་བཅས་གང་སྟུར་ཡོང་བའི་འབད་བཙོན་སྟོན་
 མེད་སྟུ་མཐུད་སྟོན་དགོས། །།